

Datum: 2022-05-24

Tid: 13:00

Plats: Tingshuset, Bollebygd

Ordförande

Michael Plogell (FR)

Ledamöter

Lars-Erik Olsson (S), vice ordförande

Sverre Fredriksson (M), 2:e vice ordförande

Fredrik Olofsson (C)

Rune Kennborn (KD)

Hannu Sutinen (L)

Beatrice Ekelund (S)

Jonas Ahlgren (S)

Daniel Persson (SD)

Ersättare

Carl Pålsson (FR)

Tomas Andersson (M)

Agneta Andersson (C)

Krister Schwartz (KD)

Patrik Solerius (L)

Emma Isfeldt (S)

Helena Thelin (S)

Lisette Vermeulen (SD)

Sassi Wemmer (MP)

Övriga

1. Upprop
2. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Förslag digital signering: Tisdag 31 maj kl 09.30.
3. Anmälan jäv
4. Information om SÄRF's verksamhet (inga handlingar) Jill Jingbrant,
förbundsdirektör, Andreas
Leandersson,
räddningschef 13:00

Ärendet i korthet
Ca 30-40 min.
5. Begäran från Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) Daniel Aronsson,
till medlemskommunerna om utökning av budgetmedel -
information
ekonomichef
KS2022/26
6. Ansökan om luftledning från Randevalla till Hindås i Linnéa Säterberg,
Bollebygds och Härryda kommuner
planarkitekt, Henrik
KS2022/47 Andersson, konsult 14:00
Sammanfattning
Beslutsunderlag i sin helhet inkl kartmaterial; [Vattenfall ansökan 2011-103492](#)
7. Ansökan luftledning vid Hultafors i Bollebygd kommun "-"
KS2022/48
Sammanfattning
Beslutsunderlag i sin helhet, inkl kartmaterial: [Vattenfall ansökan 2017-100745](#)
8. Ansökan om luft- och markledning från Sjömarken till "-"
Bollebygd
KS2022/46
Sammanfattning
Ansökan i sin helhet, inkl kartmaterial: [Ärende 2011-103491 -
Energimarknadsinspektionen \(ei.se\)](#)
9. Beslut om remiss bostadsförsörjningsprogram 2022-2026
KS2021/66

10.	Översiktsplan Bollebygd - information (inga handlingar) KS2020/24	Kristina Axelsson, planchef 14:30
11.	Återbruksprojekt i Bollebygds kommun, Tur i Retur - information KS2018/64	Maria E Johansson och Anneli Svensson, socialförvaltningen 14:45
12.	Dialogmöte 2022 med Västtrafik KS2022/79	Fia Wickström, planeringssekreterare 15:15
13.	Utveckling av närtrafik - information (inga handlingar) KS2022/110	"-"
14.	Uppdrag och kommunal styrgrupp Gryaab AB KS2022/107	Daniel Aronsson, ekonomichef 15:45
15.	Budgetunderlag kommunstyrelsen, 2023-2025 KS2022/67	
16.	Uppföljningsrapport april 2022, kommunstyrelsen KS2022/93	"-"
17.	Uppföljningsrapport april 2022, Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2022/84	"-"
18.	Revidering av lokalresursplan 2022 KS2022/112	Monica Holmgren, kommunchef, Daniel Aronsson, ekonomichef
19.	Kommunernas klimatlöften - enkätsvar KS2020/158	
20.	Uppmuntran till medarbetarna KS2022/85	

21. Hållbar organisation
KS2022/86

22. Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2021 SÄRF (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/74

23. Årsredovisning 2021 Tolkförmedling Väst (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/87

24. Årsredovisning 2021 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/89

25. Partistöd 2022 - Liberalerna (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/90

26. Partistöd 2022 - Moderaterna (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/95

27. Partistöd 2022 - Folkets Röst (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/106

28. Partistöd 2022 - Kristdemokraterna (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/109

29. Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026 (kf fattar slutligt beslut)
KS2021/284

30. Redovisning av delegeringsbeslut
Ärendet i korthet
Protokoll
Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll finns på Bollebygds kommuns hemsida:
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-04-28

Delegeringsbeslut
  - KS2226819 KS2021/276-4 Delegeringsbeslut av skolchef att avskriva utestående fordringar

- KS2226856 KS2021/1-4 Delegeringsbeslut KSO, fullmakt
- KS2226946 KS2021/276-5 Beslut om att avskriva utestående fordringar, delegeringsbeslut skolchef
- KS2226947 KS2021/276-6 Beslut att avskriva utestående fordringar, delegeringsbeslut skolchef

31. Meddelanden

Anmälningar

- KS2226850 KS2019/16-44 Bollebygd svarsbrev
- KS2226866 KS2019/16-45 Brev från Cerner angående leverans av kärnsystem-kommunala optioner
- KS2226902 KS2022/3-28 Skrivelse till kommunstyrelsen med anledning av kostnadsökningar inom måltidsverksamheten
- KS2226903 KS2022/3-29 Delårsrapport Gryaab mars 2022 med måluppföljning

32. Information från politiska uppdrag (inga handlingar)

33. Kommunchefen informerar (inga handlingar)

5. Begäran från Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund (SÄRF) till
medlemskommunerna om utökning av
budgetmedel - information KS2022/26

**PROTOKOLLSUTDRAG
DIREKTIONEN**

Sida 1 av 1

Sammanträdesdatum
2022-01-28

§ 10

Begäran till medlemskommunerna angående utökning av budgetmedel (Dnr. 2021-000004)

SÄRFs ekonomiska förutsättningar har inte följt jämförbar ekonomisk utveckling i motsvarande kommunal verksamhet i medlemskommunerna. Direktionen har iakttagit att den ekonomiska situationen bör eftersträva korrigeringar utöver den beslutade för att säkerställa SÄRFs samhällsviktiga verksamhet. SÄRFs medlemsråd informerades om framtida behov av budgettillskott 2021-04-09 och frågeställningen om utökad budgetram diskuterades även på medlemsrådet 2021-11-12. Direktionen beslutade vid sammanträdet 2021-12-10 att ge förbundsdirektören i uppdrag att utforma förslag till skrivelse till medlemskommunerna. Ärendet har genomarbetats vid direktionens extra arbetsmöte 2022-01-21.

Direktionen beslutar enhälligt

att godkänna skrivelsen samt översända denna **till** medlemskommunerna

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

AnnSofi Tureson

Justeringen tillkännagives till SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlorna 2022-02-07

Rätt utdraget betygar; $(Jh-1 = 7$

Medlemskommunerna i SÄRF
Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga
Tranemo, Ulricehamn

Begäran om utökning av budgetmedel

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) ekonomiska förutsättningar har inte följt jämförbar ekonomisk utveckling i motsvarande kommunal verksamhet i medlemskommunerna. Den ekonomiska situationen bör eftersträva korrigeringar utöver nuvarande budgetnivå för att säkerställa förbundets samhällsviktiga verksamhet. Medlemsrådet informerades om framtida behov av budgettillskott 2021-04-09 och frågeställningen om utökad budgetram diskuterades även 2021-11-12 samt vilka förändringar i verksamheten som krävs för att nå en budget i balans utan att extra medel tillförs. Begäran om utökade budgetmedel ställt till förbundets medlemskommuner omfattas av följande:

- Utökning av medlemsbidraget 2023 i syfte att nå kostnadstäckning för beslutad budget.
- Extra tilldelning under tre år för återställande av Eget kapital avseende förluster 2021 och 2022. Balanskravsutredning ska göras och kapitalet ska återställas under tre år.
- Ändring av modellen med ökning av medlemsbidrag enligt PKV så att den från 2023 kompletteras med kompensation för befolkningsförändring.

SÄRF har alltsedan hösten 2016 moderniserat och systematiskt rationaliserat verksamheten. Målet med en hållbar organisation är att upprätthålla och utveckla en effektiv räddningstjänst i rollen som samhällsviktig verksamhet.

Det finns tydliga trender både i vår omvärld och lokalt som påverkar svensk räddningstjänst. I arbetet med SÄRF Vision 2030 värderas viktiga vägval för både kända och okända utmaningar för att strategiskt stärka förbundets grundläggande resiliens. SÄRF:s övergripande mål är samlade i tre målområden som utgår från hållbarhetsdimensionerna ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Ökade krav på säkerhet och trygg arbetsmiljö utmanas ständigt.

Räddningstjänsten har som annan offentlig verksamhet behov av att utveckla och rekrytera kompetenser som följer samhällets förändringar inom både kärn- och stödverksamheten. Förändrade livsstilar och stadsplaneringar drar isär arbetsplatser och bostäder som i sin tur påverkar rekryteringar av Räddningstjänstpersonal i Beredskap (RiB) och Räddningsvärn (frivillig personal som omfattas av tjänsteplikt).

Rambudget 2022 – 2023 – 2024

Rambudget 2022 med plan för 2023 och 2024 beslutades av Direktionen 2021-06-11. Ökning per år är enligt PKV som fastställdes av SKR i februari 2021.

- 2022 ökades med 1,9% samt ett tillägg på 826 tkr avseende kommunal teknisk utjämning som är ett riktat statligt bidrag för att finansiera de ökade kostnader som Räddningstjänster har för att upprätthålla en kontinuerlig övergripande ledning. Underskott 3,9 Mnkr.
- 2023 ökades med 2,3% från 2022 års totala nivå. Underskott 8,9 Mnkr.
- 2024 ökades med 2,3% från 2023 års nivå. Underskott 9,9 Mnkr.

Medlemsbidraget täcker inte förbundets kostnader under något av åren utan finansiering får ske från eget kapital. Detta får göras om det finns synnerliga skäl dock ska balanskravsutredning göras och kapitalet återställas inom tre år.

För att nå kostnadstäckning för 2023 krävs en utökning av medlemsbidraget och därtill kommer återställande av eget kapital avseende budgeterade förluster 2021 och 2022.

Svårighet att prognosticera förbundets pensionskostnader för SAP-R gör att redovisade belopp kan förändras och bevakning av kostnadsutveckling sker. Fluktuation mellan åren drivs av att pensionsskulden beräknas för varje enskilt år av KPA enligt RIPS21 som är beslutad av SKR samt att förbundet genomgår en generationsväxling.

SÄRF:s ekonomiska förutsättningar har inte följt jämförbar ekonomisk utveckling i motsvarande kommunal verksamhet i medlemskommunerna vilka har haft en kostnadsutveckling på 40% under tio år. Förbundet har iakttagit att utifrån den ekonomiska situationen bör det eftersträvas korrigeringar för att säkerställa samhällsviktig verksamhet, medlemsbidraget har under samma tid ökat med 33%.

Förbundet har genom effektivisering pressat kostnadsutvecklingen med 3 Mnkr under fem år men samtidigt drabbats av de ökande kostnader som drivs av den pågående omvandlingen från analog till digital teknik samt utveckling av IT som sker inom Räddningstjänsten i dag. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) utvecklar och förstärker Radiokommunikation för Effektiv Ledning (Rakel) och uppmanar samtidigt landets räddningstjänster att stärka cybersäkerheten. SOS-tjänster är starkt kostnadsdrivande som baseras på antalet invånare som i sin tur ökar risker för olyckor.

Förbundet har behov av att öka investeringstakten då fordonsparken är ålderstigen med fyra fordon som är klassade som veteranfordon som fortfarande måste ingå i den totala beredskapen samt att avskrivningsplanen behöver revideras.

Justering av modellen för ökning av medlemsbidrag från 2023

Befolkningen i SÄRF:s område har ökat med 8% de sista 10 åren och SCB beräknar fortsatt ökning med 0,4% per år. Risk för olyckor har ett direkt samband med befolkningsstorlek och antal händelser har ökat med 35% sedan 2010 även om ökningen för närvarande har bromsats på grund av pågående pandemi.

Modellen med att medlemsbidraget varje år beräknas med ökning enligt PKV bör kompletteras med kompensation för befolkningsförändring.

Konsekvenser vid utebliven höjning av medlemsbidrag

SÄRF:s medlemsbidrag tillhör i storlek den lägre 1/3 av landets Räddningstjänster och under ett antal år har SÄRF drivit verksamhet med underfinansierade budgetar. Med det följer en hög sårbarhet om samhällsekonomin sviktar med besparingar som följd. Risken för neddragningar innebär att de lagställda kraven inte kan upprätthållas inom medlemskommunerna så som lagstiftningen avser, vilket i sin tur grundar sig på systematiska risk- och sårbarhetsbedömningar. Eftergifter i bemanning, färre lokaler och ålderstigen fordonspark med en fortsatt underfinansierad budget kommer främst att drabba förmågan som påverkar förbundets kapacitet ställt mot de risker, kompetens- och resursbehov som finns.

Olyckor är ett samhällsproblem som medför mänskligt lidande, miljöpåverkan och stora samhällsekonomiska förluster. Varje år omkommer 3 000 personer i olyckor, varav 100 personer i bränder. Samhällskostnaderna för olyckor uppgår till cirka 60 miljarder kronor årligen. Av detta utgör kostnader för bränder ungefär 6 miljarder kronor. SOU 2018:54 En effektivare kommunal räddningstjänst syftar bland annat till att svensk räddningstjänst ska bli bättre på att hantera stora komplexa händelser. Utredningen fokuserar på att ledning av kommunal räddningstjänst breddas för att hantera stora händelser som skogsbränder, komplexa byggnadsbränder och höga flöden, vilka även kräver stora personella resurser för att åstadkomma tillräcklig åtgärdsproduktion. Snabba och effektiva räddningsinsatser innebär att de stora olyckorna kan begränsas i tidigare skeden vilket får stora genomslag i samhällsekonomin och mänskligt lidande. De flesta olyckor inleds enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). En eskalering av en olycka kan leda till att kriterierna i Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) uppfylls. Det som är viktigt att är att lagstiftningarna gäller parallellt med varandra och att det är olika ansvarsområden.

Kravet från lagstiftningen är att räddningstjänsten ska vara ändamålsenligt ordnad utifrån rådande riskbild. Konkret innebär konsekvenserna att flertal stationer behöver läggas ner och/eller minska sin förmåga. Minskningen i förmåga kan vara både personell och materiell. Nedläggningar måste grundligt motiveras gentemot lagstiftning då tillsynsmyndighet kan ha synpunkter med föreläggande.

De larm som sker idag kommer att fortsätta att ske vilket innebär att vid nedläggning av en brandstation kommer en annan styrka behöva åka längre sträckor för att genomföra räddningsinsatsen. Utöver de konsekvenserna den förlängda tiden har för de drabbade innebär det att räddningstjänstpersonal som idag genomför många räddningsinsatser får en högre belastning. Av olika anledningar finns det idag problematik kring rekrytering av räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB). Högre belastning på individ och huvudarbetsgivare riskerar att göra denna problematik större. Om SÄRF inte klarar att rekrytera RiB-personal kommer denna behöva ersättas med heltidspersonal vilket medför en större kostnader med förändrade insatstider.

Följderna av SOU 2018:54 är att stärka det förebyggande arbetet med en tydligare myndighetsutövning samt råd och information till allmänheten som även här kräver ökade personella resurser för att leva upp till Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps (MSB) krav i nya föreskrifter. Konsekvensen av ett eftersatt förebyggande och myndighetsutövande kan innebära fler olyckor. Riskbilden påverkas av kommunernas samhällsplanering av exempelvis större infrastrukturförändringar och utbyggnad av industri- och bostadsområden.

Att agera tillsammans i ett räddningstjänstförbund innebär kontinuerliga strukturrationaliseringar i att kvalitetssäkra övningar, utbildningar, materiella resurser, fordon, förbyggande insatser och myndighetsutövningar. Lagstiftningens utökade krav omfattas inte av besparingar utan på utveckling och effektivisering av räddningstjänst. Förändringar rörande ledning av kommunal räddningstjänst har fått ett statligt bidrag i avsikt att stödja övergångsarbetet. Begäran om utökad budget omfattar befintlig organisation samtidigt som nödvändiga kostnadseffektiviseringar fortsätter utan att ge avkall på en ändamålsenligt ordnad räddningstjänst utifrån rådande riskbilder.

Enligt direktionens beslut 2022-01-28

Rose-Marie Liljenby Andersson
Ordförande SÄRFs direktion

Jill Jingbrant
Förbundsdirektör

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

FILNAMN

Begäran om utökade budgetmedel, skrivelse till medlemskommunerna.pdf

SIGNERADES

2022-02-08 23:28:09 +01:00

ÄRENDET SKAPADES AV

Susanne Kling

ÄRENDEREFERENS

1279852

Följande undertecknare har godkänt innehållet i detta dokument och försäkrat att lämnade personuppgifter är korrekta.

UNDERTECKNARE

IDENTIFIERINGSMETOD

ROSE-MARIE LILJENBY ANDERSSON

RL

rose-marie@liljenby.se

Företag: Borås kommun

Befattning: Ordförande direktionen

Tidsstämpel: 2022-02-08 12:06:05 +01:00

Identifieringsmetod: Svenskt BankID

Referens: 0160815a-6892-4547-8a73-fbbae4721411

Jill Anette Jingbrant

JA

jill.jingbrant@serf.se

Företag: Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Befattning: Förbundsdirektör

Tidsstämpel: 2022-02-08 23:28:08 +01:00

Identifieringsmetod: Svenskt BankID

Referens: 60d0801d-1e9b-4566-bf70-8007bf24b466

Analys gällande begäran om utökat medlemsbidrag till SÄRF 2023 samt konsekvenser av utebliven ökning.

BESLUT DIREKTIONEN

Budgetbeslut	Analys	Ekonomisk effekt i Mnkr	Konsekvenser
Ökning Medlemsbidrag 2023 enligt PKV	PKV enligt SKR per februari 2022: +2,9%	+5,2	Ökning medlemsbidrag på 2,9% bidrar till att täcka del av ökning för befintliga verksamhetskostnader.
Ökning Medlemsbidrag 2023 för att kompensera för ökning antal invånare	Ökning invånarantal 2021 enligt SCB i SÄRF:s område: +0,6% Ändring av modellen för ökning av medlemsbidrag ska kompletteras med att utöver ökning med PKV ska även ökning göras med kompensation för befolkningsförändring.	+1,1	Ökning av antal invånare ökar risken. Långsiktig planering med olycksförebyggande åtgärder är ur ett hållbarhetsperspektiv av ett stort samhällsgemensamt intresse.
Underskott Årsbokslut 2021	Enligt reviderat Årsbokslut och Direktionens beslut 2022-03-18 om balanskravsresultat	-0,2	Extra tilldelning under tre år krävs för återställande av Eget kapital.
Underskott Rambudget/Internbudget 2022	Enligt Direktionens beslut 2021-12-10. SÄRF har en god soliditet som kommer från tidigare positiva budgetavvikelser. För att undvika fortsatt försämring av förbundets ekonomiska ställning genomförs kontinuerliga effektiviseringsåtgärder och översyn av budgettilldelning pågår.	-3,9/-4,1	Extra tilldelning under tre år för återställande av Eget kapital om utfallet följer budget. Förbundets ekonomiska ställning innebär en fortgående försämring vilket i sin tur påverkar förbundets förmåga.

<p>Begäran om utökat medlemsbidrag 2023 enligt brev till medlemskommunerna 2022-02-08 samt Direktionens beslut 2021-06-11 om Rambudget 2022 med plan för 2023</p>	<p>SÄRF påbörjade ett förändringsarbete hösten 2016 som har resulterat i flera omstruktureringar, effektiviseringsåtgärder och kostnadsreduceringar.</p> <p>Förändringsarbetet fortskrider inom ramen för SÄRF Vision 2030 och ska färdigställas under 2022 och ska samtidigt utgöra ett strategiskt underlag för det fortsatta arbetet med risk och förmågebedömningar.</p> <p>Målet med en hållbar och kostnadseffektiv organisation är att upprätthålla och utveckla en effektiv räddningstjänst i rollen som samhällsviktig verksamhet.</p>	8,9	<p>Kravet från lagstiftningen är att räddningstjänsten ska vara ändamålsenligt ordnad utifrån rådande riskbild.</p> <p>Se konsekvenser nedan inom respektive område.</p> <p>SÄRF:s kostnad per invånare och år inom förbundets område var och beräknas bli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019: 806 kr • 2020: 828 kr • 2021: 844 kr • 2022: 859 kr • 2023: 927 kr <p>Enligt statistik från Kolada var snittet för hela Västra Götaland år 2020: 1051 kr/invånare.</p>
--	---	-----	--

BEGÄRAN OM UTÖKAT MEDLEMSBIDRAG 2023

Begäran om utökad medlemsbidrag 2023	Analys	Ekonomisk effekt i Mnkr	Konsekvenser vid utebliven finansiering
Förebyggande verksamhet	<p>En av följderna av SOU 2018:54 är att stärka det förebyggande arbetet med en tydligare myndighetsutövning samt rådgivning och information till allmänheten.</p> <p>SÄRF har för medlemskommunerna ansvar att förebygga både bränder och andra olyckor, ett komplext uppdrag i den samhällsutveckling som idag råder. Skillnaderna i samhället påverkar riskerna och för att möta detta kommer det krävas mer resurser.</p> <p>Det är av största vikt samhällsekonomiskt att SÄRF fortsatt har en god förmåga att stödja kommunerna i plan och byggprocessen för att minska riskerna för bränder och olyckor i ett tidigt skede. Kommunernas utveckling kring infrastruktur, bostäder och industrier mm. blir mer komplex och kräver därmed mer kompetens.</p> <p>Under det senaste året har det skett förändring inom Lagen om brandfarliga och explosiva varor som SÄRF ansvarar för på uppdrag av kommunerna. En skärpning av lagstiftningen kring främst explosiv vara gör att handläggningen har blivit mer omfattande.</p>	1,5	<p>Konsekvensen av ett eftersatt förebyggande arbete kan innebära att vi inte lever upp till myndigheternas krav men inte minst till fler bränder och olyckor.</p> <p>Minskade resurser kommer leda till sämre förmåga att delta tidigt i samhällsplaneringen vilket ökar i sin tur risken för alvarliga konsekvenser vid bränder och andra olyckor.</p> <p>Minskade resurser kan även leda till felaktig hantering av explosiva eller brandfarliga varor i samhället.</p>
Operativ verksamhet och övergripande ledning	SOU 2018:54 En effektivare kommunal räddningstjänst. Utredningen fokuserar på att ledning av kommunal räddningstjänst breddas för att hantera stora händelser som skogsbränder, komplexa byggnadsbränder och höga flöden, som kräver resurser	4,5	Utökade avstånd mellan brandstationerna innebär att lagställda krav inte kan upprätthållas inom medlemskommunerna så som lagstiftningen avser.

	<p>för att åstadkomma tillräcklig åtgärdsproduktion. Snabba och effektiva räddningsinsatser innebär att de stora olyckorna kan begränsas i tidigare skeden vilket får stora genomslag i samhällsekonomin och mänskligt lidande. De flesta olyckor inleds enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).</p> <p>Beslut om ett nytt Handlingsprogram är fattat under 2021 med anledning av de nya föreskrifterna där förmåga även är beskriven utifrån räddningstjänst under höjd beredskap. Handlingsprogrammets Säkerhetsmål gäller till och med 31 december 2023.</p> <p>Förändrade livsstilar och infrastrukturer drar isär arbetsplatser och bostäder som i sin tur påverkar rekrytering till RIB och räddningsvärn. Svårigheten att rekrytera RIB-personal medför behov av utökning av heltidsbemanning för att bibehålla förmåga och säkra beredskapen.</p> <p>Anordnande av alternativ ledningsplats, enligt förändringar i lagen om skydd mot olyckor (LSO) och MSB:s föreskrifter, innebär utökning av utrustning, programvara och licenser i ledningscentralen i syfte att skapa robusthet och redundans.</p> <p>Övergripande ledning är en del av den operativa verksamheten eller räddningstjänstverksamheten. Föreskrifterna ställer högre krav på systemledning i syfte att uppnå åtgärdsproduktion (effekt) på skadeplats. För att uppnå en ändamålsenligt ordnad räddningstjänst ska ledning utvecklas enligt de formella</p>	<p>Larm kommer fortsätta att ske vilket innebär att styrkor behöva åka längre sträckor för att genomföra räddningsinsatser. Utöver de konsekvenserna den förlängda tiden har för de drabbade innebär det också att räddningstjänstpersonal i beredskap idag genomför många räddningsinsatser får högre belastning. Högre belastning på individ och huvudarbetsgivare riskerar att göra rekryteringsproblematiken större. Om SÄRF inte klarar att rekrytera RIB-personal kommer denna behöva ersättas med heltidspersonal vilket medför än större kostnader med förändrade insatstider.</p> <p>Staten är tydliga med att den skärpta lagstiftningen medför ökade kostnader för att uppfylla kraven. Ledningen syftar till stärkt åtgärdsproduktion (effekt) för att uppfylla lagstiftningen för en effektiv räddningstjänst. Ökad förmåga för ledning är också kopplat som en del att höja förmågan för civilt försvar.</p> <p>Det förändrade säkerhetspolitiska läget i Europa aktualiserar återigen frågan kring kontinuitetsplanering. Kommunala, regionala och statliga myndigheter planerar för materiel, kompetens och resurser för att precis matcha kraven för det fredstida civila samhället. Detta möter inte kraven för det civila försvaret utan medel måste till för att säkerställa bland annat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bränsle - El - Utalarmering
--	---	---

	kraven samtidigt som den operativa verksamheten ska fortsätta utvecklas utifrån de risker som beskrivs		<ul style="list-style-type: none"> - Reservmaterial och reservfordon - Reservsamband <p>En eskalering av en olycka kan leda till att kriterierna i Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) uppfylls. Det som är viktigt att är att lagstiftningarna gäller parallellt med varandra och att det är olika ansvarsområden. En ändamålsenligt ordnad räddningstjänst kan hindra en olycka att eskalera för att sedan orsaka stora konsekvenser för medlemskommunerna och deras samhällsviktiga verksamhet.</p>
It/Teknik/Digitalisering/Kommunikation	<p>Digitalisering innebär verksamhetsutveckling och kompetensförstärkning behövs för att leda och samordna arbetet. Det är ett utvecklingsområde då SÄRF går från analoga system och arbetssätt till digitala vilket innebär behov av system och kompetens.</p> <p>MSB uppmanar räddningstjänsten att stärka cybersäkerheten.</p> <p>SÄRF har kostnadsökningar för trådlöst nät och standardisering av förbundets deltidstationer.</p>	1,3	Konsekvens av bristande kompetenser och resurser medför risk för intrång och sekretess, bortfall av kommunikation, avbrott i tekniska ledningssystem eller verksamhetssystem.
Investeringar	<p>SÄRF har lagt stort fokus på inköpsprocessen och inköp ska vara effektiva och långsiktiga.</p> <p>Fordons- och maskinparken är till vissa delar ålderstigna. Av kostnads- och finansieringsskäl krävs prioriteringar i den långsiktiga investeringsplanen.</p>	0,9	Räddningstjänst får en sårbarhet i att bedriva verksamhet vid bortfall av fordon och maskiner vilket drabbar förmågan som påverkar förbundets kapacitet ställt mot de risker, kompetens- och resursbehov som finns.
Förvaltningsorganisation	Behov av kompetensförtätning i förvaltningsorganisationen för att hantera lagkrav som	0,7	Brist på kompetens och resurs i förvaltningsorganisationen innebär en ökad

	<p>ställs på SÄRF som myndighet. Behov av kompetens finns bland annat inom juridik, offentlighet och sekretess, säkerhet, arbetsmiljö och GDPR.</p> <p>Säkerhetsskyddslagen (2018:585) gäller sedan 2019-01-01. Resurs för att arbeta med åtgärder utifrån beslutad säkerhetskyddsplan är tillsatt tillfälligt men saknas på lång sikt.</p>		belastning på befintlig personal och den fysiska och psykiska arbetsmiljön.
Summa		8,9	

RISKER I BUDGETARBETET 2023 OCH FRAMÅT

Risker	Analys
Lokaler	Ny- och ombyggnation innebär ökade hyreskostnader. Det finns behov av att anpassa lokalerna med avsedda utrymmen för att säkerställa hanteringen av kontaminerat material samt könsneutrala omklädnings- och duschrum.
Pensioner	Svårighet att prognosticera förbundets pensionskostnader för SAP-RR gör att redovisade belopp kan förändras och bevakning av kostnadsutveckling sker. Fluktuation mellan åren drivs av att pensionsskulden beräknas för varje enskilt år av KPA enligt RIPS 21, som är beslutad av SKR, samt att förbundet genomgår en generationsväxling. Under 2022 och 2023 kan 11 heltidsbrandmän gå i avtalspension varav 6 är 58–59 år och förbundet avsätter inte pengar i pensionsskulden förrän vid 59,5 års ålder. Flera har aviserat att de planerar att gå i pension varav två är 58 år. Sammantaget blir prognosen för närvarande att ökad kostnad för tidig pensionsavgång jämnar ut sig mot återvinning då några fortsätter att arbeta några år till. Nytt pensionsavtal från 2023, AKAP-KR, där kostnader för avgiftsbestämd ÅP väntas stiga med ca 33% under de första åren. Det betyder ca 2 Mnkr/år för SÄRF och är högre än vad som täcks inom ökning enligt PKV. Ny prognos från KPA kommer per 2022-04-30. SAP-R är uppsagt och omförhandling ska vara klar till 2022-07-01. Kan förändra både kostnadsbilden, förändra personalomsättningen och rekryteringsunderlag.
Kostnadsökningar	Höga priser på t.ex. el och diesel medför kostnadsökningar som är högre än vad som täcks inom PKV. Under 2021 genomfördes ett effektiviseringsprojekt som sänkte förbundets kostnader för diesel men tyvärr konsumerades hela besparingen av ökade kostnader för bränsle generellt i samhället.
Intäkter	Utfall 2021 visar på lägre intäkter från fellarm från automatlarmsanläggningar jämfört med tidigare år. Det är ett av SÄRF:s mål att få ned antalet fellarm, vilket anses som positivt men avspeglas i minskade intäkter.
Självrisk stor skada	SÄRF:s självrisk vid stor skada är 0,02 av drabbads kommuns sammanlagda skatteunderlag föregående år vilket betyder en maximal risk på ca 4,8 Mnkr (avser Borås stad) per skada, dvs två skogsbränder blir 4,8 Mnkr x 2 = 9,6 Mnkr o.s.v.
Miljö	Det uppstår kostnader vid vissa händelser som medför kostnader för Räddningstjänsten, t.ex. hantering av Släckvattenhantering, som inte budgeteras då det är sällanhändelser.
Rakel 2.0	MSB utvecklar och förstärker Rakel 2.0 (Radiokommunikation för Effektiv Ledning). Investering och löpande kostnader kan tillkomma redan från 2024.

PRELIMINÄR RAMBUDGET 2023

<i>Belopp i Tkr</i>	Rambudget 2022 Beslut 2021-06	Plan för 2023 Beslut 2021-06	Rambudget 2023 Förslag inför beslut 2022-06
Verksamhetens nettokostnader	-164 298	-175 623	-175 249
		-6,9 %	-6,6 %
Summa Pensionskostnader*	-18 097	-15 776	-18 347
		+12,8 %	-1,3 %
Summa	-182 395	-191 399	-193 596
		-4,9 %	-6,1 %
Medlemsbidrag	178 442	182 527	193 657
		+2,3 %	+8,5 %
Mot Eget kapital	-3 953	-8 872	+61

*Ny prognos avseende pensionskostnader kommer från KPA per 2022-04-30.

FÖRDELNING MEDLEMSBIDRAG 2022 OCH 2023

Fördelningsmodellen är 9-91, dvs 9% fast fördelning mellan sex medlemskommuner och 91% fördelas på invånarantal per 2021-12-31. Denna nya modell infördes 2020 och ska införas med en femårig övergång. 2023 är 4:e året så 80% är enligt ny fördelningsnyckel och 20% enligt gammal.

Medlemsbidrag

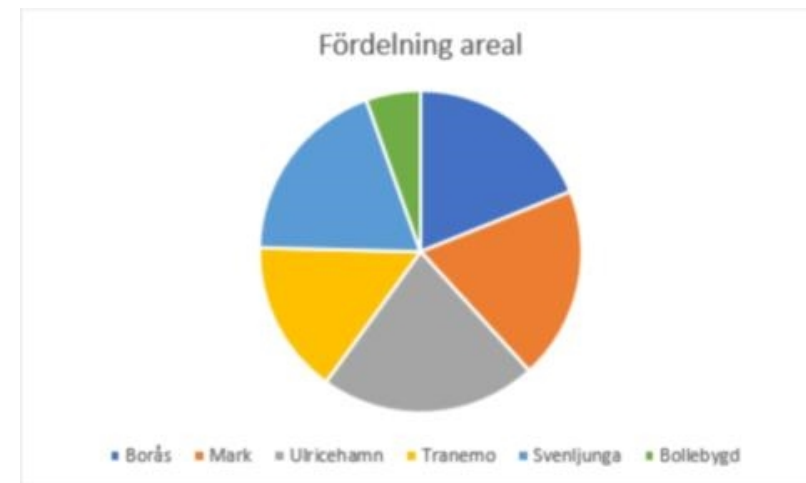
60% förändring mot ny Nyckel

80% förändring mot ny Nyckel

Kommun	Rambudget 2022	Nyckel 2022	Bidrag/Inv 2022 i Kr	Rambudget 2023	Nyckel 2023	Bidrag/Inv 2023 i Kr
Bollebygd	9 752	5,46%	1 012	10 865	5,61%	1 128
Borås	91 086	51,05%	798	99 450	51,35%	872
Mark	32 594	18,27%	926	34 185	17,65%	971
Svenljunga	11 063	6,20%	1 018	12 107	6,25%	1 114
Tranemo	12 078	6,77%	1 012	13 099	6,76%	1 097
Ulricehamn	21 868	12,26%	878	23 952	12,37%	962
Summa	178 442	100,00%	864	193 657	100,00%	937

102,4%

108,5%

6. Ansökan om luftledning från Randevalla till
Hindås i Bollebygds och Härryda kommuner
KS2022/47

§94

KS2022/47

Ansökan om luftledning från Randevalla till Hindås i Bollebygds och Härryda kommuner - yttrande till Energimarknadsinspektionen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande och översänder det till Energimarknadsinspektionen (Ei) som Bollebygds kommuns svar på ansökan om nätkoncession avseende kraftledning mellan Hindås-Randevalla (2011-103492).

Ärendet

2022-02-25 skickade Energimarknadsinspektionen (Ei) en begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession till Bollebygds kommun. Kommunen är obligatorisk remissinstans för ärendet enligt §8 elförordningen (2013:208). Ansökan avser en befintlig luftledning mellan Hindås i Härryda och Randevalla i Bollebygd, vilken byggdes ut år 1975. Vattenfall Eldistribution AB vill fortsätta använda kraftledningen och har därför ansökt om tillstånd för detta hos Ei. Enligt ellagen (1997:857) krävs det att nätägaren har ett särskilt tillstånd för ledningen, en så kallad nätkoncession för linje. Detta tillstånd behöver nu omprövas av Ei då 40 år har gått sedan ledningen byggdes ut.

Av yttrandet ska det särskilt framgå:

- Om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- Om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- Om kommunen anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- Annan information som kommunen anser är av betydelse för Ei:s prövning

Inom ramen för tillståndsansökan genomfördes ett undersökningssamråd för ärendet år 2018. Bollebygds kommun avstod från att yttra sig.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande och översänder det till Energimarknadsinspektionen (Ei) som Bollebygds kommuns svar på ansökan om nätkoncession avseende kraftledning mellan Hindås-Randevalla (2011-103492).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103492
- Yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103492
- Ansökan avser luftledning från Randevalla till Hindås i Bollebygd- och Härryda kommuner
- Begäran om yttrande till Bollebygd kommun . Ansökan avser luftledning från Randevalla till Hindås i Bollebygd- och Härryda kommuner

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Tillstånd och Prövning
Louise Hwargård
016 - 16 25 55

Bollebygd kommun
kommunen@bollebygd.se

2022-02-25

2011-103492-0014

Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession

Vattenfall Eldistribution AB har ansökt hos Energimarknadsinspektionen (Ei) om tillstånd att fortsätta använda en befintlig kraftledning (nätkoncession för linje). Ansökan avser en luftledning från Randevalla till Hindås i Bollebygd- och Härryda kommuner, Västra Götalands län. Den ska drivas med 45 kV (nominell spänning) och konstrueras för 52 kV (konstruktionsspänning). Det är Ei som avgör om ledningen ska få fortsatt tillstånd.

I vår handläggning utreder vi ledningens påverkan på samhällsbyggnaden, miljön och människors hälsa. Ni är obligatorisk remissinstans enligt 8 § elförordningen (2013:208). Vi behöver därför ert svar för att kunna fatta ett beslut.

Av ert yttrande ska det särskilt framgå

- om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- om ni anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- annan information som ni anser är av betydelse för vår prövning.

Ansökan med bilagor hittar ni på www.ei.se/2011-103492.

Vi vill ha ert yttrande senast **den 25 april 2022**. Skicka ert yttrande till Ei genom att besvara detta mejl eller mejla det till diariet@ei.se. Ange ärendenumret 2011-103492 i ämnesraden och skriv att det rör sig om ett yttrande. Ni behöver inte skicka originalet per post.

Om ni har frågor, vänligen kontakta handläggaren enligt ovan.

Med vänlig hälsning

Louise Hwargård

Kommunstyrelsen

Linnéa Säterberg | Planarkitekt
0734-647115 | linnea.saterberg@bollebygd.se

Dnr : **161260**

Energimarknadsinspektionen

Yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103492

Yttrande

Bollebygds kommun anser att ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser. Ledningen passerar inte skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet på ett sådant sätt som kan anses störande för verksamheterna. Eftersom det finns positiva planbesked i Randevalla, vilka väntar på att få planuppdrag (KS2010/312), kan förutsättningarna för kraftledningen komma att förändras i framtiden. I övrigt vill Bollebygds kommun efterfråga en tydligare konsekvensbeskrivning av underhållsarbetet för befintliga stolpar/ledningsgator och hur det kommer att påverka omkringliggande miljö och naturvärden. Stora ledningsgator i denna terräng är exempelvis ett gynnsamt habitat för hasselmöss vilket kan vara bra att känna till vid underhållsarbetet.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Michael Plogell
Ordförande

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Kommunstyrelseförvaltningen

Linnéa Säterberg | Planarkitekt
0734-647115 | linnea.saterberg@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103492

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande och översänder det till Energimarknadsinspektionen (Ei) som Bollebygds kommuns svar på ansökan om nätkoncession avseende kraftledning mellan Hindås-Randevalla (2011-103492).

Ärendet

2022-02-25 skickade Energimarknadsinspektionen (Ei) en begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession till Bollebygds kommun. Kommunen är obligatorisk remissinstans för ärendet enligt §8 elförordningen (2013:208).

Ansökan avser en befintlig luftledning mellan Hindås i Härryda och Randevalla i Bollebygd, vilken byggdes ut år 1975. Vattenfall Eldistribution AB vill fortsätta använda kraftledningen och har därför ansökt om tillstånd för detta hos Ei. Enligt ellagen (1997:857) krävs det att nätägaren har ett särskilt tillstånd för ledningen, en så kallad nätkoncession för linje. Detta tillstånd behöver nu omprövas av Ei då 40 år har gått sedan ledningen byggdes ut.

Av yttrandet ska det särskilt framgå:

- Om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- Om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- Om kommunen anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- Annan information som kommunen anser är av betydelse för Ei:s prövning

Inom ramen för tillståndsansökan genomfördes ett undersökningssamråd för ärendet år 2018. Bollebygds kommun avstod från att yttra sig.

Ekonomiska förutsättningar

Ansökan avser en befintlig kraftledning och kommunens ekonomiska förutsättningar bör således förbli oförändrade.

Barnkonsekvensanalys

I ärendehanteringens har kommunen gjort bedömningen att kraftledningen inte passerar skolor och förskolor på ett sådant sätt som kan anses störande för verksamheterna eller barnen.

Bedömning

Bollebygds kommun anser att ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser. Ledningen passerar inte skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet på ett sådant sätt som kan anses störande för verksamheterna. Bollebygds kommun vill dock påpeka att det finns positiva planbesked i Randevalla vilka väntar på att få planuppdrag (KS2010/312). Detta innebär att förutsättningarna för kraftledningen kan komma att förändras i framtiden. Stora ledningsgator i denna terräng är även ett gynnsamt habitat för hasselmöss vilket kan vara bra att känna till vid underhållsarbetet. Förvaltningen bedömer därför att en tydligare konsekvensbeskrivning av underhållsarbetet bör redovisas i handlingarna.

Beslutsunderlag

[Vattenfall ansökan 2011-103492](#)

Begäran om yttrande, Energimarknadsinspektionen (KS2022/47-2). 2022-02-25

Yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103492 (KS2022/47). 2022-04-04

Skickas till

Energimarknadsinspektionen: diariet@ei.se

Ärenderubricering: Yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103492

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Linnéa Säterberg

Planarkitekt

7. Ansökan luftledning vid Hultafors i Bollebygd kommun KS2022/48

§95

KS2022/48

Ansökan om luftledning vid Hultafors i Bollebygd kommun - yttrande till Energimarknadsinspektionen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande och översänder det till Energimarknadsinspektionen (Ei) som Bollebygds kommuns svar på ansökan om nätkoncession avseende kraftledning mellan Olsfors och Hultafors (2017-100745).

Ärendet

2022-02-25 skickade Energimarknadsinspektionen (Ei) en begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession till Bollebygds kommun. Kommunen är obligatorisk remissinstans för ärendet enligt §8 elförordningen (2013:208). Ansökan avser en befintlig luftledning mellan Olsfors och Hultafors i Bollebygds kommun. Energimyndigheten meddelade Vattenfall Eldistribution AB år 2004 avseende rätt att bygga och använda ledningen. Vattenfall vill fortsätta använda kraftledningen och har därför ansökt om tillstånd för detta hos Ei. Enligt ellagen (1997:857) krävs det att nätägaren har ett särskilt tillstånd för ledningen, en så kallad nätkoncession för linje.

Av yttrandet ska det särskilt framgå:

- Om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- Om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- Om kommunen anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- Annan information som kommunen anser är av betydelse för Eis prövning

Inom ramen för tillståndsansökan genomfördes ett undersökningssamråd för ärendet år 2018. Bollebygds kommun avstod från att yttra sig.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande och översänder det till Energimarknadsinspektionen (Ei) som Bollebygds kommuns svar på ansökan om nätkoncession avseende kraftledning mellan Olsfors och Hultafors (2017-100745).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession 2017-100745

- Yttrande över ansökan om nätkoncession 2017-100745
- Ansökan avser en luftledning vid Hultafors i Bollebygds kommun
- Begäran om yttrande till Bollebygd kommun. Ansökan avser en luftledning vid Hultafors i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelsen

Linnéa Säterberg | Planarkitekt
0734-647115 | linnea.saterberg@bollebygd.se

Dnr : **161266**

Energimarknadsinspektionen

Yttrande över ansökan om nätkoncession 2017-100745

Yttrande

Bollebygds kommun anser att ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser. Ledningen passerar inte skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet på ett sådant sätt som kan anses störande för verksamheterna. Bollebygds kommun vill dock påpeka att ett detaljplanearbete med en ny förskola i Olsfors pågår (SBN2021/61). Förskolan förväntas stå klar 2024 och kommer då ligga omkring 400 meter väster om den befintliga ledningen. I övrigt vill Bollebygds kommun efterfråga en tydligare konsekvensbeskrivning av underhållsarbetet för befintliga stolpar/ledningsgator med tanke på Söråns naturvärden och beståndet av flodpärlmussla som inventerats i området tidigare. Stora ledningsgator i denna terräng är även ett gynnsamt habitat för hasselmöss vilket kan vara bra att känna till vid underhållsarbetet.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Michael Plogell
Ordförande

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Tillstånd och Prövning
Louise Hwargård
016 - 16 25 55

Bollebygd kommun
kommunen@bollebygd.se

2022-02-25

2017-100745-0011

Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession

Vattenfall Eldistribution AB har ansökt hos Energimarknadsinspektionen (Ei) om tillstånd att fortsätta använda en befintlig kraftledning (nätkoncession för linje). Ansökan avser en luftledning vid Hultafors i Bollebygd kommun, Västra Götalands län. Den ska drivas med 45 kV (nominell spänning) och konstrueras för 52 kV (konstruktionsspänning). Det är Ei som avgör om ledningen ska få fortsatt tillstånd.

I vår handläggning utreder vi ledningens påverkan på samhällsbyggnaden, miljön och människors hälsa. Ni är obligatorisk remissinstans enligt 8 § elförordningen (2013:208). Vi behöver därför ert svar för att kunna fatta ett beslut.

Av ert yttrande ska det särskilt framgå

- om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- om ni anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- annan information som ni anser är av betydelse för vår prövning.

Ansökan med bilagor hittar ni på www.ei.se/2017-100745.

Vi vill ha ert yttrande senast **den 25 april 2022**. Skicka ert yttrande till Ei genom att besvara detta mejl eller mejla det till diariet@ei.se. Ange ärendenumret 2017-100745 i ämnesraden och skriv att det rör sig om ett yttrande. Ni behöver inte skicka originalet per post.

Om ni har frågor, vänligen kontakta handläggaren enligt ovan.

Med vänlig hälsning

Louise Hwargård

Kommunstyrelseförvaltningen

Linnéa Säterberg | Planarkitekt
0734-647115 | linnea.saterberg@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession 2017-100745

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande och översänder det till Energimarknadsinspektionen (Ei) som Bollebygds kommuns svar på ansökan om nätkoncession avseende kraftledning mellan Olsfors och Hultafors (2017-100745).

Ärendet

2022-02-25 skickade Energimarknadsinspektionen (Ei) en begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession till Bollebygds kommun. Kommunen är obligatorisk remissinstans för ärendet enligt §8 elförordningen (2013:208).

Ansökan avser en befintlig luftledning mellan Olsfors och Hultafors i Bollebygds kommun. Energimyndigheten meddelade Vattenfall Eldistribution AB år 2004 avseende rätt att bygga och använda ledningen. Vattenfall vill fortsätta använda kraftledningen och har därför ansökt om tillstånd för detta hos Ei. Enligt ellagen (1997:857) krävs det att nätägaren har ett särskilt tillstånd för ledningen, en så kallad nätkoncession för linje.

Av yttrandet ska det särskilt framgå:

- Om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- Om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- Om kommunen anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- Annan information som kommunen anser är av betydelse för Ei:s prövning

Inom ramen för tillståndsansökan genomfördes ett undersökningssamråd för ärendet år 2018. Bollebygds kommun avstod från att yttra sig.

Ekonomiska förutsättningar

Ansökan avser en befintlig kraftledning och kommunens ekonomiska förutsättningar bör således förbli oförändrade.

Barnkonsekvensanalys

I ärendehanteringens har kommunen gjort bedömningen att kraftledningen inte passerar skolor och förskolor på ett sådant sätt som kan anses störande för verksamheterna eller barnen.

Bedömning

Bollebygds kommun anser att ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser. Ledningen passerar inte skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet på ett sådant sätt som kan anses störande för verksamheterna. Bollebygds kommun vill dock påpeka att ett detaljplanearbete med en ny förskola i Olsfors pågår (SBN2021/61). Förskolan förväntas stå klar 2024 och kommer då ligga omkring 400 meter väster om den befintliga ledningen. I övrigt vill Bollebygds kommun efterfråga en tydligare konsekvensbeskrivning av underhållsarbetet för befintliga stolpar/ledningsgator med tanke på Söråns naturvärden och beståndet av flodpärlmussla som inventerats i området tidigare. Stora ledningsgator i denna terräng är även ett gynnsamt habitat för hasselmöss vilket kan vara bra att känna till vid underhållsarbetet.

Beslutsunderlag

[Vattenfall ansökan 2017-100745](#)

Begäran om yttrande, Energimarknadsinspektionen (KS2022/48-2).	2022-02-25
Yttrande över ansökan om nätkoncession 2017-100745 (KS2022/48).	2022-04-04

Skickas till

Energimarknadsinspektionen: diariet@ei.se

Ärenderubricering: Yttrande över ansökan om nätkoncession 2017-100745

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Linnéa Säterberg

Planarkitekt

8. Ansökan om luft- och markledning från Sjömarken till Bollebygd KS2022/46

§96

KS2022/46

Ansökan om luft- och markledning från Sjömarken till Bollebygd - yttrande till Energimarknadsinspektionen

Beslut

Ärendet skickas till kommunstyrelsen utan förslag från arbetsutskottet.

Ärendet

2022-02-25 skickade Energimarknadsinspektionen (Ei) en begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession till Bollebygds kommun. Kommunen är obligatorisk remissinstans för ärendet enligt §8 elförordningen (2013:208). Ansökan avser en befintlig luft- och markledning mellan Sjömarken i Borås och Rinna i Bollebygd, vilken byggdes ut år 1975. Vattenfall Eldistribution AB vill fortsätta använda kraftledningen och har därför ansökt om tillstånd för detta hos Ei. Enligt ellagen (1997:857) krävs det att nätägaren har ett särskilt tillstånd för ledningen, en så kallad nätkoncession för linje. Detta tillstånd behöver nu omprövas av Ei då 40 år har gått sedan ledningen byggdes ut.

Av yttrandet ska det särskilt framgå:

- Om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- Om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- Om kommunen anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- Annan information som kommunen anser är av betydelse för Ei:s prövning

Inom ramen för tillståndsansökan genomfördes ett undersökningssamråd för ärendet år 2018. Flera parter yttrade sig, däribland Bollebygds kommun. Kommunen belyste särskilt beståndet av flodpärlmussla i Sörån och att vara varsam vid underhållsarbete av befintliga stolpar/ledningsgator.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande och översänder det till Energimarknadsinspektionen (Ei) som Bollebygds kommuns svar på ansökan om nätkoncession avseende kraftledning mellan Sjömarken-Bollebygd (2011-103491).

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår att ärendet skickas till kommunstyrelsen utan förslag från arbetsutskottet. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

Justerandes sign

| Utdragsbestyrkande

- Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103491
- Yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103491
- Ansökan avser en luft- och markledning från Sjömarken till Bollebygd i Bollebygd- och Borås kommuner
- Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelsen

Linnéa Säterberg | Planarkitekt
0734-647115 | linnea.saterberg@bollebygd.se

Dnr : **161245**

Energimarknadsinspektionen

Yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103491

Yttrande

Bollebygds kommun anser att ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser. Ledningen passerar inte skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet på ett sådant sätt som kan anses störande för verksamheterna. Bollebygds kommun vill dock påpeka att underhållsarbetet av befintliga stolpar/ledningsgator bör göras med stor varsamhet kopplat till Söråns naturvärden samt beståndet av flodpärlmussla som inventerats i området tidigare. Stora ledningsgator är även ett gynnsamt habitat för hasselmöss vilket kan vara bra att känna till vid underhållsarbetet. Bollebygds kommun bedömer därför att en tydligare konsekvensbeskrivning av detta bör redovisas i handlingarna.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Michael Plogell
Ordförande

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Från: diariet@ei.se <diariet@ei.se>
Skickat: den 25 februari 2022 10:48
Till: Funktionsadress Kommunen <kommunen@bollebygd.se>
Ämne: Begäran om yttrande angående: 2011-103491

Hej

Vattenfall Eldistribution AB har ansökt hos Energimarknadsinspektionen (Ei) om tillstånd att fortsätta använda en befintlig kraftledning (nätkoncession för linje). Ansökan avser en luft- och markledning från Sjömarken till Bollebygd i Bollebygd- och Borås kommuner, Västra Götalands län. Den ska drivas med 45 kV (nominell spänning) och konstrueras för 52 kV (konstruktionsspänning). Det är Ei som avgör om ledningen ska få fortsatt tillstånd.

Ärende 2011-103491 finner ni under nedanstående länk:

https://url11.mailanyone.net/v1/?m=1nNXDG-0003jT-3E&i=57e1b682&c=D4_Cep_nFBmpCHUL1q6z2k991w8qRo1u-nS1CLQ7XY8M-dq97fi6EiW0QbuNLCxUKoyXWNIVs3Bw46GiLbtsWWbHojsrlptO2nfvI9TyPamgwa1foCZ8W8nmvLwfFcVC-22R2n_U-LfFDCGYn_r6JTXPmYI4CfW_BcjXH6XVtpWGC7CdVvFfQ4in1n_osEga24f52RSc3pajHHOhmT9SsYK_fGDsefo8zONolAAOu07ihc5F_fzngucwAKr-uPdTCmRsqxuvDH0u0UJbgbQ3g7km-Mw1WCzWqeyN8uELWFeLlAK8WJ8-2AvMBXHbf6DaHzVDGwhy9PB-APKLLwpSW-hqAwWeU0PXHZFZ4Jb4JRXjygRNV2kHdhpw7nr5FVVveekq60Z_1q7_zyYOiS2_vBQ

Sista svarsdag är **den 2022-04-25**

OBS! bilagorna är sekretess

Med vänlig hälsning

Energimarknadsinspektionen

Åsa Göransson

Tillstånd och Prövning
Louise Hwargård
016 - 16 25 55

Bollebygd kommun
kommunen@bollebygd.se

2022-02-25

2011-103491-0021

Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession

Vattenfall Eldistribution AB har ansökt hos Energimarknadsinspektionen (Ei) om tillstånd att fortsätta använda en befintlig kraftledning (nätkoncession för linje). Ansökan avser en luft och markledning från Sjömarken till Bollebygd i Bollebygd- och Borås kommuner Västra Götalands län. Den ska drivas med 45 kV (nominell spänning) och konstrueras för 52 kV (konstruktionsspänning). Det är Ei som avgör om ledningen ska få fortsatt tillstånd.

I vår handläggning utreder vi ledningens påverkan på samhällsbyggnaden, miljön och människors hälsa. Ni är obligatorisk remissinstans enligt 8 § elförordningen (2013:208). Vi behöver därför ert svar för att kunna fatta ett beslut.

Av ert yttrande ska det särskilt framgå

- om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- om ni anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- annan information som ni anser är av betydelse för vår prövning.

Ansökan med bilagor hittar ni på www.ei.se/2011-103491.

Vi vill ha ert yttrande senast **den 25 april 2022**. Skicka ert yttrande till Ei genom att besvara detta mejl eller mejla det till diariet@ei.se. Ange ärendenumret 2011-103491 i ämnesraden och skriv att det rör sig om ett yttrande. Ni behöver inte skicka originalet per post.

Om ni har frågor, vänligen kontakta handläggaren enligt ovan.

Med vänlig hälsning

Louise Hwargård

Bilagor:

1. Miljökonsekvensbeskrivning – sekretess
2. Samrådshandling – sekretess
3. Komplettering - sekretess

2022-02-25

2011-103491-0021

Kommunstyrelseförvaltningen

Linnéa Säterberg | Planarkitekt
0734-647115 | linnea.saterberg@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103491

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande och översänder det till Energimarknadsinspektionen (Ei) som Bollebygds kommuns svar på ansökan om nätkoncession avseende kraftledning mellan Sjömarken-Bollebygd (2011-103491).

Ärendet

2022-02-25 skickade Energimarknadsinspektionen (Ei) en begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession till Bollebygds kommun. Kommunen är obligatorisk remissinstans för ärendet enligt §8 elförordningen (2013:208).

Ansökan avser en befintlig luft- och markledning mellan Sjömarken i Borås och Rinna i Bollebygd, vilken byggdes ut år 1975. Vattenfall Eldistribution AB vill fortsätta använda kraftledningen och har därför ansökt om tillstånd för detta hos Ei. Enligt ellagen (1997:857) krävs det att nätägaren har ett särskilt tillstånd för ledningen, en så kallad nätkoncession för linje. Detta tillstånd behöver nu omprövas av Ei då 40 år har gått sedan ledningen byggdes ut.

Av yttrandet ska det särskilt framgå:

- Om ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- Om ledningen passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- Om kommunen anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- Annan information som kommunen anser är av betydelse för Ei:s prövning

Inom ramen för tillståndsansökan genomfördes ett undersökningssamråd för ärendet år 2018. Flera parter yttrade sig, däribland Bollebygds kommun. Kommunen belyste särskilt beståndet av flodpärlmussla i Sörån och att vara varsam vid underhållsarbete av befintliga stolpar/ledningsgator.

Ekonomiska förutsättningar

Ansökan avser en befintlig kraftledning och kommunens ekonomiska förutsättningar bör således förbli oförändrade.

Barnkonsekvensanalys

I ärendehanteringens har kommunen gjort bedömningen att kraftledningen inte passerar skolor och förskolor på ett sådant sätt som kan anses störande för verksamheterna eller barnen.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att den befintliga kraftledningen mellan Sjömarken-Bollebygd inte utgör någon negativ miljöpåverkan eller annan påverkan för kommunen. Vid underhållsarbete av befintliga stolpar/ledningsgator bör dock hänsyn och varsamhet tas kopplat till Söråns naturvärden samt beståndet av flodpärlmussla som inventerats i området tidigare. Stora ledningsgator i denna terräng är även ett gynnsamt habitat för hasselmöss vilket kan vara bra att känna till vid underhållsarbetet. Förvaltningen bedömer därför att en tydligare konsekvensbeskrivning av detta bör redovisas i handlingarna.

Beslutsunderlag

[Vattenfall ansökan 2011-103491](#)

Begäran om yttrande, Energimarknadsinspektionen (KS2022/46-2). 2022-02-25

Yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103491 (KS2022/46). 2022-04-04

Skickas till

Energimarknadsinspektionen: diariet@ei.se

Ärenderubricering: Yttrande över ansökan om nätkoncession 2011-103491

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Linnéa Säterberg

Planarkitekt

9. Beslut om remiss
bostadsförsörjningsprogram 2022-2026
KS2021/66

§97

KS2021/66

Beslut om remiss av bostadsförsörjningsprogram 2022-2026**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen beslutar att skicka ut förslag till bostadsförsörjningsprogram på remiss.

Kommunstyrelsen beslutar även att utöka styrgruppen för arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet. En representant vardera från KD, L, MP och SD som även sitter i kommunfullmäktige ska bjudas in till styrgruppen utöver de befintliga representanterna som beslutades av kommunstyrelsen 2021-04-13, § 60.

Ärendet

I januari 2021 gav kommunstyrelsen plan- och exploateringsenheten i uppdrag att uppdatera riktlinjerna för bostadsförsörjningen, enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (SFS 2000:1383). Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska, enligt lagen, antas av kommunfullmäktige minst en gång varje mandatperiod. De ska innefatta hela kommunen och redogöra för kommunens bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, både med hänsyn till kommunens bostadsförsörjningsansvar och marknadens behov. Riktlinjerna ska följa nationella, regionala och kommunala mål och riktlinjer.

Förslaget för bostadsförsörjningsprogrammet utgör Bollebygds kommuns riktlinjer samt åtgärder för bostadsförsörjningen, vilka bland annat baseras på översiktsplanens mål samt en befolknings- och bostadsmarknadsanalys. Programmet anger dels vad som ska uppnås inom bostadsförsörjningen i kommunen och dels hur det ska ske. Det är ett strategiskt styrdokument för kommunen att vända sig till när det kommer till bostadsplanering, och ett viktigt arbete för att stärka Bollebygd som en attraktiv boendekommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen leder arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet men förslaget har tagits fram av en kommunal arbetsgrupp med olika kompetensområden från olika förvaltningar, för att försöka få en genomarbetad och nyanserad slutprodukt. En politisk styrgrupp tillsattes av kommunstyrelsen 2021-04-13 §60 för att granska och besluta om programmets innehåll och struktur. Även politiska förankringar och referensarbeten har skett tillsammans med socialnämnden och kommunpolitiker under arbetets gång.

Enligt lag (SFS 2000:1383) ska kommunen ge länsstyrelsen, regionen och eventuellt andra berörda regionala organ tillfälle att yttra sig över planeringen med bostadsförsörjningen. Remissförslaget ger dessa aktörer, samt grannkommuner och kommunens nämnder och politiska partier, möjlighet att lämna sina synpunkter på programmet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka ut förslag till bostadsförsörjningsprogram på remiss.

Kommunstyrelsen beslutar även att utöka styrgruppen för arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet. En representant vardera från KD, L, MP och SD som även sitter i kommunfullmäktige ska bjudas in till styrgruppen utöver de befintliga representanterna som beslutades av kommunstyrelsen 2021-04-13, § 60.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Beslut om remiss för bostadsförsörjningsprogram 2022-2026
- Sändlista remissinstanser

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Linnéa Säterberg | Planarkitekt
0734-647115 | linnea.saterberg@bollebygd.se

Remissinstanser

Beslut om remiss för bostadsförsörjningsprogrammet 2022-2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka ut förslaget för bostadsförsörjningsprogrammet på remiss under perioden 8 juni – 24 augusti 2022.

Kommunstyrelsen beslutar även att utöka styrgruppen för arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet. En representant från KD, L, MP och SD som även sitter i kommunfullmäktige ska bjudas in till styrgruppen utöver de befintliga representanterna som beslutades av kommunstyrelsen 2021-04-13 §60.

Ärendet

I januari 2021 gav kommunstyrelsen plan- och exploateringsenheten i uppdrag att uppdatera riktlinjerna för bostadsförsörjningen, enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (SFS 2000:1383). Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska, enligt lagen, antas av kommunfullmäktige minst en gång varje mandatperiod. De ska innefatta hela kommunen och redogöra för kommunens bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, både med hänsyn till kommunens bostadsförsörjningsansvar och marknadens behov. Riktlinjerna ska följa nationella, regionala och kommunala mål och riktlinjer.

Förslaget för bostadsförsörjningsprogrammet utgör Bollebygds kommuns riktlinjer samt åtgärder för bostadsförsörjningen, vilka bland annat baseras på översiktsplanens mål samt en befolknings- och bostadsmarknadsanalys. Programmet anger dels vad som ska uppnås inom bostadsförsörjningen i kommunen och dels hur det ska ske. Det är ett strategiskt styrdokument för kommunen att vända sig till när det kommer till bostadsplanering, och ett viktigt arbete för att stärka Bollebygd som en attraktiv boendekommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen leder arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet men förslaget har tagits fram av en kommunal arbetsgrupp med olika kompetensområden från olika förvaltningar, för att försöka få en genomarbetad och nyanserad slutprodukt. En politisk styrgrupp tillsattes av kommunstyrelsen 2021-04-13 §60 för att granska och besluta om programmets innehåll och struktur. Även politiska förankringar och referensarbeten har skett tillsammans med socialnämnden och kommunpolitiker under arbetets gång.

Enligt lag (SFS 2000:1383) ska kommunen ge länsstyrelsen, regionen och eventuellt andra berörda regionala organ tillfälle att yttra sig över planeringen med bostadsförsörjningen. Remissförslaget ger

dessas aktörer, samt grannkommuner och kommunens nämnder och politiska partier, möjlighet att lämna sina synpunkter på programmet.

Ekonomiska förutsättningar

Bostadsförsörjningsprogrammet är ett viktigt styrdokument för kommunen som belyser vilka strategier och verktyg vi kan använda för att uppnå kommunens och översiktsplanens uppsatta mål. Programmet verkar vägledande inför framtida markinvesteringar och utvecklingsområden samt kartlägger vilket utbud och behov som finns på bostadsmarknaden.

Barnkonsekvensanalys

Att beakta ett barnperspektiv i bostadsplaneringen är betydelsefullt eftersom barn inte väljer sin bostad själv, utan är beroende av föräldrarnas val av bostad. Att kunna erbjuda varierade bostadstyper är viktigt för att göra Bollebygds kommun attraktivt och tillgängligt för alla. Ungdomar som vill flytta hemifrån ska kunna få tag på en bostad till rimlig kostnad. Unga barnfamiljer och barnfamiljer som bor trångt ska också kunna få tag i bostäder eller hustomter i lämplig storlek i ett tilltalande läge och pris. I kommunens förslag till bostadsförsörjningsprogram belyses vikten av detta och vidare föreslås strategier och placeringar av bostäder som gynnar barns trygghet och möjlighet till ett gott boende och god livsmiljö.

Beslutsunderlag

[Förslag till bostadsförsörjningsprogram 2022-2026](#)

Sändlista remissinstanser (KS2021/66). 2022-03-29

Skickas till

Se sändlista

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Linnéa Säterberg

Planarkitekt

Sändlista remissinstanser

Bostadsförsörjningsprogram 2022-2026, Bollebygds kommun

Externa remissinstanser

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, info@borasregionen.se

Länsstyrelsen, vastragotaland@lansstyrelsen.se

Vattenfall Eldistribution, registratur.eldistribution@vattenfall.com

Västra Götalandsregionen, georgia.larsson@vgregion.se

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder, Bollebo, info@bollebo.se

Alingsås kommun, kommunstyrelsen@alingsas.se

Borås stad, boras.stad@boras.se

Härryda kommun, kommun@harrydas.e

Lerums kommun, kommun@lerum.se

Marks kommun, markskommun@mark.se

Vårgårda kommun, kommunen@vargarda.se

Interna remissinstanser

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Socialnämnden

Utbildningsnämnden

Centerpartiet (C)

Folkets röst (FR)

Kristdemokraterna (KD)

Liberalerna (L)

Miljöpartiet (MP)

Moderaterna (M)

Socialdemokraterna (S)

Sverigedemokraterna (SD)

Vänsterpartiet (V)

11. Återbruksprojekt i Bollebygds kommun,
Tur i Retur - information KS2018/64

§98

KS2018/64

Återbruksprojekt i Bollebygds kommun, Tur i Retur - information

Ärendet

Dagens sammanträde

Maria E Johansson, enhetschef socialförvaltningen, och Anneli Svensson, verksamhetschef socialförvaltningen, redogör för återbruksprojektet i kommunen.

Bakgrund

2014 Motion om inrättande av ett återbruk (KS2014/102) bifölls av kommunfullmäktige och uppdrag gavs till dåvarande bildnings- och omsorgsnämnden, i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden, att under 2015 utreda förutsättningarna för en återbruksverksamhet.

2018 ”PM Återbruksprojekt i Bollebygds kommun Tur i Retur” (KS2018/64) färdigställdes med ett förslag på hur ett återbruksarbete skulle kunna genomföras i kommunen och lyftes till kommunstyrelsen som gav i uppdrag till bildnings- och omsorgsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden att samarbeta kring att bygga upp en återbruksverksamhet. Därefter följde en personalomsättning av samtliga involverade enhetschefer som tagit fram underlaget vilket bidrog till att utvecklingsarbetet stannade av.

2019 Under våren togs ett omtag på initiativ av berörda enhetschefer inom socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen för att återuppta och revidera planerna för en återbruksverksamhet, med utgångspunkt i PM från 2018. Enhetscheferna gjorde bedömningen att en återbruksverksamhet behövde en annan resurssättning än vad som framkom i PM:et, utifrån verksamheternas nuläge och behov. I det här skedet lyftes inte projektplaneringen vidare till förvaltningsledningen.

2020 återupptogs arbetet och planeringen av återbruksverksamheten av socialförvaltningens verksamhetschef. På initiativ av Stadsmissionen inleddes en dialog om IOP (idéburet offentligt partnerskap)

2021 skrevs ett IOP-avtal mellan socialnämnden och Stadsmissionen som ett första steg mot ett återbruk som berörde samarbete mellan Daglig verksamhet samt Stadsmissionen, rörande deras insamlingar. I slutet av 2021 förde socialförvaltningen en dialog med Stadsmissionen kring fortsatt samverkan och då lyftes möjligheten under 2022 förlänga och utvidga IOP-avtalet för att även omfatta samverkan kring en återbruksverksamhet med fokus på den lokala cirkulära ekonomin.

Nuläge

Från och med januari 2022 har socialnämnden ingått i ett IOP med Stadsmissionen. Det huvudsakliga målet med partnerskapet är att samarbeta kring sysselsättningsinsatser till personer som är i behov av daglig verksamhet eller har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden i Bollebygds kommun.

Närvarande ges tillfälle att ställa frågor. Ordföranden tackar för informationen.

Beslutsunderlag

- Återbruk Bollebygd KSAU
- IOP Bollebygds kommun och Göteborgs stadsmission
- Rapport, Återbruksprojekt Bollebygds Kommun Tur i Retur

Paragrafen är justerad

Återbruk i Bollebygds kommun

Bakgrund

2014 Motion om inrättande av ett återbruk (KS2014/102) bifölls av kommunfullmäktige och uppdrag gavs till bildnings- och omsorgsnämnden, i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden, att under 2015 utreda förutsättningarna för en återbruksverksamhet.

2018 ”PM Återbruksprojekt i Bollebygds kommun Tur i Retur” (KS2018/64) färdigställdes med ett förslag på hur ett återbruksarbete skulle kunna genomföras i kommunen och lyftes till kommunstyrelsen som gav i uppdrag till bildnings- och omsorgsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden att samarbeta kring att bygga upp en återbruksverksamhet. Därefter följde en personalomsättning av samtliga involverade enhetschefer som tagit fram underlaget vilket bidrog till att utvecklingsarbetet stannade av.

2019 Under våren togs ett omtag på initiativ av berörda enhetschefer inom socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen för att återuppta och revidera planerna för en återbruksverksamhet, med utgångspunkt i PM från 2018. Enhetscheferna gjorde bedömningen att en återbruksverksamhet behövde en annan resurssättning än vad som framkom i PM:et, utifrån verksamheternas nuläge och behov. I det här skedet lyftes inte projektplaneringen vidare till förvaltningsledningen.

2020 återupptogs arbetet och planeringen av återbruksverksamheten av socialförvaltningens verksamhetschef. På initiativ av Stadsmissionen inleddes en dialog om IOP (idéburet offentligt partnerskap)

2021 skrevs ett IOP-avtal mellan socialnämnden och Stadsmissionen som ett första steg mot ett återbruk som berörde samarbete mellan Daglig verksamhet samt Stadsmissionen, rörande deras insamlingar.

I slutet av 2021 förde socialförvaltningen en dialog med Stadsmissionen kring fortsatt samverkan och då lyftes möjligheten under 2022 förlänga och utvidga IOP-avtalet för att även omfatta samverkan kring en återbruksverksamhet med fokus på den lokala cirkulära ekonomin.

Nuläge

Från och med januari 2022 har socialnämnden ingått i ett IOP med Stadsmissionen. Det huvudsakliga målet med partnerskapet är att samarbeta kring sysselsättningsinsatser till personer som är i behov av daglig verksamhet eller har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden i Bollebygds kommun. Insatsen innefattar ett hållbarhetsperspektiv och en ökad kompetens kring återbruk och upcycling hos såväl deltagare som personal. Göteborgs stadsmission som organisation besitter lång erfarenhet och kompetens kring hållbarhet, återbruk och upcycling.

Syftet är att utveckla ett samarbete med fokus på hållbarhet och att skapa ett innovativt samarbete mellan det offentliga och det idéburna, för att skapa lösningar kring en komplex samhällsutmaning.

IOP-samverkan har en styrgrupp och en arbetsgrupp. Styrgruppen består av förvaltningschef samhällsbyggnadsförvaltningen, verksamhetschef IFO/FS socialförvaltningen, utvecklingsledare socialförvaltningen samt områdeschef Göteborgs Kyrkliga Stadsmission.

Arbetsgruppen består av enhetschef för park och avfall och samordnare fastighet, båda från samhällsbyggnadsförvaltningen samt enhetschef Daglig verksamhet och enhetschef Arbetsmarknadsenheten, socialförvaltningen samt verksamhetschef Göteborgs Kyrkliga Stadsmission

Styrgruppen har formulerat ett uppdrag till arbetsgruppen som består av att ta fram ett planeringsunderlag med en stegvis beskrivning av utvecklingen från nuläget till en fullt utvecklad återbruksverksamhet, i gemensam regi.

Inventering av lokalbehov samt övergripande struktur för återbrukets verksamhet, våren 2022

Fokus för återbruksverksamheten är mottagning och reparationer av husgeråd, el-artiklar, leksaker, kläder samt en second hand-butik och sortering av inkommande gåvor. Avgränsningen i en fullt utvecklad återbruksverksamhet är att bygg- och rivningsavfall inte ingår.

Utgångspunkten för planeringen bygger på att en återbruksverksamhet kan förläggas till ÅVC Råssa och lokalerna på Hembygdsvägen. Arbetsgruppen har gått igenom planritningar över ÅVC samt Hembygdsvägens lokaler och vilka ytor som skulle kunna finnas till vårt förfogande samt genomlysning av de fysiska förutsättningarna. Med utgångspunkt i dessa lokaler har arbetsgruppen gått igenom vilka renoveringsbehov och anpassningar som behöver göras för att kunna använda ytorna samt gjort en uppskattning av vilken kostnad det uppgår till. I beräkningarna har även tagits med kostnaden för två containrar som ska vara placerade på ÅVC Råssa för inlämning.

Arbetsgruppen har tagit fram underlag för vilka resurser som krävs för att kunna genomföra och upprätthålla en återbruksverksamhet och då tagit med kostnader för fordon och transport, iordningställande av lokaler på Hembygdsvägen med utrustning för arbetsstationer och second hand – butik samt hyres- och personalkostnader och för övrig drift. Hyreskostnaden för lokalerna ligger i nuläget på kommunstyrelsens budget och utgör ingen utökad kostnad för kommunen. En omfördelning av budget behöver göras från kommunstyrelsen till socialförvaltningen.

Renovering av Hembygdsvägen ca 1,2 mnkr.

Inköp av två containrar ca 130 tkr/st.

Driftskostnad beräknat på 1,5 årsarbetare (arbetsledarfunktioner), transport ÅVC Råssa-Hembygdsvägen samt övriga kostnader uppgår till ca 1,5 mnkr/år.

Arbetsgruppen kommer att definiera stadsmissionens och kommunens olika insatser och ansvarsfördelningen i driftsfrågorna.

Med erforderliga beslut om lokaler, fortsatt verksamhetsutveckling enligt plan samt budget för en återbruksverksamhet, kan arbetet påbörjas avseende renovering och iordningställande av verksamhetslokaler, Hembygdsvägen /ÅVC Råssa, hösten 2022.

I socialnämndens budget för i år finns 500 tkr för utveckling av återbruksverksamhet. Arbetsgruppen föreslår att dessa medel används för detta ändamål. För fortsatt utveckling och drift av återbruksverksamheten krävs en utökad budgetram.

Uppstart av återbruksverksamhet sent 2022-2023

Insamling från allmänheten i containrar placerade på ÅVC som transporteras till Hembygdsvägen för uppsamling, sortering, tvätt samt ”upcycling” (kreativ återanvändning; processen som innebär att omvandla biprodukter, avfall, värdelösa eller oönskade produkter till nya material eller produkter som upplevs vara av högre kvalitet, såsom konstnärligt värde eller miljövärde)

I anslutning till arbetsstationerna finns även secondhand-butiken där återförsäljning av inlämnade gåvor sker. Det kommer även att finnas möjlighet att låna ut sport- och fritidsutrustning till Bollebygds kommuninvånare.

Hembygdsvägen fungerar även som uppsamlingsplats för kommunens inventarier där planen är att utveckla återanvändning av möbler och övrig utrustning internt inom kommunen.

Kommunens avfallsplan som är en regionalt framtagen plan och är antagen av kommunfullmäktige i december 2021.

- Planen innehåller formulerade mål med indikatorer samt åtgärder för måluppfyllelse. En återbruksverksamhet möjliggör verksamhet som gynnar måluppfyllelse.

Mål 3.1 Andel möbel- och textilinköp i kommunens verksamheter som är återbrukat ska öka jämfört med år 2022

Indikatorer

- System finns i kommunen för återbruk av möbler och textil
- Andel möbel – och textilinköp per år som är återbrukat

Åtgärdsbank

- Alla kommuner ska ha fungerande rutiner, metoder och arbetssätt kring återbruk av möbler och textil

Mål 3.4 Invånare ska ha möjlighet till enkel och tillgänglig återanvändning av produkter

Indikatorer

- Möjlighet till återanvändning finns på återvinningscentral

Åtgärdsbank

- På alla ÅVC:er ska det finnas möjligheter för invånare och företag att lämna produkter för återanvändning

Socialnämndens verksamhetsplan och budget för 2022

Mål 2 Kommunfullmäktiges mål om delaktighet - kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggöra sysselsättning efter förmåga.

Att utveckla en återbruksverksamhet skapar utökade möjligheter till sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden i form av arbetsträning, arbetsprövning, praktik och enkla jobb som ett steg i deras väg mot egen försörjning.

Socialnämnden har avsatt 500 tkr i årets budget för arbetet med att utveckla en återbruksverksamhet.

Överenskommelse om IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) mellan Göteborgs stadsmission och socialnämnden i Bollebygds kommun

---

Inledning

Initiativet till detta partnerskap har tagits av representanter från Göteborgs stadsmission.

Denna överenskommelses huvudsakliga syfte är att kunna erbjuda sysselsättningsinsatser till personer som är i behov av daglig verksamhet eller har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden i Bollebygds kommun. Insatsen innefattar ett hållbarhetsperspektiv och en ökad kompetens kring återbruk och upcycling hos såväl deltagare som personal. Göteborgs stadsmission som organisation besitter lång erfarenhet och kompetens kring hållbarhet, återbruk och upcycling.

Ett viktigt mervärde som innefattas är de erfarenheter som de båda organisationerna kommer att få med sig gällande planering och genomförande av samarbetet. Inom ramen för arbetet finns goda förutsättningar för att utveckla samarbetet mellan den idéburna sektorn och Bollebygds kommun och på det sättet bidra till den allmänna samhällsnyttan, samt utveckla metoder och innovativa lösningar.

Idéburet Offentligt partnerskap

Idéburet Offentligt Partnerskap, IOP, är en avtalsform mellan en eller flera organisationer inom social ekonomi och en eller flera offentliga aktörer. Det är en modell av finansiering som bygger på samverkan och partnerskap och som kan användas när varken traditionellt föreningsbidrag eller upphandling är helt lämpliga.

Avtalsparter

Socialnämnden i Bollebygds kommun och Göteborgs kyrkliga stadsmission Bistånd & Entreprenad AB(i avtalet kallad Göteborgs stadsmission).

Göteborgs stadsmission

Göteborgs stadsmission en idéburen, professionell aktör i det civila samhället och utför sitt arbete i samverkan med andra; organisationer, företag och offentliga myndigheter. Göteborgs stadsmission uppmuntrar till engagemang och delaktighet bland annat genom att engagera volontärer i verksamheten. Visionen för Göteborgs Stadsmission är ett mänskligare samhälle för alla.

Verksamhetsmässigt så bedrivs verksamheten inom tre verksamhetsområden. Verksamheterna finansieras genom gåvor och bidrag samt genom avtal och uppdrag från bland annat kommuner och regioner. Sociala området erbjuder såväl hjälp med akuta basbehov som stöd i ett långsiktigt förändringsarbete. Boende och beroende med boendelösningar som erbjuder den enskilde en möjlighet till långsiktig förändring samt medicinsk abstinensbehandling på vårdavdelning. Arbetsintegration & Second hand erbjuder arbetsmarknadstjänster i reell miljö med syfte att få fler

människor i egen försörjning. Det är inom detta verksamhetsområdet som detta partnerskap utgår ifrån.

Inom Second hand arbetar vi för att minimera avfall och öka återanvändning och återbruk i samhället, för en hållbar framtid. För att arbeta med hållbarhet på riktigt, och bidra till de globala målen i Agenda 2030 arbetar vi integrerat med social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Socialnämnden i Bollebygds kommun

Socialnämnden ansvarar för samtlig socialtjänst inom kommunen vilket innefattar individ- och familjeomsorg, insatser för personer med funktionsnedsättning och insatser till äldre. Socialnämndens verksamhet inom äldreomsorg innefattar bland annat hemtjänst, särskilt boende och dagverksamhet. Verksamheten inom individ- och familjeomsorgen innefattar bland annat myndighetsavdelning, arbetsmarknadsinsatser, missbruksbehandling och familjebehandling. Verksamheten för funktionsnedsättning innefattar bland annat boende, personlig assistans och daglig verksamhet. Kommunen saknar egen återbruksverksamhet och samarbete med Stadsmissionen möjliggör en utveckling både för kommunen i stort och för brukarna på daglig verksamhet där samarbetet startades under 2021.

Värdegrund

Undertecknande parter i detta avtal betraktas som självständiga och jämbördiga aktörer. Varje parts integritet och oberoende ska respekteras. Parterna ansvarar var för sig för sin insats i arbetet och varje parts särart och mervärde ses som en tillgång för partnerskapet.

Partnerskapet ska bygga på förståelse och respekt inför varandras olika förutsättningar, öppenhet, dialog som karaktäriseras av ömsesidig tillit, lyhördhet, acceptans för kritik, långsiktighet och transparens.

Mål

Det huvudsakliga målet med partnerskapet är att samarbeta kring sysselsättningsinsatser till personer som är i behov av daglig verksamhet eller har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden i Bollebygds kommun. Insatsen innefattar ett hållbarhetsperspektiv och en ökad kompetens kring återbruk och upcycling hos såväl deltagare som personal.

Tillsammans vill vi:

- utveckla ett samarbete med fokus på hållbarhet
- skapa ett innovativt samarbete mellan det offentliga och det idéburna för att skapa lösningar kring en komplex samhällsutmaning.

Målgrupp

Samarbetet avser kommuninvånare som i Bollebygds kommun som är i behov av daglig verksamhet eller annan sysselsättning.

Avtalet

Partnerskapet har utvecklats genom flera dialogmöten och i samarbete mellan parterna.

Avtalet beskriver och klargör vilka insatser som kommer att genomföras, hur dialog förs samt formerna för uppföljning.

Beskrivning av avtalet

Bollebygds kommun utser en kontaktperson med uppgift att följa arbetet och ansvara för kommunens åtaganden i detta partnerskap. Bollebygds kommun ansvarar för sortering och prismärkning av varor.

Göteborgs stadsmission utser en kontaktperson med uppgift att följa arbetet och ansvara för organisationens åtaganden i detta partnerskap. Göteborgs stadsmission förser verksamheten med varor för återbruk och upcycling. Varorna levereras en gång per vecka. Färdigsorterade och prismärkta varor hämtas upp vid samma tillfälle. Efterfrågas särskilda varor eftersträvas att dessa lämnas till Bollebygds kommun inom tre veckor.

Göteborgs stadsmission utbildar deltagare och personal om hållbarhet, återbruk och upcycling. Detta kan ske såväl fysiskt, som digitalt. Innehållet och upplägget utformas av de två organisationerna i samråd.

Med uppstart under 2022 vill vi inom ramen för partnerskapet fortsätta utveckla de befintliga insatserna, samt gemensamt skapa nya innovativa insatser som gynnar den lokala cirkuläriteten.

Styrgrupp

Styrgruppen utgörs av en eller flera företrädare från vardera parter:

- Göteborgs stadsmission
- Bollebygds kommun

- Styrgruppen ansvarar för att den gemensamma målsättningen och att intentionen i det ingångna avtalet följs.
- Styrgruppen följer upp verksamheten på en strategisk nivå vid minst fyra tillfällen per år.
- Styrgruppens ansvarar för att förändra inriktning/direktiv om skäl till det framkommer.
- Styrgruppen förhandlar om förändringar av avtalet.
- Styrgruppen fattar beslut om partnerskapet ska utökas.

Arbetsgrupp

Arbetsgruppen utgörs av en eller flera företrädare från vardera parter:

- Göteborgs stadsmission
- Bollebygds kommun

- Arbetsgruppen ansvarar för att ta fram en gemensam årlig arbetsplan för samarbetet.
- Arbetsgruppen följer upp verksamheten på en operativ nivå vid minst fyra tillfällen per år, och lämnar fyra statusrapporter till styrgruppen.

- Arbetsgruppen ansvarar för att de aktiviteter som genomförs bidrar till att uppfylla målen inom IOP.
- Arbetsgruppen ansvarar för att ta fram en årlig utvärdering av de insatser som genomförs.

Avtalsperiod

Avtalet gäller från 1/1 2022 – 31/12 2023.

Budget

Partnerskapet har inte någon specifikt tilldelad budget.

Avtalets förlängning

Parterna kan förlänga avtalet utifrån behov.

Parternas avsikt är att under avtalsperioden utveckla samarbete och metoder som kan hålla över tid.

Omförhandling, hävningsrätt samt tvist

Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för avtalet eller brister i sina åtaganden, eller det råder väsentligt förändrade omständigheter så ska alla medverkande parter föra en dialog om huruvida avtalet kan fortsätta.

Båda parter kan häva detta avtal om respektive motpart inte fullföljer sina åtaganden och rättelse inte sker utan dröjsmål. Om tvister uppstår ska dessa i första hand lösas genom dialog mellan avtalsparterna. Vid händelse av att avtalet hävs kan ekonomisk kompensation ske till den part som åsamkas skada av hävandet. Beloppet skall vara rimligt och avstämt med motpart.

Alla parter i avtalet har en skyldighet att upplysa övriga parter om väsentlig utveckling eller förändringar i frågan i verksamheten, i policy eller lagutrymme gällande målgruppen.

Underskrifter

Göteborg, 2021-

Bollebygd, 2021-

Lotta Säfström

Gunilla Lundgren

Direktor
Göteborgs kyrkliga stadsmission

Förvaltningschef
Socialförvaltningen

Bollebygd Kommun

Rapport PM Återbruksprojekt Bollebygds Kommun "Tur i Retur"

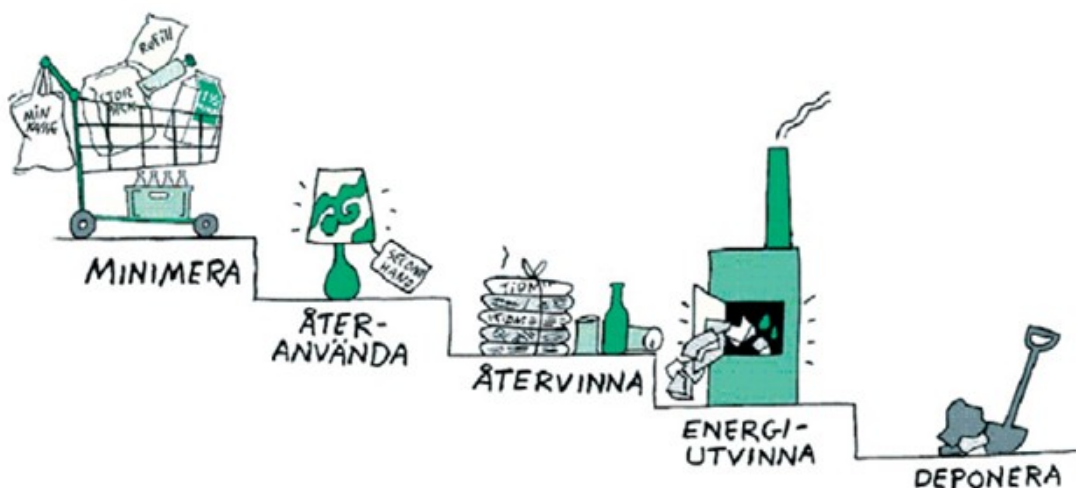

Syfte/Bakgrund

Att ha en återbruksverksamhet av något slag är efterlängtat inom många delar av organisationen, men även av allmänheten. Bakgrunden till detta PM är en motion från Yvonne Andrén (C) men även mål 3.1 i avfallsplanen för Bollebygd 2016-2020. Enligt beslut från Kommunfullmäktige 2014-08-24 § 159 ska bildnings- och omsorgsnämnden (BON) i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden (SBN) utreda förutsättningarna för en återbruksverksamhet samt undersöka om det för en uppstartsperiod går att ansöka om projektmedel eller annat stöd samt i vilka former en återbruksverksamhet kan drivas.

Ett startmöte hölls i december 2016 och under våren 2017 har ett antal möten hållits med representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF), bildnings- och omsorgsförvaltningen (BOF) och Arbetsförmedlingen (AF). Resultatet från dessa möten redovisas i dokumentet.

Med återbruk menas här att produkter och material som skulle gått som avfall istället kan återanvändas direkt eller efter viss förberedelse som exempelvis rengöring och reparation. Detta gör att vi når högre i avfallstrappan.

Figur 1 Avfallstrappa, från Regional avfallsplan 2012-2020 Region Sjuhärad

I detta projekt finns tre stora vinster med ett återbruk. Dels kommer avfallet högre upp i avfallstrappan vilket är en miljövinst. Dels blir det en meningsfull sysselsättning för kommuninvånare som deltar inom området funktionsnedsättning dvs brukare i ”Daglig verksamhet” eller deltar i arbetsmarknadsåtgärder genom arbetsmarknadsenheten (AME) och Arbetsförmedlingen (AF). Utöver detta så ges även möjlighet till kommuninvånarna att köpa second hand lokalt.

Nulägesbeskrivning

I dagsläget finns det två verksamheter för återbruk i anslutning till Råssa ÅVC: en loppisverksamhet ”Loppis” och Emmaus.

Loppisen samlar dels in kläder som hämtas av Borås Biståndscenter men har även en second hand-butik som våren 2017 var öppen tisdagar och torsdagar mellan klockan 13 och 17. Pengarna från försäljningen skänks månadsvis till bland annat Barncancer-, diabetes eller Hjärt- och lungfonden.

Emmaus har en container som tar emot kläder, prylar och små möbler. Emmaus Björkå är en ideell förening och insamlade gåvor säljs vidare i second hand-butiker där vinsten går till olika välgörenhetsprojekt, verksamheten har ett 90-konto (Emmaus Björkå, 2015a). Man har

idag även kommunala samarbeten kring daglig verksamhet i andra kommuner (Emmaus Björkä, 2015b).

Resterande som inte lämnas till återbruksverksamheterna på ÅVC slutar som avfall.

I kommunen finns även ett fåtal second hand-butiker: Syrrans Second Hand (centrala Bollebygd, öppen tisdagar och onsdagar 13-18), Vägkorset (centrala Bollebygd, öppen måndag-lördag kl. 10-14) och Tant Ruts loppis (Töllsjö, oklart när denna är öppen).

Förslag på genomförande

Utifrån de studiebesök som gjorts under våren 2017 i Ulricehamns kommun, Borås Stad samt i Eskilstuna kommun, inläsning av litteratur inom ämnet, projektgruppsmöten samt koppling till våra verksamheter i Bollebygd Kommun har ett förslag med tre etapper arbetats fram, från etapp 1 vilket i princip bara är insamling på ÅVC till etapp 3 vilket är ett stort återbruk.

Etapp 1 – återbruk på ÅVC, kommuninvånare kan lämna och hämta

Olika alternativ för insamling har diskuterats, för etapp 1 är enklast möjliga det som förespråkas för att sedan när man ser hur det utvecklas kan byggas på. Exempelvis kan man kanske börja med en container och ett tält som sedan kan bli någon mer permanent byggnad i etapp 2 eller 3 (jämför ”ladan” som man har i Ulricehamn). Genom etapp 1 försöker vi nå högre i avfallstrappan genom att skapa en möjlighet för återbruk genom en samlingspunkt på Råssa ÅVC där invånare ges möjlighet att lämna och hämta återbruksmaterial. Detta koncept har man på Götene ÅVC och har fallit ut bra, man uppskattar att cirka 90% av det material som lämnas in för återbruk kan återanvändas (Cassidy, 2016). I samband med ombyggnationen 2017/2018 kommer en yta för återbruk att göras tillgänglig. Material som kan lämnas är byggmaterial, kläder och övrigt, det är upp till den som lämnar vilken verksamhet den vill lämna till dock är det bara kommunens återbruk som kan ta emot byggmaterial. Begränsningar på vad som inte kan tas emot av olika anledningar tas upp under rubriken ”Övriga funderingar och praktiska detaljer” nedan.

Etapp 1 är en bra start då vi relativt snart kommer att se vad vi får in för material för återbruk, uppföljning bör ske regelbundet för att se hur man kan gå vidare.

Kostnaderna för detta bedöms som relativt låga. Det som behövs är t.ex. en container för ändamålet alternativt något slags tält eller paviljong. Det billigaste alternativet blir att sanera en av de containrar vi redan har på Råssa, detta beräknas kosta ca 5000 kr om det räcker med att göra en enklare sanering med hjälp av ozonering. Utöver detta behöver man även se över el-installation och lås. Var man ska förvara byggmaterial för återbruk får man ta beslut om utifrån vilket material som kommer in, mindre saker som fönster kanske kan ställas i containern.

Tanken är att ÅVC-personalen inte ska lägga någon större tid på detta projekt (slänga ett öga på det men inte mer än fyra timmar per månad) utan att vi istället ska ha en så kallad extratjänst som sköter detta åtta timmar (tis-fre 2h/dag) i veckan. Uppgifter för extratjänsten skulle kunna vara att göra en första bedömning om det är material som kan gå till återbruk eller om det är ett avfall. Man skulle även kunna göra en sortering utifrån vad för sorts material som det är, sätta upp skyltar, rensa ut saker som legat länge, hålla ordning och reda samt informera besökare. Då det för extratjänster krävs en heltid kan denna person resterande tid jobba på ÅVC och stötta där bland annat med uppgifter som att hålla rent och snyggt på området.

Ansvar i etapp 1 ligger på SBF – tekniska enheten, AF blir inblandat då det kommer att behövas extratjänster.

Översikt resurser Etapp 1

	Resurser	Kostnad
SBF	Mottagningslokal vid Råssa ÅVC-personal max ca 4 h/månad Info-material, t.ex. skylt, annonsering.	Ca 50 000 kr Ca 2 000 kr/månad Ca 10 000 kr
BOF	-	-
AF	Extratjänst	Stödet täcker 100 procent av lönekostnaden och baseras på motsvarande 100 procent av heltid. - Subvention upp till 1140 kr/arbetad dag -Handledningsstöd 150 kr/arbetad dag första 3 månaderna, därefter 115 kr/arbetad dag Kostnad för kommunen är arbetskläder (ca 5 000 kr) och administrativa kostnader (inga lönekostnader).

Etapp 2 – återbruk och försäljning i mindre skala

Nu tar vi klivet upp och involverar fler av kommunens verksamheter. Detta alternativ ger inte enbart positiva effekter genom att vi kan minimera avfallet utan vi kan även skapa en meningsfull sysselsättning för personer inom daglig verksamhet men även AME. I etapp 2 finns det fortfarande möjlighet för kommuninvånarna att fritt ta byggmaterial som lämnats in för återbruk, dock kommer nu fraktionen övrigt återbruksmaterial att användas av kommunens egna verksamheter daglig verksamhet, AME men även möjlig för förskola och skolan att hämta typ pysselmaterial om något lämpligt kommer in. De saker som blir över efter att den kommunala verksamheten hämtat det de kan hantera får kommuninvånarna hämta. Det som inte går att återbruka går till ÅVC. Förslag på saker som skulle kunna göras är att likt Återbruket i Borås Stad (arbetsmarknadsenhet) göra enklare reparationer av cyklar. Andra saker är det som gjordes på Överskottslagret i Ulricehamn (daglig verksamhet) där man bland annat förberedde genom att pussla ihop pussel, bunta ihop tidningar i lämpliga högar, rengöra och sortera upp böcker med mera.

Ansvarsfördelning etapp 2. Plats för insamling står SBF för, även viss tillsyn exempelvis om det är något olämpligt som lämnats (erfarenhet hos personalen att se vad som är farligt avfall). Behovet av extratjänsten är kvar likt etapp 1. För återbruks- samt försäljningsdelen står BOF för ansvaret. I etapp 2 hämtar respektive verksamhet (daglig verksamhet och AME) det material som de för tillfället kan hantera och förbereder för återbruk förslagsvis i lämplig lokal på Råssa eller befintliga kommunala lokaler där även viss försäljning skulle kunna ske. Andra alternativ för försäljning är att man har försäljning en gång i månaden i stationshuset.

Översikt resurser Etapp 2

	Resurser	Kostnad
SBF	ÅVC-personal max ca 4 h/månad	Ca 2 000 kr/månad
BOF	Släp (delas mellan daglig verksamhet och AME)	Ca 40 000 kr
AF	Extratjänst	Stödet täcker 100 procent av lönekostnaden och baseras på motsvarande 100 procent av heltid. - Subvention upp till 1140 kr/arbetad dag -Handledningsstöd 150 kr/arbetad dag första 3 månaderna, därefter 115 kr/arbetad dag Kostnad för kommunen är arbetskläder (ca 5 000 kr) och administrativa kostnader (inga lönekostnader).

Etapp 3 – stort återbruk

Det som läggs på i etapp 3 jämfört med tidigare etapper är att kommunen fortsatt har kvar lokalen på Råssa men dessutom köper eller hyr en större lokal (rengöring, reparation med mera men även försäljning) för återbruksverksamheten i central Bollebygd, detta för att ge möjlighet för icke-bilburna personer att ta sig dit. Att ha med sig är att lokalen även ska vara anpassad för daglig verksamheten. Ett förslag på lokal är f.d. Eliassons möbler eller Stationshuset. Man kan även tänka sig att man anordnar loppisar exempelvis två gånger per år. För etapp 3 läggs även möjlighet att hämta material hemma hos kunder på. I etapp 3 tar återbruket även emot kläder.

Invånare kan fortfarande fritt hämta på bygg-återbruket. Resten som kommer in och som inte kan hanteras av den kommunala verksamheten kan antingen slängas på ÅVC alternativt så kan man teckna avtal med hjälporganisationer som hämtar resterande material.

En tanke i etapp 3 är att man kan upprätta ett samarbete med Högskolan i Borås för återbruk och kanske ”re-design” av kläder – kanske i samband med Klädbytdagen i april?

För etapp 3 kommer det att behövas en stabil grund och därför bör en person – låt oss kalla den Återbrukssamordnare – anställas för att vara kontakt mellan de olika delarna i kommunen och underlätta att arbetet flyter på. Denna person blir sambandscentralen mellan Tekniska enheten, AF, AME- och daglig-verksamheterna samt skola och förskola så att ordinarie personal kan fokusera på sin respektive verksamhet samt att inte projektet ska tappa fart.

Enligt bostadsförsörjningsprogrammets prognoser ser Bollebygd ut att fortsätta att växa med relativt hög hastighet vilket innebär en ökning av avfall men även personer som av någon anledning är utanför arbetsmarknaden och där åtgärder behöver sättas in för att hitta en meningsfull vardag. Även antalet nyanlända kan komma att öka vilket gör att det finns ett behov av verksamheter där man bland annat kan få språkträna. Medvetenheten bland befolkningen om att jordens resurser är ändliga gör även att intresset för återbruk kan komma att öka.

Översikt resurser Etapp 3

	Resurser	Kostnad
SBF	ÅVC-personal max ca 4 h/månad	Ca 2 000 kr/månad
BOF	Ny tjänst "Återbrukssamordnare" Lokalhyra Tvättmaskin, torktumlare och eventuellt ett strykjärn för att kunna rengöra och hantera textil	Ca 400-500 000 kr/år Utreds senare Ca 10-12 000 kr
AF	Extratjänst	Stödet täcker 100 procent av lönekostnaden och baseras på motsvarande 100 procent av heltid. - Subvention upp till 1140 kr/arbetad dag -Handledningsstöd 150 kr/arbetad dag första 3 månaderna, därefter 115 kr/arbetad dag Kostnad för kommunen är arbetskläder (ca 5 000 kr) och administrativa kostnader (inga lönekostnader).

SWOT etapp 1 - 3

<p><u>Strengths/Styrkor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Genom ett återbruk kommer vi högre i avfallstrappan – oavsett vilken av etapperna vi än väljer. • Öka utbudet för kommuninvånarna att köpa secondhand-varor • Ger rehabilitering mot arbete för kommuninvånare • Ger goda levnadsvillkor och meningsfull sysselsättning för brukare vid LSS • Ökad möjlighet till egen försörjning minska behov av försörjningsstöd • Ökat självförtroende för alla deltagare 	<p><u>Weaknesses/Svagheter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Risk att det faller om inte ansvar är tydligt och att tid får avsättas för att jobba med projektet för befintlig personal, dåligt image för kommunen som det kommer igång ett återbruk men sedan tappar farten pga tidsbrist. • Tillgång på tjänster och deltagare från LSS, AME och AF kan variera
<p><u>Opportunities/Möjligheter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • För extratjänsten krävs det mer än åtta timmar per vecka, möjlighet att kombinera med andra arbetsplatser i kommunen som tex ÅVC • Privatpersoner har ytterligare ett ställe att lämna in sina saker till kommunens återbruksverksamhet 	<p><u>Threats/Hot</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Beroende på hur insamlingen ser ut kan det finnas risk att material blir förstört pga fukt ex textilier och böcker för att inte ändamålsenliga lokaler finns. • Brist på ändamålsenliga lokaler • För alternativ C krävs större budget • Kan det bli en konkurrenssituation genom att ha en "plocka-vad-du-vill-ha"-container jämfört med befintlig loppis-/second hand-verksamheter i kommunen • Att det kommer in farligt avfall

Konkurrens

”Reglerna om konkurrensbegränsande säljverksamhet gäller för stat, kommun och landsting. Reglerna gäller också för juridiska personer som exempelvis ett bolag, om staten, kommunen eller landstinget har ett dominerande inflytande över den juridiska personen. Ett dominerande inflytande kan åstadkommas genom ägande men också på annat sätt, exempelvis genom finansieringsvillkor, styrelsetillsättning, lag och avtal.” (Konkurrensverket 2017)

Det vi från kommunen måste vara tydliga med är information och syfte med insamlingen samt kunna redovisa intäkterna och att de går tillbaka till kommunens verksamheter för att hålla återbruket igång.

Bemanning

För att nyttja extratjänster så behöver avtal mellan Arbetsförmedlingen och Bollebygds kommun vara upprättat.

Gällande extratjänster och om dessa kan vara mindre än 100 procent har följande svar getts från Arbetsförmedlingen: ”En extratjänst ska i regel vara på heltid, men kan utifrån en arbetsmarknadspolitisk bedömning anvisas på deltid i de fall då den sökande har behov av att kombinera sin anställning med kompetenshöjande insatser som till exempel utbildning. Sökande som har ett arbetsutbud på mindre än heltid till följd av en permanent nedsatt arbetsförmåga kan också anvisas extratjänst på deltid. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till den faktiska arbetstiden.” I etapp 1 rör det sig om ett fåtal timmar, maximalt åtta, per vecka, men om man kan komplettera detta med att stötta med vissa uppgifter på ÅVC blir det närmare en heltidstjänst.

Handledarkompetensen i kommunen kan utvecklas, utbildning och stöd för detta kan fås genom AME.

Det är först i etapp 3 som behov av att anställa mer personal till kommunen uppstår.

Projektmedel och annat stöd

För viss del av bemanningen kan Arbetsförmedlingen stå för via extratjänsterna. Stödet täcker 100 procent av lönekostnaden och baseras på motsvarande 100 procent av heltid. Stöd kan även ges för handledare. (Arbetsförmedlingen 2016).

Gällande bidrag är det först i etapp 2 och 3 som det kan vara aktuellt att se om man kan söka bidrag av något slag. En fond där man skulle kunna tänkas söka från är ESF – Europeiska socialfonden via Samordningsförbundet. Fokus för projekten som kan söka pengar där ligger på resultat som påverkar arbetsmarknaden och sysselsättningen, det finns idag tre programområden: 1. kompetensförsörjning, 2. ökade övergångar till arbete och 3. sysselsättningsinitiativ för unga. Det programområde som kan tänkas vara aktuellt för Bollebygd är område 2. Bidrag från socialfonden kan maximalt täcka hälften av projektets kostnader. (Svenska ESF-rådet 2015).

Övriga funderingar och praktiska detaljer

Då materialet som samlas in kan vara stöldbegärligt så se till att det går att låsa om det när det inte är bemannat. Om insamling ska ske utanför grindarna så är det bra om det är typ som klädinsamlingscontainrarna, dvs man kan lämna men inte hämta.

Avfallet eller återbruksmaterialet är värdefullt. På andra ställen, bland annat i Ulricehamn, har det varit så att personer som driver second hand-butiker eller på annat sätt handlar med

begagnade varor står och köar vid öppningsdags och ”plockar godbitarna” för kommersiella syften – denna aspekt och hur vi ska hantera detta får vi utvärdera efter hand då syftet med ”Tur i Retur” är att det ska gå tillbaka och vara till nytta för våra invånare i Bollebygds kommun. Kanske att man skulle kunna utnyttja ÅVC-bommen alternativt införa något sorts kupongsystem.

Material vi inte vill/kan/bör ta emot: merparten av all elektronik då vi inte kan säkerställa att den är säker att använda, saker som på andra sätt kan ses som farliga (ex kvicksilver mm, här kan vi även ta hjälp av ÅVC-personalen som har kompetens inom detta område. Byggmaterial som innehåller asbest får vi ej ta emot. Vi tar heller inte emot elektronik med undantag för lampor (armaturer) och fungerande datorer. Att väga in är även parametrar som arbetsmiljö, ansvar och miljötillstånd för Råssa ÅVC. Vid insamlingsytan är det viktigt med tydlig information om vad som får lämnas.

Specifika detaljer i varje etapp och utvärdering av etapperna får göras löpande efter hand som man kommer igång.

Information om ”Tur i Retur” görs i mindre skala förslagsvis genom att börja med en annons i Annonsmarkna'n, kommunens hemsida samt infotext på avfallsfakturan.

Hållbarhet med avseende på miljö, ekonomi och sociala funktioner

Återbruk är miljömässigt hållbart och färsk siffra från Avfall Sverige, Tradera och doktor Bahareh Zamani visar på att återbruk av kläder ger en sänkning av miljöpåverkan med upp till 50% jämfört med att istället slänga kläderna. Bland annat är det en stor besparing av vatten då det går åt ungefär 4 600 liter vatten för att producera ett par jeans. (Avfall Sverige 2017).

Enligt statistik från Avfall Web så var mängden insamlat hushållsavfall 2016 för Bollebygds kommun 445 kg/person. Detta är visserligen inom området för en god hållbarhet (380-499 kg/person) men kan vi minska mängden till under 380 kg/person så hamnar vi på siffror för mycket god hållbarhet. Förhoppningsvis kan ett återbruk vara ett steg på vägen att minska våra avfallsmängder.

Att återbruka är ett bra steg i riktning mot en mer cirkulär ekonomi vilket är något som behövs för att vi ska få ett mer hållbart samhälle. För Bollebygds kommun innebär ett återbruk med försäljning även att kommuninvånarna får ytterligare möjligheter att handla second hand vilket förutom miljönyttan även är bra för den enskildes plånbok.

Ett arbete med återbruk ger även meningsfull uppgift för deltagarna i daglig verksamhet och i olika grupper från AME. Man kan även ge personer en möjlighet till arbetslivserfarenhet och få in en fot på arbetsmarknaden genom extratjänster.

Källförteckning

- Arbetsförmedlingen (2016). *Extratjänster Information till arbetsgivare*. Powerpoint
- Avfall Sverige (2012). *Avfallsförebyggande i praktiken*.
http://www.avfallsverige.se/fileadmin/uploads/Rapporter/avfallsförebyggande_i_praktiken.pdf [2017-04-13]
- Avfall Sverige (2017). *Ny forskning visar att återbruk av kläder sänker miljöpåverkan med upp till 50 procent* <http://www.avfallsverige.se/nyhetsarkiv/nyhetsvisning/artikel/ny-forskning-visar-att-aterbruk-av-klader-saenker-miljoepaaverkan-med-upp-till-50-procent/> [2017-09-19]
- Cassidy, S. (2016). Enklaste återbruket ger bra resultat. *Avfall och Miljö*, (2.16), s.27.
- Emmaus Björkä (2015a). *Om Emmaus Björkä*. <http://emmausbjorka.se/om-oss/> [2017-04-13]
- Emmaus Björkä (2015b). *Sverige*. <http://emmausbjorka.se/sverige/> [2017-04-13]
- Konkurrensverket (2017). *Konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet*.
<http://www.konkurrensverket.se/konkurrens/om-konkurrensreglerna/konkurrensbegransande-offentlig-saljverksamhet/> [2017-04-13]
- Svenska ESF-rådet (2015). *Europeiska socialfonden*. <http://www.esf.se/sv/Vara-fonder/Socialfonden1/> [2017-05-09]

Deltagande tjänstemän i Återbruksprojektet

Samhällsbyggnadsförvaltningen Tekniska enheten:

Jenny Forsberg, Teknisk chef

Evelina Johansson, VA-avfallsingenjör

Ewa Andersson, Park och ÅVC-samordnare

Bildnings- och omsorgsförvaltningen:

Jenny Mattsson, Enhetschef Resursteamet

Gustaf Nylén, Enhetschef Daglig verksamhet LSS

Malin Setterlind, Samordnande pedagog Daglig verksamhet LSS

Arbetsförmedlingen

Lotta Strandberg, Företagsrådgivare

12. Dialogmöte 2022 med Västtrafik KS2022/79

§85

KS2022/79

Dialogmöte 2022 med Västtrafik

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar svar på frågor om kollektivtrafiken inför dialogmöte med Västtrafik 2022.

Ärendet

Västra Götalandsregionen är ensam ägare och ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken sedan skatteväxling gjordes år 2011. Västtrafik ombesörjer den allmänna kollektivtrafiken utifrån de mål och riktlinjer som beslutats av Västra Götalandsregionen. För att den allmänna kollektivtrafiken ska vara miljömässigt och ekonomiskt hållbar enligt Västra Götalandsregionen skall en linje/tur ha minst 8 passagerare per tur året runt och/eller en täckningsgrad på minst 33 procent.

Varje år vill Västtrafik ha skriftligt svar på frågor från respektive kommun inför vad Västtrafik kallar ett dialogmöte. Frågorna rör utvecklingen i kommunen under de kommande tre åren och som har en påverkan på kollektivtrafiken; befolkningsökning, infrastruktur och resbehov, utbyggnadsområden med inflyttning respektive avvecklingsområden. Svaren utgör också viktig input till framtagande av utvecklingsplaner för kollektivtrafiken. Västtrafik vill ha de skriftliga svaren senast 2022-06-03.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar svar på frågor om kollektivtrafiken inför dialogmöte med Västtrafik 2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Dialogmöte 2022 med Västtrafik
- Dialogmöten 2022 Västtrafik (mail)
- Frågor att besvara inför dialogmötet

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Fia Wickström | Näringslivschef/Planeringssekreterare
0734-64 70 11 | fia.wickstrom@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Dialogmöte 2022 med Västtrafik

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar svar på frågor om kollektivtrafiken inför dialogmöte med Västtrafik 2022.

Ärendet

Västra Götalandsregionen är ensam ägare och ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken sedan skatteväxling gjordes år 2011. Västtrafik ombesörjer den allmänna kollektivtrafiken utifrån de mål och riktlinjer som beslutats av Västra Götalandsregionen. För att den allmänna kollektivtrafiken skall vara miljömässigt och ekonomiskt hållbar enligt Västra Götalandsregionen skall en linje/tur ha minst 8 passagerare per tur året runt och/eller en täckningsgrad på minst 33 procent.

Varje år vill Västtrafik ha skriftligt svar på frågor från respektive kommun inför vad Västtrafik kallar ett dialogmöte.

Frågor som rör utvecklingen i vår kommun under de kommande tre åren och som har en påverkan på kollektivtrafiken; befolkningsökning, infrastruktur och resbehov, utbyggnadsområden med inflyttning respektive avvecklingsområden.

Skolpendlingen i den allmänna kollektivtrafiken. Några förändringar som påverkar antalet elever som reser med skolkort både grundskola och gymnasium.

Svaren utgör också viktig input till framtagande av utvecklingsplaner för kollektivtrafiken. Västtrafik vill ha de skriftliga svaren senast 2022-06-03.

Bakgrund

Befolkningsutveckling Bollebygds kommun 2015-2021							
	Antal per 31 december						
Grupp	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-15 år	1 814	1 915	1 962	1 997	1 976	2003	2019
16-67 år	5 557	5 673	5 744	5 826	5 884	5856	5897
68- år	1 428	1 514	1 556	1 604	1 635	1685	1718
	8 799	9 102	9 262	9 427	9 495	9544	9634
Procentuell förändring							
16-67 år		2,1%	1,3%	1,4%	1,0%	0,5%	0,7%

Samhällsplaner, infrastruktur och förändrade resbehov

Kommunens översiktsplan (ÖP) antogs 24 mars 2022 där Västtrafik är involverade i arbetet. Möte mellan kommun och Västtrafik är önskvärt om kommunens översiktsplan inför framtida trafikplaner utöver de kommande tre åren. En fördjupad översiktsplan (FÖP) kommer att göras framöver som bland annat innebär bostadsbyggnationer på Forsaområdet som ligger i nära anslutning till Kullamotet vid RV 40.

I den senaste antagna planprioriteringen tillkom tre nya detaljplaner. Två planuppdrag där syftet är att skapa fler bostäder med cirka 400 fler bostäder i Bollebygds tätort och 20 fler bostäder i Olsfors tätort. Det tredje planuppdraget syftar till att skapa mer verksamhetsmark i nära anslutning till Grönkulleområdet. I övrigt är planerad utveckling likt föregående års prognos.

Exploateringarna av centrala Bollebygd fortsätter under innevarande och kommande år. Sålunda expandera områdena Tyftet och Bergadalen. I de centrala delarna av Bollebygd är flerfamiljshus

inplanerade och inflyttning pågår kontinuerligt. Inflyttningsbara bostäder i centrala Bollebygd är totalt 109 bostäder för 2022.

Antal arbetstillfällen ökar framförallt i centrala Bollebygd och utanför tätorten utmed väg 1757 och riksväg 40.

Vidare pågår arbete med planering av bostäder på Kullaområdet (Prästgårdsgärdet, Prästgården, Fjällastorp) samt verksamhetsmark i Getabrohult nära Grönkullemotet. Befolkningen i centralorten beräknas öka i antal. I Töllsjö pågår byggnation av flerfamiljshus, villor och radhus. Även där beräknas folkmängden öka. [Bostadsbyggnation per år \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

I SCBs statistik 2020, se nedan, kan utläsas att av boende i Bollebygd pendlar 1833 till Göteborgsområdet och 964 till Borås. Vidare pendlar in till Bollebygd 603 personer från Borås respektive 412 från Göteborgsområdet. Statistiken omfattar endast de som arbetar och bor på respektive ort. Statistiken anger inte pendlingsätt och inkluderar inte personer som går i skola eller högstskola. Underlaget är sålunda osäkert och mörkertalet kan vara omfattande.

Kollektivtrafiken når inte områdena Bergadalen/Tyftet, vilket leder till ett naturligt brukande av flera personbilar per hushåll. Befintlig vändhallplats i Erikstorp ombesörjer resenärer förutom boende intilliggande förskola och skola med idrottshall. Rent generellt dominerar resor med personbil trafiken i Bollebygd, vilket står i kontrast till de miljöplaner som kommunen håller på att utarbeta.

Kommunen som arbetsgivare måste bli mer attraktiv. Idag väljer flera potentiella arbetstagare uttryckligen andra arbetsgivare på grund av brister i kollektivtrafiken. Till hösten 2023 beräknas cirka 360 gymnasieelever pendla till Borås och Göteborg. Ett generellt ökat behov av en fungerande kollektivtrafik föreligger, vilket vi tidigare har påpekat och skickat till er i tidigare svar på frågor inför dialogmöte med Västtrafik utifrån de enkätsvar som vi fått från allmänheten.

I den enkät som har genomförts 2019 som anges ovan har det sammanlagt varit drygt 760 personer som har besvarat enkäten. Respondenterna utgörs även av personer som inte bor, men arbetar i kommunen. Den huvudsakliga mängden har lämnats av personer som bor i kommunen. Majoriteten av svar har lämnats från respondenter som pendlar västerut. Även studerande har besvarat frågorna. Vidare har även personer som pendlar på annat sätt än genom buss eller tåg besvarat enkäten. Enligt SCB arbetspendlar per 2020 sammanlagt 4 768 personer, varav 1833 till Göteborgsområdet, 964 till Borås. Vidare arbetspendlar till Bollebygd sammanlagt 2 855 personer, varav 603 från Borås, 412 från Göteborgsområdet. I denna mängd inräknas inte personer som studerar på annan ort.

Enkäten omfattar 16 procent av pendlingsmängden, exklusive studerande som inte ingår i SCB:s material. Oaktat enkäten i dagsläget idag inte kan utgöra underlag för helt valida och reliabla slutsatser ger den ändå en stark indikation på hur pendlingsstrukturen ser ut. De huvudsakliga slutsatserna är följande:

- Den stora andelen pendling sker med bil. Flera av respondenterna har förklarat att detta sker till följd av brister i turtäthet.
- Den huvudsakliga pendlingen, såväl med bil som med buss/tåg sker mellan 06.00-09.00 och 16.00-19.00.
- De huvudsakliga invändningarna mot trafik idag är dels turtätheten, dels brister i synkronisering mellan matartrafik och pendlingstrafik, dels turtäthet i matartrafik under högtrafik.
- En stark kritik av överfulla (trafikfarliga?) eller uteblivna pendlingssturer.

- En allmän önskan om utökad trafik under kvälls-, helg- och lågtrafiktider.

Förslag för er inför fortsatta kontakter:

- Utvärdera möjligheterna att stärka pendlingstrafiken under de perioder som anges ovan.
- Utvärdera möjligheterna att låta buss 100 angöra Bollebygd under lågtrafik.

Så länge som det varken finns en väl fungerande kollektivtrafik eller konkreta planer därför - som kommunen känner till -, saknas förutsättningar att prioritera frågor som rör kollektivtrafiklösningar. Dock kan nämnas att arbete med både cykel- och gångvägar pågår i Bollebygd, Olsfors utmed väg 1756 samt mellan centralorten och Ballasjön mot Hindås. Konkreta planer finns att förbättra möjligheterna för bilparkering i centralorten.

Kollektivtrafikens utveckling

Kollektivtrafikens utveckling är av avsevärd betydelse för både den interna och externa kommunikationen samt för miljön. I den miljöstrategi som utarbetats anges att Bollebygd ska sträva mot att minska utsläpp av koldioxid och andra hälsohämmande ämnen. För att strategin ska uppfattas som en seriös produkt krävs medverkan av den organisation som är ansvarig för kollektivtrafik. Ett betydande ansvar ligger sålunda på Västtrafiks axlar.

Vi har identifierat en mängd funktionsbehov/funktionsbrister som förekommit under en längre tid, varav de mest väsentliga är: obefintlig synkning mellan intern och extern busstrafik, avsaknad med tågtrafik som passerar centrala Bollebygd. Buss når inte de delar av området Erikstorp som är föremål för bebyggelse. Befintlig hållplats vid Erikstorp, Skräddargårdsvägen, ombesörjer befintliga delar av området samt förskola, skola och idrottshall.

Buss och anropsstyrd trafik som linje 402 trafikerar inte i tillräcklig utsträckning resebehovet för boende och anställda medarbetares arbetspendling under dag- och kvällstid utmed väg 1757. Det finns ett flertal arbetsgivare som har svårigheter att rekrytera personal på grund av bristande kollektivtrafik.

Bollebygds kommun har i flertalet forum påvisat oron över linjer som dras ner och påverkar resandet för resenärer som reser till, från och inom kommunen. Den senaste indragningen av linje 402 har fått stor påverkan för resenärer som bor och arbetar inom Bollebygds kommun. Stor påverkan även för anställda inom kommunen som bor i Sandared och Sjömarken. En möjlighet att underlätta resandet för denna målgrupp är att erbjuda Närtrafiken över kommungränserna med samma betalssystem som övrig kollektivtrafik. Det finns behov av fler turer på dagtid utmed väg 1757. En del turer från Sandared bör vända i Olsfors. Det är svårt att rekrytera ny personal till kommunen både för kommunen samt övriga arbetsgivare inom näringslivet.

Resenärer med rollator, rullstol, barnvagn hinner inte visa biljett, spänna fast sina hjälpmedel/ barnvagn och sig själva innan fordonet startar. Hjälp kan behövas av chaufför.

Enligt kommunens resepolicy skall i första hand kollektivtrafik nyttjas vid tjänsteresor. Det är svårt redan idag för anställda inom Bollebygds kommun att nyttja kollektivtrafiken för resor inom tjänsten

vid kortare mötestider i Borås och Göteborg. Ytterligare neddragningar av linjer gör det inte lättare för resenärer i tjänsten att nyttja kollektivtrafiken enligt Trafikplan 2022.

Bollebygds kommun anser att det är av stor vikt att kommunen med regionen, Västtrafik, Trafikverket och andra aktörer ser en helhet för vår snabbt växande kommun där den fysiska planeringen går hand i hand för en optimal samordning av kollektivtrafiken i den strategiska samhällsutbyggnaden. Bollebygds kommun ser tydligt att kollektivtrafiken är ett viktigt medel för utveckling av den egna kommunen och för regionen i sin helhet.

Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS) har en viktig funktion som både mål- och bytespunkt och bör ingå i det storregionala systemet sågs det i Målbild tåg 2035. Här bör nämnas att även Sahlgrenska Universitetssjukhusen (SU); Sahlgrenska-, Mölndals- och Östra sjukhusen också har en viktig funktion i det storregionala systemet. Bollebygds kommun har flera resenärer som pendlar till och från dessa sjukhus till vår kommun. Deras arbetstid är 06.45-15.00, 13.30-21.30 samt 21.00-07.00. En del tider för kollektivtrafiken passar deras skift, men det är enbart åt det ena eller andra hållet, vilket innebär att vårdpersonalen inte har möjlighet att åka med den allmänna kollektivtrafiken. Detta måste hanteras.

Vi har som förslag att busslinje 100, som trafikerar riksväg 40 mellan Borås och Göteborg angör Bollebygd. Vi har förstått att det finns krav på att restiden ska vara kort för trafik mellan Borås och Göteborg, men vi gör bedömningen att kravet inte kan vara lika hårt under lågtrafiktid (dag, kväll och helg) som under högtrafiktid. Två turer per timma med linje 100 och linje 101 bör angöra Bollebygd per timma övrig tid.

Resandestatistik är ett viktigt underlag för planering och bör förbättras. Det är inte bara vid neddragningar av trafik som statistiken är viktig utan också för att kommun och övriga aktörer ska kunna följa resandet samt justera trafiken för att möta resenärerna på bästa sätt.

Bollebygds kommun vill ha en ökad insyn och vara delaktiga när region, Västtrafik och trafikbolag tar beslut som påverkar kollektivtrafik i kommunen.

Det vore önskvärt med en dialog mellan politiker i kommun och i region inför neddragningar av trafiken. Det är även önskvärt med dialogmöten med berörda kommuner vid neddragningar av linjer som berör flera kommuner.

Skolpendling i den allmänna kollektivtrafiken

Grundskoleelever från Olsfors och Hultafors använde kollektivtrafiken för att ta sig till och från Bollebygds skolan. Idag är skoltiderna klockan 08.30-15.00 måndag till fredag. Eleverna kommer idag till skolan klockan 08.20 på morgonen från Olsfors och Hultafors. Skolschemat och skolans ramtider kommer att förändras till nästa läsår och eleverna börjar tidigare än nuvarande läsår. Önskvärt att bussen angör Bollebygd skola mellan klockan 08:00 – 08:10. Eftermiddagen fungerar för de flesta eleverna, men inte för dem som har anpassad studiegång eller liknande. Antal elever till Bollebygd-skolan som åker med skolkort kommer att vara oförändrat nästa läsår.

Alla gymnasieelever använder skolkort till och från skolan. Cirka 360 gymnasieelever åker åt olika håll. Merparten cirka 70 procent åker mot Borås, resten av eleverna mestadels Härryda men också mot

Göteborg. Gymnasieelever som bor i Töllesjö har fortfarande svårt att ta sig till gymnasiet då det inte finns någon linjelagd kollektivtrafik i Töllesjö till väg 180 mot Borås och Alingsås.

Förändrade ramtider för grundskolan höstterminen 2023. Eleverna börjar skolan klockan 08:20 och slutar skolan klockan 15:00 måndag till fredag.

Pendlingsstatistik nedan från SCB 2020;

Bor i Bollebygd och arbetar i:

Arbetar i	2019	2020	andel 2020:	ändring
1443 Bollebygd	1564	1 502	32%	-62
1480 Göteborg	1075	1 054	22%	-21
1490 Borås	981	964	20%	-17
1401 Härryda	509	474	10%	-35
1481 Mölndal	202	221	5%	19
1489 Alingsås	106	103	2%	-3
1463 Mark	84	73	2%	-11
1402 Partille	58	52	1%	-6
0180 Stockholm	40	48	1%	8
1441 Lerum	29	32	1%	3
Övriga VGR	105	103	2%	-2
Övriga landet	134	142	3%	8
Totalt som arbetar	4 887	4 768		-119

Arbetar i Bollebygd och bor i:

Bor i:	2019	2020	andel 2020:	ändring
1443 Bollebygd	1 564	1 502	53%	-62
1490 Borås	605	603	21%	-2
1401 Härryda	184	189	7%	5
1480 Göteborg	128	136	5%	8
1463 Mark	111	106	4%	-5
1489 Alingsås	42	41	1%	-1
1481 Mölndal	32	33	1%	1
1441 Lerum	31	30	1%	-1
1402 Partille	22	24	1%	2
1384 Kungsbacka	25	18	1%	-7
Övriga VGR	91	94	3%	3
Övriga landet	60	79	3%	19

Totalt som arbetar   **2 895**   **2 855**   **-40**

Beslutsunderlag

Utskick från Västtrafik, samt frågor att besvara inför dialogmötet, 2022-02-28.

Skickas till

Västtrafik AB

BOLLEBYGDS KOMMUN
Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Fia Wickström
Näringslivschef/Planeringssekreterare

Från: Kommun <kommun@vasttrafik.se>

Skickat: den 28 februari 2022 11:59

Till: annika.friberg@ale.se; emma.olsson@alingsas.se; sara.larsson@bengtsfors.se; Fia Wickström <fia.wickstrom@bollebygd.se>; charlotta.tornvall@boras.se; monica.lindqvist@boras.se; Trafikplanerare DalsEd <christian.nilsson@dalsed.se>; jessica.olsson@dalsed.se; cecilia.trolin@essunga.se; therese.broman@falkoping.se; annalena.sorensson@fargelanda.se; erica.olson@grastorp.se; katariina.ikonen@gullspang.se; gunnar.palm@trafikkontoret.goteborg.se; johannes.hukkanen@gotene.se; daniel.modiggard@hlt.se; birgitta.fredriksson@herrljunga.se; annika.ahberg@tibro.se; henrik.yngve@harryda.se; annika.ahberg@tibro.se; agneta.nordstrom@kungsbacka.se; kollektivtrafik@kungalv.se; johan.sandevan@lerum.se; samhallsbyggnad@lidkoping.se; anna.berlin@lillaedet.se; jan-erik.larsson@lysekil.se; michael.johansson@lysekil.se; per.garenius@mariestad.se; sue@mark.se; patrik.tellander@mellerud.se; markus.fjellsson@munkedal.se; lina.dahlberg@molndal.se; tobias.johansson02@molndal.se; ann-britt.svedberg@orust.se; ulrika.swedenborg@orust.se; emma.johansson@partille.se; johannes.hukkanen@gotene.se; Jan Bremer <jan.bremer@skovde.se>; anna-lena.hoglund@sotenas.se; kerstin.gunnerod@stenungsund.se; richard.holm@stromstad.se; fredrik.ekberg@svenljunga.se; Ida Aronsson <Ida.AronssonHammar@tanum.se>; annika.ahberg@tibro.se; susanne.sward@tidaholm.se; helena.stahre@tjorn.se; robin.uhlman@tranemo.se; frida.fredriksson@trollhattan.se; marie.a.djupfeldt@toreboda.se; Sven Andersson <sven.andersson@uddevalla.se>; johan.persson1@ulricehamn.se; lovisa.tavaststjerna@vara.se; ida.bryngelsson@vargarda.se; Lars Rudström <lars.rudstrom@vanersborg.se>; bjorn.wennerstrom@amal.se; svante.moller@ockero.se
Kopia: Kommun <kommun@vasttrafik.se>; Samhällsutveckling <samhallsutveckling@vasttrafik.se>
Ämne: Förberedande frågeställningar inför höstens dialogmöten. CaselID 511877

Hej!

Syftet med höstens dialogmöten är att diskutera kollektivtrafikens utveckling utifrån dagens förutsättningar och framtida behov. Efter mötet ska deltagande parter känna sig informerade och uppdaterade, och det ska finnas en samsyn kring stegen framåt – dels i frågor som rör kommande trafikplan, men även i mer långsiktiga frågor.

För att göra dialogmötena givande vill vi att ni inför mötet besvarar några frågor som rör utvecklingen i er kommun, se bifogat dokument. De skriftliga svaren utgör, förutom underlag inför den gemensamma dialogen, också viktig input till framtagande av utvecklingsplaner för kollektivtrafiken.

Dialogmötet är ett gemensamt mötesforum kommun och Västtrafik emellan. Vi återkommer angående planering av mötet.

De skriftliga svaren skickas till kommun@vasttrafik.se senast den 3 juni 2022.

Dialogmötena planeras som vanligt in under hösten, vecka 37-43, och inbjudan till respektive möte kommer att skickas ut i början av juni. Vi planerar även för ett gemensamt uppstartsmöte under september.

För er som gör tillköp av allmän kollektivtrafik så kommer uppföljningen av dessa tillköp att skickas till er inom de närmsta veckorna.

Med vänlig hälsning avdelning Samhällsutveckling

---

genom
Sofia Ottosson
Koordinator Samhällsutveckling

Telefon/Mobil +46 010-43 45 547
SMS +46 0767-89 29 50
sofia.ottosson@vasttrafik.se

Västtrafik AB / Box 123 / 541 23 Skövde
Besök: Stationsg 3 / Skövde
Vxl. 010-43 45 200 / Fax. 010-17 30 123
Styrelsens säte, Skövde / Org.nr. 556558-5873
www.vasttrafik.se
facebook.com/vasttrafik

Frågor att besvara inför dialogmötet

För att göra dialogmötena givande vill vi att ni inför mötet besvarar några frågor som rör utvecklingen i er kommun. De skriftliga svaren utgör, förutom underlag inför den gemensamma dialogen, också viktig input till framtagande av utvecklingsplaner för kollektivtrafiken.

1. Samhällsplaner och förändrade resbehov

- Med utgångspunkt från det ni föregående år skickat in till oss, finns det några nytillkomna utbyggnadsområden (med inflytt under de kommande 5 åren), eller något objekt som utgått, pausats eller flyttats i tid?
  - Komplettera gärna med uppgifter om antal bostäder/arbetstillfällen/befolkningsmängd (Använd gärna bifogad mall)
  - Bifoga gärna kartbild eller geo.data-underlag till Remix (för nya områden)
- Ska kommunen påbörja något arbete inom närmsta året med ÖP, FÖP, planprogram, trafik-/parkering/mobilitetsstrategi, större detaljplan etc. där det är önskvärt att Västtrafik deltar i tidigt skede?
- Har ni gjort några förändringar i antagna mål/strategier med koppling till hållbart resande?
- Ser ni några nya/förändrade arbets- och/eller studiependlingsbehov?

2. Infrastruktur

- Eftersom Västtrafik ansvarar för prioritering av åtgärder för kollektivtrafik inom det statliga vägnätet vill vi ha er hjälp att identifiera behov av förändringar i infrastrukturen som ni ser skulle få stora positiva effekter (t.ex. prioriterad framkomlighet för kollektivtrafiken, bussgator, anslutande gång- och cykelbanor, pendelparkeringsmöjligheter mm)
- Planerar ni för (åtgärder (exkl. hållplatsanpassningar) i det kommunala vägnätet som påverkar kollektivtrafiken de kommande 5 åren?

3. Skolpendling i den allmänna kollektivtrafiken

- Ser ni några förändringar som påverkar den allmänna kollektivtrafiken? Gäller både grundskola och gymnasium.
  - Nya skolor, flytt eller nedläggning av skolor eller andra förändringar?
- Ser ni att ni kommer att förändra några start- och sluttider?

Notera! Västtrafik skickar varje höst ut information om trafikeringskalender för den allmänna trafiken som bör fungera som underlag för planering av läsårstider.

4. Tillköp

- Ser ni behov av att göra nya tillköp eller förändra befintliga?

5. Övriga frågor

- Något annat ni önskar ta upp?

Skicka in svaren på frågorna till kommun@vasttrafik.se senast den 3 juni 2022.

14. Uppdrag och kommunal styrgrupp Gryaab
AB KS2022/107

§103

KS2022/107

Uppdrag och kommunal styrgrupp Gryaab AB

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att formulera de frågor som det fortsatta arbetet föranleder samt att förvaltningen föreslår hur en styrgrupp ska se ut.

Ärendet

Då förutsättningarna kraftigt har förändrats jämfört med tidigare beslut om framtida lösning för kommunens spillvatten behöver frågan på nytt beredas och utredas. För att leda det arbetet behöver en strategisk styrgrupp i kommunen tillsättas.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår följande: Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att formulera de frågor som det fortsatta arbetet föranleder samt att förvaltningen föreslår hur en styrgrupp ska se ut. Förslaget antas.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Daniel Aronsson | Ekonomichef
0734-64 70 06 | daniel.aronsson@bollebygd.se

Tillsättande av styrgrupp för framtida VA-lösning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att kommunstyrelsens arbetsutskott samt kommunens ekonomichef utgör styrgrupp för framtida VA-lösning. Styrgruppen ges mandat att adjungera andra funktioner vid behov.

Ärendet

2017-04-27 beslutade kommunfullmäktige att ansöka om medlemskap i Gryaab för att lösa framtida utmaningar med spillvattenhanteringen. I underlaget till kommunfullmäktige beskrevs olika alternativa lösningar och Gryaab alternativet bedömdes som mest fördelaktigt. Sedan dess har förutsättningarna förändrats med kraftigt ökade kostnader för överföringsledningarna samt att marken vid befintligt reningsverk inte längre planeras för annat ändamål.

Då en anslutning till Gryaab får omfattande ekonomiska konsekvenser under lång tid för kommunen är det därför viktigt att dessa nya förutsättningar analyseras och ställs i relation till andra alternativ.

Styrgruppen ska analysera olika alternativa förslag samt ta fram ett nytt beslutsunderlag för val av lösning. En första avrapportering sker på kommunstyrelsens sammanträde i september.

Ekonomiska förutsättningar

Styrgruppen ska återkomma till kommunstyrelsen med vilka ekonomiska resurser som krävs för att genomföra analyserna. Till största del kommer kostnaderna belasta investeringsprojekt vilket i förlängningen drabbar VA-kollektivet. Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är dock att kostnaden är mycket låg i förhållande till anslutningen till Gryaab och att det på så sätt ändå ligger i VA-kollektivets intresse att en fördjupad analys genomförs.

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden
Ekonomiavdelningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Daniel Aronsson

Ekonomichef

15. Budgetunderlag kommunstyrelsen, 2023- 2025 KS2022/67

§101

KS2022/67

Budgetunderlag kommunstyrelsen, 2023-2025**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen antar upprättat budgetunderlag för kommunstyrelsen 2023-2025.

Ärendet

Enligt kommunens styrmodell är det mål- och budgetförutsättningar som är det första underlaget som tas fram i den årliga planerings- och budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas i kommunstyrelsen i februari. Därefter ska respektive nämnd upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver konsekvenserna av den preliminärt tilldelade ramen samt kompletterande information/specifiering av förändrade behov.

Förslag till beslut**Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar upprättat budgetunderlag för kommunstyrelsen 2023-2025.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Budgetunderlag kommunstyrelsen, 2023-2025
- Budgetunderlag kommunstyrelsen 2023-2025

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Gäller för: Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig: Ekonomichef

Dnr : **161526**

Budgetunderlag kommunstyrelsen 2023-2025

Budgetunderlagets funktion

Enligt kommunens styrmodell är det mål- och budgetförutsättningar som är det första underlaget som tas fram i den årliga planerings- och budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas i kommunstyrelsen i februari. Därefter ska respektive nämnd upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver konsekvenserna av den preliminärt tilldelade ramen samt kompletterande information/specificering av förändrade behov. I denna rapport beskrivs kommunstyrelsens budgetunderlag för 2023-2025

Kommunstyrelsen har en särställning jämfört med övriga nämnder på så sätt att uppdraget är bland annat att samordna, leda och stödja övriga nämnder/förvaltningar. Detta uppdrag behöver utvecklas. Vissa uppdrag, åtaganden och behov som kommunen har uppfylls till viss del eller inte alls och ett aktivt ställningstagande måste göras. I vissa frågor kommer förstärkningar på kommunstyrelsen innebära fördelar för övriga nämnder medan minskningar i många fall kan innebära suboptimering.

Preliminär budgetram 2023

Ram 2021	58 984
Beslut	-1 000
Effektivisering	-200
Ram 2022	57 784

Kommunstyrelsens ram föreslås minskas från 59,0 mnkr till 57,8 mnkr. Den största förändringen beror på att det under kommunstyrelsen finns avsatt 1,0 mnkr för heltidsprojekt under åren 2021–2022. Dessutom finns en effektivisering på 0,2 mnkr föreslagen. Kommunstyrelsen erhåller inga tillskott baserat på befolkningstillväxt och har heller inga större interna eller externa intäkter, utan har en helt ramfinansierad budget.

Önskemål om utökad ram

Medlemsbidrag SÄRF

Kommunens räddningstjänst är organiserat under kommunalförbundet Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Förbundet har sedan ett tag tillbaka varslat för att nuvarande medlemsbidrag inte räcker för att möta ökade krav och befolkningstillväxt. Direktionen har därför antagit en skrivelse som innebär att medlemsbidraget för Bollebygds del skulle höjas med ca 1 mnkr om året. Ökningen från nuvarande nivå består av tre delar, dels uppräknings för lön/pris, dels uppräknings för ökat andelstal då Bollebygds kommun växer snabbare än övriga kommuner samt den aviserade höjningen av medlemsbidraget. Beslut är i dagsläget inte fattat på den generella höjningen som motsvarar ca halva kostnadsökningen mellan 2022 och 2023.

IT-säkerhet

Kommunstyrelsen har under flera år arbetat aktivt med att förbättra driftsäkerheten till följd av ökade omvärldshot och högre krav från verksamheterna.

I dagsläget finns ingen beredskap utanför kontorstid samtidigt som önskemålen finns från verksamheterna på tillgängliga system dygnet runt alla dagar i veckan, dessutom kan IT-incidenter inträffa när som helst på dygnet vilket också driver ett ökat behov. Trots att nuvarande personal inte har något beredskapsavtal har de vid incidenter och frågor från verksamheterna

(t.ex. lösenordsbyte) ställt upp och arbetat, förvaltningens bedömning är att det inte är en hållbar lösning på sikt. Ett arbete pågår för att se hur en beredskap skulle kunna se ut men det kommer oundvikligen innebära ökade kostnader.

Ett annat område där förvaltningen ser att en satsning behöver göras är inom cybersäkerhetsområdet där utvecklingen hela tiden går framåt och nya säkerhetsprodukter lanseras vilket driver ökade licenskostnader.

Totalt uppskattar i dagsläget kommunstyrelseförvaltningen att området IT-säkerhet kommer behöva förstärkas med ca 0,5 mnkr inför 2023. En mer noggrann genomgång med mer konkreta förslag kommer presenteras i samband med budgetarbetet under hösten, men förvaltningen vill redan nu lyfta behovet om tillskott.

Arkivarie

Alla kommuner har ansvar för att spara information, oavsett om den är i pappersform eller digital. Det framgår i tryckfrihetsförordningen, arkivlagen och annan lagstiftning. Idag är arkivet i Bollebygds kommun utformat utifrån att bevara fysiska handlingar – inte digital information. På sikt behöver kommunen övergå till e-arkiv (sparande i digital form) där syftet är att ha ett arkiv i nutid där den digitala informationen bevaras och används för olika syften. E-arkiv är en funktion för långtidsbevarande och hållbar hantering av digital information. E-arkiv är navet i kommunernas informationshantering och ska vara hållbar: hållbar över tid, ekonomiskt hållbar, hållbar utifrån användarens behov och demokratiskt hållbar. Idag har kommunen ett fysiskt arkiv som till viss del är eftersatt. Det saknas resurser, organisation och delvis rutiner för att säkerställa att rätt information sparas och bevaras på ett korrekt sätt.

Nämnderna har ansvar för sina egna närarkiv, så även kommunstyrelsen.

Det finns ett arkivreglemente, antaget av kommunfullmäktige i oktober 2020, som beskriver arkivmyndighetens ansvar. Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i Bollebygds kommun. Hos arkivmyndigheten ska det finnas ett kommunarkiv. Kommunstyrelseförvaltningen är operativ instans som sköter kommunarkivet, och ska vårda förvarat arkivbestånd i kommunarkivet samt främja arkivens tillgänglighet och deras användning i kulturell verksamhet och forskning. Arkivmyndigheten ska utöva tillsyn över nämnders och styrelsers arkivvård enligt lag, och lämna rekommendationer kring metoder, materiel och skydd rörande arkivvården i kommunen. Arkivmyndigheten utfärdar anvisningar om tillämpningen av arkivreglementet. Arkivmyndigheten ska utöver lagreglerade uppgifter även allmänt följa utvecklingen inom arkiv- och dokumenthantering, ge råd kring hantering av arkiv till kommunens förvaltningar och bestämma vilken nämnd som ska ansvara för arkivering av information i system som används av flera nämnder.

Det finns ingen arkivarietjänst i Bollebygds kommun utan kommunen har periodvis under tidigare år köpt in konsultstöd när man ansett att sådant har behövts. Det har inte funnits och finns inte någon plan eller organisation för att kommunstyrelsen på ett långsiktig och hållbart sätt ska kunna leva upp till sitt ansvar som arkivmyndighet. Sedan 2021 finns en arkivansvarig funktion på kommunstyrelseförvaltningen, motsvarande 20-25 %. Den funktionen har tagits ur given ram och har inneburit att andra uppdrag som legat på person fått stå tillbaka. Denna funktion har haft till uppgift att få ordning på kommunarkivet samt att vara den som ansvarar för att ta emot överlämnade handlingar från de andra nämnderna, katalogisera och sortera korrekt, samt lämna ut handlingar från kommunarkivet. Denna funktion har dock inte de formella krav eller den utbildning som krävs och behövs för en tjänst som arkivarie.

Det finns sedan januari 2022 också en ny funktion som informationssäkerhetssamordnare på kommunstyrelseförvaltningen. Denna funktion är en oerhört viktig del i organisationen kring en välfungerande arkivmyndighet. Trots dessa satsningar under senaste året saknas förutsättningar för kommunen att fullt ut ta sitt ansvar genom en väl uppbyggd och fungerande organisation kring arkiv och dess hantering.

Oavsett om kommunen själv anställer eller köper in tjänst som arkivarie måste denna funktion finnas kontinuerligt. En kommun av Bollebygds storlek bör ha en arkivarie på motsvarande 0,25 årsarbetare.

För att kommunen ska leva upp till de krav som ställs idag och för att överhuvudtaget kunna ta nästa steg mot e-arkiv behövs det under en begränsad tid en projektledare som får huvudansvaret för att lägga grunden till ett långsiktigt och hållbart arbete inom och med arkiv. En långsiktig och hållbar organisation på ett kommunövergripande plan innefattar arkivarie, informationssäkerhetssamordnare, arkivansvarig/arkivredogörare, kommun- och nämndsekreterare, registratorer samt IT-ansvariga.

Nämnderna behöver säkerställa att de har förutsättningar för att kunna arbeta med bl. a. registratorsuppdrag på egen nämnd samt resurs att ansvara för, och sköta, närarkiv.

Kommunstyrelsen skulle behöva tillföras resursers motsvarande 1,0 åa för att få förutsättningar för att arbeta med arkiv så som kommunstyrelsens ansvar som arkivmyndighet. Resursen kan nyttjas så att en arkivarie motsvarande 0,25 åa tillförs och att den tjänsten kombineras med en projektledarroll på 0,75 åa under begränsad tid, 2-3 år. Kommunstyrelsen behöver också att det tillförs resurs för registrator motsvarande 0,5 åa alternativt att detta uppdrag kombineras med arkivarietjänsten.

För att kunna gå in i e-arkiv behöver förutsättningarna genomlysas ytterligare och det kan tillkomma ytterligare resursbehov inför och vid införandet av e-arkiv. Dock bör det på sikt kunna minskas då införandet av e-arkiv också ska ses som en effektivisering.

Kommunstyrelsen behöver tillföras resurs avseende arkivarie eventuellt i kombination med registratorsuppdrag motsvarande 0,75 åa permanent samt under begränsad tid ytterligare 0,25 åa som projektledare motsvarande. För budgetåren 2023-2025 innebär det 1.0 åa motsvarande 700 tkr.

Säkerhetssamordnare

Kommunen har en säkerhetschef vars uppdrag bland annat är att arbeta med krisberedskap, säkerhet och civilt försvar. Kommunen får bidrag/ersättning från staten med 550 000 kr för krisberedskap och 150 000 kr för civilt försvar. Allt arbete och insatser utöver det är en kostnad kommunen själv får ta vilket medför ett aktivt ställningstagande från kommunens sida. Sedan januari 2022 finns en informationssäkerhetssamordnare i kommunen som finansieras helt och hållet med interna medel. Denna funktion är ett viktigt komplement till säkerhetschef men också en helt fristående funktion som är en nödvändighet i en kommun. Med den ökande hotbilden i världen behöver arbetet med säkerhet och krisberedskap och uppbyggnaden av det civila försvaret intensifieras än mer och stödet till nämnderna behöver utvecklas. Arbete med skalskydd behöver likaså stärkas. Skyddsområdet kring Ringhals har ritats om de innebär att kommunen nu också måste arbeta med kärnenergiberedskap. En ny funktion, säkerhetssamordnare, skulle innebära att kommunen dels växlar upp sitt förebyggande kris- och säkerhet men också att nämnderna kan få mer stöd i sitt egna förebyggande säkerhetsarbete t ex kontinuitetsplanering.

Detta innebär en utökning med en heltidstjänst motsvarande 0,5 mnkr.

Effektivisering

Kommunstyrelsen får inga tillskott baserat på befolkningstillväxt eller liknande utan har en helt anslagsfinansierad budget. Det innebär att det inte sker något tillskott till verksamheten med automatik. Kostnaderna under kommunstyrelsen kan delas in i två delar.

Den kommunövergripande delen som t.ex. finansierar gemensamma lokaler, räddningstjänst, kollektivtrafik osv. är väldigt svåra att påverka och bestäms på många sätt av andra än kommunstyrelsen själva.

Den andra delen är kommunstyrelsens egna verksamheter med ekonomi/IT, HR/Lön och administrativa enheten. Dessa kostnader går att minska men det kommer få konsekvens för övriga nämnder. Förvaltningens bedömning är att det snarare behövs satsas på kommunstyrelsens verksamheter för att erbjuda ett än bättre stöd än att det minskas. Det finns annars risker att nämnderna behöver bygga upp egna suboptimerade funktioner inom de områden där kommunstyrelsen behöver minska.

Det innebär inte att kommunstyrelseförvaltningen inte ska effektivisera sina verksamheter utan måste hela tiden effektivisera och utveckla sina processer. Förvaltningens uppfattning är dock att det utrymme som frigörs kan komma till bättre nytta genom medvetna satsningar som kan skapa mervärde för övriga nämnder.

Preliminär budgetram 2024

E-handel

Ett område där många kommuner har identifierat en effektiviseringspotential är inom e-handel. E-handel innebär för kommunens del att leverantörer och deras artiklar läggs upp i ett internt e-handelssystem och sedan sker alla beställningar i det systemet snarare än i leverantörens egna webshop. Det innebär att kommunen kan styra vilka produkter som ska köpas in utifrån det upphandlade sortimentet. Det finns även möjligheter att välja produkter utifrån miljö/klimat kriterier. En fördel med e-handel är det förenklar fakturaadministrationen genom att leverantörsfakturan matchas mot beställningen och kan gå direkt till betalning om allt stämmer.

E-arkiv

Boråsregionens e-Handlingsplan går in i nästa steg och under 2021 kommer det att komma en remiss till kommunen där kommunen ska ta ställning till om och hur man vill gå vidare i det gemensamt i projekt för införande av e-Arkiv som slutarkiv för medlemskommunerna. Initialt innebär det en kostnadsökning för kommunen men på sikt är det en effektivisering som bör generera lägre kostnader. Kostnaden för att gå över till e-arkiv beror på vilken lösning man väljer och om Borås stad är med i samverkan eller ej. Kostnaden ligger preliminärt mellan 135 tkr upp till 300 tkr.

Investeringar

Sedan några år har kommunen ändrat strategi från att leasa datorutrustning till att köpa. Generellt är det långsiktigt ett betydligt bättre alternativ men det innebär att mer än tidigare behöver tas som en investeringskostnad. Kommunstyrelsens investeringsram är inte höjd med anledning av den förändrade strategin men kommunstyrelsen har inom sin ram omvandlat driftskostnader från leasingkostnader till kapitalkostnader. Det innebär alltså att kostnaden som uppstår till följd av investeringarna redan är medräknade på driftsbudgeten men inte i investeringsbudgeten. Kommunstyrelsen räknar med ett behov på investeringsbudget på ca 2 mnkr om året för IT.

16. Uppföljningsrapport april 2022,
kommunstyrelsen KS2022/93

Kommunstyrelseförvaltningen

Daniel Aronsson | Ekonomichef
0734-64 70 06 | daniel.aronsson@bollebygd.se

Uppföljningsrapport april 2022, kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner rapporten

Ärendet

Uppföljningen efter april tyder på ett överskott på 900 tkr vilket är 100 tkr lägre jämfört med uppföljningen efter februari.

Beslutsunderlag

Uppföljningsrapport april 2022, kommunstyrelsen

Skickas till

Ekonomiavdelningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Daniel Aronsson

Ekonomichef

Uppföljningsrapport april 2022

Kommunstyrelsen

Ekonomi

Ekonomiskt utfall och prognos

Verksamhet/ enhet Belopp i tkr	2022						2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Prognos	Utfall
	jan-apr	jan- apr	jan- apr	utfall helår	helår	avvikelse helår	helår
Kommunstyrelsens ordf.	-833	703	-130	-2 109	-2 109	0	-2 248
Kommunchefens avd.	-8 067	10 223	2 157	-30 670	-30 670	0	-28 758
Ekonomiavdelning	-2 901	3 563	662	-9 788	-10 688	900	-8 010
IT-enheten	-2 336	2 051	-285	-6 154	-6 154	0	-5 754
HR-avdelning	-2 853	3 121	268	-9 363	-9 363	0	-7 871
Totalt	-16 990	19 661	2 671	-58 084	-58 984	900	-52 641

Tabellen ovan visar i tur och ordning: nettokostnaderna för perioden, budget för perioden och avvikelsen dem emellan. Prognostiserade nettokostnader för helåret, budgeten för helåret samt det prognostiserade helårsresultatet. Sista kolumnen visar den totala nettokostnaden föregående år.

Uppföljningen efter april tyder på ett överskott på 0,9 mnkr, vilket är samma som efter februari. De redovisade kostnaderna är 2,7 mnkr lägre än budget, av vilket operativiserade intäkter och kostnader ger ett överskott på ca 2,2 mnkr. Resterande 500 tkr återfinns främst bland personalkostnader där flera av de satsningar som gjordes inför 2022 ej var på plats årets första månader. Totalt bedömer förvaltningen att kostnaderna kommer vara betydligt högre årets återstående månader jämfört med vad de varit hittills i år.

Jämfört med motsvarande period förra året är nettokostnaderna 0,5 mnkr högre. Där största skillnaden jämfört med förra året är personalkostnaderna som är 900 tkr högre. Även lokalkostnaderna är något högre till följd av justeringar i hyresmodellen, dessa har dock kommunstyrelsen fått full kompensation för i samband med de tekniska justeringarna. Dessa ökade kostnader motverkas av köpt verksamhet som är 400 tkr lägre och intäkterna som är 300 tkr högre.

Kommunstyrelsens ordförande

Under kommunstyrelsens ordförande budgeteras kostnader hänförliga till den politiska verksamheten, inga större avvikelser konstateras.

Kommunchefens avdelning

Under kommunchefens avdelning budgeteras flera av de kommunövergripande kostnaderna såsom räddningstjänst, lokaler, färdtjänst och kollektivtrafik. En viss osäkerhet finns här kopplat till kostnader för färdtjänst och kollektivtrafik som i dagsläget ser ut att gå mot ett litet överskott, men det är i dagsläget svårt att avgöra om det kommer fortsätta eller om resandet kommer öka under året.

Ekonomiavdelning

Under ekonomiavdelningen budgeteras kostnader för kommunens centrala ekonomiadministration, upphandling, digitaliseringsmedel och IT-personal. Prognosen tyder på ett överskott på 0,9 mnkr vilket är hänförligt till att rekryteringar till följd av satsningar på upphandlare och utökning av ekonomitjänst ännu ej är genomförd.

IT-enhet

IT-enheten sorterar organisatoriskt under ekonomiavdelningen men följs upp som en självständig enhet i uppföljningsrapporterna. Under IT-enheten budgeteras samtliga kostnader exkl. personalkostnader för kommunstyrelsens IT-verksamhet. Det gäller främst kommunövergripande licenser, konsulttjänster samt kapitalkostnader för inköpt IT-utrustning.

Under året har satsningen på att vidareutveckla kommunens driftssäkerhet fortsatt genom satsning på såväl hårdvara som mjukvara. Arbetet fortsätter enl. plan och beräknas rymmas inom budgeten.

HR-avdelning

Under HR-avdelningen budgeteras kostnader för kommunens centrala HRfunktion, fackliga kostnader, kommunövergripande personalsociala kostnader samt kostnader för reception. En något ökad kostnad finns för företagshälsovård samtidigt som det finns en del vakanser.

Sammanställning prognoser under året

	feb.	april	aug.	okt.	bokslut	avvikelse
Kommunstyrelsens ordf.						
Kommunchefens avd.						
Ekonomiavdelning		900				
It-enheten						
HR-avdelning						
Kommunstyrelsens ordf.						
Totalt	1 000	900				

§99

KS2022/93

Uppföljningsrapport april 2022, kommunstyrelsen - information

Ärendet

Dagens sammanträde

Ekonomichef Daniel Aronsson redogör muntligt för uppföljningsrapporten april 2022, för kommunstyrelsen.

Närvarande ges tillfälle att ställa frågor. Ordföranden tackar för informationen.

Paragrafen är justerad

17. Uppföljningsrapport april 2022,
Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2022/84

Kommunstyrelseförvaltningen

Peter Häggquist | Controller/Redovisningsekonom
0734-64 70 39 | peter.haggquist@bollebygd.se

Kommunfullmäktige

Uppföljningsrapport april 2022, Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljningsrapport april 2022 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Kommunens helårsprognos är ett resultat på 22,6 miljoner kronor. Det är 11,1 mnkr bättre än det budgeterade resultat på 11,5 mnkr. Nämnderna prognosticerar tillsammans ett överskott med 4,2 mnkr medan räntenetto och pensioner prognosticeras visa underskott med -4,0 mnkr. Skatteintäkterna och de generella statsbidragen bedöms visa överskott med 10,9 mnkr. Samtliga facknämnder har försämrat sina prognoser jämfört med februari. Kommunens totala prognos var per februari ett resultat på drygt 30 mnkr.

Beslutsunderlag

Uppföljningsrapport april 2022, Bollebygds kommun 2022-05-16

Skickas till

Kommunfullmäktige för beslut.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Kommunchef

Peter Häggquist

Controller/Redovisningsekonom

Uppföljningsrapport april 2022, Bollebygds kommun

Ekonomiskt utfall och prognos

Belopp i mnkr	2022						2021
	Jan-april			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Verksamhetens intäkter	47,1	35,0	12,1	130,0	104,9	25,1	124,0
Verksamhetens kostnader	-234,7	-235,5	0,8	-711,6	-686,9	-24,7	-650,3
Avskrivningar	-9,3	-9,1	-0,2	-28,0	-27,3	-0,7	-27,8
Verksamhetens nettokostnader	-196,9	-209,6	12,7	-609,6	-609,4	-0,2	-554,2
Skatteintäkter	170,6	171,0	-0,5	519,0	513,1	5,9	495,8
Generella statsbidrag och utjämning	37,7	36,3	1,4	113,8	108,8	5,0	114,3
Verksamhetens resultat	11,4	-2,3	13,7	23,2	12,5	10,7	55,9
Finansiella intäkter	0,7	0,1	0,5	1,0	0,4	0,6	1,9
Finansiella kostnader	-0,4	-0,5	0,1	-1,5	-1,4	-0,1	-1,4
Resultat efter skatteint och finansnetto	11,7	-2,6	14,4	22,6	11,5	11,1	56,4
Årets resultat	11,7	-2,6	14,4	22,6	11,5	11,1	56,4

Belopp i mnkr.

Resultatet för perioden är 11,7 mnkr vilket är 14,4 mnkr bättre än budgeterat. Uppföljningen per april är inget bokslut vilket innebär att intäkter och kostnader inte nödvändigtvis är periodiserade till rätt period. Det gäller främst taxeintäkter och hyreskostnader.

Det budgeterade resultatet har minskat med 2,0 mnkr sedan uppföljningen per februari pga. beslut i fullmäktige i mars att tillföra dessa medel till utbildningsnämndens budget. Det ska täcka föreningsbidrag till Hestrafors för konstgräs.

Prognosen för helåret är ett resultat på 22,6 mnkr vilket är 11,1 mnkr bättre än det budgeterade resultatet. Prognosen innebär att nettokostnaderna kommer att öka med 10,0 procent jämfört med föregående år.

Driftredovisning

Belopp i tkr	2022						2021
	jan-april			Helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Kommunfullmäktige	-293	-533	241	-1 600	-1 600	0	-1 407
Kommunstyrelsen	-17 004	-20 136	3 132	-58 084	-58 984	900	-52 641
Utbildningsnämnden	-99 928	-103 176	3 248	-298 676	-298 076	-600	-285 552
Socialnämnden	-53 439	-64 458	11 019	-186 994	-190 094	3 100	-175 102
Samhällsbyggnadsnämnden	-12 302	-13 259	957	-35 959	-36 759	800	-36 600
Revisionen	-118	-255	138	-766	-766	0	-776
Valnämnden	243	-60	303	-180	-180	0	-78
Överförmyndare	-322	-260	62	-780	-780	0	-792
Jävsnämnden	-3	-17	14	-50	-50	0	-15
Summa nämnder	-183 166	-202 154	19 114	-583 089	-587 289	4 200	-552 962
Ofördelad budget	0	-1 333	1 333	-4 000	-4 000	0	-
Lönerörelse	0	-2 967	2 967	-8 900	-8 900	0	-
Räntenetto och pensioner mm	-12 905	-3 403	-9 502	-14 209	-10 209	-4 000	-6 919
Reavinster	0	0	0	0	0	0	9 939
Summa ovan	-196 071	-209 857	13 912	-610 198	-610 398	200	-549 942
Skatteintäkter och generella statsbidrag	207 746	207 294	452	632 783	621 883	10 900	606 351
Resultat	11 674	-2 563	14 364	22 585	11 485	11 100	56 409

Nämnderna prognosticerar tillsammans ett överskott med 4,2 mnkr. Det är 4,9 mnkr sämre än prognosen per februari som var plus 9,1 mnkr. Störst försämring står samhällsbyggnadsnämnden för, som försämrat sin prognos med 2,3 mnkr. Utbildningsnämnden har försämrat sin prognos från 1,1 till -0,6 mnkr och är den enda nämnd som har en negativ prognos.

Räntenetto och pensioner har försämrat prognosen från -2,0 till -4,0 mnkr pga. högre pensionskostnader. Detta beror inte på effekten av nytt avtal, den ökade kostnaden för det, hamnar på 2023 och framåt. Istället är den främsta förklaringen att några personer som Skandia har aktualiserat (dvs. gjort beräkningar på) att där tas kostnaden nu istället för kommande år.

De flesta medarbetare har nya löner fr.o.m. april, men några blir klara först från maj och därför är budgetkompensationen ännu inte gjord till nämnderna, det påverkar inte helårsprognosen. I stället är det nämndernas budgetavvikelse per april som påverkas, men det handlar om en begränsad effekt.

Prognosen för skatteintäkterna har ökat något jämfört med februari, från 10,2 till 10,9 mnkr.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen	2022						2021
	jan-april			Helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
<i>Belopp i tkr</i>							
Kommunstyrelsens ordf.	-833	703	-130	-2 109	-2 109	0	-2 248
Kommunchefens avdelning	-8 067	10 223	2 157	-30 670	-30 670	0	-28 758
Ekonomiavdelningen	-2 901	3 563	662	-9 788	-10 688	900	-8 010
It-enheten	-2 336	2 051	-285	-6 154	-6 154	0	-5 754
HR-avdelningen	-2 853	3 121	268	-9 363	-9 363	0	-7 871
Summa	-16 990	19 661	2 671	-58 084	-58 984	900	-52 641

Uppföljningen efter april tyder på ett överskott på 1 mnkr, vilket är samma som efter februari. De redovisade kostnaderna är 2,7 mnkr lägre än budget, av vilket operiodiserade intäkter och kostnader ger ett överskott på ca 2,2 mnkr. Resterande 500 tkr återfinns främst bland personalkostnader där flera av de satsningar som gjordes inför 2022 ej var på plats årets första månader. Totalt bedömer förvaltningen att kostnaderna kommer vara betydligt högre årets återstående månader jämfört med vad de varit hittills i år.

Jämfört med motsvarande period förra året är nettokostnaderna 0,5 mnkr högre. Där största skillnaden jämfört med förra året är personalkostnaderna som är 900 tkr högre. Även lokalkostnaderna är något högre till följd av justeringar i hyresmodellen, dessa har dock kommunstyrelsen fått full kompensation för i samband med de tekniska justeringarna. Dessa ökade kostnader motverkas av köpt verksamhet som är 400 tkr lägre och intäkterna som är 300 tkr högre.

Utbildningsnämnden

Belopp i tkr	2022						2021
	jan-april			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Förskola	-21 762	-22 668	906	-66 041	-65 241	-800	-64 546
Fritidshem	-6 416	-6 883	467	-20 459	-20 959	500	-19 039
Grundskola F-9	-48 544	-45 484	-3 060	-135 427	-128 927	-6 500	-133 803
Grundsärskola	-3 201	-4 979	1 778	-10 803	-14 003	3 200	-9 608
Gymnasieskola	-16 093	-16 397	304	-46 160	-48 960	2 800	-43 918
Vuxenutbildning	-802	-1 259	457	-3 743	-3 743	0	-3 178
Fritid/kultur	-2 602	-4 819	2 217	-14 254	-14 254	0	-10 223
Gemensamt	-296	-365	69	-1 069	-1 069	0	-561
Nämnden	-212	-322	110	-720	-920	200	-676
Summa	-99 928	-103 176	3 248	-298 676	-298 076	-600	-285 552

Utbildningsnämnden prognostiserar ett resultat på -600 tkr, vilket utgör 0,2 procent av nämndens budget. Försämringen av prognosen har skett hos förskolan och grundskolan. För förskolan beror den försämrade prognosen på ökade personalkostnader som kommer av hög sjukfrånvaro hos personalen. Till skillnad från förra året och inledningen av detta år har barnen inte varit sjuka/frånvarande i samma utsträckning och har gjort att man i högre utsträckning behövt tillsätta vikarier. Verksamheterna prognosticerar att detta kommer fortlöpa helt eller delvis under året. Det finns flera barn med omfattande stödbehov i grupperna och flera resurser är tillsatta för att möta behov av särskilt stöd.

Inför hösten tillkommer elever med omfattande stödbehov, från förskolan och som har utökat stöd där nu, till grundskolan. Framför allt är det behov av stöd för elever med NPF-diagnoser och elever med problematisk skolnärvaro. Kostnaderna för stöd i grundskolan prognosticeras därför öka.

De andra verksamheterna har bibehållen eller något förbättrad prognos sedan februari.

Nettokostnaderna prognosticeras öka på helår med 4,6 procent jämfört föregående år.

Nettokostnadsökningen beror främst på ökade bidragsutbetalningar, dels på grund av satsningen för föreningar och dels på grund av att pandemiföreskrifterna lättat och föreningarna antas söka ersättning som ett normalår. Personalkostnaderna ökar på grund av löneökningar liksom varje år men också för vikarietillsättning och sjukfrånvaro som varit hög samt ökat antal barn och elever med behov av stöd.

Socialnämnden

Belopp i tkr	2022						2021
	jan-april			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Äldreomsorg	-28 084	-34 333	6 249	-101 954	-101 717	-237	-96 778
Funktionsnedsättning	-12 400	-13 710	1 310	-39 256	-40 764	1 508	-37 404
IFO	-12 725	-16 086	3 361	-44 719	-46 729	2 011	-40 508
Flykting	62	-20	82	-181	0	-181	446
Nämnden	-292	-309	17	-884	-884	0	-859
Summa	-53 439	-64 458	11 019	-186 994	-190 094	3 100	-175 103

Socialnämnden prognostiserar ett årsresultat 3 100 tkr.

Resultatet fördelar sig på överskott funktionsnedsättning och individ & familjeomsorg.

Underskott äldreomsorg och flykting. Budgetöverskott funktionsnedsättning härrör mer intäkter än budgeterat, avser försäljning av assistanstimmar och ersatte Covid kostnader från staten. Även differens mellan avslutade platser vs. nya platser under 2022 påverkar resultatet på funktionsnedsättning. Budgetöverskott individ & familjeomsorg härrör återsökningar av köpta platser, intäkter från Migrationsverket och mindre personalkostnader än budgeterat. Vakanta tjänster har till viss del täckts av konsult. Mindre personalkostnader egna familjehem än budgeterat. Mindre utbetalat försörjningsstöd än budgeterat påverkar också resultatet på individ & familjeomsorg. Antal hushåll ekonomiskt bistånd är i snitt 47 i jan-april-2022. Samma period 2021 var det 64 hushåll i snitt.

Underskott AO härrör ökade personalkostnader pga sjuk, övertid, vikarie och överenskommelser som är utbetalda. Underskott flykting härrör mindre intäkter från Migrationsverket och Ukraina kostnader.

Nettokostnader utifrån prognosen för helåret har ökat jämfört med föregående år med 6,8 %.

Ökning av nettokostnader avser reducerade intäkter, ökning kostnader köpt verksamhet, lokalkostnader och personalkostnader.

Socialnämndens omkostnader på grund av pandemin under 2022 uppgår till 1 240 tkr.

Socialnämnden har i 2022 fått ersättning för sjuklöner Covid, 1 477 tkr. Ersättning avser sjuklöner december-21 till mars -22

Samhällsbyggnadsnämnden

Belopp i tkr	2022						2021
	jan-april			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Nämnden	-294	-314	20	-900	-900	0	-929
Samhällsbyggnadschef's enhet	-3 097	-3 302	205	-8 590	-9 590	1 000	-7 440
Plan- och exploateringsenheten	-2 449	-3 110	662	-7 399	-8 999	1 600	-7 688
Bygg- och miljöenheten	-1 712	-2 172	460	-5 195	-6 195	1 000	-2 846
Fastighetsenheten	-2 296	-488	-1 809	-2 544	-1 144	-1 400	-3 854
VA/gatuenheten	-1 507	-2 177	671	-6 243	-6 243	0	-8 929
Renhållning och park	-111	-1 315	1 205	-3 388	-3 688	300	-3 572
Verksamhetschef lokalvård, måltid, fastighet	-794	-907	114	-2 573	-2 573	0	-2 842
Lokalvård	-98	205	-303	300	1 000	-700	147
Måltid	-54	321	-375	574	1 573	-1 000	1 351
Åsastugorna	109	0	109	0	0	0	0
Summa	-12 303	-13 259	957	-35 959	-36 759	800	-36 600

Nettokostnaden för perioden januari till april var -12,3 mnkr. Jämfört med budget var det 1,0 mnkr bättre. Prognosen för helåret är ett överskott med 800 tkr. Det är en klar försämring jämfört med februariprognosen som pekade mot ett överskott med 3 100 tkr. Främsta orsaker är en försämring för måltidsverksamheten från noll till -1 000 tkr och fastighetsenheten från noll till -1 400 tkr. Priserna har ökat stort för livsmedel, hittills i år är det två höjningar som leverantörerna gjort och det återstår ytterligare två. Budgeten för livsmedel är 7,2 mnkr vilket innebär att en ökad kostnad med 1,0 mnkr utgör ca 14 procent. Försämringen för fastighet handlar bl.a. om ökade elkostnader. Dessa var mycket höga under november-december 2021 vilket var för sent för att kunna hanteras i budgeten för 2022. Prognosen för helåret bygger på att det är ungefär liknande elkostnader 2022 som 2021.

Plan och exploatering visar överskott pga. vakanser, vilket också gäller för förvaltningschefens enhet. Där finns tillsvidare den extra budget på 1,5 mnkr som fullmäktige tilldelat för att förstärka personalsituationen. Ingen person finns ännu på plats utan det beräknas ske först efter sommaren, det är tre tjänster som det gäller.

VA bedöms visa ett nollresultat, liksom gata. Renhållning däremot prognosticerar ett underskott med 200 tkr. Parkverksamheten går dock plus med 500 tkr, netto för enheten blir ett överskott med 300.

Lokalvården har försämrats från -400 till -700 tkr. Det är fortsatta underskott för materialkostnaderna. I budgetprocessen för 2023 har finansieringen av lokalvårdens materialkostnader, livsmedel och fastighetsenheten lyfts som ett bekymmer att hantera ihop med de köpande förvaltningarna.

Investeringarna

	Budget 2022	Utfall jan-april	Prognos 2022	Avvikelse prognos-budget 2022
Reinvesteringar fastighet Summerat, se SBN:s rapport för detaljer	-10,0	-0,8	-6,6	3,4
Lokalförsörjningsplanen, summerat	-51,0	-0,3	-15,0	36,0
Gata	-5,5	-0,9	-5,5	0,0
Park, inkl badplatser	-0,4	0	-0,4	0,0
Returpapper	-0,1	0	0,0	0,1
Beachvolleybollplan	-0,3	0	0,0	0,3
Markinköp, SBN	-5,0	0	0,0	5,0
Strategiska markinköp, KS	-20,0	0	0,0	20,0
Reinvesteringar:				
KS	-1,0	0	-1,0	0,0
IT-investeringar, KS	-3,0	-0,6	-3,0	0,0
UN	-1,3	0	-1,3	0,0
SN	-1,7	0	-1,7	0,0
SBN	-		-	-
Summa skattefinansierad verksamhet	-99,3	-2,6	-34,5	64,8
Renhållning	-0,4	-0,4	-0,8	-0,4
VA	-	-0,5	-3,0	-3,0
Summa intäktfinansierad verksamhet	-0,4	-0,8	-3,8	-3,4
Exploateringar	-25,0	-4,6	-25,0	0,0
Summa exploateringar	-25,0	-4,6	-25,0	0,0
Totalsumma investeringar	-124,7	-8,0	-63,3	61,4

T.o.m. april är det 8,0 mnkr i investeringsutgifter. Prognosen är att drygt 63 mnkr kommer att investeras under året vilket är drygt 61 mnkr mindre än budgeterat. Det finns stora överskott pga. att flera större projekt inte ännu är i investeringsfasen utan istället i projekterings- eller utredningsfasen. Det gäller t.ex. Hembygdsvägens fortsatta renovering/ombyggnad som är budgeterad till 15,0 mnkr. Renovering idrottshall 4,0 mnkr; gruppbostad 5,5 mnkr och Olsfors förskola 5,0 mnkr. Inga markinköp prognosticeras i nuläget att göras under året.

Samhällsbyggnadsnämnden kommer besluta att omfördela 3,4 mnkr från fastighet till renhållning respektive VA.

Personalstatistik

	Jan-april 2022			Jan-april 2021		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	526	130	656	524	118	642
Antal visstidsanställda	54	23	77	65	28	93
Antal timavlönade (timmar)	17 498	7 963	25 460	17 464	7 182	24 645
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	1 195	671	1 866	1 208	667	1 875
Sjukfrånvaro (%)	11 %	7 %	10 %	9 %	7 %	8 %
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	32 %	14 %	30 %	33 %	24 %	32 %
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	8 %	10 %	9 %	7 %	5 %	7 %
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	10 %	6 %	9 %	8 %	6 %	8 %
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	11 %	8 %	11 %	10 %	8 %	10 %

Antal tillsvidareanställda i kommunen var 14 fler i slutet av april i år jämfört med samma tidpunkt förra året. Antal visstidsanställda har minskat med 16 stycken. Antal timmar utförda av timavlönade är ungefär detsamma, liksom övertid m.m. Sjukfrånvaron har ökat från 8,4 till 9,8 procent. Socialförvaltningen hade en sjukfrånvaro på 11,7 procent och utbildningsförvaltningen 9,5 procent. Samhällsbyggnadsförvaltningen hade en sjukfrånvaro på 9,7 procent.

Kommunens befolkningsutveckling

Åldrar	Grupp	Antal invånare mars 2021	Antal invånare dec 2021	Antal invånare mars 2022
0	Nyfödd	29	108	10
1-5	Förskola	555	570	553
6-9	F-klass+lågst.	527	528	532
10-12	Mellanstadie	427	422	406
13-15	Högstadie	387	391	407
16-18	Gymnasium	363	372	372
19-64	Vuxen	5 166	5 193	5 221
65-74	Yngre senior	1 103	1 089	1 070
75-84	Äldre senior	763	749	809
85-	Äldsta	229	212	250
	Summa	9 549	9 634	9 630

Tabellen visar den ålder som man fyller under året. Det fanns i mars i år t.ex. 553 barn som har fyllt, eller fyller, 1-5 år under 2022, dvs man är född 2017-2021. Skolåldrarna syftar på den klass som man börjar i till hösten. Jämfört med för ett år sedan så är det färre nollåringar men antalet totalt i skolåldrarna 6-18 år har ökat med 13 stycken.

	2022	2021
Antal invånare början av året	9 634	9 544
Antal födda	10	29
Antal döda	-21	-26
Födelsenetto	-11	3
Inflyttning	122	129
Utflyttning	-137	-143
Flyttnetto	-15	-14
Invandring	16	20
Utvandring	-4	-6
Invandringsnetto	12	14
<i>Justeringar¹</i>	10	2
Antal invånare 31 mars	9 630	9 549

Befolkningen har minskat med fyra personer sedan årsskiftet. Antal födda var endast tio vilket är lågt jämfört med de flesta år. Antal in- och utflyttade varierar en del mellan månaderna under året man får vänta till slutet av året innan man kan dra några större slutsatser av det. Begreppet justeringar innebär förändringar som inträffat tidigare perioder men blivit kända för SCB först i efterhand.

§100

KS2022/84

Uppföljningsrapport april 2022, Bollebygds kommun - information

Ärendet

Dagens sammanträde

Ekonomichef Daniel Aronsson redogör muntligt för uppföljningsrapporten april 2022, för Bollebygds kommun.

Närvarande ges tillfälle att ställa frågor. Ordföranden tackar för informationen.

Paragrafen är justerad

18. Revidering av lokalresursplan 2022 KS2022/112

Kommunstyrelseförvaltningen

Daniel Aronsson | Ekonomichef
0734-64 70 06 | daniel.aronsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Remiss inför revidering av lokalresursplan 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen skickar reviderad lokalresursplan på remiss till utbildningsnämnden, socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Nämnderna uppmanas särskilt att gå igenom behoven inom sitt ansvarsområde samt göra en prioritering. Remissvaren ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 31 augusti 2022.

Ärendet

Lokalresursplanen antogs 2021 och det är nu dags för den årliga revideringen. Kommunstyrelseförvaltningen har tillsammans med lokalgruppen föreslagit vissa revideringar. Revideringarna är inhämtade från respektive förvaltningschef och sammanställda av kommunstyrelseförvaltningen. Nämnderna bjuds härmed in att lämna in sina synpunkter innan lokalresursplanen skickas till kommunfullmäktige för antagande i samband med budgeten för 2023-2025.

I samband med revideringen av lokalresursplanen kommer även föreslås att ”Riktlinjer för lokalplanering i Bollebygds kommun” upphävs och processen istället beskrivs i lokalresursplanen. Samtidigt genomförs vissa mindre förtydliganden och revideringar i processen.

Beslutsunderlag

Utkast på reviderad lokalresursplan 2022.

Skickas till

Utbildningsnämnden
Socialnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Daniel Aronsson

Förvaltningschef

Ekonomichef

Styrdokument

Fastställt: Kommunfullmäktige, 2021-04-29, § 51 Reviderad 2022 xxx xx

Gäller för: Samtliga nämnder

Dokumentansvarig: Lokalstrateg

Dnr: KS2022/112

Lokalresursplan för Bollebygds kommun 2022-2031

Sammanfattning.....	3
INLEDNING.....	4
1. Befolkningsprognoser.....	6
1.1 Mål och uppföljning.....	6
1.2 Roller och ansvar	6
2 Organisation samordning av lokaler.....	7
2.1 Inriktningsmål verksamhetslokaler	7
3 Lokaler	8
3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen	8
3.2 Lokalbestånd	8
3.3 Kapacitet lokaler.....	8
3.4 Ansvarsfördelning.....	9
4. Lokalresursplan processer	9
4.1 Verkställighet.....	10
4.2 Akut lokalbehov.....	11
5 Utbildningsnämnden	13
5.1 Förskolor.....	13
5.2 Skolor	13
5.3 Grundsärskola.....	14
5.4 Gymnasieskola.....	14
5.3 Kultur fritid	14
6 Socialnämnden	16
7 Samhällsbyggnadsnämnden	19
7.1 Administrativa lokaler	19
7.3 Yttre verksamhetsservice, teknisk och intern service	19
8 Ledning, administration och utveckling	20

Sammanfattning

Bollebygds kommun växer och behovet av kommunal service ökar vilket leder till utökade behov av verksamhetslokaler inom flera områden.

Inom de närmaste tio åren kommer Bollebygds kommun att befinna sig i en utvecklingsfas där befolkningen förväntas öka från ca 9 620 invånare 2021 till ca 12 600 invånare fram till år 2031, om all byggnation går enligt plan. Samtidigt är det viktigt att vara förberedd på att historiskt har inte kommunen växt i den takt som prognoserna visat till följd av att byggnation inte har skett i den utsträckning som planerats. Det är därför viktigt att kommunens planering inte enbart grundar sig på en byggbaserad befolkningsprognos utan att det sker en balanserad satsning på bostadsbebyggelse och kommunala verksamhetslokaler. Antalet yngre barn mellan 0 och 5 år förväntas öka med ca 288, med en betydande ökning från 2024 och framåt då flera nya bostadsområden beräknas vara färdiga. Antalet barn mellan 6 och 15 år förväntas öka med ca 304 fram till år 2031. Ökningen innebär att det saknas platser och verksamheten behöver byggas ut för att möta det utökade behovet. Främst gäller det förskola, grundskola och grundsärskola för Bollebygds tätort. Redan till januari 2023 planeras det för utökning med två förskoleavdelningar.

Antalet äldre ökar och ett kommande behov av bostäder för äldre är identifierat då andelen äldre över 80 år förväntas öka med ca 300 fram till år 2031. Även nya bostäder för personer med funktionsnedsättning behövs under perioden.

Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser för såväl unga som gamla och en ökande befolkning innebär ökad efterfrågan av detta utbud vilket bör finnas inrymt i planeringen.

Det råder viss brist på antal men även ändamålsenliga kontorsplatser och möteslokaler i Bollebygds kommun. Att ha tillgång till ändamålsenliga och effektiva lokaler är av stor vikt för såväl arbetsmiljö, samverkan mellan och inom verksamheter samt att vara en attraktiv arbetsgivare. De senaste åren sker mer arbete i hemmet vilket leder till att behoven framöver kommer se annorlunda ut jämfört med tidigare.

Under 2022 omfattar kommunens totala lokalbestånd ca 41 500 kvm. Flertal av lokalbeståndet har uppnått teknisk livslängd (efter 40 år) då många är byggda mellan 60- och 80-talet. Detta innebär relativt omfattande åtgärder för att dels upprätthålla värdet på fastigheterna dels tillse att det finns ändamålsenliga lokaler som är anpassade efter dagens verksamhetsbehov. Det är av vikt att ha med i beräkning inför varje lokalinvestering hur det påverkar driftskostnad för den nämnd som det berör.

Vision "Bollebygd 2025" - kommunen där vi bor bra och lever länge

Bollebygd med drygt 9550 invånare är en attraktiv kommun. I Bollebygds kommun är människorna trygga, stolta, självständiga, men också mycket måna om gemenskapen. Entreprenörsandan är ett signum för den trevliga kommunen. Snabba och miljövänliga förbindelser till Göteborg, Borås, Landvetter flygplats och Göteborgs hamn gör Bollebygd till en plats nära världen.

Arbete med ny vision pågår, eventuellt revideras stycket i samband med antagande i höst.

INLEDNING

För att kunna möta Bollebygd kommuns tillväxt och ökat behov av kommunal service så är lokalresursplanering en viktig del. Syftet med lokalresursplaneringen är att få ett gemensamt grepp om de framtida lokalbehoven för kommunens verksamheter. Dels för att få en översikt över var det kommer att finnas överskott eller underskott på lokaler samt för att få underlag för en bedömning av vilka insatser som behövs för att lösa framtida lokalbehov. Lokalresursplanen beskriver även tillhörande processer samt ansvarsfördelning för en välfungerande lokalplanering. Befolkningsutvecklingen är den faktor som har störst betydelse för verksamheternas behov av lokaler. Andra faktorer som påverkar är valfrihet och utbud av service, verksamheternas organisering och arbetssätt samt lokalernas utformning

Det finns utmaningar för att anpassa verksamheterna till en ökande befolkning med resurser som är begränsade. Svårigheterna ligger i att med rimliga medel utan att försämra kvalitén ställa om, utöka eller minska lokaler i takt med att verksamheternas behov ändras. Det kräver en process som är tydlig, kommunicerbar och skapar utrymme till dialog. Samhällsplanering är en viktig förutsättning. Förstudier och lokaliseringsutredningar samt markförvärv är viktiga faktorer tidigt i planeringen. Tillgången på byggbar mark och antagna detaljplaner behövs för att ha möjligheten till att kunna ha olika alternativ när Bollebygds kommun planerar för att lösa olika lokalbehov.

Kommunens verksamheter har lokalbehov som förändras över tid. De behov olika målgrupper har förändras dels beroende på demografi men även genom att regler och myndigheters tillämpning ändras. Exempelvis blir det fler äldre och med det följer på sikt ett ökat vårdbehov. Nämnderna har genom samarbete stora möjligheter att aktivt bidra med smarta lösningar. Många gånger handlar det om att skapa möjligheter för att korta ställtiden från önskemål till vad som kan vara realiserbart.

För att skapa förutsättningar för optimal samsyn och en tydlig framtidsutveckling i kommunen är det viktigt att koppla lokalresursplanen till andra kommunala dokument och riktlinjer. I Bollebygds kommun är nedanstående material särskilt viktiga att synkronisera lokalresursplanen mot, för att således hålla innehållet uppdaterat och samordnat:

- Kommunstyrelsens planprioritering
- Kommunens bostadsförsörjningsprogram
- Kommunens översiktsplan

För att lösa behoven i lokalresursplanen är det särskilt viktigt att kommunen arbetar aktivt med planering på alla nivåer, från strategisk planering till detaljplanering. Strategiska planer så som fördjupade översiktsplaner skapar exempelvis ett gott underlag för kommande detaljplanarbeten som i sin tur gör det möjligt att bygga den typ av lokaler som efterfrågas i kommunen.

Planen ska revideras årligen i samband med budgetprocessen och det innebär att projekt kan komma att flyttas mellan år om förutsättningar eller behov förändras.

Vid konstaterat behov av lokaler som inte kan lösas med befintligt lokalbestånd så lyfts detta till lokalresursplanen där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till investeringsbudget som lyfts med till den årliga budgetberedningen. I bilaga 7 finns en sammanställning och i den har en prioritering gjorts. Prioritering baseras bland annat av omfattning av behov, konsekvenser vid utebliven åtgärd, realiserbara tidsplaner kopplat till resurser, planlagd mark med mera.

1. Befolkningsprognoser

De senaste åren har prognoserna stämt relativt bra när hänsyn har tagits till hur många bostäder som faktiskt byggts, däremot har byggnationen i många fall överskattats vilket i sin tur har lett till att befolkningsutfallet har blivit betydligt lägre än prognosen.

När byggnationer försenas av olika anledningar dämpas befolkningsökningen, det påverkar framför allt invånare i åldrar där man bildar familj och skaffar barn. Därför behöver antalet platser i förskola och skola öka i takt med byggnationen i stället för att enbart lita på befolkningsprognosen. När det gäller äldreomsorgen påverkas dock det bedömda behovet inte i särskilt stor utsträckning då flyttströmmarna bland äldre befolkningen är mycket låg. Men i Bollebygd kommer, precis som i riket i stort, antalet personer över 80 år öka betydligt. Behovet av äldreomsorg kommer att förändras och 2031 förväntas Bollebygds kommun att ha ca 300 fler invånare som är över 80 år.

De befolkningsprognoser som presenteras i detta lokalprogram bygger på 2022 års gällande byggnationer, detaljplaner och de detaljplaner som man beräknar att anta från 2022 till 2031.

Befolkningens förväntade utveckling 2021–2031

Under prognosperioden 2021–2031 kommer folkmängden i Bollebygds kommun att öka med 3 067 invånare, från 9 544 till 12 611 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 256 personer per år och födelsenettot 23 personer per år. Totalt ger detta en förändring med 279 personer per år. Antalet inflyttade beräknas bli i genomsnitt 952 personer per år medan antalet utflyttade skattas till 696 personer. Detta ger ett årligt flyttnetto på 256 personer för varje år under prognosperioden. Antalet barn som föds förväntas vara 115 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 92 personer. Detta medför en befolkningsförändring med 23 personer per år.

1.1 Mål och uppföljning

Syftet med lokalresursplaneringen är att få ett gemensamt grepp om de framtida lokalbehoven för kommunens verksamheter. Dels för att få en översikt över var det kommer att finnas överskott eller underskott på lokaler samt för att få underlag för en bedömning av vilka insatser som behövs för att lösa framtida lokalbehov. Lokalresursplanen beskriver även tillhörande processer samt ansvarsfördelning för en välfungerande lokalplanering.

1.2 Roller och ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande kommungemensamma ansvaret för att styra och samordna kommunens förvaltningar samt övergripande ansvar för kommunens strategiska lokalresursplanering.

Samhällsbyggnadsnämnden är fastighetsägare. I uppdraget ingår fysisk planering, hantera mark- och exploateringsverksamhet, anskaffa eller avveckla lokaler inom ram samt vara myndighet för plan-, bygg och bostadsanpassningsfrågor. Nämnden ansvarar även för lokalförsörjning och projekt vid om-, ny- eller tillbyggnad, förvaltar kommunens fastigheter, upplåter lokaler åt kommunens verksamheter och svarar för den operativa lokalresursplaneringen i samverkan med nyttjande verksamheter. Fastighetsfrågorna är samlade under fastighetsenheten.

Alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning.

2 Organisation samordning av lokaler

I Bollebygds kommun finns en förvaltningsövergripande lokalgrupp med representanter från varje förvaltning som under lokalstrategens ansvar har till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler. Medlemmarna i gruppen ska fortlöpande hålla sig informerade om respektive facknämnds behov av lokaler bland annat sett till befolkningsutveckling, samlad statistik och erfarenhet av utfall över tid. Facknämnderna analyserar samt beskriver behovet av verksamhetslokaler inför revidering av lokalresursplan eller när det råder akut behov.

2.1 Inriktningsmål verksamhetslokaler

Bollebygds kommun ska genom samverkan tillhandahålla ändamålsenliga och resurseffektiva verksamhetslokaler samt upprätthålla en balans mellan lokalbehov och det tillgängliga lokalbeståndet i form av egna och inhyrda lokaler. Med lokal avses byggnad eller del av byggnad där verksamhet bedrivs.

Bollebygds kommun ska i huvudsak äga de fastigheter som långsiktigt behövs för kärnverksamheterna, under förutsättning att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Det kan också ha betydelse att äga om en fastighet har ett kulturhistoriskt värde, strategiskt läge eller liknande. Undantag kan göras för fastigheter där det finns särskilda skäl för Bollebygds kommun att hyra.

Fastigheter, lokaler och andra resurser som ägs eller disponeras av Bollebygds kommun är gemensamma resurser. Vid förändringar i innehav eller användning ska kommunnyttan sättas före intresset hos enskild verksamhet. Det åligger samtliga verksamheter att bidra till en effektiv lokalanvändning och medverka till att utrymmen kan frigöras för annan användning eller avveckling.

Investeringar

Beslut om investeringsplan inom fastighetsområdet fattas av kommunfullmäktige i samband med att budgeten fastställs. Efter genomfört investeringsprojekt ska projektet redovisas i Bollebygds kommun delårsrapport samt årsbokslut.

Avveckling

Fastigheter, lokaler och bostäder som inte behövs långsiktigt för Bollebygds kommuns verksamheter ska avvecklas, undantag kan till exempel vara om fastigheten har ett kulturhistoriskt värde.

Internhyra

Varje verksamhet inom Bollebygds kommun ansvarar för verksamheten som bedrivs i lokalen och betalar för sin lokalanvändning via internhyra. Internhyrorna ska vara självkostnadsbaserade och utformade så att hyresgrundande kostnader kan särskiljas. Fastighetsenheten ansvarar med stöd av ekonomiavdelningen för beräkning av internhyrorna.

3 Lokaler

Lokalresursplan (LRP) löpande arbete, Årshjulet

3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen

De finansiella förutsättningarna för landets kommuner påverkas i hög grad av hur invånarantalet och ålderssammansättningen förändras. Folkmängdsutvecklingen har en stor påverkan på kommunernas näringsliv när det gäller uthyrning av lokaler och bostäder, handel och service samt inte minst för kommunernas skatteintäkter. Den statliga utjämningen av inkomst- och kostnadsskillnader mellan kommunerna bygger också den på uppgifter om befolkningen. I kostnadsutjämningen relateras bidrag eller avdrag för strukturella kostnadsskillnader i vissa fall till antalet invånare i olika åldersgrupper och i andra fall generellt till hela befolkningen. När kommunerna fördelar ekonomiska resurser till sina olika verksamheter och vid uppföljningen av dessa används därför befolkningsprognosen som en viktig utgångspunkt. Befolkningsprognoser se Bilaga (1)

3.2 Lokalbestånd

2022 består Bollebygds kommun totala fastighetsbestånd av ca 39 000 kvm. Utöver det hyrs lokaler externt för b.la kontor till en yta om ca 3 000 kvm.

Största andelen av lokalerna nyttjas av skola och förskola samt funktionsnedsättning. Övriga lokalytor innefattar lokaler för kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Förteckning lokaler se bilaga (2)

3.3 Kapacitet lokaler

Kapacitetsbedömning av Bollebygds kommuns skolor gjordes under 2019. Lokalerna studerades utifrån ytor, funktion och samband som ställs i relation till antalet elever. Syftet med en

kapacitetsutredning är att utreda lokalernas nuvarande kapacitet samt att kunna använda det som underlag för framtida planering av skollokaler.

3.4 Ansvarsfördelning

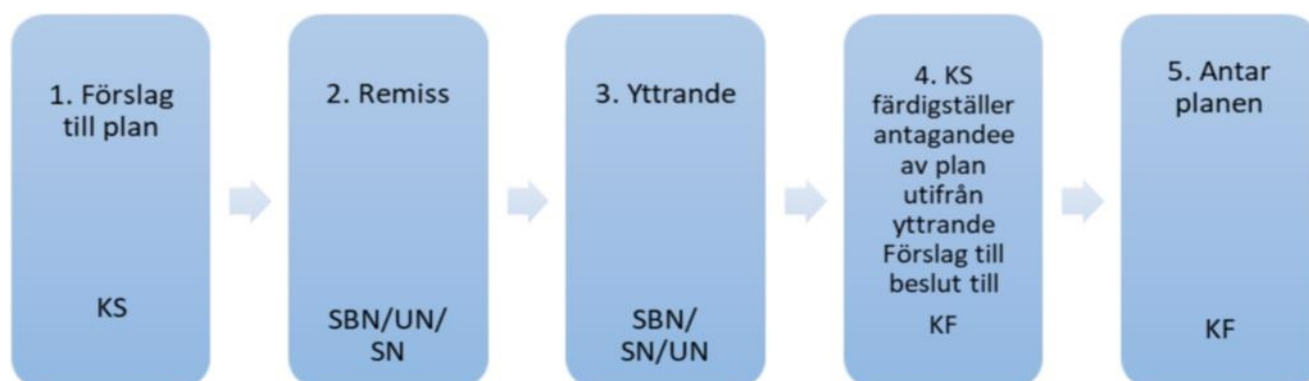
Behovsanalys

	KS	SBN	UN	SN
Beskriva behovet	X	X	X	X
Sammanställning lokalresursplan	X			
Lokalförsörjning utifrån beskrivet behov		X		
Bostadsförsörjning	X			

Nämnderna beskriver behovet av ny- eller ombyggnation. Analys av behov ska vara kopplad till varje fastighet/enhet/verksamhet och bygga på underlag utifrån statistik och/eller befolkningsprognos.

4. Lokalresursplan processer

Nedan fastställd process illustrerar framtagande av lokalresursplanen.

1. Lokalstrateg ansvarar för att på kommunstyrelsen i maj lyfta förslag på revideringar i lokalresursplanen. Förvaltningsövergripande lokalgrupp medverkar till underlaget. Planen ska beskriva varje facknämnds behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv utifrån analys av statistik och befolkningsprognos. I lokalresursplanen redovisas förslag till projekt samt bedömd tidsplan.

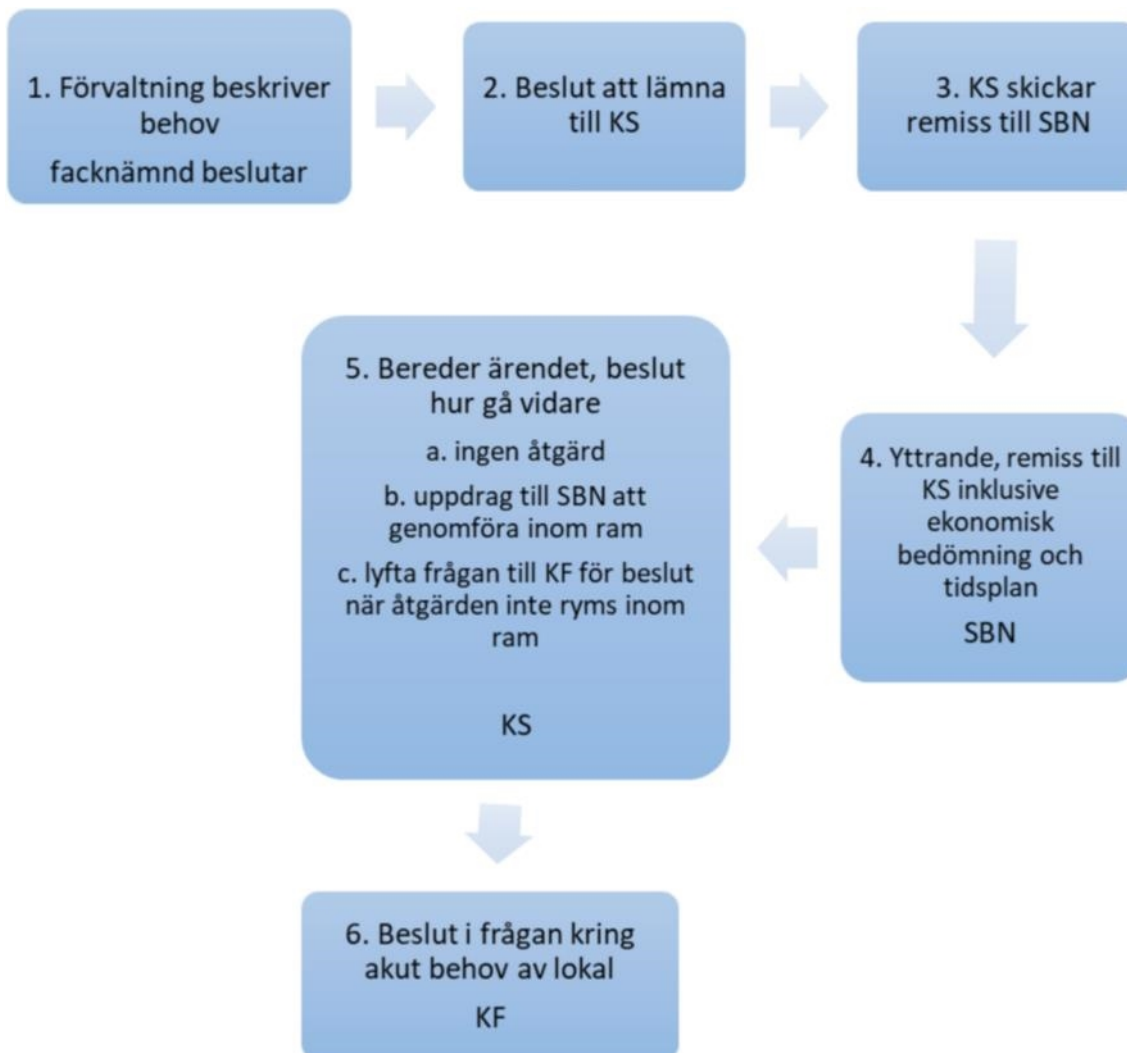
2. Kommunstyrelsen remitterar i maj lokalresursplanen till kommunens facknämnder med begäran att facknämnderna ska yttra sig över förslaget senast augusti.
3. Facknämnderna yttrar sig på remissen. Lokalstrateg sammanställer inkomna yttranden och utarbetar ett slutligt förslag till lokalresursplan samt vilka ekonomiska konsekvenser förslaget ges.
4. Lokalresursplanen presenteras i samband med budgetförslaget för nästkommande år för kommunstyrelsen som föreslår kommunfullmäktige att anta lokalresursplanen.
5. Kommunfullmäktige antar lokalresursplanen.

4.1 Verkställighet

Den antagna lokalresursplanen överlämnas till samhällsbyggnadsnämnden för verkställighet. Utifrån bilaga 7 sammanställda och prioriterade behov kommer efter antagande vidare beräkningar kunna göras allt eftersom arbetet fortskrider vilket kommer ligga till grund för en mer avvägd investeringsplan och budget för Bollebygds kommun. Kostnader för förstudier och utredningar ingår i objekten i investeringsbudgeten där så är möjligt utifrån redovisningsrekommendationer.

4.2 Akut lokalbehov

Vid akuta lokalbehov används följande process:

1. Berörd förvaltning beskriver behovet i ärende till berörd facknämnd. I ärendet ska det finnas en tydlig beskrivning av behov, konsekvenser, syfte samt ekonomi. Behovet ska analyseras, tillsammans med konsekvenser, om inte åtgärd kan göras.

2. Facknämnd beslutar att beskrivet behov av lokaler måste åtgärdas och skickar ärendet vidare till kommunstyrelsen för beslut.

3. Kommunstyrelsen beslutar att remittera ärendet till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

4. Samhällsbyggnadsnämnden yttrar sig, till kommunstyrelsen. I yttrandet ska lösning på akut behov av lokal presenteras, ekonomisk bedömning samt beskrivning av tidsplan ingå.

5. Utifrån samhällsbyggnadsnämndens yttrande beslutar kommunstyrelsen hur man ska gå vidare i frågan:

a. ingen åtgärd

b. uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att genomföra inom ram

c. lyfta frågan till kommunfullmäktige för beslut när åtgärden inte rymms inom budgetram men bedöms behöva genomföras

6. Kommunfullmäktige beslutar i frågan enligt punkt 5c

(I bilaga 6 finns identifierade behov av investeringar som Bollebygd har de kommande åren och hur planarbeten påverkar dessa)

5 Utbildningsnämnden

För utförligare beskrivning av verksamheten se bilaga (3)

I slutet av 2021 bodde det 9600 invånare i Bollebygds kommun. (Varav barn i förskoleåldern (0-5 år) 671 st och eleverna i grundskolan (6-15 år) 1341 st.) I förskola ses ökningen bli ca 288 barn, med en betydande ökning från 2024 och framåt. Antalet barn mellan 6 och 15 år förväntas öka med ca 304 fram till år 2031. Ökningen innebär att det saknas platser och verksamheten behöver utökade lokaler. Ökning väntas fortfarande ske i huvudsak i Bollebygds tätort.

Vid planering av skolornas verksamhet tas hänsyn till att lokalerna måste utformas utifrån åldersgrupperna och att fritidshemsverksamheten också ska inrymmas i lokalerna. Fram till 2031 ökar antalet barn i skolåldern 6-15 år framförallt i Bollebygds tätort och behovet av ytterligare klassrum över tiden är totalt cirka 12 stycken. Matsal byggs ut under 2022 vilket beräknas ska klara behovet under flera år framåt, däremot räcker inte idrottshallar till idag.

Utbildningsnämnden har en del provisoriska lokaler, och det kan ibland vara ofrånkomligt för att täcka tillfälligt ökade behov men på sikt är det ekonomiskt fördelaktigt att gå ifrån provisoriska modullösningar och istället bygga ändamålsenliga lokaler. Uppskattningsvis blir driftskostnaden ungefär dubbelt så hög vid provisoriska lokaler som nybyggnation.

Alla skolor och förskolor behöver en genomgång ur ett säkerhetsperspektiv. Det måste finnas möjligheter för inrymning, utrymning och utestängning. Alla skolor och förskolor behöver även tillgänglighetsanpassas för att möta elevernas olika behov.

5.1 Förskolor

Lokalanvändningen per barn i kommunens förskolor uppgår till i genomsnitt 12 kvm, vilket är en normal nivå. Riktvärdet vid nybyggnation är ca 10-12 kvm per barn för att uppnå en effektiv lokalanvändning. Antalet yngre barn mellan 1-5 år förväntas öka med ca 288 barn mellan åren 2022-2031 med planerat bostadsbyggande. Planeringen för förskola innehåller osäkerhet då förändringar i födelsetal och inflyttning kan ske snabbt. I Bollebygds centralort behövs fler förskoleavdelningar på sikt. Förutom de åtta avdelningarna som planeras behövs ytterligare avdelningar fram t.o.m. 2031.

I centrala Bollebygds behövs ytterligare en till två avdelningar i januari 2023. Sedan 2019 finns modullösning i form av Nolåns förskola. För att ersätta provisoriet Nolåns förskola så krävs för att möta behovet fram t.o.m. 2031 8-10 förskoleavdelningar i tätorten. Med anledning av att Fjällastorp med förskola skola och allaktivitetshall ännu inte är klar finns behov av ytterligare 2 förskoleavdelningar redan januari 2023.

5.2 Skolor

Enligt nyckeltal bör lokalanvändningen per elev ligga på mellan 10-12 kvm per elev. Det varierar mellan skolorna i kommunen och i Bollebygd F-6 gäller 8,6 kvm per elev (gamla skolan är inte medräknad). Bollebygdskolan 7-9 17,9 kvm per elev, Töllsjö 20,3 kvm per elev och Olsfors 8,7 kvm/elev. Bollebygdskolan 7-9 visar på en större kvadratmeteryta men här ska tas med att lokalerna har stora utrymmen som b.l.a korridorer vilka inte kan användas för undervisning, vidare inryms bland annat elevhälsa, hemkunskap, slöjd idrott och moderna språk för hela kommunen.

Just nu är det inte klart när i tiden ny förskola, skola och idrottshall kommer att färdigställas. Lektionssalar samt lokaler för fritidshem är löst i och med etablering av paviljonger sommaren 2021.

Till hösten 2023 kommer det till följd av fler elever råda brist på lokaler för 7–9 i Bollebygds tätort.

Töllsjöskolan har idag ett överskott för samtliga lokalfunktioner med undantag från antalet hemklassrum som precis klarar dagens antal klassantal. Eftersom antalet klasser kommer att vara detsamma under prognosperioden kommer över-/underskottet inte att förändras för salarna men däremot kan klassernas storlek öka med nära 70 elever totalt för F-6 på Töllsjöskolan.

I Olsfors så har skolan under flera år saknat lokalytor, det är den skola i Bollebygds kommun som har minst kvm yta per elev. Förslaget på lösning är att grundskolan och bibliotek tar över Sörån och att en ny förskola med 5-6 avdelningar byggs. Kommunstyrelsen gav under 2018 samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att tillmötesgå utbildningsnämndens lokalbehov för förskola och skola i Olsfors. Lokaliseringsstudie pågår.

5.3 Grundsärskola

Varje hemkommun har ansvar för sina elever och ska kunna erbjuda samtliga skolformer. Bollebygds kommun har sedan HT 2021 anpassad grundskola i centrala Bollebygd.

5.4 Gymnasieskola

Bollebygds kommun har endast delar av introduktionsprogrammet på gymnasienivå i kommunen. Cirka 10-20 elever årligen vilken är lokaliserad i Krafthuset. Bollebygd samverkar med närliggande kommuner i första hand Härryda kommun och Borås stad.

5.3 Kultur fritid

Målsättningen för Bollebygds kommuns Kultur- och fritidsverksamhet är att skapa förutsättningar för att kunna erbjuda kommuninvånare och besökare en bred kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet. Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser och besöksmål i en attraktiv kommun där folk vill bo och verka. Nya tillgänglighetskrav, teknikutveckling och moderna förväntningar på offentliga kultur- och idrottsanläggningar innebär att de behöver ses över och utvecklas.

Kulturskola

Bollebygd kommun driver kulturskola i samverkansavtal med Härryda kommun, de har för närvarande lokaler i anslutning till Bollebygdskolans A hus.

Fritid

Idrottshallar finns i anslutning till skolor och är fullbokade utanför skoltid, föreningslivet trycker aktivt på att de önskar fler lokaler men också möjlighet till lokaler för kansli och förråd. Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser samt besöksmål. De skapar förutsättningar för att kunna erbjuda kommuninvånare och besökare en bred kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet. Bollebygds saknar idrottsanläggningar som kan ta publik vilket är en fråga som bör prioriteras i arbetet med konkurrenskraftig samhällsutveckling

Bibliotek

Bollebygds kommun har ett huvudbibliotek i centralorten, en biblioteksfilial/skolbibliotek i Töllsjö samt två skolbibliotek ett i Bollebygdskolan och ett i Örelundskolan. Olsfors tätort saknar

biblioteksfilial sedan flertalet år (8 år) utifrån att lokalerna används av skola och förskola. Det är en brist som kan åtgärdas i samband med utbyggnad av skola och förskola. I Töllsjö finns sedan 2021 bibliotek som har meröppet vilket innebär att kommuninvånare på egen hand kan låna och lämna tillbaka böcker.

Huvudbiblioteket är välbesökt och det finns ett behov av mer yta. Storleken på lokalerna påverkar vilket och hur stort medieutbud biblioteket kan ha. Biblioteket används mer och mer som mötesplats vilket också ställer andra krav på utrymmen. Det finns behov av att se över huvudbibliotekets lokalkapacitet och att se över samlokalisering med skola/förskola för en biblioteksfilial i Olsfors. Meröppet skulle kunna vara en utvecklingsform både i centralorten och Olsfors

6 Socialnämnden

Äldre och åldrande befolkning

För utförligare beskrivning av verksamheten se bilaga (4)

Andelen personer som är över 80 år kommer i Bollebygds kommun att öka med 30% fram till 2030.

Det finns många olika sätt att beräkna hur många boendeplatser som behövs i en kommun och beroende på vilket sätt som används så kommer man fram till olika slutsatser.

I Bollebygds kommun bor en högre andel av den äldre befolkningen i särskild boendeform än riksgenomsnittet. I Sjuhäradskommunerna är snittet för andel 80-åringar som bor på särskilt boende 10,7 % vilket i Bollebygd motsvarar det en ökning på 20 platser fram till 2030.

De åtta befintliga korttidsplatserna ska kvarstå och behöver inte utökas. Det behövs emellertid en utökning av lokaler för träffpunkter i kommunen, som ett led i det förebyggande arbetet för äldre.

Det framtida behovet av lägenheter i särskilt boende påverkas genom bland annat hur bostadsbeståndet i kommunen kommer att utvecklas samt bostadsåtgärd som ökar möjligheterna till kvarboende i det egna hemmet.

6.1 Boendeformer för äldre

Antalet platser på särskilt boende behöver, utifrån befolkningsprognosen, utökas de kommande åren.

I dag finns ett särskilt boende i Bollebygds kommun, Bollegården, med ca 75 boendeplatser. Här finns två avdelningar varav den ena inriktning mot demenssjukdomar och den andra med inriktning mot kroppsliga besvär, somatik. De senare åren och idag bebos den somatiska avdelningen till 50% av personer med någon form av kognitiv svikt.

Behovet av vård och omsorg med olika inriktningar varierar över tid och det är svårt att förutse vad som behövs, därför är en flexibel utformning att föredra vid utökningen av de nya platserna såväl som de befintliga, på särskilt boende i Bollebygd. Det är inte kostnadseffektivt att bygga små enheter vilket är viktigt att ta med i beräkningarna inför utökningen av platser.

Lokaler för hemtjänst och hemsjukvård

Med ökad andel äldre så behövs också fler medarbetare inom verksamheten, det medför behov av fler och större personalutrymmen, förråd, samt kontor. Hemtjänsten har idag sina lokaler på Stationsvägen vilket idag fungerar men personalstyrkan kan inte utökas, vilket kommer behövas utifrån befolkningsprognosen.

Även hemsjukvården kommer att behöva utökas i takt med en ökande andel äldre i befolkningen. Det blir av den anledningen nödvändigt med större och mer ändamålsenliga lokaler för hemsjukvården. Hemsjukvårdens kontor ligger i Bollegården. Det finns idag 8 kontor och behovet är redan idag 12 kontor (23 kontorsplatser).

Hemtjänsten har ett nära samarbete med hemsjukvården varför det vore en fördel att förlägga respektive verksamhetslokaler nära.

6.2 Boende för personer med funktionsnedsättning

För mer information kring verksamheten se Bilaga (4).

I kommunens verksamhet inom funktionsnedsättning finns två typer av bostäder med särskild service, gruppboende och serviceboende. Boende i bostad med särskild service beviljas enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och personer som beviljas boende har det som sitt boende på obegränsad tid, vilket oftast innebär livet ut. I Bollebygds kommun finns en relativt ung grupp personer som bor i våra boenden med särskild service. Socialförvaltningen uppskattar att antalet personer i behov av boende med särskild service enligt LSS öka med 1-2 personer per år under planperioden. Nedan finns kompletterande beskrivningar av behoven inom de två olika boendeformerna enligt LSS.

Gruppboende

Gruppboende är en boendelösning för personer som har omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov som innebär att kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Det finns idag en gruppboende i kommunen med sex lägenheter och gemensamma utrymmen.

Kommunen arbetar med en förstudie för uppförande av ett nytt gruppboende med plats för sex personer. Mot bakgrund av att det i dagsläget finns fyra ej verkställda beslut om boende enligt LSS tillsammans med den beräknade ökningen per år så är analysen att det kommer att finnas behov av ytterligare minst ett gruppboende under planperioden.

Serviceboende

Serviceboende är en boendelösning enligt LSS för personer som har behov av stöd i sin vardag men inte i samma utsträckning som personer med behov av gruppboende. Serviceboende enligt LSS i Bollebygds kommun är organiserat med satellitlägenheter i Bollebygds centralort som socialnämnden hyr av Bollebo och sedan hyr ut i andrahand till de boende. I nuläget finns det 13 lägenheter och behovet av ytterligare lägenheter är stort. Enligt socialförvaltningens analys kommer det under planperioden att behövas minst tio nya lägenheter och behovet är initialt stort och tre av dessa tio lägenheter behövs så snart som möjligt.

6.4 Korttidsvistelse för personer med funktionsnedsättning

I förstudien för det planerade gruppboendet enligt LSS finns det inplanerat ett utrymme för korttidsvistelse enligt LSS.

6.6 Boendeformer som inte ingår i kommunens lokalresursplanering

I lokalresursplanen redogörs endast för planering av särskilda boendeformer som drivs av Bollebygds kommun. Lägenheter till nyanlända vuxna och familjer hanteras löpande inom socialtjänstens verksamheter. Varje kommun ansvarar för att det finns tillgång till dessa olika boendeformer.

6.7 Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamhetens huvuduppdrag är att på olika sätt svara för och stödja fritidsverksamhet för ungdomar 13-18 år. Det handlar bland annat om mötesplatser för unga i kommunen. Ungdomsgården verkar idag på Krafthuset.

I dagsläget finns inget behov av utökade lokaler för verksamheten, det är möjligt att sådant behov uppkommer under den senare delen av planperioden men i nuläget finns inget underlag för ytterligare analys av framtida behov.

6.8 Verksamhetslokaler för individ- och familjeomsorgen

Individ och familjeomsorgens lokaler är inte tillräckliga för verksamheten utifrån ett ökat antal anställda under de senaste åren och en kraftigt ökad ärendemängd. Detaljerad behovsbeskrivning har lämnats till kommunstyrelsen som har beslutat att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram underlag för nya lokaler.

Det behövs även lokaler för att införa den beslutade satsningen på återbruk. Lämplig lokalisering skulle kunna vara delar av de outnyttjade lokalerna på Hembygdsvägen.

7 Samhällsbyggnadsnämnden

7.1 Administrativa lokaler

Samhällsbyggnadsförvaltningen har idag de flesta av sina administrativa arbetsplatser i externt hyrd lokal, Tingskullen. Detta lokalkontrakt löper ut 2024. På Tingskullen finns plan och exploatering, serviceverksamheten, teknisk kundtjänst samt myndighetsutövning bygg och miljö vilka har externa besökare. Det finns ett underskott av kontorsarbetsplatser och medarbetare och/eller verksamheter som har samordningsvinster måste splittras, till exempel har enheterna måltid och lokalvård kontor på Bollebygdskolan, flera medarbetare delar kontor som inte är lämpade för ändamålet och det innebär en utmaning i samband med rekrytering när man inte kan erbjuda en kontorsarbetsplats. De administrativa lokalerna kan i framtiden samlokaliseras med kommunens andra nämnder och då lokalkontraktet löper ut 2024 så är behov av framtida lösning stor.

7.3 Yttre verksamhetsservice, teknisk och intern service

De kommunaltekniska verksamheterna samt fastighet har större delen av sina lokaler på Råssa.

Bollebygds kommun leasar arbetsfordon samt poolbilar. Lokaler för skötsel, uppställningsplats samt parkering för fordon på Råssa är begränsade. Med växande verksamheter utökas även behovet av såväl yttre som intern service. På Råssa behövs det inom snarast utökas utrymmen för material, redskap, fordon, likaså personalutrymmen som omklädnings- och pausrum samt ytterligare minst tio kontorsarbetsplatser för medarbetare.

8 Ledning, administration och utveckling

Samtliga nämnder i kommunen har ett underskott av kontorsarbetsplatser eller saknar ändamålsenliga kontorslokaler. Likaså finns det en brist på ändamålsenliga mötesrum/lokaler. 2020 fanns det totalt 139 kontorsarbetsplatser i åtta olika lokaler varav nära hälften i externt hyrda lokaler.

Eftersom kommunen fattat ett beslut att de medarbetare som har kontorsarbeten i första hand ska erbjudas att arbeta hemifrån står flera kontor oanvända under större delen av veckan i dagsläget. Det behövs en grundlig utredning av hur många och utformningen av desamma ska se ut så att nyttjandet effektiviseras.

Större mötesrum/lokaler behövs oavsett hur kontorsplatser utformas. Skalskydd och registrerad tillgång till mötesrum är en viktig faktor att ta med i planeringen

Kommunfullmäktige sammanträder, ca 1 gång per månad. Mötena hålls för närvarande i Bollebygdsskolans matsal. Kommunfullmäktige består av 54 förtroendevalda. Utöver ledamöter och ersättare är det alltid med några tjänstepersoner så lokalen måste kunna inrymma 60 mötesdeltagare. Utöver det är kommunfullmäktigemötena öppna för allmänheten.

Inför varje möte måste lokalen möbelas om, från matsal till mötesrum. Teknisk utrustning som behövs för mötet måste tas fram, installeras och kontrolleras. Efter mötet ska lokalen återställas i sitt ursprungliga skick dvs ommöbleras tillbaka till matsal och all teknik nedmonteras. Slitaget på den tekniska utrustningen är mycket större på det sätt som den hanteras idag jmf med om den varit stationär.

Ett nytt kommunhus som inrymmer samtliga förvaltningar och har utrymme för kommunfullmäktiges sammanträden skulle vara lösningen på många problem. Samordningsvinster samt en nära och god tillgång till förvaltningarna och kommunservice för medborgare är av största vikt.

Bilaga 1 Befolkningsprognos

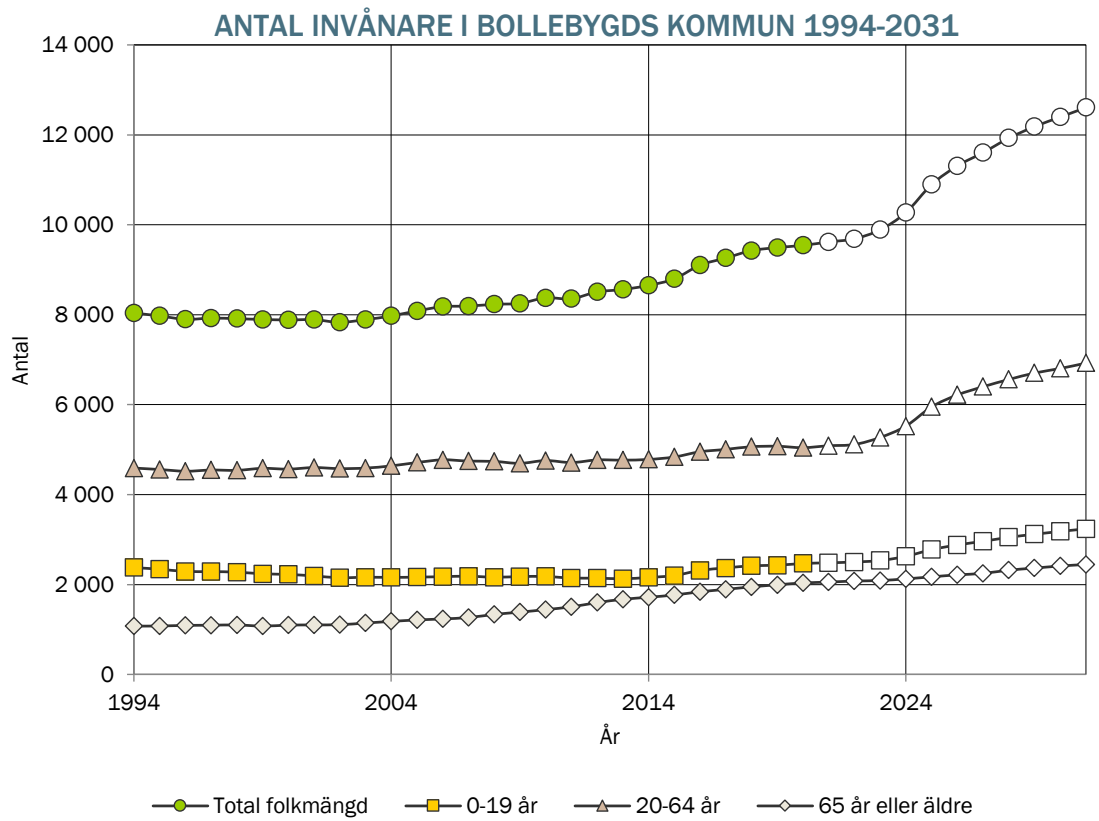
Varje år när en ny befolkningsprognos tas fram används ett helt nytt statistikunderlag. Befolkningsprognos beräknas av Statisticon i januari 2022. Underlag för befolkningsprognoser innehåller bland annat uppgifter om fruktsamhet, in- och utflyttning, faktisk folkmängd och planerad bostadsproduktion. Alla dessa uppgifter, förutom faktisk folkmängd och planerad bostadsproduktion, avser ett genomsnittsvärde för de senaste åren.

I Bollebygds kommun bodde det 9 620 personer 31 december 2021. I Bollebygds tätort bor cirka 4 000 invånare. I Hultafors bor cirka 330 personer, i Olsfors cirka 600 personer och i Töllsjö cirka 400 personer. Bollebygds kommun har sedan 2005 haft en genomgående positiv befolkningsökning. I Bollebygds kommun är 30 % av befolkningen under 25 år, 50 % är mellan 25-64 år och 20 % är över 65 år. Vid användande av befolkningsprognosen är det viktigt att tänka på att det aldrig med säkerhet går att fastställa vilken storlek och sammansättning den framtida befolkningen kommer att ha. Att använda befolkningsprognos för planering av kommunens lokaler är ett viktigt redskap. Erfarenhet och statistik är också det en viktig faktor. Prognoserna framställts av Statisticon och är baserad på kommunens byggplaner 2022–2031. Prognosen bygger också på en framskrivning av befintlig befolkning som justeras för in- och utflyttningar samt dödlighet och antal födda.

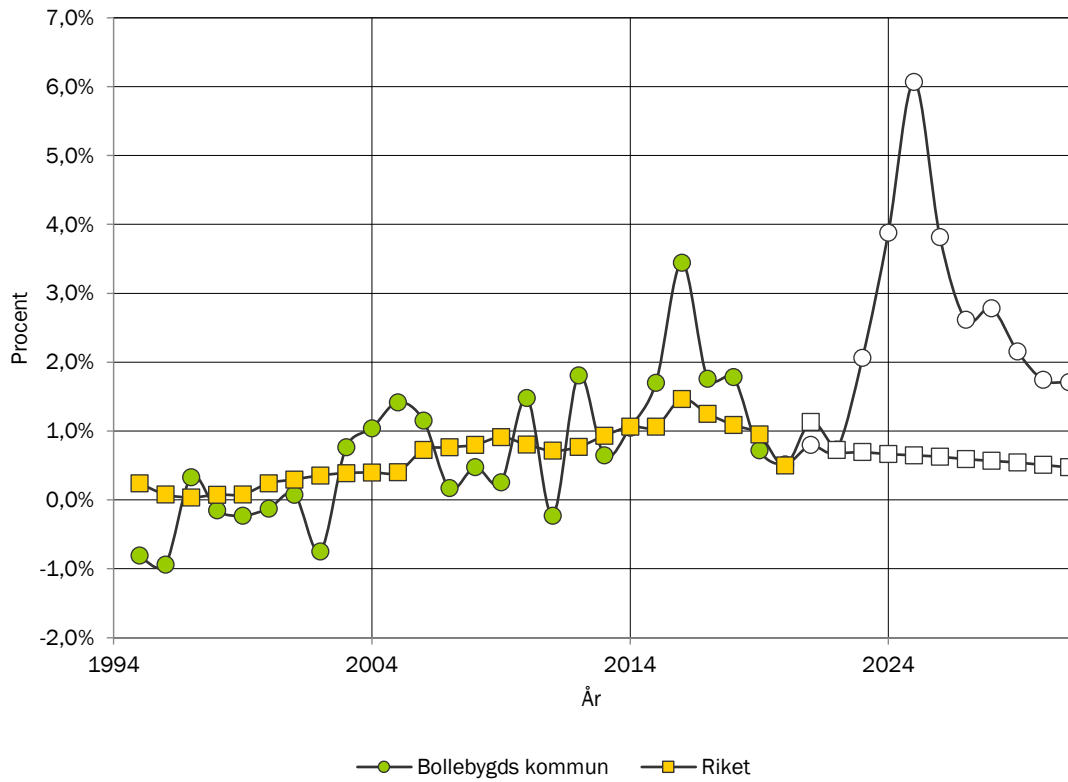
Då de tidigare befolkningsprognoserna har kraftigt överskattat befolkningstillväxten till följd av ett betydligt lägre bostadsbyggande har även en trendbaserad befolkningsprognos tagits fram. Den trendbaserade befolkningsprognosen kan användas för att komplettera analysen av verksamhetslokaler och visar hur befolkningen skulle utvecklas om byggnationen fortsatte på samma nivå som de senaste tre åren. För Bollebygds del innebär det ca 40 nya bostäder och ca 700 nya invånare fram till 2031, vilket alltså är hela 2.000 färre jämfört med den byggbaserade prognosen. Den trendbaserade prognosen visar på en betydligt lägre inflyttning och påverkar framförallt personer i yrkesverksam ålder och barn. För äldre befolkningen är de båda prognoserna i stort sett lika.

I tabellerna nedan används den byggbaserade prognosen, men det är som sagt viktigt att även analysera om de planerade områdena verkligen kommer byggas och när det kommer ske och sen planera tillkommande verksamhetslokaler utifrån det snarare än att studera vissa specifika år i tabellerna.

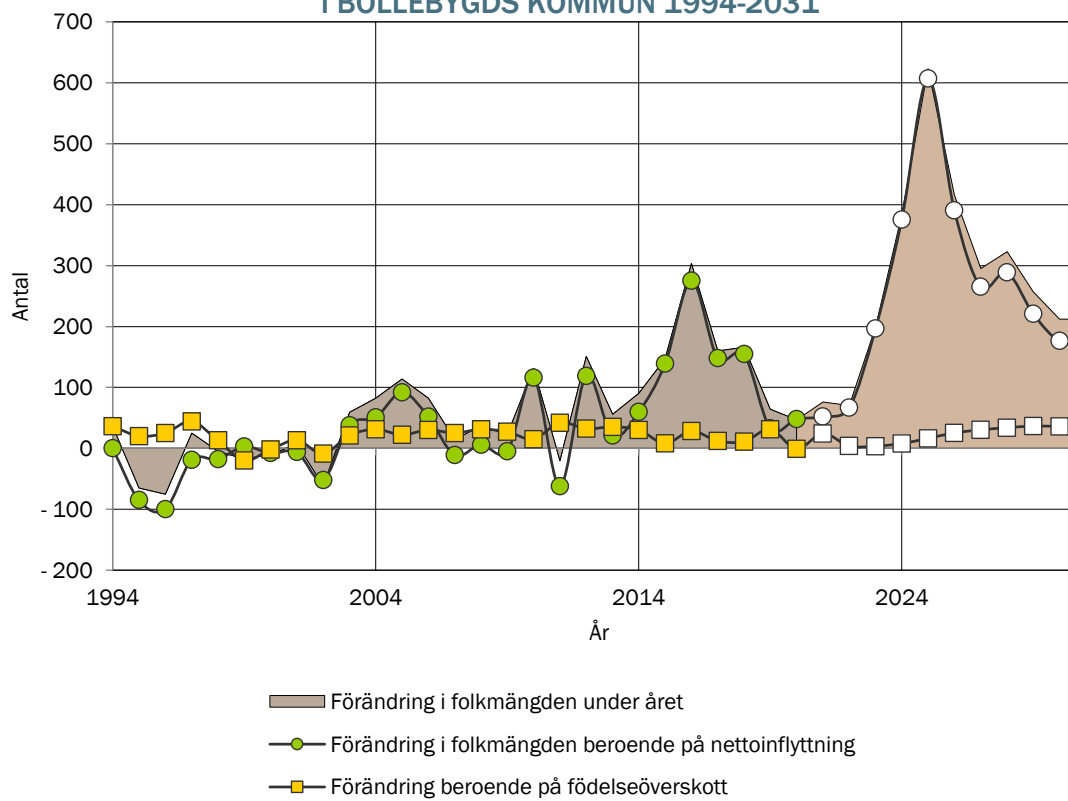
Befolkningsutveckling totalt

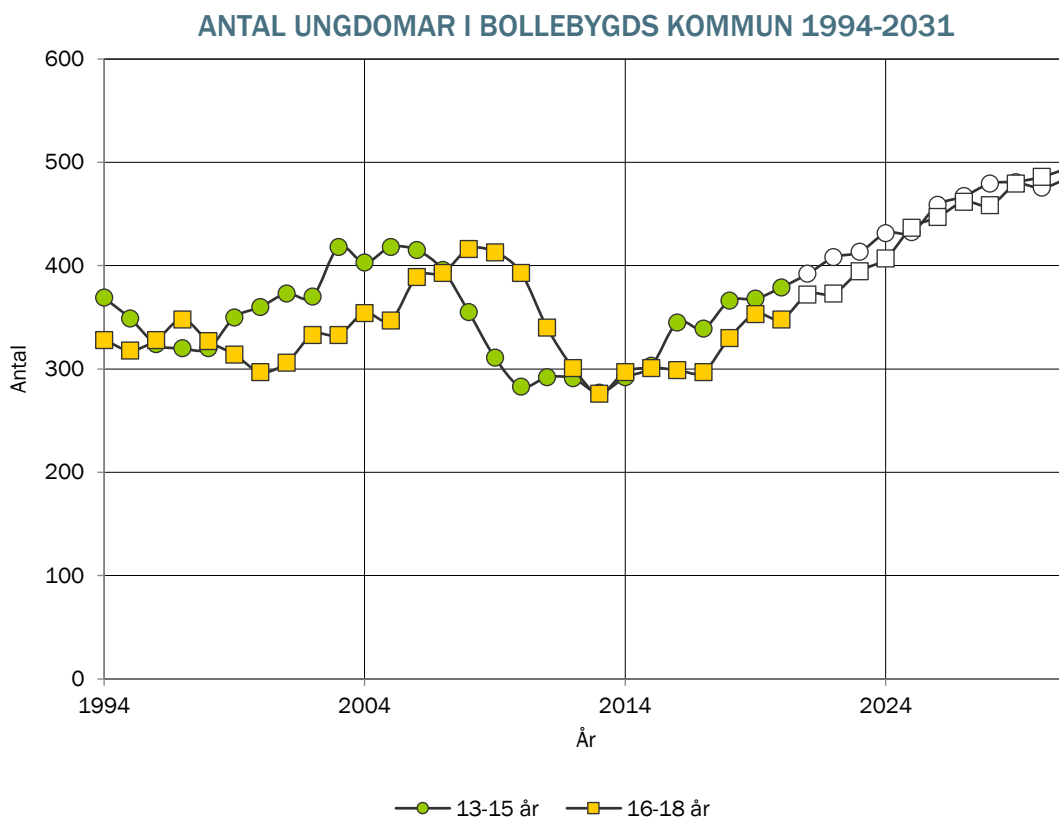
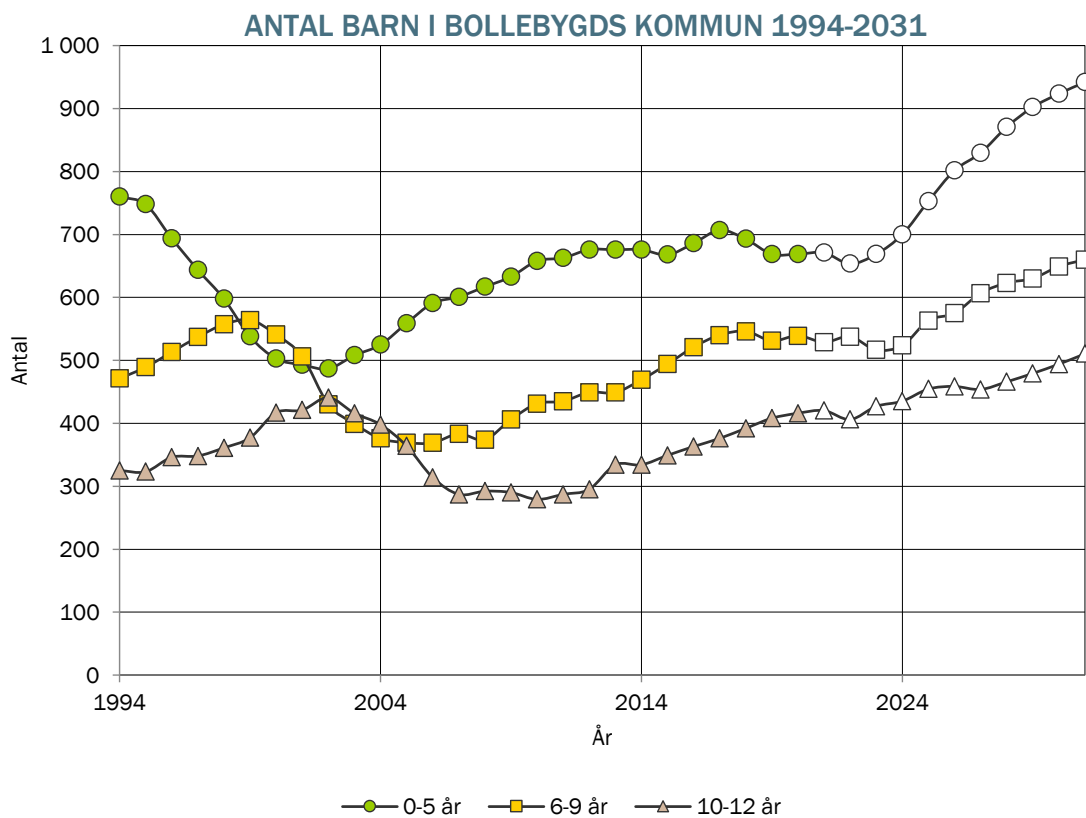
PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV FOLKMÄNGDEN I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2031

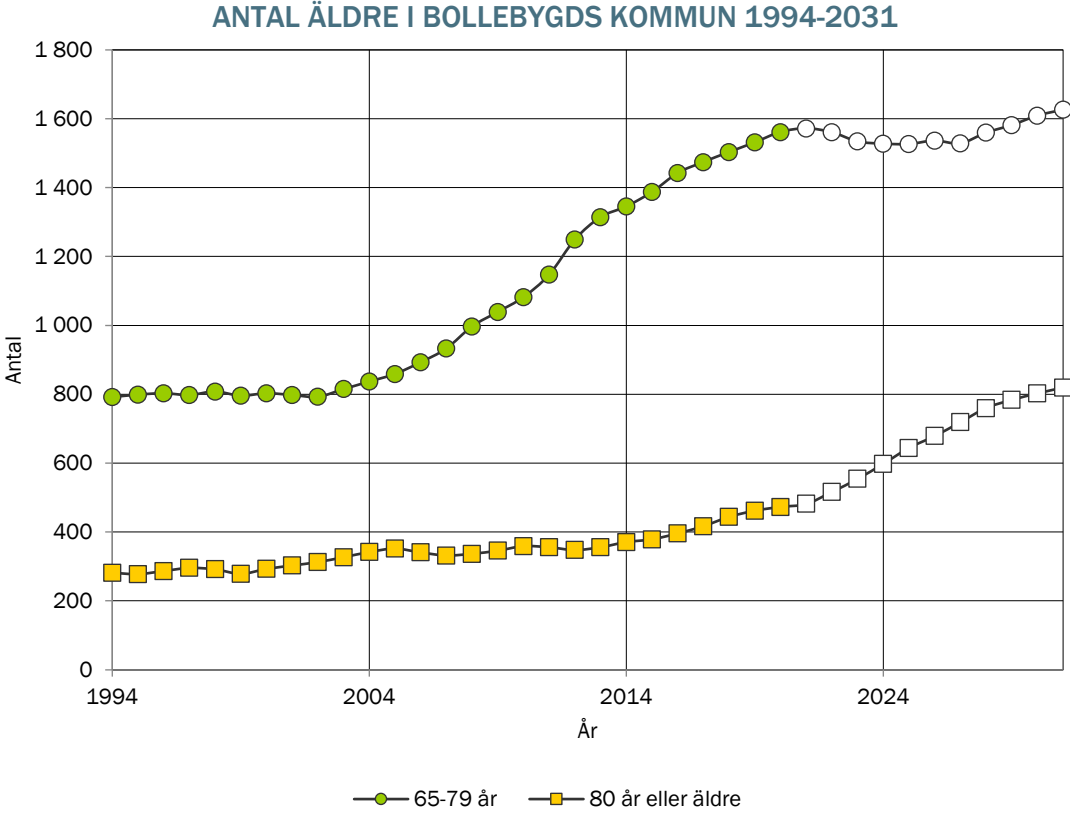
FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT I BOLLEBYGDS KOMMUN 1994-2031

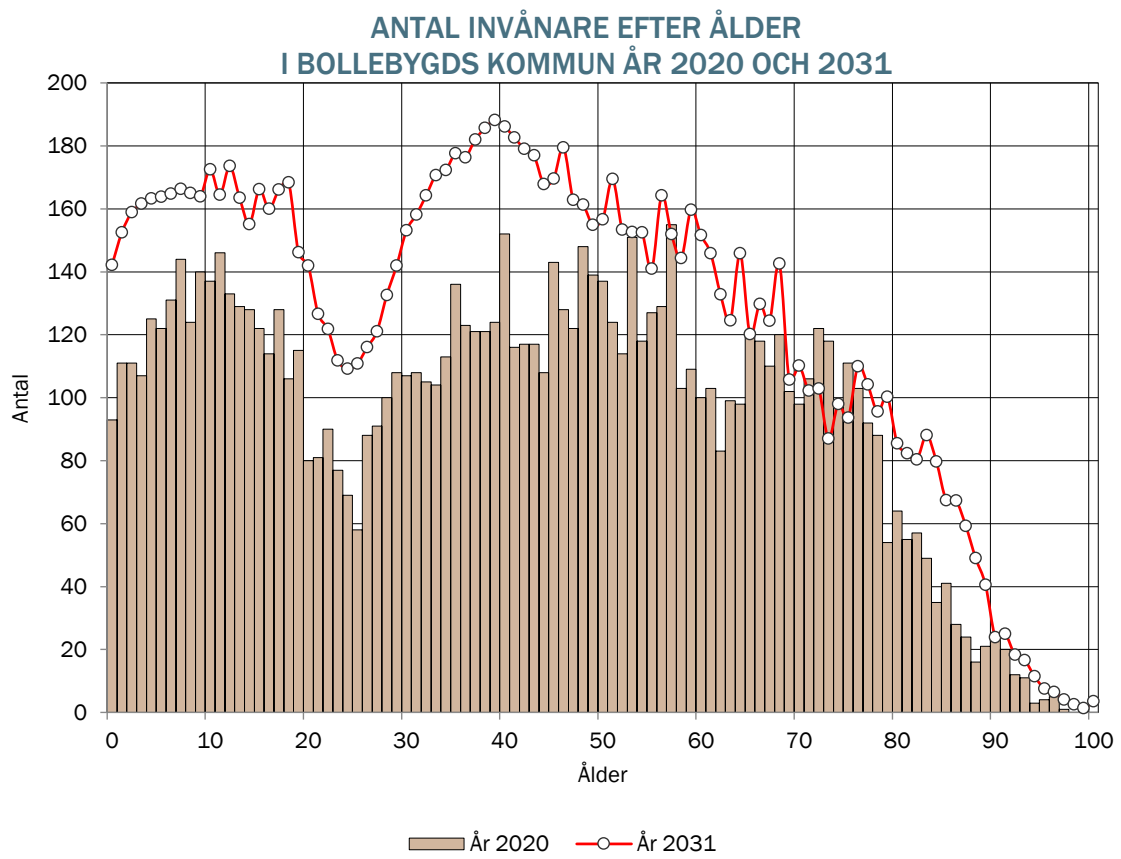
Befolkningsutveckling barn och ungdomar

Befolkningsutveckling äldre

Demografisk jämförelse

Bilaga 2 Kommunens verksamhetslokaler

Fastighetsbeteckning	Gatuadress / Populärnamn	Verksamhet	BTA
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 23	Bollebygdskolan Högstadiet hus G	6 115
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 23	Bollebygdsskolan hus G Idrottshall	1 100
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 23	Bollebygdskolan L & M hus A	1 781
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 23	Bollebygdskolan L & M hus B-D	1 794
Flässjum 13:1	Krokaldsvägen 21	Förskola, kök-matsal	2 336
Töllsjö 1:21	Töllsjö	Brandstation	30
Flässjum 3:121	Ekdalsvägen 2	Ekdalen daghem	566
Bollebygds Prästgård 1:5	Töllsjövägen	Fd Vägverket	1 000
Flässjum 1:87	Balleboväg 2	Kommunhuset	1 917
Flässjum 3:60	Hembygdsvägen 13	Krafthuset 1 (Fd Vattenfall)	1 045
Flässjum 3:115	Hembygdsvägen 14	Krafthuset 2 (Fd Vattenfall)	180
		Krafthuset 2 (Fd Vattenfall)	100
Flässjum 12:76	Gästgivarevägen	Nya Brandstationen	490
Flässjum 4:174	Lokes väg 7	Odensgården daghem	1 104
Flässjum 4:92	Ballebovägen 16	Odenslund, Bibliotek	1 186
Råssa 1:21	Rossa rakan 19	Råssa förråd, vistelse för va o gata, park och fastighet	1 390
Örlid 1:58	Olsfors	Sörån daghem förskola	780
Flässjum 1:8	Tingshusvägen 4	Tingshuset	188
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Töllsjö	Töllsjöskolan Ga skolhuset + om/tillb g:a gymn.	1 563
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Töllsjö	Töllsjöskolan Idrottshall	659
Stommen 1:24	Horsaresvägen 2 Töllsjö	Töllsjöskolan Nya skolhuset	700
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Töllsjö	Töllsjöskolan Paviljong + tillbyggnad	352
Stommen 1:24	Töllsjö	Töllsjöskolan Garage	48
Svartängsvägen 3:7	Åsa	Åsa stugorna	450
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundskolan/Gymnastiksal	434
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundskolan/Matsalsbyggnad	549

Örlid 1:58	Olsfors	Örelundsskolan /Skolbyggnad	1 787
Örlid 1:58	Olsfors	Örelunsskolan/Administration (kastanjen)	470
Forsa 6:1	Lillängsvägen 10		130
Flässjum 12:77 del av	Lillängsvägen 3		205
Flässjum 3:142	Hembygdsvägen 17	LSS -boende	561
Erikstorp 1:201	Eriksgården	Förskola	1 120
Flässjum 1:2015	Ballebovägen 5	Kontor och servicelägenheter	170
	Ballebovägen 5	Servicelägenhet	25
Flässjum 1:2015	Stationsvägen 2	Stationshuset	278
Flässjum 13:1	Kroksdalsvägen 23	Nya Bollebygdsskolan F-6	4 700
Flässjum 12:77 del av	Lokes väg	Stödboende	600
Flässjum 3:116	Hembygdsvägen 5	Kontor och småindustri m.m.	3 269
			41 489

Bilaga 3 Utbildningsnämnden

Förskolan

Ska lägga grunden för det lärande som fortsätter resten av livet. Kommunerna ansvarar för att det finns förskolor och att alla barn erbjuds plats. Förskolan styrs av skollagen och läroplanen.

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande. Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Barnen ska få möjlighet att lära och utvecklas genom att leka, skapa och utforska - på egen hand, i grupp och tillsammans med vuxna. Att ge barnen omsorg och trygghet är en viktig uppgift för förskolan. Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek och barnen ska erbjudas en god miljö i förskolan. Förskolans lokaler och utrustning ska bidra till barnens utveckling och lärande.

Förskoleklass

Förskoleklassen är obligatorisk från och med höstterminen 2018. Det innebär att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt från höstterminen det år då de fyller sex år. Kommunen ska ge alla sexåringar plats i förskoleklass. Förskoleklasserna finns i skolans lokaler och verksamheten är avgiftsfri. Undervisningen i förskoleklassen ska syfta till att stimulera elevernas allsidiga utveckling och lärande. Undervisningen ska ta sin utgångspunkt i elevernas behov och intressen samt i det kunnande och de erfarenheter som eleverna tidigare har tillägnat sig, men också kontinuerligt utmana eleverna vidare genom att inspirera till nya upptäckter och kunskaper.

Grundskolan

Är en nioårig skolform där varje läsår är uppdelat i två terminer, en höst- och en vårtermin. De flesta barn i Sverige börjar i årskurs 1 på höstterminen det år de fyller 7 år.

Grundskolan ingår i ett målstyrt system med ett stort lokalt ansvar. Riksdag och regering beslutar om ramarna i lagar och förordningar. Kommunen eller den fristående skolans ägare, den så kallade huvudmannen, har tillsammans med skolans rektor huvudansvar för den dagliga verksamheten. Skollag, förordningar och läroplan ska ligga till grund för hur verksamheten styrs.

Grundskolor kan vara kommunala eller fristående. Om skolan är kommunal är det kommunen som är huvudman (ägare).

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare.

Fritidshemmets

Uppgift är att komplettera förskoleklassen och skolan och att göra det möjligt för föräldrar att förena föräldraskap med arbete eller studier. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande, erbjuda dem en meningsfull fritid, främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Fritidshem är en pedagogisk gruppverksamhet för elever från 6 års ålder till och med vårterminen det år då de fyller 13 år. Fritidshemmen är lokalintegrerade med grundskolan.

Grundsärskolan

Grundsärskolan är för elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning. Grundsärskolan ska ge elever med utvecklingsstörning en för dem anpassad utbildning som ger kunskaper och värden och utvecklar elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Inom grundsärskolan finns en särskild inriktning som benämns träningskola. Träningskolan är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen.

Bibliotek

Kommunerna ansvarar för folkbiblioteken och varje kommun ska ha ett folkbibliotek. Bibliotekslagen finns och den anger övergripande principer och riktlinjer för biblioteksväsendet. Eleverna i grundskolan, grundsärskolan och gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

Bilaga 4 Socialnämnden

Kommunens ansvar för särskilt boende för äldre

Socialtjänstlagen reglerar kommunens ansvar för att verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Socialnämnden ska verka för att äldre människor får goda bostäder och ska ge dem som behöver stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service. Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd (SoL 2001:453 4 kap. 4-5§).

Särskilt boende för äldre erbjuds de personer som har så stora vård- och omsorgsbehov att de inte längre kan klara av sin livsföring i ordinärt boende eller på BGT (bostäder med god tillgänglighet) Särskilt boende för äldre omfattar både permanentboende och korttidsboende. Alla särskilda boenden i kommunen ska flexibelt kunna vara tillgängliga. Detta innebär att boendena kan växla mellan inriktning mot somatik eller demens samt permanent- eller korttidsboende utifrån aktuellt behov.

Till ett permanentboende flyttar man för ett stadigvarande boende. Den boende har ett eget hyreskontrakt och hyreslagstiftningen gäller.

I Bollebygds kommun finns idag ett särskilt (permanent)boende för äldre, Bollegården. Behovet av platser på särskilt boende för äldre fortsätter att öka.

Behoven här kommer att se annorlunda ut mot idag. Man ser ett förändrat behov avseende funktionsförmåga och kondition hos yngre personer med kognitiv svikt. Personer med kognitiv svikt med behov av stöd och hjälp dygnet runt, till den andra gruppen hör personer med somatiska besvär med behov av stöd och hjälp dygnet runt. Behov av möjlighet till fysisk aktivitet på ett helt annat sätt än tidigare. Stor vikt att det finns lokaler för service och gemensamhetsutrymmen för att umgås med bland annat närstående under samma tak. Också viktigt med möjlighet till utevistelse på egen hand och tillsammans med andra. Det bör finnas möjlighet att matcha de boendes behov vid förändring, detta kan till exempel innebära byte av lägenhet inom verksamheten för ökad trygghet för att få rätt insatser. Enligt Svenskt demenscentrum insjuknar varje år ca 25 000 personer i Sverige i demenssjukdomar. Demenssjukdomar är, enligt Svenskt demenscentrum, något som dessutom ökar för varje år som går.

Enligt Socialstyrelsens lägesrapport (2018) ökar även psykisk ohälsa och missbruk bland äldre vilket i många fall kan härledas till social isolering. Det är således av vikt att kommunen förbereder sig för den åldrande befolkning, och häri med en ökande andel demensdrabbade, drabbade av psykisk ohälsa och missbruk.

Olika typer av boenden anpassade för äldre kommer behövas för att tillgodose behoven av boenden med kvalitet för de äldre.

Ordinärt boende, seniorboende och bostäder med god tillgänglighet

Ordinärt boende avser alla bostäder som inte omfattas av särslagstiftning. Många äldre bor i ett bostadsbestånd där den fysiska miljön är dåligt lämpad för kvarboende när man blir beroende av omsorg och stöd.

Tillgängligheten i äldre bostadsområden är ett problem då förutsättningarna för hemtjänst och sjukvård i hemmet kan vara dåliga. Bostadsanpassningar är i många fall nödvändiga. Ett annat bekymmer är kontakt- och tillsynsbehovet som många ensamboende har och som inte automatiskt bör leda till särskilt boende.

Korttidsboende

Ett Korttidsboende tar emot personer som har socialt och/eller somatiskt omvårdnadsbehov. Korttidsboendet erbjuder rehabilitering för den som behöver, kan erbjuda avlastning som stöd för anhörig eller fungera som tillfälligt boende i avvaktan på ledig bostad i permanent särskilt boende. Korttidsplatser underlättar och främjar möjligheten till kvarboende i ordinärt boende. Kommunens korttidsplatser finns alla på Bollegården.

Ny särskild boendeform för äldre

I Sverige väljer många att bo kvar i ordinärt boende varför antalet särskilda boendeplatser har minskat. Därför finns från och med april 2019 en ny bestämmelse i socialtjänstlagen om att kommunerna får inrätta en särskild boendeform för äldre som kallas biståndsbedömt trygghetsboende. Boendeformen är tänkt för äldre personer med mindre vårdbehov och som främst behöver stöd och hjälp i boendet samt annan lättåtkomligt service och som behöver bryta oönskad isolering.

Boende för personer med funktionsnedsättning

Kommunen ska tillhandahålla boende för personer med funktionsnedsättning i enlighet med Socialtjänstlagen 2001:453 5 kap. 7§. Målsättningen i lagstiftningen är att främja goda levnadsvillkor och fulldelaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning och den enskilde ska ges möjlighet att leva som andra. Den fysiska utformningen av bostaden är av stor betydelse för att främja självständighet och oberoende för personer med funktionsnedsättning. Personer som beräknas vara i behov av lägenhet är bedömt utifrån varje enskild individ. Behovet av antal lägenheter bygger på bedömningar av ”säkra behov” och kan vara lågt räknat. Kommunen är skyldig att tillhandahålla boende enligt LSS när den enskilde får beslut om detta och en svårighet i planeringen av bostäder är att bedöma när den enskilde kommer att ansöka om detta.

Etiskt och juridiskt har både äldre och funktionsnedsatta möjlighet att välja kvarboende i eget hem, men när omsorgsbehovet blir omfattande förenklas samhällets möjligheter att tillgodose den enskildes behov om en inflyttning till särskilt boende eller till bostad med särskild service sker. Alla insatser enligt LSS är dock frivilliga och i lagen finns inte några inslag om tvång

Bostad för personer med funktionsnedsättning

En del personer med funktionsnedsättning behöver en bostad där det också finns personal som ger stöd och service. För dem finns insatsen bostad med särskild service som regleras i både socialtjänstlagen (2001:453), SoL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), LSS.

En bostad med särskild service kan vara utformad som en *gruppboende* eller en *serviceboende*. För båda boendeformerna finns tre viktiga kriterier:

- bostaden ska vara fullvärdig
- bostaden är den enskildes permanenta hem
- bostaden ska inte ha en institutionell prägel

En fullvärdig bostad består enligt Boverkets byggregler av:

- rum med inredning och utrustning för personlig hygien
- rum eller avskiljbar del av rum för samvaro och sömn och vila
- rum eller del av rum för matlagning etc

avskiljbar del av rum som har fönster och utformas så att den med bibehållen funktion kan avskiljas med väggar från resten av rummet (Socialstyrelsen 2017: www.kunskapsguiden.se).

Servicebostad

En servicebostad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och fast anställd personal. Lägenheterna är ofta anpassade efter den enskildes behov och ligger ofta samlade i samma hus eller kringliggande hus. Serviceboende är en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i gruppboende. De enskilda lägenheterna är fullvärdiga. Inom denna mellanform kan det rymmas flera olika typer av boenden. Men alla typerna består av fullvärdiga lägenheter och det erbjuds dygnet-runt-stöd, utifrån den enskildes behov, i den egna lägenheten av en fast personalgrupp. Där det finns flera servicebostäder finns också gemensamma utrymmen för service och gemenskap. I en servicebostad kan det bo fler personer än i en gruppboende (Socialstyrelsen 2017: www.kunskapsguiden.se).

Korttidsboende/korttidshem

Jourboende/korttidsboende är en tillfällig boendeform som används i avvaktan på en ordinarie bostad eller som avlastning för anhöriga. Syftet med korttidsvistelse utanför det egna hemmet är dels att personen med funktionsnedsättning ska erbjudas miljöombyte och rekreation, dels att anhöriga kan få avlösning i sitt omvårdnadsarbete. Korttidsvistelse kan förläggas i korttidshem eller i en stödfamilj. Lägerverksamhet är ytterligare en form av korttidsvistelse.

Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Daglig verksamhet ska erbjuda en meningsfull sysselsättning, stimulans och utveckling för personer som är i arbetsför ålder men saknar förvärvsarbete eller studier.

Trygghetsbostäder

Boverket beskriver trygghetsbostäder som en relativt ny boendeform för äldre personer. Den överbryggar glappet mellan vanligt boende och särskilda boenden med heldygnsomsorg. Även trygghetsbostäderna tillhandahålls på den reguljära bostadsmarknaden och inte som bistånd enligt SoL.

Kommunerna, men också andra, kan få investeringsstöd för att inrätta trygghetsbostäder, enligt förordningen (2007:159) till äldreboenden m.m. Vad som avses med trygghetsbostäder framgår av 2 § i den nämnda förordningen. Där anges att trygghetsbostäder är sådana bostäder där det finns personal som dagligen på olika sätt kan stödja de boende under vissa angivna tider.

Bostäderna kan vara hyresrätter, kooperativa hyresrätter eller bostadsrätter. Bostäderna ska innehas av personer som fyllt 70 år. När det gäller makar, sambor eller syskon räcker det att en av personerna i hushållet fyllt 70 år. Vidare ska trygghetsbostäder vara planerade så att det är möjligt att bo kvar om man får en funktionsnedsättning som kräver hjälpmedel för förflyttning. Det är därför viktigt att bostaden genom sin utformning underlättar, dels för den enskilde att använda moderna och bra hjälpmedel för att kunna klara sig, dels för att personalen ska kunna utföra sitt arbete med effektiva metoder och moderna och bra hjälpmedel utan att riskera sin hälsa¹¹.

Trygghetsbostäderna ska också innehålla lokaler för gemensamma aktiviteter. Det är grundläggande att trygghetsbostäder bemannas med personal varje dag för att skapa kontakt med de boende, erbjuda gemensamma måltider och erbjuda kulturella aktiviteter m.m.

Gruppen äldre med funktionsnedsättningar på grund av normalt åldrande och andra med fysisk funktionsnedsättning har till viss del gemensamma krav på bostäderna. Bostäderna ska vara lämpade för utrymmeskrävande hjälpmedel och därtill goda utrymmen för omsorgspersonal att arbeta runt den enskilde. Det är nödvändigt med hissar, väl tilltagen bredd på dörrar, låga/inga trösklar, stadiga handtag o.s.v. Närhet till affärer, kommunal service och kulturutbud är betydelsefullt.

Bilaga 5 Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter drivs av samhällsbyggnadsförvaltningen som består av sju enheter. Lokaler för de enheter som ofta möter medborgare behöver vara funktionella, ha god tillgänglighet och vara säkra. Lokaler för teknisk service finns på Råssa, dessa lokaler är mer ytkrävande men har liten påverkan på omgivningen, de innefattar bland annat, personalutrymmen, tillverkning, verkstad, lager samt kontor och personalutrymmen för de tekniska enheterna. Nedan följer en kort beskrivning av vad varje enhet på samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med.

Bygg- och miljöenheten

Bygg- och miljöenheten omfattar myndighetsutövning inom bygglov, tillstånd och tillsyn inom miljö- och hälsa, läkemedel, tobak och alkohol. Inom enheten ryms även energirådgivning och bostadsanpassning.

Plan- och exploateringsenheten

Plan- och exploateringsenheten behandlar frågor som rör samhällsplanering t.ex. översikts- och detaljplanering. På enheten finns GIS- kart- och mätkompetens.

VA/Gatuenheten

VA/Gatuenheten omfattar kommunens gatunät, vatten- och avloppsnät med tillhörande anläggningar.

Park/avfallsenheten

Park/avfallsenheten omfattar renhållning, park- skog- och naturmark samt kommunala badplatser.

Fastighet

Fastighet omfattar kommunens fastigheter (ca 41 500 kvm), förvaltning, underhåll, uthyrning, om- samt nybyggnation. Enheten ansvarar även för hantering av kommunens fordon.

Måltidsservice

Enheten ansvarar för måltidsservice i kommunens skolor, förskolor, äldreboende och hemtjänst. Totalt 10 kök varav 6 är tillagningskök. Tillagning sker av ca 2.000 lunchportioner per dag.

Lokalvård

Enheten ansvarar för lokalvård av alla kommunens lokaler samt i de externa lokaler där kommunens verksamheter hyr in sig. Totalt ca 35 städoobjekt.

Bilaga 6 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamheter drivs av kommunstyrelseförvaltningen som från 2021 består av tre enheter. Kommunstyrelsens verksamheter har kontorsarbetsplatser på kommunhuset i Bollebygd. Lokaler för dessa enheter behöver vara funktionella, ha god tillgänglighet och vara säkra, dels för de som arbetar i lokalerna men också för att kunna ta emot besökare på ett bra sätt.

Ekonomiavdelning bestående av ekonomiadministratörer, ekonomer, kommunjurist, IT-enhet.

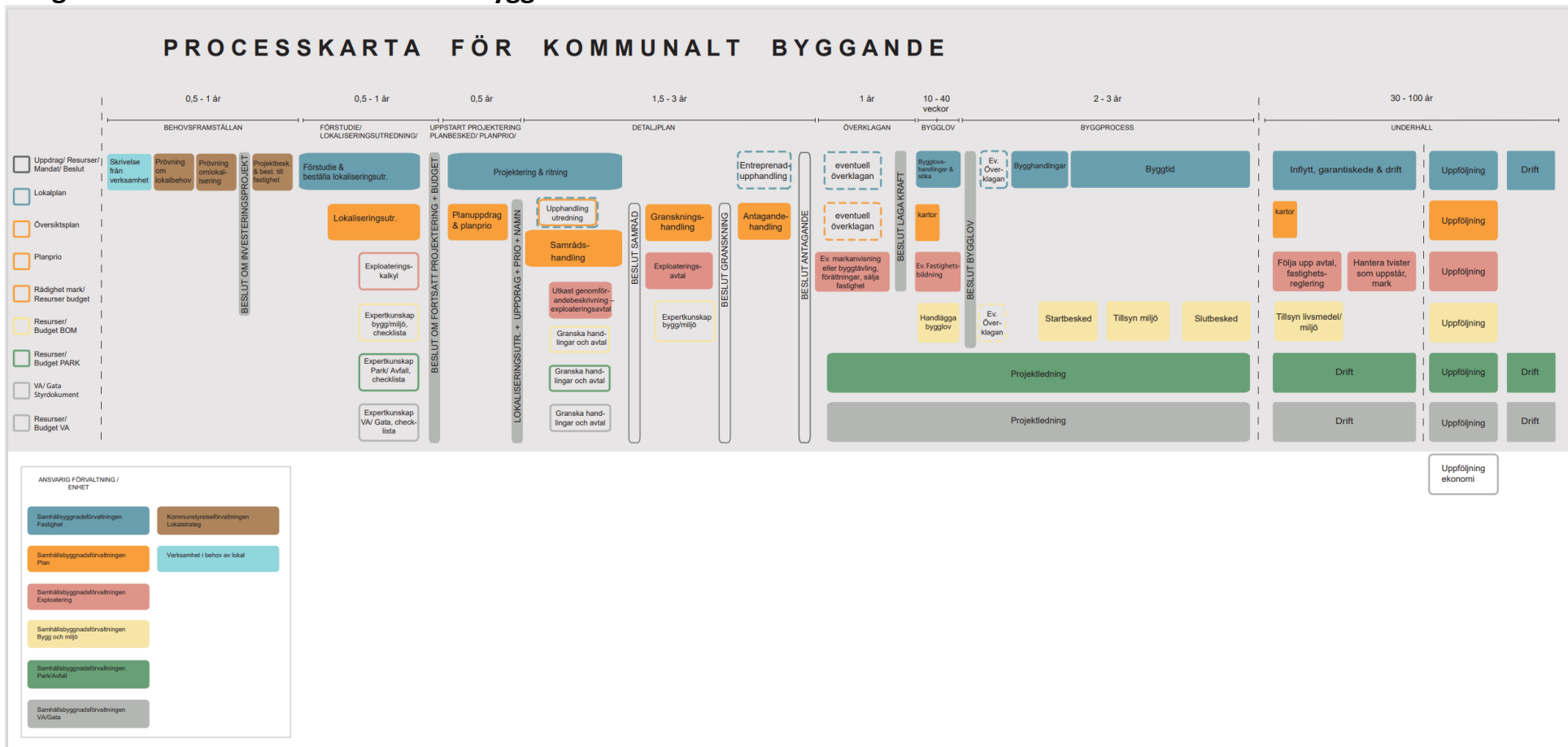
HR-avdelning bestående av administratörer/reception, HR-specialister, lönespecialister,

Administrativa avdelningen bestående av kommunchef, Europa Direkt Sjuhärad, folkhälsostrateg, kommunikationsadministratör, kommunikatör/er, kommunsekreterare, säkerhetschef, samt näringslivschef.

Bilaga 7

Prioritering, beräknade kostnader samt tidsplan uppdateras efter nämndernas remiss. Bl.a. kommer behovet av äldreboendeplatser sänkas till 20 platser senast 2030 samt två nya förskoleavdelningar planeras till januari 2023 samt ombyggnation av hembyggsvägen är på väg till kommunstyrelsen.

Bilaga 8 Processkarta för kommunalt byggande

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Styrdokument

Fastställt: Kommunfullmäktige, 2021-04-29, § 51

Gäller för: Samtliga nämnder

Dokumentansvarig: Lokalstrateg

Dnr: KS2018/139

Lokalresursplan för Bollebygds kommun 2021-2030

Sammanfattning.....	4
INLEDNING.....	5
1. Befolkningsprognoser.....	6
1.1 Mål och uppföljning.....	6
1.2 Roller och ansvar	6
2 Organisation samordning av lokaler.....	6
2.1 Inriktningsmål verksamhetslokaler	7
3 Lokaler	8
3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen	8
3.2 Lokalbestånd	8
3.3 Kapacitet lokaler.....	8
3.4 Ansvarsfördelning.....	9
4. Lokalresursplan processer	9
4.1 Verkställighet.....	10
4.2 Akut lokalbehov.....	11
5 Utbildningsnämnden	12
5.1 Förskolor.....	12
5.2 Skolor	12
5.3 Grundsärskola.....	13
5.4 Gymnasieskola.....	13
5.3 Kultur fritid	13
6 Socialnämnden	14
6.1 Boendeformer för äldre	15
6.2 Boende för personer med funktionsnedsättning.....	15
6.3 Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning	16
6.4 Korttidsvistelse för personer med funktionsnedsättning	16
6.5 Hem för vård eller boende, korttidsboende	16
6.6 Boendeformer som inte ingår i kommunens lokalresursplanering.....	16
6.7 Ungdomsverksamhet	16
6.8 Verksamhetslokaler för individ- och familjeomsorgen	17
7 Samhällsbyggnadsnämnden	17
7.1 Administrativa lokaler	17
7.3 Yttre verksamhetsservice, teknisk och intern service	17
8 Ledning, administration och utveckling	18
9 SÄRF.....	18
10 Tillfälliga lösningar, begränsat av tillfälligt bygglov max 10-15 år.....	18

Förteckning Bilagor

- 1 Tabeller befolkningsprognos
- 2 Kommunens verksamhetslokaler
- 3 Utbildningsnämnden allmän beskrivning
- 4 Socialnämnden
- 5 Samhällsbyggnadsnämnden
- 6 Kommunstyrelsen
- 7 Lokalplanering sammanställning av nämndernas prioriterade behov 2021-2030
- 8 Processkarta för kommunalt byggande

Sammanfattning

Bollebygds kommun växer och behovet av kommunal service ökar. Det pågår ett stort arbete med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen vilket beräknas vara klart i slutet av 2021. Denna plan kommer att ha stor inverkan på hur Bollebygds framtida utveckling ser ut. Inom de närmaste tio åren kommer Bollebygds kommun att befinna sig i en utvecklingsfas där befolkningen förväntas öka med från ca 9 600 invånare 2021 till ca 12 550 invånare fram till år 2030. Befolkningsökningen kan göra det svårt att långsiktigt bedöma behovet av verksamhetslokaler.

Bollebygds kommun har utmaningar kring planering av verksamhetslokaler för det ökade behovet av kommunal service som medföljer en ökad befolkning. Lokalresursplanen visar vilka lokalbehov som kommer att finnas i framtiden, var det kommer att uppstå över- och underskott på lokaler och om lokalerna är ändamålsenliga på längre sikt.

Under 2021 omfattar kommunens totala lokalbestånd ca 41 500 kvm. Flertal av lokalbeståndet har uppnått teknisk livslängd (efter 40 år) då många är byggda mellan 60- och 80-talet. Detta innebär relativt omfattande åtgärder för att dels upprätthålla värdet på fastigheterna dels tillse att det finns ändamålsenliga lokaler som är anpassade efter dagens verksamhetsbehov. Det är av vikt att ha med i beräkning inför varje lokalinvestering hur det påverkar driftskostnad för den nämnd som det berör.

Antalet yngre barn mellan 1 och 5 år förväntas öka med ca 261 och antalet barn mellan 6 och 15 år förväntas öka med ca 290 fram till år 2030. Ökningen innebär att det saknas platser och verksamheten behöver byggas ut för att möta det utökade behovet. Främst gäller det förskola, grundskola och grundsärskola för Bollebygds tätort.

Västra Götaland regionen uppskattar att antalet 16-18-åringar kommer att öka i de flesta av Västra Götalands kommuner. Enligt befolkningsprognos för Bollebygds kommun beräknas denna åldersgrupp öka med omkring 120 ungdomar mellan åren 2021-2030. Bollebygds kommun har ingen egen gymnasieskola utan samverkar med andra kommuner i regionen.

Antalet äldre ökar och ett kommande behov av bostäder för äldre är identifierat då andelen äldre över 80 år förväntas öka med ca 330 fram till år 2030. Även nya bostäder för personer med funktionsnedsättning behövs under perioden.

Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser för såväl unga som gamla och en ökande befolkning innebär ökad efterfrågan av detta utbud vilket bör finnas inrymt i planeringen.

Det råder brist på kontorsplatser och möteslokaler för samtliga nämnder i Bollebygds kommun. Samtidigt så utreds formerna för hur vi ska arbeta i framtiden, utredning kan komma att påverka redovisat behov av antal arbetsplatser men även hur arbetsplatserna bör vara utformade, dels för att arbeta lokaleffektivt men även för medverkan till att Bollebygds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Vision "Bollebygd 2025" - kommunen där vi bor bra och lever länge

Bollebygd med drygt 9500 invånare är en attraktiv kommun. I Bollebygds kommun är människorna trygga, stolta, självständiga, men också mycket måna om gemenskapen. Entreprenörandan är ett signum för den trevliga kommunen. Snabba och miljövänliga förbindelser till Göteborg, Borås, Landvetter flygplats och Göteborgs hamn gör Bollebygd till en plats nära världen.

INLEDNING

För att kunna möta Bollebygd kommuns tillväxt och ökat behov av kommunal service så är lokalresursplanering en viktig del. Syftet med lokalresursplaneringen är att få ett gemensamt grepp om de framtida lokalbehoven för kommunens verksamheter. Dels för att få en översikt över var det kommer att finnas överskott eller underskott på lokaler samt för att få underlag för en bedömning av vilka insatser som behövs för att lösa framtida lokalbehov. Lokalresursplanen beskriver även tillhörande processer samt ansvarsfördelning för en välfungerande lokalplanering. Befolkningsutvecklingen är den faktor som har störst betydelse för verksamheternas behov av lokaler. Andra faktorer som påverkar är valfrihet och utbud av service, verksamheternas organisering och arbetssätt samt lokalernas utformning

Det finns utmaningar för att anpassa verksamheterna till en ökande befolkning med resurser som är begränsade. Svårigheterna ligger i att med rimliga medel utan att försämra kvalitén ställa om, utöka eller minska lokaler i takt med att verksamheternas behov ändras. Det kräver en process som är tydlig, kommunicerbar och skapar utrymme till dialog. Samhällsplanering är en viktig förutsättning. Förstudier och lokaliseringsutredningar samt markförvärv är viktiga faktorer tidigt i planeringen. Tillgången på byggbar mark och antagna detaljplaner behövs för att ha möjligheten till att kunna ha olika alternativ när Bollebygds kommun planerar för att lösa olika lokalbehov.

Kommunens verksamheter har lokalbehov som förändras över tid. De behov olika målgrupper har förändras såväl beroende på demografin men även genom att regler och myndigheters tillämpning ändras. Exempelvis blir det fler äldre och med det följer på sikt ett ökat vårdbehov. Nämnderna har stora möjligheter genom samarbete att aktivt bidra med smarta lösningar. Många gånger handlar det om att skapa möjligheter för att korta ställtiden från önskemål till vad som kan vara realiserbart.

Lokalresursplanen revideras årligen och samordnas med kommunens fysiska planering utifrån ett helhetsperspektiv, sett till bostadsförsörjningsplan, verksamhetsplanering och investeringsplan. Vid konstaterat behov av lokaler som inte kan lösas med befintligt lokalbestånd så lyfts detta till lokalresursplanen där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till investeringsbudget som lyfts med till den årliga budgetberedningen. I bilaga 7 finns sammanställningen och i den har en prioritering gjorts. Prioritering baseras bland annat av omfattning av behov, konsekvenser vid utebliven åtgärd, realiserbara tidsplaner kopplat till resurser, planlagd mark med mera.

Planen ska revideras årligen i samband med budgetprocessen och det innebär att projekt kan komma att flyttas mellan år om förutsättningar eller behov förändras.

1. Befolkningsprognoser

De senaste åren har prognoserna stämt relativt bra. När byggnationer försenas av olika anledningar dämpas befolkningsökningen. Utvecklingen av personer över 80 år påverkas i mindre grad av minskad byggnation och antalet personer över 80 år förväntas öka betydligt.

Behovet av äldreomsorg kommer att förändras och 2030 förväntas Bollebygds kommun att ha ca 320 fler invånare som är över 80 år. De befolkningsprognoser som presenteras i detta lokalprogram bygger på 2021 års gällande byggnationer, detaljplaner och de detaljplaner som man beräknar att anta från 2021 till 2030.

Befolkningsutvecklingen under perioden 2020-2030

Under prognosperioden 2019-2030 kommer folkmängden i Bollebygds kommun att öka med 3 055 invånare, från 9 495 till 12 550 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 254 personer per år och födelsenettot 24 personer per år. Totalt ger detta en förändring med 278 personer per år. Antalet barn som föds förväntas vara 114 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 90 personer. Detta medför en befolkningsförändring med 24 personer per år.

1.1 Mål och uppföljning

Syftet med lokalresursplaneringen är att få ett gemensamt grepp om de framtida lokalbehoven för kommunens verksamheter. Dels för att få en översikt över var det kommer att finnas överskott eller underskott på lokaler samt för att få underlag för en bedömning av vilka insatser som behövs för att lösa framtida lokalbehov. Lokalresursplanen beskriver även tillhörande processer samt ansvarsfördelning för en välfungerande lokalplanering.

1.2 Roller och ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande kommungemensamma ansvaret för att styra och samordna kommunens försörjning och användning av fastigheter och lokaler.

Samhällsbyggnadsnämnden är fastighetsägare. I uppdraget ingår fysisk planering, hantera mark- och exploateringsverksamhet, anskaffa eller avveckla lokaler inom ram samt vara myndighet för plan-, bygg och bostadsanpassningsfrågor. Kommunens kart- och mätverksamhet ingår också.

Fastighetsenheten ansvarar för lokalförsörjning och projekt vid om-, ny- eller tillbyggnad, förvaltar kommunens fastigheter, upplåter lokaler åt kommunens verksamheter och svarar för den operativa lokalresursplaneringen i samverkan med nyttjande verksamheter.

Alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning.

2 Organisation samordning av lokaler

I Bollebygds kommun finns en förvaltningsövergripande lokalgrupp med representanter från varje förvaltning som under lokalstrategens ansvar har till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler. Medlemmarna i gruppen ska fortlöpande hålla sig informerade om respektive facknämnds behov av lokaler bland annat sett till befolkningsutveckling, samlad statistik och erfarenhet av utfall över tid. Facknämnderna analyserar samt beskriver behovet av verksamhetslokaler inför revidering av lokalresursplan eller när det råder akut behov.

2.1 Inriktningssmål verksamhetslokaler

Bollebygds kommun ska genom samverkan tillhandahålla ändamålsenliga och resurseffektiva verksamhetslokaler samt upprätthålla en balans mellan lokalbehov och det tillgängliga lokalbeståndet i form av egna och inhyrda lokaler. Med lokal avses byggnad eller del av byggnad där verksamhet bedrivs.

Bollebygds kommun ska i huvudsak äga de fastigheter som långsiktigt behövs för kärnverksamheterna, under förutsättning att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Det kan också ha betydelse att äga om en fastighet har ett kulturhistoriskt värde, strategiskt läge eller liknande. Undantag kan göras för fastigheter där det finns särskilda skäl för Bollebygds kommun att hyra.

Fastigheter, lokaler och andra resurser som ägs eller disponeras av Bollebygds kommun är gemensamma resurser. Vid förändringar i innehav eller användning ska kommunnyttan sättas före intresset hos enskild verksamhet. Det åligger samtliga verksamheter att bidra till en effektiv lokalanvändning och medverka till att utrymmen kan frigöras för annan användning eller avveckling.

Investeringar

Beslut om investeringsplan inom fastighetsområdet fattas av kommunfullmäktige i samband med att budgeten fastställs. Efter genomfört investeringsprojekt ska projektet redovisas i Bollebygds kommun delårsrapport samt årsbokslut.

Avveckling

Fastigheter, lokaler och bostäder som inte behövs långsiktigt för Bollebygds kommuns verksamheter ska avvecklas, undantag kan till exempel vara om fastigheten har ett kulturhistoriskt värde.

Internhyra

Varje verksamhet inom Bollebygds kommun ansvarar för verksamheten som bedrivs i lokalen och betalar för sin lokalanvändning via internhyra. Internhyrorna ska vara självkostnadsbaserade och utformade så att hyresgrundande kostnader kan särskiljas. Fastighetsenheten svarar med stöd av ekonomiavdelningen för beräkning av lokalkostnaderna.

3 Lokaler

Lokalresursplan (LRP) löpande arbete, Årshjulet

3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen

De finansiella förutsättningarna för landets kommuner påverkas i hög grad av hur invånarantalet och ålderssammansättningen förändras. Folkmängdsutvecklingen har en stor påverkan på kommunernas näringsliv när det gäller uthyrning av lokaler och bostäder, handel och service samt inte minst för kommunernas skatteintäkter. Den statliga utjämningen av inkomst- och kostnadsskillnader mellan kommunerna bygger också den på uppgifter om befolkningen. I kostnadsutjämningen relateras bidrag eller avdrag för strukturella kostnadsskillnader i vissa fall till antalet invånare i olika åldersgrupper och i andra fall generellt till hela befolkningen. När kommunerna fördelar ekonomiska resurser till sina olika verksamheter och vid uppföljningen av dessa används därför befolkningsprognosen som en viktig utgångspunkt. Befolkningsprognoser se Bilaga (1)

3.2 Lokalbestånd

2021 består Bollebygds kommun totala fastighetsbestånd av ca 41500 kvm. Utöver det hyrs lokaler externt för kontor till en yta om ca 3 000 kvm.

Största andelen av lokalerna nyttjas av skola och förskola samt funktionsnedsättning. Övriga lokalytor innefattar lokaler för kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Förteckning lokaler se bilaga (2)

3.3 Kapacitet lokaler

Kapacitetsbedömning av Bollebygds kommuns skolor gjordes under 2019. Lokalerna studerades utifrån ytor, funktion och samband som ställs i relation till antalet elever. Syftet med en kapacitetsutredning är att utreda lokalernas nuvarande kapacitet samt att kunna använda det som underlag för framtida planering av skollokaler.

3.4 Ansvarsfördelning

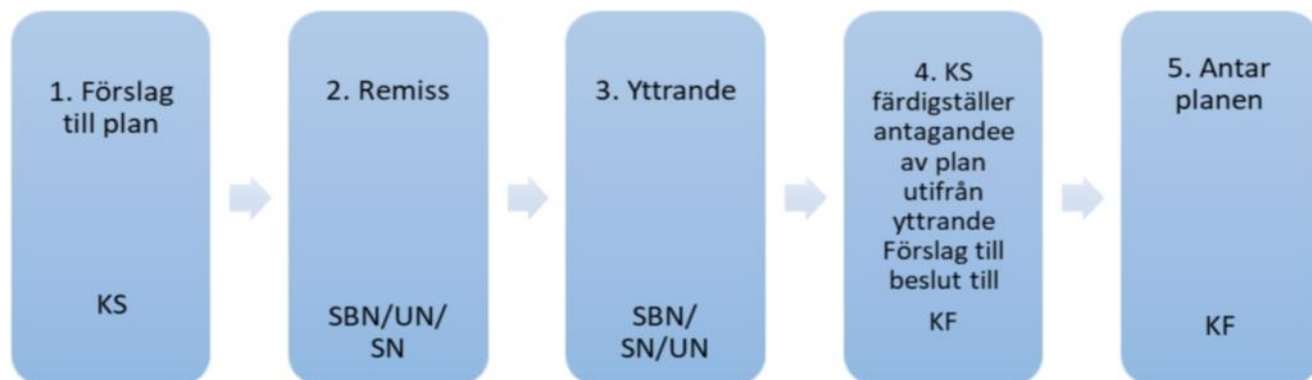
Behovsanalys

	KS	SBN	UN	SN
Beskriva behovet	X	X	X	X
Sammanställning lokalresursplan	X			
Lokalförsörjning utifrån beskrivet behov		X		
Bostadsförsörjning	X			

Nämnderna beskriver behovet av ny- eller ombyggnation. Analys av behov ska vara kopplad till varje fastighet/enhet/verksamhet och bygga på underlag utifrån statistik och/eller befolkningsprognos.

4. Lokalresursplan processer

Nedan fastställd process illustrerar framtagande av lokalresursplanen

1. På uppdrag av kommunstyrelsen upprättar lokalstrateg ett förslag alternativt revidering av lokalresursplan inför budgetberedning, detta sker årligen eller när kommunstyrelsen finner att behov föreligger. Förvaltningsövergripande lokalgrupp medverkar till underlaget. Planen ska beskriva varje facknämnds behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv utifrån analys av statistik och befolkningsprognos. I lokalresursplanen redovisas förslag till projekt samt bedömd tidsplan.

2. Kommunstyrelsen remitterar lokalresursplanen till kommunens facknämnder med begäran att facknämnderna ska yttra sig över förslaget, normalt två månader efter remissdatum.

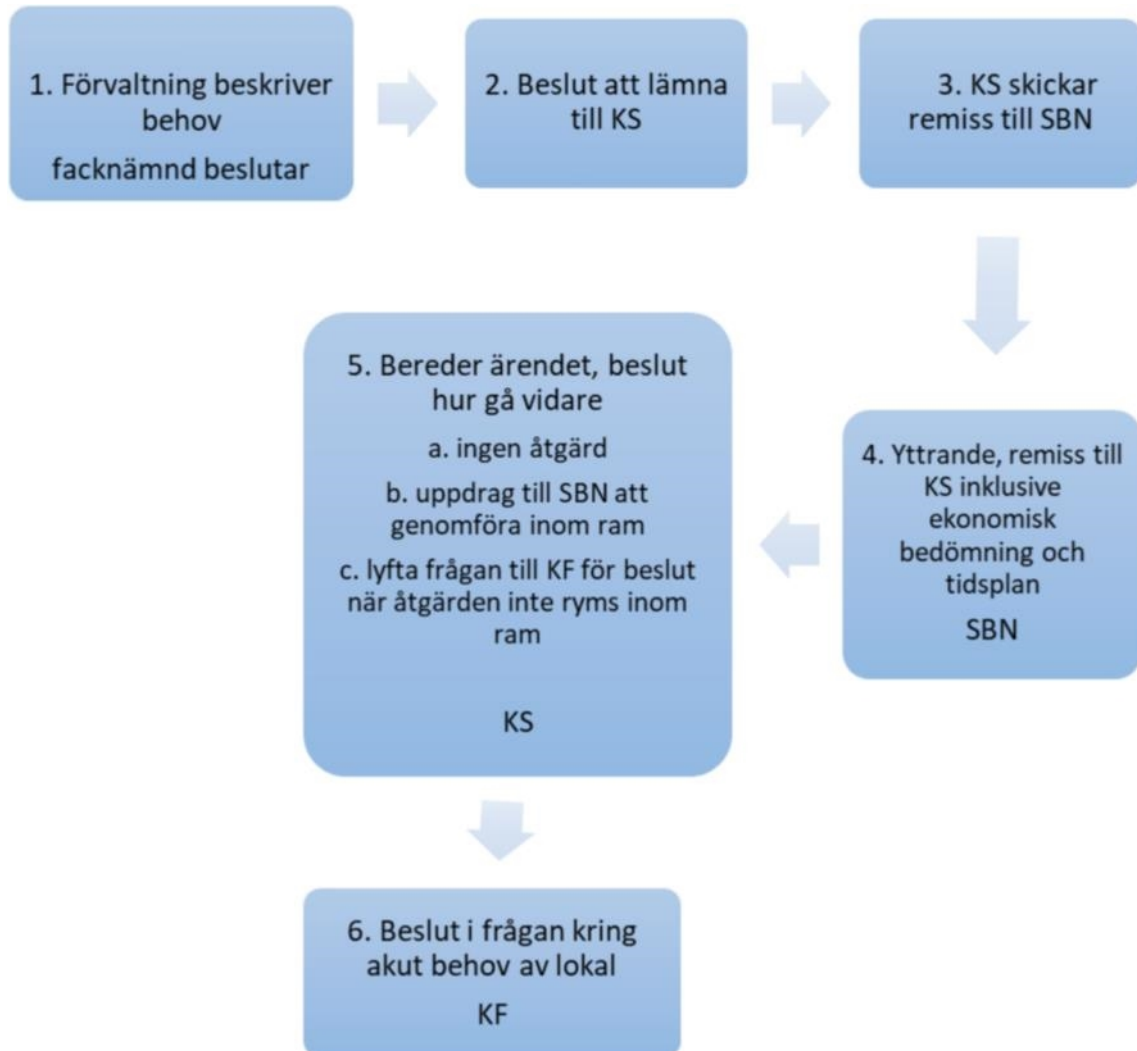
3. Facknämnderna yttrar sig på remissen. Lokalstrateg sammanställer inkomna yttranden och utarbetar ett slutligt förslag till lokalresursplan för antagande av kommunfullmäktige.
4. Lokalresursplanen presenteras för kommunstyrelsen som föreslår kommunfullmäktige att anta lokalresursplanen.
5. Kommunfullmäktige antar lokalresursplanen, årligen eller vid behov av revidering. Fastställd lokalresursplan används för att beräkna investeringsbehov för projekten utifrån dess omfattning och tidsplan.

4.1 Verkställighet

Den antagna lokalresursplanen överlämnas till samhällsbyggnadsnämnden för verkställighet. Utifrån bilaga 7 sammanställda och prioriterade behov kommer efter antagande vidare beräkningar kunna göras allt eftersom arbetet fortskrider vilket kommer ligga till grund för en mer avvägd investeringsplan och budget för Bollebygds kommun. Kostnader för förstudier och utredningar ingår i objekten i investeringsbudgeten. Inför årlig revision av lokalresursplanen ska lokalstrateg inhämta besked från samhällsbyggnadsnämnden om verkställighetsstatus för gällande lokalresursplan. Samhällsbyggnadsnämnden ska redogöra vilka åtgärder som utförts, vad som återstår samt tidsplan för detta. Om avvikelser till antagen lokalresursplan eller budget finns ska detta redovisas i god tid. Redovisningen ska även innehålla projekt som genomförts till följd av akuta behov enligt avsnittet nedan.

4.2 Akut lokalbehov

Vid akuta lokalbehov används följande process:

1. Berörd förvaltning beskriver behovet i ärende till berörd facknämnd. I ärendet ska det finnas en tydlig beskrivning av behov, konsekvenser, syfte samt ekonomi. Behovet ska analyseras, tillsammans med konsekvenser, om inte åtgärd kan göras.

2. Facknämnd beslutar att beskrivet behov av lokaler måste åtgärdas och skickar ärendet vidare till kommunstyrelsen för beslut.

3. Kommunstyrelsen beslutar att remittera ärendet till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

4. Samhällsbyggnadsnämnden yttrar sig, till kommunstyrelsen. I yttrandet ska lösning på akut behov av lokal presenteras, ekonomisk bedömning samt beskrivning av tidsplan ingå.

5. Utifrån samhällsbyggnadsnämndens yttrande beslutar kommunstyrelsen hur man ska gå vidare i frågan:

- a. ingen åtgärd
- b. uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att genomföra inom ram
- c. lyfta frågan till kommunfullmäktige för beslut när åtgärden inte ryms inom budgetram men bedöms behöva genomföras

6. Kommunfullmäktige beslutar i frågan enligt punkt 5c

(I bilaga 6 finns identifierade behov av investeringar som Bollebygd har de kommande åren och hur planarbeten påverkar dessa)

5 Utbildningsnämnden

För utförligare beskrivning av verksamheten se bilaga (3)

I slutet av 2020 bodde det 9530 invånare i Bollebygds kommun. Befolkningsprognos utförd av Statisticon (2021-02-03) Varav barn i förskoleåldern (1-5 år) 663 st och eleverna i grundskolan (6-15år) 1332 st.

Ökning väntas fortfarande ske i huvudsak i Bollebygds tätort.

Beräkningsgrunder

Barnantalet ökar i Bollebygds kommun under de kommande åren. De lokaler som finns idag för förskola och skola i centrala Bollebygd kommer inte att räcka till.

Vid planering av skolornas verksamhet tas hänsyn till att lokalerna måste utformas utifrån åldersgrupperna och att fritidshemsverksamheten också ska inrymmas i lokalerna. Fram till 2030 ökar antalet barn i skolåldern 6-15 år framförallt i Bollebygds tätort och behovet av ytterligare klassrum över tiden är totalt cirka 12 stycken. Matsal och idrottshall räcker inte till idag.

5.1 Förskolor

Lokalanvändningen per barn i kommunens förskolor uppgår till i genomsnitt 12 kvm, vilket är en normal nivå. Riktvärdet vid nybyggnation är ca 10-12 kvm per barn för att uppnå en effektiv lokalanvändning. Antalet yngre barn mellan 1-5 år förväntas öka med ca 260 barn mellan åren 2021-2030 med planerat bostadsbyggande. Planeringen för förskola innehåller osäkerhet då förändringar i födelsetal och inflyttning kan ske snabbt. I Bollebygds centralort behövs fler förskoleavdelningar på sikt. Förutom de åtta avdelningarna som planeras behövs ytterligare avdelningar fram t.o.m. 2030.

5.2 Skolor

Enligt nyckeltal bör lokalanvändningen per elev ligga på mellan 10-12 kvm per elev. Det varierar mellan skolorna i kommunen och i Bollebygd F-6 gäller 8,6 kvm per elev (gamla skolan är inte medräknad). Bollebygdskolan 7-9 17,9 kvm per elev, Töllsjö 20,3 kvm per elev och Olsfors 8,7 kvm/elev. Bollebygdskolan 7-9 visar på en större kvadratmeteryta men här ska tas med att lokalerna har stora utrymmen som bla korridorer vilka inte kan användas för undervisning, vidare inryms bland annat elevhälsa, hemkunskap, slöjd och moderna språk för hela kommunen.

Just nu är det inte klart när i tiden ny förskola, skola och idrottshall kommer att färdigställas, tidigast är under 2026. Fram till dess krävs provisoriska lokallösningar för fritidshem, förskoleklass, grundskola 1-9 och matsal. Utifrån senaste årens befolkningsprognoser så har ingen nedgång prognos eller behov skett. Sedan 2019 finns modullösning i form av Nolåns förskola. För förskola behövs det permanent lösning. Det planeras för lektionspaviljonger vid Bollebygdskolan från och med HT 21, detta är bara en nödlösning och permanenta lösningar krävs.

Töllsjöskolan har idag ett överskott för samtliga lokalfunktioner med undantag från antalet hemklassrum som precis klarar dagens antal klassantal (7 st.). Eftersom antalet klasser kommer att vara detsamma under prognosperioden kommer över-/underskottet inte att förändras för salarna men däremot kan klassernas storlek öka med nära 70 elever totalt för F-6 på Töllsjöskolan.

I Olsfors så har skolan under flera år saknat lokalytor, det är den skola i Bollebygds kommun som har minst kvm yta per elev. Förslaget på lösning är att grundskolan tar över Sörån och att en ny förskola med 5-6 avdelningar byggs. Kommunstyrelsen gav under 2018 samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att tillmötesgå utbildningsnämndens lokalbehov för förskola och skola i Olsfors. Lokaliseringsstudie pågår.

5.3 Grundsärskola

Varje hemkommun har ansvar för sina elever och ska kunna erbjuda samtliga skolformer. Bollebygds kommun har sedan tidigare ingen grundsärskola vilket kommer att iordningställas till höstterminen 2021. För att följa skollagens krav på hemkommunen måste Bollebygds kommun erbjuda grundsärskola. Grundsärskola för två klasser F-9 och tillhörande fritidshem kommer att iordningställas för uppstart från och med hösten 2021.

5.4 Gymnasieskola

Bollebygds kommun har endast introduktionsprogrammet på gymnasienivå i kommunen. Cirka 10-20 elever årligen. Bollebygds gymnasieskola är lokaliserad i Krafthuset. Bollebygd samverkar med närliggande kommuner i första hand Härryda kommun och Borås stad.

5.3 Kultur fritid

Målsättningen för Bollebygds kommuns Kultur- och fritidsverksamhet är att skapa förutsättningar för att kunna erbjuda kommuninvånare och besökare en bred kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet. Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser och besöksmål i en attraktiv kommun där folk vill bo och verka. Nya tillgänglighetskrav, teknikutveckling och moderna förväntningar på offentliga kultur- och idrottsanläggningar innebär att de behöver ses över och utvecklas.

Kulturskola

Bollebygd kommun driver kulturskola i samverkansavtal med Härryda kommun, de har för närvarande lokaler i anslutning till Bollebygdskolans A hus.

Fritid

Idrottshallar finns i anslutning till skolor och är fullbokade utanför skoltid, föreningslivet trycker aktivt på att de önskar fler lokaler men också möjlighet till lokaler för kansli och förråd. Kultur- och fritidsanläggningar är viktiga mötesplatser samt besöksmål. De skapar förutsättningar för att kunna erbjuda kommuninvånare och besökare en bred kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet. Bollebygds saknar idrottsanläggningar som kan ta publik vilket är en fråga som bör prioriteras i arbetet med konkurrenskraftig samhällsutveckling

Bibliotek

Bollebygds kommun har ett huvudbibliotek i centralorten, en biblioteksfilial/skolbibliotek i Töllsjö samt två skolbibliotek ett i Bollebygds skolan och ett i Örelundskolan. Olsfors tätort saknar biblioteksfilial sedan flertalet år (8 år) utifrån att lokalerna används av skola och förskola. Det är en brist som kan åtgärdas i samband med utbyggnad av skola och förskola. I Töllsjö finns det som kallas meröppet vilket innebär att kommuninvånare på egen hand kan låna och lämna tillbaka böcker.

Huvudbiblioteket är välbesökt och det finns ett behov av mer yta. Storleken på lokalerna påverkar vilket och hur stort medieutbud biblioteket kan ha. Biblioteket används mer och mer som mötesplats vilket också ställer andra krav på utrymmen.

Det finns behov av att se över huvudbibliotekets lokalkapacitet och att se över samlokalisering med skola/förskola för en biblioteksfilial i Olsfors.

Meröppet skulle kunna vara en utvecklingsform både i centralorten och Olsfors

6 Socialnämnden

Äldre och åldrande befolkning

För utförligare beskrivning av verksamheten se bilaga (4)

Andelen personer som är över 80 år kommer i Bollebygds kommun att öka med ca 310 personer fram till 2030.

Tabell jämförelse riket

Om samma andel som riksgenomsnittligt antal personer på SÄBO							
Åldrar	Andel	2020 Platser	2025 Platser	2020 Platser	2025 Platser	2030 Platser	
65-79	1,1%	1 565	17	1 520	17	1 607	18
80+	11,6%	473	55	641	74	799	93
Totalt			72		91		110
Om räknas upp i samma takt som andel i bollebygd							
Åldrar	Andel	2020 Platser	2025 Platser	2020 Platser	2025 Platser	2030 Platser	
65-79	1,2%	1 565	19	1 520	18	1 607	19
80+	13,0%	473	61	641	83	799	104
Totalt			80		102		123
Om samma andel som sjuhäradskommunerna antal personer på SÄBO							
Åldrar	Andel	2020 Platser	2025 Platser	2020 Platser	2025 Platser	2030 Platser	
65-79	0,9%	1 565	14	1 520	14	1 607	14
80+	10,8%	473	51	641	69	799	86
Totalt			65		83		101

Detta innebär ett utökat behov av platser om minst fem per år i särskilt boende med totalt behov år 2030 om cirka 120 platser jämfört med idag då kommunen har 80 platser. 2025 behövs cirka 10-20 fler boendeplatser och cirka ytterligare 20-30 fler 2030. I Bollebygds kommun bor en högre andel av den äldre befolkningen i särskild boendeform än riksgenomsnittet.

De åtta befintliga korttidsplatserna ska kvarstå och behöver inte utökas. Det behövs emellertid en utökning av lokaler för träffpunkter i kommunen, som ett led i det förebyggande arbetet för äldre.

Det framtida behovet av lägenheter i särskilt boende påverkas genom bland annat hur bostadsbeståndet i kommunen kommer att utvecklas samt bostadsåtgärd som ökar möjligheterna till kvarboende i det egna hemmet.

6.1 Boendeformer för äldre

Antalet platser på särskilt boende behöver, utifrån befolkningsprognosen, utökas de kommande åren. Det nya boendet behöver utformas så att det är möjligt att ändra inriktning efter behov.

I dag finns ett särskilt boende i Bollebygds kommun, Bollegården, med ca 80 boendeplatser, det inrymmer en avdelning som har somatisk inriktning och en som har inriktning demens. Avdelningen för somatik bebos idag av en ökande andel personer som insjuknat i någon demenssjukdom. Behovet av olika typer av platser varierar över tid och det är svårt att förutse vad som behövs, därför behövs en flexibel utformning i det nya boendet såväl som i det befintliga. Det befintliga boendet behöver därför anpassas genom ombyggnation, för personer i olika grader omsorgsbehov såsom till exempel lindriga symptom av demens, psykisk ohälsa, olika typer av somatiska problem etc. Att bygga för små enheter är inte kostnadseffektivt varpå det är viktigt att tänka till kring utformning och samlokalisering

Med ökad andel äldre så behövs också fler medarbetare inom verksamheten, det medför behov av fler och större personalutrymmen, samt kontor. Grupplokaler för medarbetare inom hemtjänst är idag inte ändamålsenlig och därför finns behov av ny lokal.

6.2 Boende för personer med funktionsnedsättning

För mer information kring verksamheten se Bilaga (5).

Det har under flera år funnits ett stort behov av ett LSS-boende för vuxna med autism, vilket inte har förändrats. Utöver det finns behov av ett boende inom funktionsnedsättning, gruppboende eller serviceboende, till vilket satellitlägenheter kan knytas.

Bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning

Inom LSS-verksamheten finns två typer av bostäder med särskild service, gruppboende och serviceboende. Behovet av den här typen av bostäder är stort i Bollebygds kommun och i plan finns en fortsatt utbyggnad under planperioden. Omsättningen av boendeplatser är mycket låg då de individer som flyttar ofta flyttar in direkt från föräldrahemmet och sedan bor kvar på boendet resten av livet.

Gruppboende

Gruppboende är ett boendialternativ för personer som har så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Det finns idag en gruppboende i kommunen med sex lägenheter och gemensamma utrymmen. Ytorna är dimensionerade så att alla som bor i gruppboendestaden kan delta samtidigt i olika aktiviteter.

Det finns idag ej verkställda beslut gällande boende i gruppboende främst för personer som behöver boende med inriktning autism. Bollebygds kommun har sedan tidigare planerat för boende med inriktning autism vilket har avbrutits, detta behov kvarstår. När nytt gruppboende för autism är klart kan omflyttning ske från nuvarande gruppboende vilket frigör platser där, likaså kan flera boendeplatser som köps externt idag erbjudas boende i hemkommunen. Då minskar kön till gruppboendet inom de närmsta åren, men det behöver planeras för ytterligare ett gruppboende inom perioden då det i kommunen finns personer med behov av plats i gruppboende som växer upp och som vill flytta hemifrån.

Serviceboende

I nuläget finns det en servicebostad i kommunen med 12 tillhörande lägenheter.

6.3 Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Daglig verksamhet erbjuds inom Bollebygds kommun för de som tillhör målgrupperna. Årligen tillkommer cirka två-fem brukare. Daglig verksamhet inryms sedan hösten 2020 på Hembygdsvägen. Resterande lokaler på Hembygdsvägen kan innefatta verksamheter för flera olika samhällsgrupper såsom äldre och brukare med insatser enligt LSS/SoL. Behov av lokaler för hemtjänst, träffpunkt för äldre och kontor är beskrivet i dokumentet och är verksamheter som skulle kunna inrymmas på Hembygdsvägen varpå det är av vikt att komma vidare i planering av nästa etapp av ombyggnation på Hembygdsvägen.

6.4 Korttidsvistelse för personer med funktionsnedsättning

Daglig verksamhet har flyttat till de nya lokalerna på Hembygdsvägen 5. Behov av att skapa en verksamhet för korttidsvård har funnits länge och det skulle vara till fördel att förlägga den verksamheten i del av de resterande lokalerna på Hembygdsvägen 5 för att samverka med daglig verksamhet.

6.5 Hem för vård eller boende, korttidsboende

I dagsläget finns inte behov av ett HVB-boende eller korttidsboende i Bollebygds kommun. då underlaget inte är tillräckligt stort för att kommunen ska bedriva eget hem för vård eller boende (HVB).

6.6 Boendeformer som inte ingår i kommunens lokalresursplanering

I lokalresursplanen redogörs endast för planering av särskilda boendeformer som drivs av Bollebygds kommun. Lägenheter till nyanlända vuxna och familjer hanteras löpande inom socialtjänstens verksamheter. Varje kommun ansvarar för att det finns tillgång till dessa olika boendeformer.

Vidare tas inte i lokalresursplanen med planering för ordinarie bostadsplanering eller seniorbostäder. Planering och upplåtelse av till exempel trygghetsboende åligger inte kommunen. Idag finns ett trygghetsboende i Bollebygds kommun. De enda kriteriet som behöver uppfyllas för att få ett hyreskontrakt där, när det finns en ledig lägenhet, är ålder. Bollebygds kommun ansvarar inte för trygghetsbostäder men ska i arbete med planprocesser och genom markanvisning möjliggöra för byggnation av trygghetsbostäder då det finns ett stort behov av detta. Det är positivt om Bollebygd kan verka med externa aktörer för att främja och underlätta planering av olika boendeformer

6.7 Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamhetens huvuduppdrag är att på olika sätt svara för och stödja fritidsverksamhet för ungdomar 13-18 år. Det handlar bland annat om mötesplatser för unga i kommunen. Ungdomsgården verkar idag på Krafthuset.

Under de närmsta åren ses inget behov av utökade lokaler för ungdomsverksamhet, men det behöver ingå i den översiktliga och långsiktiga planeringen av kommunens utveckling.

6.8 Verksamhetslokaler för individ- och familjeomsorgen

Individ och familjeomsorgens lokaler är inte tillräckliga för verksamheten utifrån ett ökat antal anställda under de senaste åren och en kraftigt ökad ärendemängd. Socialsekreterarna delar idag rum vilket skapar problem ur sekretesshänsyn då ärendesekretessen inte kan hållas. Lokalerna har få mottagningsrum och inget av befintliga mottagningsrum uppfyller säkerhetskrav gällande flyktvägar. Befintliga rum har även bristande ljudisolering vilket medför hög risk för sekretessbrott.

Lokalerna behöver ha utrymme för minst 20 arbetsplatser utifrån nuvarande bemanning men det behöver finnas utrymme att växa och utöka bemanningen inom de närmsta åren. Arbetsplatserna måste möjliggöra en god arbetsmiljö samt uppfylla sekretesskrav.

Det behöver finnas minst 4 mottagningsrum med säkerhetsdörrar samt två mindre väntrum med besökstoiletter. Det är mycket viktigt att det finns minst två väntrum/receptionsutrymmen eftersom det kraftigt ökade antalet våldsärende medför stora behov av att kunna separera personer. Lokalerna måste även ha tillgång till ett närarkiv samt ordinära personalutrymmen. Utifrån ett medborgarperspektiv behöver lokalerna vara lättillgängliga geografiskt och vara möjliga att nå med kollektivtrafik och till fots för så många som möjligt.

7 Samhällsbyggnadsnämnden

7.1 Administrativa lokaler

Samhällsbyggnadsförvaltningen har idag de flesta av sina administrativa arbetsplatser i externt hyrd lokal, Tingskullen. Detta lokalkontrakt löper ut 2024. På Tingskullen finns plan och exploatering, serviceverksamheten, teknisk kundtjänst samt myndighetsutövning bygg och miljö vilka har mycket externa besökare. Det finns ett underskott av kontorsarbetsplatser och medarbetare och/eller verksamheter som har samordningsvinster måste splittras, till exempel har enheterna måltid och lokalvård kontor på Bollebygds skolan, flera medarbetare delar kontor som inte är lämpade för ändamålet och det innebär en utmaning i samband med rekrytering när man inte kan erbjuda en kontorsarbetsplats. De administrativa lokalerna kan i framtiden samlokaliseras med kommunens andra nämnder och då lokalkontraktet löper ut 2024 så är behov av framtida lösning stor.

7.3 Yttre verksamhetsservice, teknisk och intern service

Enheterna som tekniska enheten samt fastighet vilka svarar för den kommunala delen av VA, drift och underhåll av vägar, gång- och cykelbanor, parkområden fastigheter, idrottshallar renhållning med mera har sina lokaler på Råssa.

Bollebygds kommun leasar arbetsfordon samt poolbilar. Lokaler för skötsel, uppställningsplats samt parkering för fordon på Råssa är begränsade. Med växande verksamheter utökas även behovet av såväl yttre som intern service. På Råssa behövs det inom snarast utökas utrymmen för material, redskap, fordon, likaså personalutrymmen som omklädnings- och pausrum samt ytterligare minst tio kontorsarbetsplatser för medarbetare.

Då har hänsyn även tagits till Bollebygds framtida samarbete med Gryaab AB och att en del arbetsuppgifter kan utgå eller tillkomma.

För att kunna verkställa och genomföra fastställda behov av lokaler i lokalresursplanen är det en viktig förutsättning att få en projektorganisation för plan- och fastighetsenheten.

8 Ledning, administration och utveckling

Samtliga nämnder i kommunen har ett underskott av kontorsarbetsplatser. 2020 fanns det totalt 139 kontorsarbetsplatser i åtta olika lokaler varav nära hälften finns i externt hyrda lokaler. Vid undersökningar av den psykosociala arbetsmiljön är detta en viktig faktor och det är också en mycket viktig del i Bollebygds kommuns strävan att vara en attraktiv arbetsgivare. Det saknas även möteslokaler vilken gör att möten riskerar att bli mindre effektiva på grund av icke ändamålsenliga rum. Det är också en viktig säkerhetsaspekt att veta var och när möten hålls och det ska helst ske i bokningsbara lokaler. Möten på olika platser utan adekvat utrustning kan även öka möjligheter till olaga intrång.

Det bör finnas med i beräkningen att det årligen med fortsatt utvecklingstakt finns ett behov om två nya kontorsplatser per år. Behovet finns bland samtliga förvaltningar. Det lyfts från samtliga förvaltningar att det vore bra om Bollebygds kommun på sikt kan planera för ett nytt kommunhus där de flesta av kommunens administrativa enheter kan samlas. Det ger ett bättre resursutnyttjande, samordningsvinster och en trivsammare arbetsplats när enheter kan ha kontor tillsammans. Här kan också en aktiv medborgarservice bedrivas.

Under våren 2020 så förändrades arbetssätt till följd av coronapandemin. Distansarbete infördes i så stor utsträckning som möjligt för de yrkesgrupper som kan arbeta på distans, detta har gjort att förutsättningarna för kontorsarbetsplatser har förändrats och vi vet ännu inte hur stor påverkan detta kommer att ha på framtida behov och utformning av kontorsarbetsplatser. Ett ställningstagande kring framtida administrativa lokaler behöver antas och utredning kring lösning för administrativa lokaler och medborgarservice bör göras snarast.

IT drift

För kommunens IT drift är det av vikt att det finns god planering för att säker drift och god uppkoppling. Med växande verksamheter ökar sårbarheten och driftsäkerhet är av vikt. Lokalerna för IT behöver vara samlokaliserade och ha fungerande logistik för in och utlastning av IT utrustning för att ge optimering i tid, drift och säkerhet.

9 SÄRF

Bollebygds kommun har haft dialog med SÄRF rörande eventuell omlokalisering av brandstationen i Bollebygds tätort. SÄRF har angett att det idag inte finns något önskemål om att flytta brandstationen.

10 Tillfälliga lösningar, begränsat av tillfälligt bygglov max 10-15 år

Investeringsbehov finns inom samtliga kommunens nämnder. Då flera projekt inte hinner studeras och projekteras i rätt tid så kan det innebära att kommunen ställs inför behov av tillfälliga lokaler.

Paviljonger eller moduler hyrs endast in för att lösa ett akut behov av lokaler. De tillfälliga lokalerna kan vara ett bra alternativ vid kortvariga eller osäkra behov men på längre sikt är moduler en kostsam lösning som också har begränsningar i sin funktion och utformning. Den genomsnittliga kostnaden för moduler är 2 750 kr/m² jämfört med internhyra där motsvarande siffra är 950 kr/m² och externhyran som ligger på ca 1500 kr/m². För flera av Bollebygds kommuns fastigheter har tid för avskrivning passerats vilket delvis medverkar till den lägre internhyran.

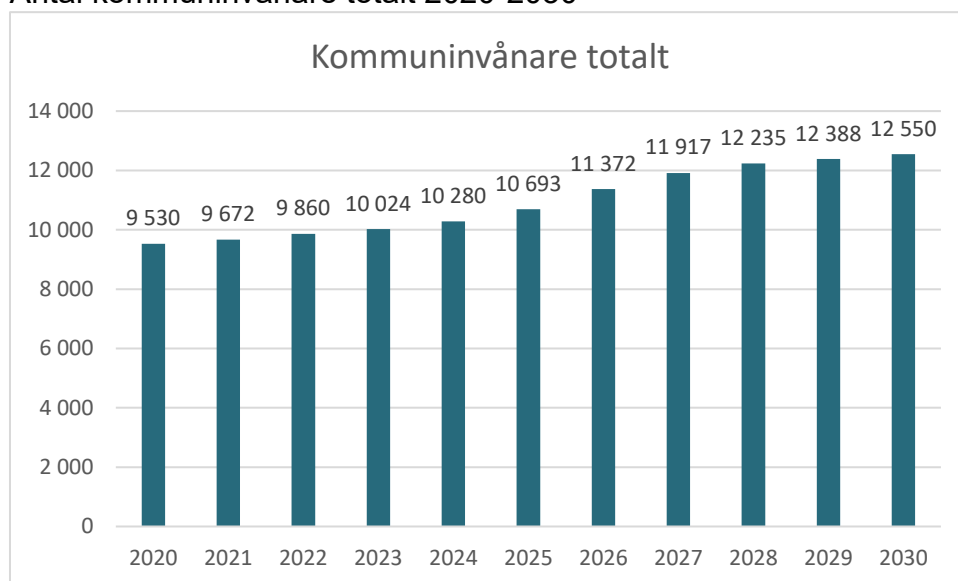
Bilaga 1.

Befolkningsprognos tabeller

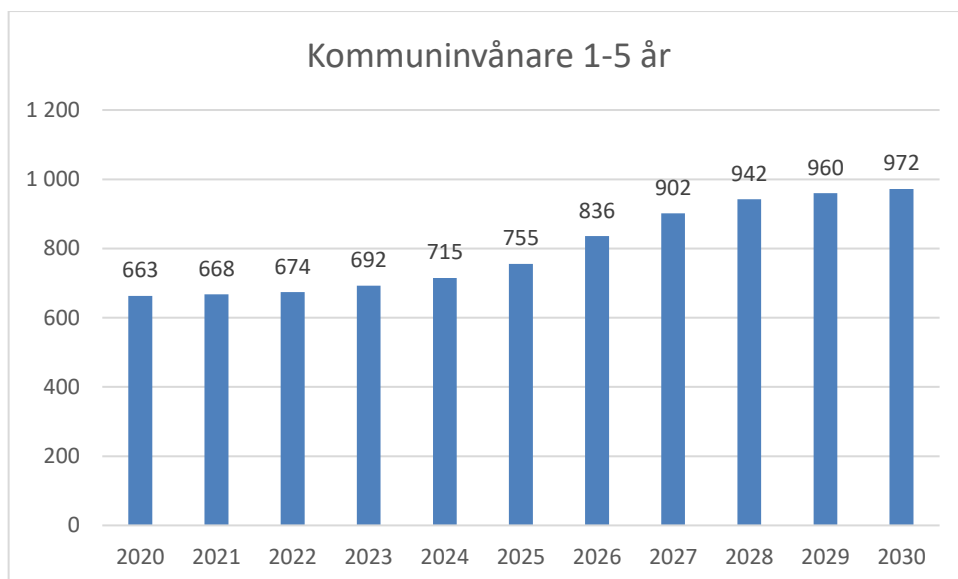
Varje år när en ny befolkningsprognos tas fram används ett helt nytt statistikunderlag. Befolkningsprognos beräknas av Statisticon (2021-02-03) Underlag för befolkningsprognoser innehåller bland annat uppgifter om fruktsamhet, in- och utflyttning, faktisk folkmängd och planerad bostadsproduktion. Alla dessa uppgifter, förutom faktisk folkmängd och planerad bostadsproduktion, avser ett genomsnittsvärde för de senaste åren. Befolkningen för ett specifikt år beräknas genom ”befolkning föregående år + födda – döda + inflyttade – utflyttade”.

I Bollebygds kommun bodde det 9530 personer 31 december 2020. I Bollebygds tätort bor cirka 4 000 invånare. I Hultafors bor cirka 330 personer, i Olsfors cirka 600 personer och i Töllsjö cirka 400 personer. Bollebygds kommun har sedan 2005 haft en genomgående positiv befolkningsökning. I Bollebygds kommun är 30 % av befolkningen under 25 år, 50 % är mellan 25-64 år och 20 % är över 65 år. Vid användande av befolkningsprognosen är det viktigt att tänka på att det aldrig med säkerhet går att fastställa vilken storlek och sammansättning den framtida befolkningen kommer att ha. Att använda befolkningsprognos för planering av kommunens lokaler är ett viktigt redskap. Erfarenhet och statistik är också det en viktig faktor. Prognoserna framställts av Statisticon och är baserad på kommunens byggplaner 2021-2030. Prognosen bygger också på en framskrivning av befintlig befolkning som justeras för in- och utflyttningar samt dödlighet och antal födda.

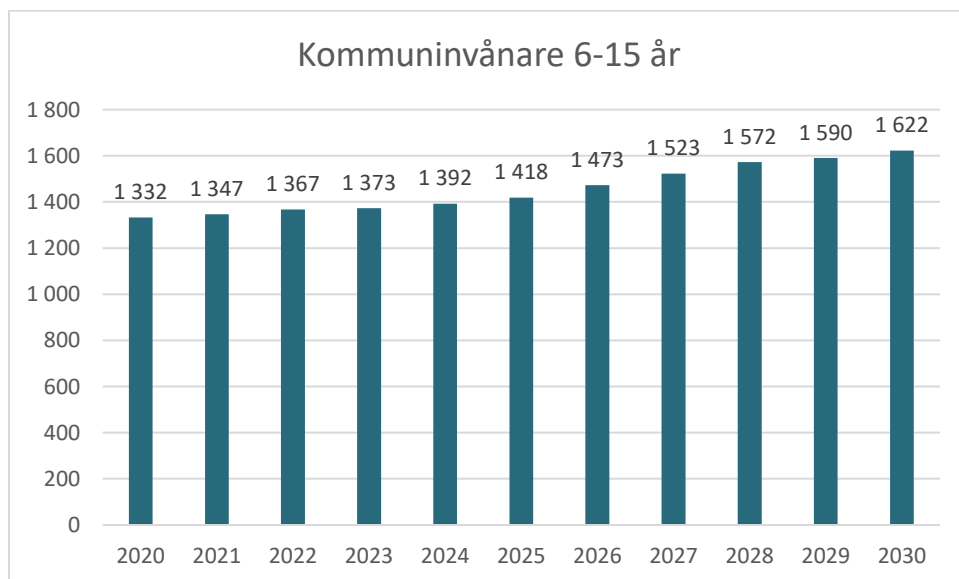
Antal kommuninvånare totalt 2020-2030

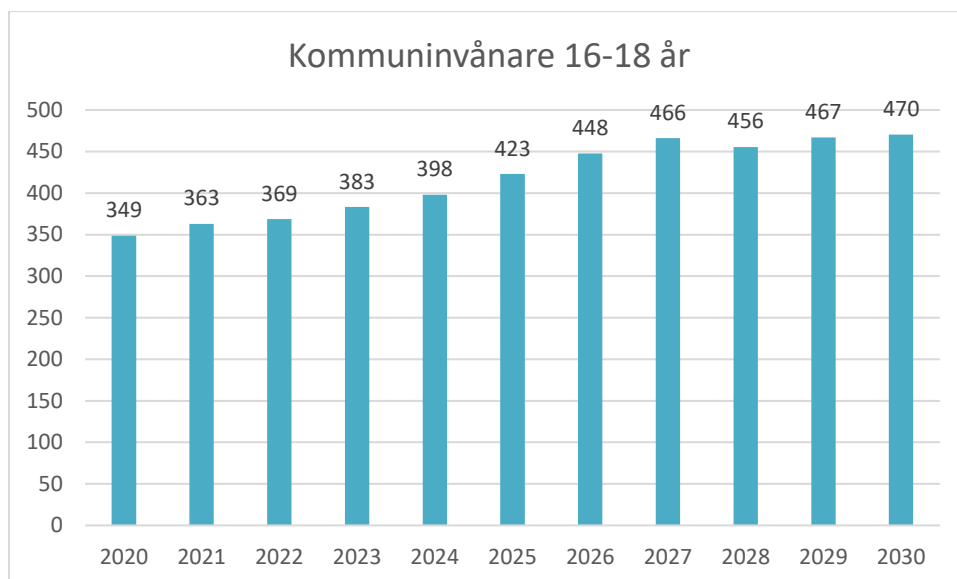
Antal kommuninvånare 1-5 år 2020-2030

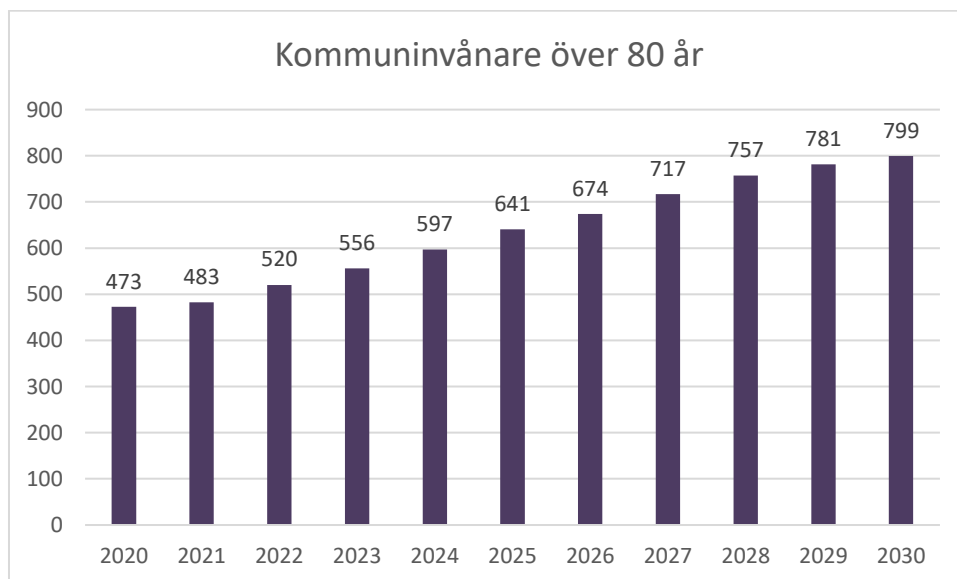
Antal kommuninvånare 6-15 år 2020-2030

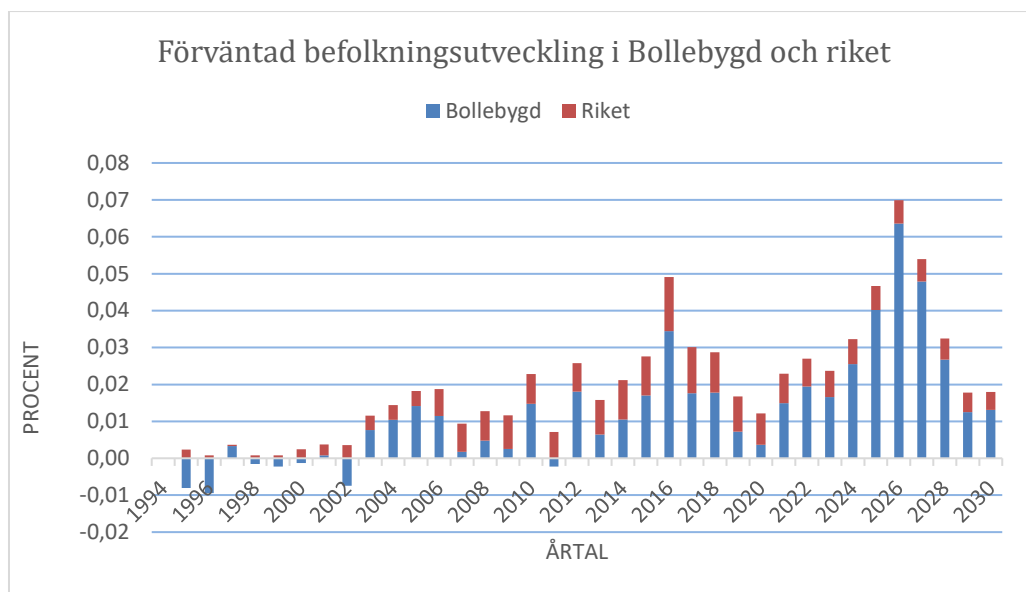
Antal kommuninvånare 16-18 år 2020-2030

Antal kommuninvånare över 80 år 2020-2030

Förväntad utveckling i Bollebygd och riket

Bilaga 2.

Kommunens verksamhetslokaler

Fastighetsbeteckning	Gatuadress / Populärnamn	Verksamhet	BTA
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 23	Bollebygdskolan Högstadiet hus G	6 115
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 23	Bollebygdsskolan hus G Idrottshall	1 100
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 23	Bollebygdskolan L & M hus A	1 781
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 23	Bollebygdskolan L & M hus B-D	1 794
Flässjum 13:1	Krokdalsvägen 21	Förskola, kök-matsal	2 336
Töllsjö 1:21	Töllsjö	Brandstation	30
Flässjum 3:121	Ekdalsvägen 2	Ekdalen daghem	566
Bollebygds Prästgård 1:5	Töllsjövägen	Fd Vägverket	1 000
Flässjum 1:87	Balleboväg 2	Kommunhuset	1 917
Flässjum 3:60	Hembygdsvägen 13	Krafthuset 1 (Fd Vattenfall)	1 045
Flässjum 3:115	Hembygdsvägen 14	Krafthuset 2 (Fd Vattenfall)	180
		Krafthuset 2 (Fd Vattenfall)	100
Flässjum 12:76	Gästgivarevägen	Nya Brandstationen	490
Flässjum 4:174	Lokes väg 7	Odensgården daghem	1 104
Flässjum 4:92	Ballebovägen 16	Odenslund, Bibliotek	1 186
Råssa 1:21	Rossa rakan 19	Råssa förråd, vistelse för va o gata, park och fastighet	1 390
Örlid 1:58	Olsfors	Sörån daghem förskola	780
Flässjum 1:8	Tingshusvägen 4	Tingshuset	188
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Töllsjö	Töllsjöskolan Ga skolhuset + om/tillb g:a gymn.	1 563
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Töllsjö	Töllsjöskolan Idrottshall	659
Stommen 1:24	Horsaresvägen 2 Töllsjö	Töllsjöskolan Nya skolhuset	700
Stommen 1:24	Horsaredsvägen 2 Töllsjö	Töllsjöskolan Paviljong + tillbyggnad	352
Stommen 1:24	Töllsjö	Töllsjöskolan Garage	48
Svartängsvägen 3:7	Åsa	Åsa stugorna	450
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundskolan/Gymnastiksal	434
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundskolan/Matsalsbyggnad	549
Örlid 1:58	Olsfors	Örelundsskolan /Skolbyggnad	1 787
Örlid 1:58	Olsfors	Örelunsskolan/Administration (kastanjen)	470
Forsa 6:1	Lillängsvägen 10		130
Flässjum 12:77 del av	Lillängsvägen 3		205

Flässjum 3:142	Hembygdsvägen 17	LSS -boende	561
Erikstorp 1:201	Eriksgården	Förskola	1 120
Flässjum 1:2015	Ballebovägen 5	Kontor och servicelägenheter	170
	Ballebovägen 5	Servicelägenhet	25
Flässjum 1:2015	Stationsvägen 2	Stationshuset	278
Flässjum 13:1	Kroksdalsvägen 23	Nya Bollebygdsskolan F-6	4 700
Flässjum 12:77 del av	Lokes väg	Stödboende	600
Flässjum 3:116	Hembygdsvägen 5	Kontor och småindustri m.m.	3 269
			41489

Bilaga 3.

Utbildningsnämnden allmän beskrivning

Förskolan

Ska lägga grunden för det lärande som fortsätter resten av livet. Kommunerna ansvarar för att det finns förskolor och att alla barn erbjuds plats. Förskolan styrs av skollagen och läroplanen.

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande. Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Barnen ska få möjlighet att lära och utvecklas genom att leka, skapa och utforska - på egen hand, i grupp och tillsammans med vuxna. Att ge barnen omsorg och trygghet är en viktig uppgift för förskolan. Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek och barnen ska erbjudas en god miljö i förskolan. Förskolans lokaler och utrustning ska bidra till barnens utveckling och lärande.

Förskoleklass

Förskoleklassen är obligatorisk från och med höstterminen 2018. Det innebär att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt från höstterminen det år då de fyller sex år. Kommunen ska ge alla sexåringar plats i förskoleklass. Förskoleklasserna finns i skolans lokaler och verksamheten är avgiftsfri. Undervisningen i förskoleklassen ska syfta till att stimulera elevernas allsidiga utveckling och lärande. Undervisningen ska ta sin utgångspunkt i elevernas behov och intressen samt i det kunnande och de erfarenheter som eleverna tidigare har tillägnat sig, men också kontinuerligt utmana eleverna vidare genom att inspirera till nya upptäckter och kunskaper.

Grundskolan

Är en nioårig skolform där varje läsår är uppdelat i två terminer, en höst- och en vårtermin. De flesta barn i Sverige börjar i årskurs 1 på höstterminen det år de fyller 7 år.

Grundskolan ingår i ett målstyrt system med ett stort lokalt ansvar. Riksdag och regering beslutar om ramarna i lagar och förordningar. Kommunen eller den fristående skolans ägare, den så kallade huvudmannen, har tillsammans med skolans rektor huvudansvar för den dagliga verksamheten. Skollag, förordningar och läroplan ska ligga till grund för hur verksamheten styrs.

Grundskolor kan vara kommunala eller fristående. Om skolan är kommunal är det kommunen som är huvudman (ägare).

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Fritidshemmets

Uppgift är att komplettera förskoleklassen och skolan och att göra det möjligt för föräldrar att förena föräldraskap med arbete eller studier. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande, erbjuda dem en meningsfull fritid, främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Fritidshem är en pedagogisk gruppverksamhet för elever från 6 års ålder till och med vårterminen det år då de fyller 13 år. Fritidshemmen är lokalintegrerade med grundskolan.

Grundsärskolan

Grundsärskolan är för elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning. Grundsärskolan ska ge elever med utvecklingsstörning en för dem anpassad utbildning som ger kunskaper och värden och utvecklar elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Inom grundsärskolan finns en särskild inriktning som benämns träningskola. Träningskolan är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen.

Bibliotek

Kommunerna ansvarar för folkbiblioteken och varje kommun ska ha ett folkbibliotek. Bibliotekslagen finns och den anger övergripande principer och riktlinjer för biblioteksväsendet. Eleverna i grundskolan, grundsärskolan och gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

Bilaga 4.

Socialnämnden

Kommunens ansvar för särskilt boende för äldre

Socialtjänstlagen reglerar kommunens ansvar för att verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Socialnämnden ska verka för att äldre människor får goda bostäder och ska ge dem som behöver stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service. Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd (SoL 2001:453 4 kap. 4-5§).

Särskilt boende för äldre erbjuds de personer som har så stora vård- och omsorgsbehov att de inte längre kan klara av sin livsföring i ordinärt boende eller på BGT (bostäder med god tillgänglighet) Särskilt boende för äldre omfattar både permanentboende och korttidsboende. Alla särskilda boenden i kommunen ska flexibelt kunna vara tillgängliga. Detta innebär att boendena kan växla mellan inriktning mot somatik eller demens samt permanent- eller korttidsboende utifrån aktuellt behov.

Till ett permanentboende flyttar man för ett stadigvarande boende. Den boende har ett eget hyreskontrakt och hyreslagstiftningen gäller.

I Bollebygds kommun finns idag ett särskilt (permanent)boende för äldre, Bollegården. Behovet av platser på särskilt boende för äldre fortsätter att öka.

Behoven här kommer att se annorlunda ut mot idag. Man ser ett förändrat behov avseende funktionsförmåga och kondition hos yngre personer med kognitiv svikt. Personer med kognitiv svikt med behov av stöd och hjälp dygnet runt, till den andra gruppen hör personer med somatiska besvär med behov av stöd och hjälp dygnet runt. Behov av möjlighet till fysisk aktivitet på ett helt annat sätt än tidigare. Stor vikt att det finns lokaler för service och gemensamhetsutrymmen för att umgås med bland annat närstående under samma tak. Också viktigt med möjlighet till utevistelse på egen hand och tillsammans med andra. Det bör finnas möjlighet att matcha de boendes behov vid förändring, detta kan till exempel innebära byte av lägenhet inom verksamheten för ökad trygghet för att få rätt insatser. Enligt Svenskt demenscentrum insjuknar varje år ca 25 000 personer i Sverige i demenssjukdomar. Demenssjukdomar är, enligt Svenskt demenscentrum, något som dessutom ökar för varje år som går.

Enligt Socialstyrelsens lägesrapport (2018) ökar även psykisk ohälsa och missbruk bland äldre vilket i många fall kan härledas till social isolering. Det är således av vikt att kommunen förbereder sig för den åldrande befolkning, och häri med en ökande andel demensdrabbade, drabbade av psykisk ohälsa och missbruk.

Olika typer av boenden anpassade för äldre kommer behövas för att tillgodose behoven av boenden med kvalité för de äldre.

Ordinärt boende, seniorboende och bostäder med god tillgänglighet

Ordinärt boende avser alla bostäder som inte omfattas av särslagstiftning. Många äldre bor i ett bostadsbestånd där den fysiska miljön är dåligt lämpad för kvarboende när man blir beroende av omsorg och stöd.

Tillgängligheten i äldre bostadsområden är ett problem då förutsättningarna för hemtjänst och sjukvård i hemmet kan vara dåliga. Bostadsanpassningar är i många fall nödvändiga. Ett annat bekymmer är kontakt- och tillsynsbehovet som många ensamboende har och som inte automatiskt bör leda till särskilt boende.

Korttidsboende

Ett Korttidsboende tar emot personer som har socialt och/eller somatiskt omvårdnadsbehov. Korttidsboendet erbjuder rehabilitering för den som behöver, kan erbjuda avlastning som stöd för anhörig eller fungera som tillfälligt boende i avvaktan på ledig bostad i permanent särskilt boende. Korttidsplatser underlättar och främjar möjligheten till kvarboende i ordinärt boende. Kommunens korttidsplatser finns alla på Bollegården.

Ny särskild boendeform för äldre

I Sverige väljer många att bo kvar i ordinärt boende varför antalet särskilda boendeplatser har minskat. Därför finns från och med april 2019 en ny bestämmelse i socialtjänstlagen om att kommunerna får inrätta en särskild boendeform för äldre som kallas biståndsbedömt trygghetsboende. Boendeformen är tänkt för äldre personer med mindre vårdbehov och som främst behöver stöd och hjälp i boendet samt annan lättåtkomlig service och som behöver bryta önskad isolering.

Boende för personer med funktionsnedsättning

Kommunen ska tillhandahålla boende för personer med funktionsnedsättning i enlighet med Socialtjänstlagen 2001:453 5 kap. 7§. Målsättningen i lagstiftningen är att främja goda levnadsvillkor och fulldelaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning och den enskilde ska ges möjlighet att leva som andra. Den fysiska utformningen av bostaden är av stor betydelse för att främja självständighet och oberoende för personer med funktionsnedsättning. Personer som beräknas vara i behov av lägenhet är bedömt utifrån varje enskild individ. Behovet av antal lägenheter bygger på bedömningar av ”säkra behov” och kan vara lågt räknat. Kommunen är skyldig att tillhandahålla boende enligt LSS när den enskilde får beslut om detta och en svårighet i planeringen av bostäder är att bedöma när den enskilde kommer att ansöka om detta.

Etiskt och juridiskt har både äldre och funktionsnedsatta möjlighet att välja kvarboende i eget hem, men när omsorgsbehovet blir omfattande förenklas samhällets möjligheter att tillgodose den enskildes behov om en inflyttning till särskilt boende eller till bostad med särskild service sker. Alla insatser enligt LSS är dock frivilliga och i lagen finns inte några inslag om tvång

Bostad för personer med funktionsnedsättning

En del personer med funktionsnedsättning behöver en bostad där det också finns personal som ger stöd och service. För dem finns insatsen bostad med särskild service som regleras i både socialtjänstlagen (2001:453), SoL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), LSS.

En bostad med särskild service kan vara utformad som en **gruppboende** eller en **serviceboende**. För båda boendeformerna finns tre viktiga kriterier:

- bostaden ska vara fullvärdig
- bostaden är den enskildes permanenta hem
- bostaden ska inte ha en institutionell prägel

En fullvärdig bostad består enligt Boverkets byggregler av:

- rum med inredning och utrustning för personlig hygien
- rum eller avskiljbar del av rum för samvaro och sömn och vila
- rum eller del av rum för matlagning etc

avskiljbar del av rum som har fönster och utformas så att den med bibehållen funktion kan avskiljas med väggar från resten av rummet (Socialstyrelsen 2017: www.kunskapsguiden.se).

Servicebostad

En servicebostad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och fast anställd personal. Lägenheterna är ofta anpassade efter den enskildes behov och ligger ofta samlade i samma hus eller kringliggande hus. Serviceboende är en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i gruppboende. De enskilda lägenheterna är fullvärdiga. Inom denna mellanform kan det rymmas flera olika typer av boenden. Men alla typerna består av fullvärdiga lägenheter och det erbjuds dygnet-runt-stöd, utifrån den enskildes behov, i den egna lägenheten av en fast personalgrupp. Där det finns flera servicebostäder finns också gemensamma utrymmen för service och gemenskap. I en servicebostad kan det bo fler personer än i en gruppboende (Socialstyrelsen 2017: www.kunskapsguiden.se).

Korttidsboende/korttidshem

Jourboende/korttidsboende är en tillfällig boendeform som används i avvaktan på en ordinarie bostad eller som avlastning för anhöriga. Syftet med korttidsvistelse utanför det egna hemmet är dels att personen med funktionsnedsättning ska erbjudas miljöombyte och rekreation, dels att anhöriga kan få avlösning i sitt omvårdnadsarbete. Korttidsvistelse kan förläggas i korttidshem eller i en stödfamilj. Läggerverksamhet är ytterligare en form av korttidsvistelse.

Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Daglig verksamhet ska erbjuda en meningsfull sysselsättning, stimulans och utveckling för personer som är i arbetsför ålder men saknar förvärvsarbete eller studier.

Trygghetsbostäder

Boverket beskriver trygghetsbostäder som en relativt ny boendeform för äldre personer. Den överbrygger glappet mellan vanligt boende och särskilda boenden med heldygnsomsorg. Även trygghetsbostäderna tillhandahålls på den reguljära bostadsmarknaden och inte som bistånd enligt SoL.

Kommunerna, men också andra, kan få investeringsstöd för att inrätta trygghetsbostäder, enligt förordningen (2007:159) till äldreboenden m.m. Vad som avses med trygghetsbostäder framgår av 2 § i den nämnda förordningen. Där anges att trygghetsbostäder är sådana bostäder där det finns personal som dagligen på olika sätt kan stödja de boende under vissa angivna tider. Bostäderna kan vara hyresrätter, kooperativa hyresrätter eller bostadsrätter. Bostäderna ska innehas av personer som fyllt 70 år. När det gäller makar, sambor eller syskon räcker det att en av personerna i hushållet fyllt 70 år. Vidare ska trygghetsbostäder vara planerade så att det är möjligt att bo kvar om man får en funktionsnedsättning som kräver hjälpmedel för förflyttning. Det är därför viktigt att bostaden genom sin utformning underlättar, dels för den enskilde att använda moderna och bra hjälpmedel för att kunna klara sig, dels för att personalen ska kunna utföra sitt arbete med effektiva metoder och moderna och bra hjälpmedel utan att riskera sin hälsa¹¹.

Trygghetsbostäderna ska också innehålla lokaler för gemensamma aktiviteter. Det är grundläggande att trygghetsbostäder bemannas med personal varje dag för att skapa kontakt med de boende, erbjuda gemensamma måltider och erbjuda kulturella aktiviteter m.m.

Gruppen äldre med funktionsnedsättningar på grund av normalt åldrande och andra med fysisk funktionsnedsättning har till viss del gemensamma krav på bostäderna. Bostäderna ska vara lämpade för utrymmeskrävande hjälpmedel och därtill goda utrymmen för omsorgspersonal att arbeta runt den enskilde. Det är nödvändigt med hissar, väl tilltagen bredd på dörrar, låga/inga trösklar, stadiga handtag o.s.v. Närhet till affärer, kommunal service och kulturutbud är betydelsefullt.

Bilaga 5.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter drivs av samhällsbyggnadsförvaltningen som består av sju enheter. Lokaler för de enheter som ofta möter medborgare behöver vara funktionella, ha god tillgänglighet och vara säkra. Lokaler för teknisk service finns på Råssa, dessa lokaler är mer ytkrävande men har liten påverkan på omgivningen, de innefattar bland annat, personalutrymmen, tillverkning, verkstad, lager samt kontor och personalutrymmen för de tekniska enheterna. Nedan följer en kort beskrivning av vad varje enhet på samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med.

Bygg- och miljöenheten

Bygg- och miljöenheten omfattar myndighetsutövning inom bygglov, tillstånd och tillsyn inom miljö- och hälsa, läkemedel, tobak och alkohol. Inom enheten ryms även energirådgivning och bostadsanpassning.

Plan- och exploateringsenheten

Plan- och exploateringsenheten behandlar frågor som rör samhällsplanering t.ex. översikts- och detaljplanering. På enheten finns GIS- kart- och mätkompetens.

VA/Gatuenheten

VA/Gatuenheten omfattar kommunens gatenät, vatten- och avloppsnät med tillhörande anläggningar.

Park/avfallsenheten

Park/avfallsenheten omfattar renhållning, park- skog- och naturmark samt kommunala badplatser.

Fastighet

Fastighet omfattar kommunens fastigheter (ca 41 500 kvm), förvaltning, underhåll, uthyrning, om- samt nybyggnation. Enheten ansvarar även för hantering av kommunens fordon.

Måltidsservice

Enheten ansvarar för måltidsservice i kommunens skolor, förskolor, äldreboende och hemtjänst. Totalt 10 kök varav 6 är tillagningskök. Tillagning sker av ca 2000 lunchportioner per dag.

Lokalvård

Enheten ansvarar för lokalvård av alla kommunens lokaler samt i de externa lokaler där kommunens verksamheter hyr in sig. Totalt ca 35 städoobjekt.

Bilaga 6. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamheter drivs av kommunstyrelseförvaltningen som från 2021 består av tre enheter. Kommunstyrelsens verksamheter har kontorsarbetsplatser på kommunhuset i Bollebygd. Lokaler för dessa enheter behöver vara funktionella, ha god tillgänglighet och vara säkra, dels för de som arbetar i lokalerna men också för att kunna ta emot besökare på ett bra sätt.

Ekonomiavdelning bestående av ekonomiadministratörer, ekonomer, kommunjurist, IT-enhet.

HR-avdelning bestående av administratörer/reception, HR-specialister, lönespecialister,

Administrativa avdelningen bestående av kommunchef, Europa Direkt Sjuhärad, folkhälsostrateg, kommunikationsadministratör, kommunikatör/er, kommunsekreterare, säkerhetschef, samt näringslivschef.

Bilaga 7a. Lokalplanering sammanställning av nämndernas prioriterade behov 2021-2030

DP=detaljplan

klart

Lyft behov	prio	Beslut	Behov DP	Klar DP	Lokalisering	Objekt, adress	Åtgärd	ca invest	Behövs år	prel tid	Kommentar
								mkr			
UN											
Ny skola 7-9 ca 500 elevplatser	2	KF	Ja	Nej	Studie, utredn.uppdrag	Bollebygd	Nybygg	130	2026	2026	behövs tot 12 fler klassrum, spec sal aula m.m
Matsal	1	KS	ja	Nej	Utbyggnad	Bollebygd	Nybygg	15	2022	2022	lokalisering ny skola?
Idrottshall	2	KF	ja	Nej	Studie, utredn.uppdrag	Bollebygd	Nybygg	45	2026	2026	
Förskola	2	KF	ja	Nej	Studie, utredn.uppdrag	Bollebygd	Nybygg	60	2026	2026	8 fler avd fsk, ny idrottshall, matsal
Skol/fsk lokal Olsfors, bibl.filial*	1	KF	Ja	Nej	Studie, utredn.uppdrag	Olsfors	Nybygg	40	2021	2024	
SN											
lyft behov +ca 40 platser 2030	2	KS	Ja	Nej	Lokalisering saknas	plan har utredn uppdrag	Nybygg	100	2026	2030	Förstudie ska påbörjas 2021
Gruppbostad LSS autism	1	KS	Ja	Ja	Förstudie	Bollebygd	Nybygg	25	Snarast	2023	Förslag göra förstudie projektering
Gruppbostad LSS	3		Ja	Ja		plan har utredn uppdrag	Nybygg	25	2029	2029	DP anger skola/vård/bostäder/kontor
Lokal för hemtjänst	1		?	Nej	Hembygdsväg	plan har utredn uppdrag	Nybygg	?	2023	2023	kan ingå i ny SÄBO alt samlokalisering
Kontor, IFO, ÅO **	2		Ja	Nej	Detaljplan centrum	plan har uredn uppdrag	?				Utredning kring framtida behov behövs
Träffpunkt för äldre	3		Ja	Nej	Detaljplan centrum	plan har uredn uppdrag	?				Kan samlokaliseras ex vid nytt SÄBO
SBN											
Lokaler för teknisk service, kontor *	2		Nej	Ja	x	Råssa	Tillbygg	10*	2023	2023	Möjlig genomförande
Kontorsplatser **	1		Ja	Nej	Tf lokaler/DP centrum	plan har utredn uppdrag	Nybygg/förhyrn.	?	Snarast	2024	Kontrakt löper ut 2024, kan samlokaliseras
Renovering Hembygdsvägen	1		Nej	Nej	Hembygdsvägen	Hembygdsvägen	ombyggnation	5	Snarast	2023	Bäst kommunnytta,samla verksamhet
KS											
Kontorsplatser **	3		Ja	Nej	Tf lokaler/DP centrum	plan har utredn uppdrag	Nybygg/förhyrn.	?	2024	2024	Utredning kring framtida kontor behövs
Möteslokaler **	2		Ja	Nej	Tf lokaler/DP centrum	plan har utredn uppdrag	Nybygg/förhyrn.	?	2024	2024	Utredning kring framtida kontor behövs
Nytt kommunhus	3		Ja	Nej	DP centrum	plan har utredn uppdrag	Nybygg	?	2024	2024	Utredning kring framtida behov
Lokaler för IT	2		Nej	Ja	DP centrum	plan har utredn uppdrag	Ombygg	?	2024	2024	Utredning kring framtida behov
Tot behov kontorspl. <5 år, 50 st	2										20 nya, SBN 30 st 2024 då Tingkullen utgår
Totalt:								445			

En investering i fastigheter medför kostnader i form av avskrivningar, ränta och driftskostnader utöver själva verksamheten som bedrivs i lokalerna. Fr o m 2017 tillämpas så kallad komponentavskrivning vilket medför att t ex stomme, tak, fasader, fönster och ventilation åsätts olika avskrivningstider, Ett genomsnitt av de olika delarna brukar hamna på mellan 30 – 35 år.

Ett exempel:

Investering 75 mnkr, 2 500m2.

Avskrivning 2,3 mnkr

Ränta 1,5 mnkr

Driftkostnad 1,1 mnkr

Totalt: 4,9 mnkr

*uppskattad kostnad vidare kostnadsberäkning görs i samband med budgetarbete efter antagande av planen, mer exakta kostnader framkommer vid förstudie samt projektering

** kan samordnas, pågående utredning kring framtidens kontorsarbetsplatser

plan har utredn uppdrag kommunala förtätningsprojekt centralt

Bilaga 7b. Lokalplanering sammanställning av nämndernas prioriterade behov 2021-2030

DP=detaljplan

klart

Lyft behov	prio	Beslut	Behov DP	Klar DP	Lokalisering	Objekt, adress	Åtgärd	ca invest	Behövs år	prel tid	Kommentar
Matsal	1	KS	ja	Nej	Utbyggnad	Bollebygd	Nybygg	15	2022	2022	lokalisering ny skola?
Gruppbofast LSS autism	1	KS	ja	Ja	Förstudie	Bollebygd	Nybygg	25	Snarast	2023	Förslag göra förstudie projektering
Skol/fsk lokal Olsfors, bibl.filial*	1	KF	Ja	Nej	Studie, utredn.uppdrag	Olsfors	Nybygg	40	2021	2024	
Lokal för hemtjänst	1		?	Nej	Hembygdsväg	plan har utredn uppdrag	Nybygg	?	2023	2023	kan ingå i ny SÄBO alt samlokalisering
Kontorsplatser **	1		Ja	Nej	Tf lokaler/DP centrum	plan har utredn uppdrag	Nybygg/förhyrn.	?	Snarast	2024	Kontrakt löper ut 2024, kan samlokaliseras
Renovering Hembygdsvägen	1		Nej	Nej	Hembygdsvägen	Hembygdsvägen	ombyggnation	5	Snarast	2023	Bäst kommunnytta,samla verksamhet
Ny skola 7-9 ca 500 elevplatser	2	KF	Ja	Nej	Studie, utredn.uppdrag	Bollebygd	Nybygg	130	2026	2026	behövs tot 12 fler klassrum, spec sal aula m.m
Idrottshall	2	KF	ja	Nej	Studie, utredn.uppdrag	Bollebygd	Nybygg	45	2026	2026	
Förskola	2	KF	ja	Nej	Studie, utredn.uppdrag	Bollebygd	Nybygg	60	2026	2026	8 fler avd fsk, ny idrottshall, matsal
SÄBO lyft behov +ca 40 platser 2030	2	KS	Ja	Nej	Lokalisering saknas	plan har utredn uppdrag	Nybygg	100	2026	2030	Förstudie ska påbörjas 2021
Kontor, IFO, ÅO **	2		Ja	Nej	Detaljplan centrum	plan har uredn uppdrag	?	?			Utredning kring framtida behov behövs
Lokaler för teknisk service, kontor *	2		Nej	Ja	x	Råssa	Tillbygg	10*	2023	2023	Möjlig genomförande
Möteslokaler **	2		Ja	Nej	Tf lokaler/DP centrum	plan har utredn uppdrag	Nybygg/förhyrn.	?	2024	2024	Utredning kring framtida kontor behövs
Lokaler för IT	2		Nej	Ja	DP centrum	plan har utredn uppdrag	Ombygg	?	2024	2024	Utredning kring framtida behovs
<i>Tot behov kontorspl. <5 år, 50 st</i>	2										20 nya, SBN 30 st 2024 då Tingkullen utgår
Gruppbofast LSS	3		Ja	Ja		plan har utredn uppdrag	Nybygg	25	2029	2029	DP anger skola/vård/bostäder/kontor
Träffpunkt för äldre	3		Ja	Nej	Detaljplan centrum	plan har uredn uppdrag	?	?			Kan samlokaliseras ex vid nytt SÄBO
Kontorsplatser **	3		Ja	Nej	Tf lokaler/DP centrum	plan har utredn uppdrag	Nybygg/förhyrn.	?	2024	2024	Utredning kring framtida konor behövs
Nytt kommunhus	3		Ja	Nej	DP centrum	plan har utredn uppdrag	Nybygg	?	2024	2024	Utredning kring framtida behovs
Totalt:								445			

En investering i fastigheter medför kostnader i form av avskrivningar, ränta och driftkostnader utöver själva verksamheten som bedrivs i lokalerna. Fr o m 2017 tillämpas så kallad komponentavskrivning vilket medför att t ex stomme, tak, fasader, fönster och ventilation åsätts olika avskrivningstider, Ett genomsnitt av de olika delarna brukar hamna på mellan 30 – 35 år.

Ett exempel:

Investering 75 mnkr, 2 500m².

Avskrivning 2,3 mnkr

Ränta 1,5 mnkr

Driftkostnad 1,1 mnkr

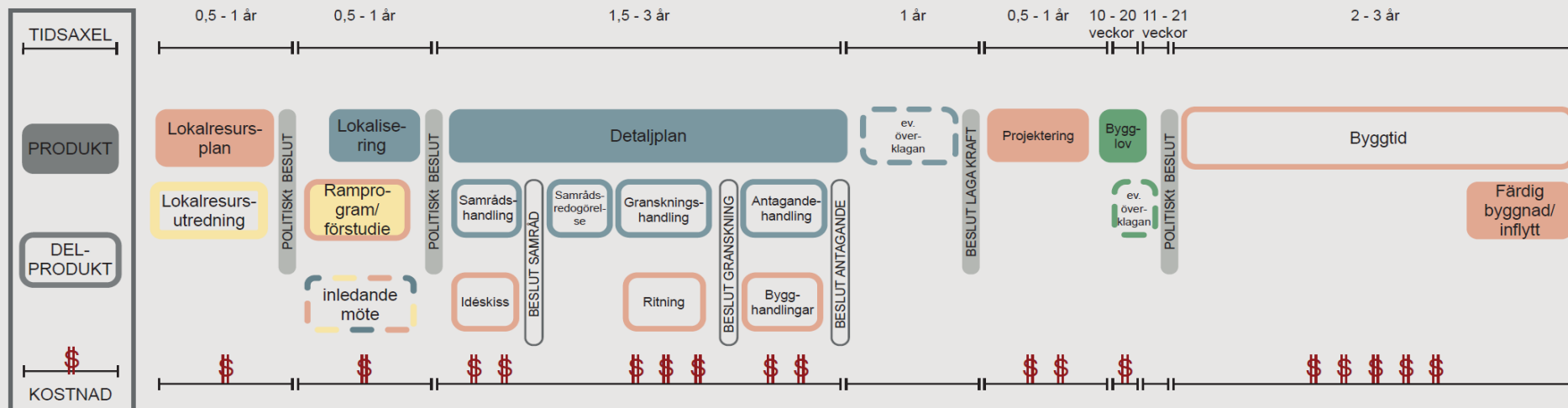
Totalt: 4,9 mnkr

*uppskattad kostnad vidare kostnadsberäkning görs i samband med budgetarbete efter antagande av planen, mer exakta kostnader framkommer vid förstudie samt projektering

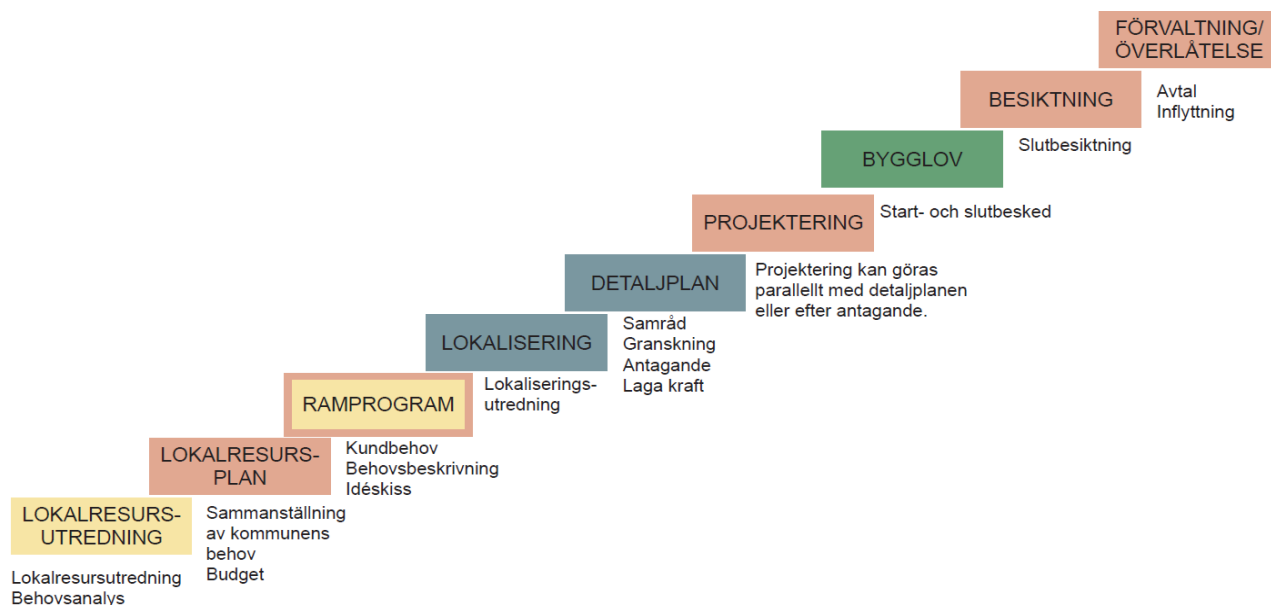
** kan samordnas, pågående utredning kring framtidens kontorsarbetsplatser

plan har utredn uppdrag kommunala förtätningsprojekt centralt

PROCESSKARTA FÖR KOMMUNALT BYGGANDE

- ANSVARIG FÖRVALTNING / ENHET**
- Samhällsbyggnadsförvaltningen - Fastighet, service, lokalvård och måltid
  - Samhällsbyggnadsförvaltningen - Bygg- och miljö
  - Samhällsbyggnadsförvaltningen - Plan- och exploatering
  - Respektive nämnd + Samhällsbyggnadsförvaltningen Fastighet, service, lokalvård och måltid
  - Respektive facknämnd (socialnämnden eller utbildningsnämnden)

19. Kommunernas klimatlöften - enkätsvar KS2020/158

§107

KS2020/158

Kommunernas klimatlöften - enkätsvar

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom svaren i enkäten och ger kommunchef i uppdrag att svara i det webbformulär som finns.

Ärendet

"Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om" är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. För två år sedan initierades satsningen Kommunernas klimatlöften för att stötta kommunerna att ta nästa steg i sitt klimatarbete. Kommunerna i Västra Götaland antog 326 klimatlöften för 2021, varav nära 90 % genomfördes eller påbörjades. Inför 2022 har kommunerna antagit 426 klimatlöften.

En utvärdering av Kommunernas klimatlöften genomförs just nu. Svaren från kommunerna blir ett viktigt underlag för hur satsningen kan komma att fortsätta samt hur Klimat 2030:s stöd till kommunerna utformas framöver. Sista dag att svara är 2022-05-31. Varje kommun är fri att avgöra hur den politiska avstämningen sker. Enkäten/svaren ska fyllas i i ett webbformulär vilket kommer att ske efter förankring och beslut i kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom svaren i enkäten och ger kommunchef i uppdrag att svara i det webbformulär som finns.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Enkätsvar om kommunernas klimatlöften våren 2022
- Enkät Kommunernas klimatlöften våren 2022
- Enkät Kommunernas klimatlöften våren 2022

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

Enkät till kommuner 2022

Länsstyrelsen
Västra Götaland

**KLIMAT
2030**
VÄSTRA GÖTALAND
STÄLLER OM

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om...

... är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region.

För två år sedan initierades satsningen Kommunernas klimatlöften för att stötta kommunerna att ta nästa steg i sitt klimatarbete. Kommunerna i Västra Götaland antog 326 klimatlöften för 2021, varav nära 90 % genomfördes eller påbörjades. Inför 2022 har kommunerna antagit 426 klimatlöften.

Tack för ert stora engagemang!

Nu är det dags att utvärdera Kommunernas klimatlöften. Era svar på denna enkät blir ett viktigt underlag för hur satsningen kan komma att fortsätta samt hur Klimat 2030:s stöd till kommunerna utformas framöver.

Enkäten består av åtta frågor som vi önskar att ni besvarar från er kommun med svar som är politiskt behandlade eller förankrade. Varje kommun är fri att avgöra hur den politiska avstämningen sker.

Vi önskar att ni fyller i svaren från er kommun i [vårt webbformulär](#).

Sista dag att svara är den 31/5 2022.

Med stöd av era svar utvärderas satsningen Kommunernas klimatlöften. Klimat 2030 kommer inte att skicka ut någon ny inbjudan att anta löften i juni som föregående år. Under hösten kommer mer information samt resultat från denna enkät kommuniceras. Efter sommaren kommer även uppföljningsformulär för innevarande års klimatlöften skickas ut på samma sätt som tidigare.

Stort tack på förhand!

/ Processledningen Klimat 2030

Mer information och frågor:

Läs mer om [Klimat 2030](#)
Läs mer om [Kommunernas klimatlöften](#)

Frågor ställs till Maria Eléhn
maria.elehn@innovatum.se tel: 0720-17 38 27

* Obligatorisk fråga

1. Är er kommun intresserad av att vara med och anta klimatlöften om satsningen fortsätter? (Ja/Nej) *
Svar: **Ja**

2. Vilken typ av klimatlöften vill ni i så fall se? (Ettåriga/fleråriga, väl beprövade åtgärder/nyskapande insatser, konkreta åtgärder/löften på policy-nivå etc) (Fritext)
Svar: **Fleråriga löften så att det finns tid och därmed möjlighet att arbeta med dem. Det behövs såväl beprövade åtgärder så att kommunen inte behöver uppfinna hjulet själv utan kan ta efter från andra men det utesluter inte att det också måste finnas nyskapande insatser för annars går utvecklingen inte framåt i den takt som är nödvändigt.**

3. Har klimatlöftena varit formulerade med en lagom hög ambitionsnivå för er kommun? (Ja/Nej/Delvis) *
Svar: **Delvis.**

4. Kommentera gärna ert svar på fråga 3. (fritext)
Svar: **En del har inte varit genomförbara överhuvudtaget då det för vår kommun varit för högt satta. Andra löften har varit lättare att ta till sig. Det är viktigt att tänka på att kommunernas förutsättningar ser olika ut och därför är det bra att det finns olika löften med olika höga ambitionsnivåer.**

5. I hur stor utsträckning har klimatlöftena påverkat klimatarbetet i er kommun? (Skala 1-6 där 1 motsvarar i mycket liten grad och 6 i mycket hög grad) *
 1   2   3   4   5   6

6. Kommentera gärna ert svar på fråga 5. (fritext)
Svar:

7. Inom vilka områden bedömer ni att behovet av klimatsatsningar är störst i er kommun? (flera val möjliga) *
 Transporter och resor
 Livsmedel
 Byggnation
 Fysisk planering
 Energi

- Övriga inköp, upphandlingar och investeringar
- Återbruk och cirkulära modeller
- Näringslivets omställning
- Engagemang och beteende hos invånarna
- Andra typer av åtgärder och verktyg (exemplifiera gärna under fråga 8)

8. Övriga synpunkter eller medskick från er kommun? (fritext)

Svar:

Det vore önskvärt om det på ett överskådligt och lätt sätt kunde gå att hitta vad andra kommuner har gjort för insatser, en idébank, där kommuner kan gå in och få inspiration ifrån.

Datum: **2022-04-15**

Kommun: **Bollebygds kommun**

Namn på dig som fyller i formuläret: **Monica Holmgren**

Befattning: **kommunchef**

E-postadress till dig som fyller i formuläret:

monica.holmgren@bollebygd.se

Beskriv den politiska förankringen: **Dialog kring svaren i KSAU och beslut om godkännande i KS**

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

Enkät till kommuner 2022

Länsstyrelsen
Västra Götaland

**KLIMAT
2030**
VÄSTRA GÖTALAND
STÄLLER OM

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om...

... är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region.

För två år sedan initierades satsningen Kommunernas klimatlöften för att stötta kommunerna att ta nästa steg i sitt klimatarbete. Kommunerna i Västra Götaland antog 326 klimatlöften för 2021, varav nära 90 % genomfördes eller påbörjades. Inför 2022 har kommunerna antagit 426 klimatlöften.

Tack för ert stora engagemang!

Nu är det dags att utvärdera Kommunernas klimatlöften. Era svar på denna enkät blir ett viktigt underlag för hur satsningen kan komma att fortsätta samt hur Klimat 2030:s stöd till kommunerna utformas framöver.

Enkäten består av åtta frågor som vi önskar att ni besvarar från er kommun med svar som är politiskt behandlade eller förankrade. Varje kommun är fri att avgöra hur den politiska avstämningen sker.

Vi önskar att ni fyller i svaren från er kommun i [vårt webbformulär](#).

Sista dag att svara är den 31/5 2022.

Med stöd av era svar utvärderas satsningen Kommunernas klimatlöften. Klimat 2030 kommer inte att skicka ut någon ny inbjudan att anta löften i juni som föregående år. Under hösten kommer mer information samt resultat från denna enkät kommuniceras. Efter sommaren kommer även uppföljningsformulär för innevarande års klimatlöften skickas ut på samma sätt som tidigare.

Stort tack på förhand!

/ Processledningen Klimat 2030

Mer information och frågor:

Läs mer om [Klimat 2030](#)
Läs mer om [Kommunernas klimatlöften](#)

Frågor ställs till Maria Eléhn
maria.elehn@innovatum.se tel: 0720-17 38 27

* Obligatorisk fråga

1. Är er kommun intresserad av att vara med och anta klimatlöften om satsningen fortsätter? (Ja/Nej) *
Svar:

2. Vilken typ av klimatlöften vill ni i så fall se? (Ettåriga/fleråriga, väl beprövade åtgärder/nyskapande insatser, konkreta åtgärder/löften på policy-nivå etc) (Fritext)
Svar:

3. Har klimatlöftena varit formulerade med en lagom hög ambitionsnivå för er kommun? (Ja/Nej/Delvis) *
Svar:

4. Kommentera gärna ert svar på fråga 3. (fritext)
Svar:

5. I hur stor utsträckning har klimatlöftena påverkat klimatarbetet i er kommun? (Skala 1-6 där 1 motsvarar i mycket liten grad och 6 i mycket hög grad) *
 1   2   3   4   5   6

6. Kommentera gärna ert svar på fråga 5. (fritext)
Svar:

7. Inom vilka områden bedömer ni att behovet av klimatsatsningar är störst i er kommun? (flera val möjliga) *
  - Transporter och resor
  - Livsmedel
  - Byggnation
  - Fysisk planering
  - Energi
  - Övriga inköp, upphandlingar och investeringar
  - Återbruk och cirkulära modeller
  - Näringslivets omställning
  - Engagemang och beteende hos invånarna
  - Andra typer av åtgärder och verktyg (exemplifiera gärna under fråga 8)

8. Övriga synpunkter eller medskick från er kommun? (fritext)
Svar:

Datum:

Kommun: *

Namn på dig som fyller i formuläret: *

Befattning:

E-postadress till dig som fyller i formuläret: *

Beskriv den politiska förankringen: *

20. Uppmuntran till medarbetarna
KS2022/85

§108

KS2022/85

Uppmuntran till medarbetarna

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att KUL-pengen för år 2022 ska höjas till 1750 kr/medarbetare. Medel om 975 tkr tas från det budgeterade resultatet. Kommunstyrelsen, genom kommunstyrelseförvaltningen, ansvarar för att ta fram skatteverkets regler och göra dem kända i kommunens förvaltningar så att respektive enhetschef vet vad man har att förhålla sig till.

Ärendet

Under 2020 och 2021 har pandemin inneburit att alla verksamheter och alla medarbetare ständigt har fått vara beredda att ändra sina arbetsuppgifter och verksamhetsinnehåll för att anpassa sig efter restriktioner från statliga myndigheter och regering samt den personal som funnits tillgänglig dag för dag. Med anledning av den situation som varit och till viss del fortfarande råder utifrån pandemin har medarbetarna i Bollebygds kommun arbetat hårt under två år och visat på stor lojalitet mot arbetsgivaren. Utan det goda medarbetarskapet hade verksamheterna inte kunnat bedrivas med så liten påverkan som möjligt och med en fortsatt goda kvalitet som det gjorts under 2020 och 2021.

Kommunstyrelsen har lämnat ett uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen som ska belysa vilka möjligheter till extra uppskattning till medarbetarna som är möjliga att genomföra. Förvaltningen har i samråd med kommunledningsgruppen samt fackliga parter i den centrala samverkansgruppen (CSG) tagit fram följande insatser som man ser som möjliga.

Bonus på lönen; Alla medarbetare skulle kunna ges en extra bonuslön, som en engångsföreteelse 2022. Detta är skattepliktigt och kommer att läggas som en engångsskatt på ca 60 % för den enskilde. Om den enskilde medarbetaren ska få ut 2 000 kr blir kostnaden/utgiften för kommunen ca 4,5 mnkr.

Extra semesterdagar; Alla medarbetare skulle kunna ges extra semesterdagar 2022. Det är svårt att beräkna kostnaden för kommunen i denna fråga då behovet av vikarietäckning ser så olika ut. Gör man en generell kostnadsberäkning på en vikarietäckning på 70 % skulle det innebära en kostnad för enbart vikarier på 800 tkr/dag. 2 extra dagar genererar då en kostnad för kommunen motsvarande 1,6 mnkr, 5 dagar 4 mnkr. Att notera är att många medarbetare under två år inte kunnat ta ut flex eller semesterdagar fullt ut och det är svårt för många redan idag att ta ut de dagar och tid man har samlat på sig.

Gåva/presentkort; En gåva från arbetsgivaren är en skattepliktig förmån. Men det finns några undantag såsom julgåvor, jubileumsgåvor och minnesgåvor. Dessa gåvor är skattefria för den

anställde så länge gåvans marknadsvärde inte överstiger det skattepliktiga beloppet. Julgåva är skattefri om värdet inte överstiger 500 kronor (inklusive moms).

Gemensam upplevelse, kommun eller enhetsnivå; KUL-pengen skulle kunna ökas 2022 så att enheterna och medarbetarna kan genomföra en gemensam aktivitet som är av annan karaktär än normal aktivitet för KUL-peng. KUL-peng är idag 250 kr/medarbetare och år.

En höjning till 1000 kr/medarbetare skulle innebära en ökad kostnad för kommunen motsvarande knappa 490 tkr.

En höjning till 1500 kr/medarbetare skulle innebära en ökad kostnad för kommunen motsvarande dryga 800 tkr.

En höjning till 1750 kr/medarbetare skulle innebära en ökad kostnad för kommunen motsvarande dryga 975 tkr.

En höjning till 2000kr/medarbetare skulle innebära en ökad kostnad för kommunen motsvarande 1.1 mnkr.

KUL-peng kan anses som en skattefri personalförmån med stöd i att det kan vara en av följande aktiviteter listade nedan. Exempel på skattefria personalförmåner (från Skatteverkets hemsida)

- Motionsaktiviteter, massagebehandlingar eller gymkort som arbetsgivaren bestämmer och direkt betalar för. Till exempel tillgång till gym eller massage på arbetsplatsen.
- Kaffe, frukt och annan enklare förtäring i samband med arbetet, som inte kan ses som en måltid.
- Trivselutflykter.

Notera att flera enheter normala år inte kan genomföra KUL-pengsaktivitet då det är svårt att tömma en hel enhet/avdelning på en och samma gång framförallt i de verksamheter där det krävs att man sätter in vikarier för att kunna gå ifrån.

Höja friskvårdsbidraget innevarande år; Friskvårdsbidrag kan lämnas upp till en summa av 5 000 kr som skattefri personalförmån. Friskvårdsbidraget är för närvarande 1500 kr.

En höjning av bidraget 2022 till 2000 kr innebär en ökad kostnad motsvarande dryga 300 tkr för kommunen.

En ökning till 3000 kr innebär en ökad kostnad motsvarande knappa 1 mnkr för kommunen.

En ökning av bidraget till 5 000 kr innebär en ökad kostnad motsvarande knappa 2,2 mnkr för kommunen.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att KUL-pengen för år 2022 ska höjas till 1750 kr/medarbetare.

Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för att ta fram skatteverkets regler och göra dem kända i förvaltningarna så att respektive enhetschef vet vad man har att förhålla sig till.

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår följande: Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att KUL-pengen för år 2022 ska höjas till 1750 kr/medarbetare. Medel om 975 tkr tas från det budgeterade resultatet. Kommunstyrelsen, genom kommunstyrelseförvaltningen, ansvarar för att ta fram skatteverkets regler och göra dem kända i kommunens förvaltningar så att respektive enhetschef vet vad man har att förhålla sig till.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag, dels förvaltningens och dels Michael Plogells (FR). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att arbetsutskottet beslutar enligt Michael Plogells (FR) förslag.

Beslutsunderlag

- Uppmuntran till medarbetare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

21. Hållbar organisation KS2022/86

§109

KS2022/86

Hållbar organisation

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att arbetet med en hållbar organisation ska genomföras enligt den handlings- och tidsplan som tagits fram.

Kommunstyrelsen beslutar att kommunfullmäktige ska delges information om handlings- och tidsplan.

Ärendet

Under våren 2021 genomfördes en workshop, en utbildningsdag, för alla förtroendevalda, alla chefer samt fackliga parter inom området tillitsbaserad styrning och ledning. Efter det fick kommunchef i uppdrag att arbeta vidare med frågan och ta fram en handlingsplan för det fortsatta arbetet.

Bollebygds kommun har valt att kalla arbetet för hållbar organisation. En hållbar organisation innebär många saker. Bland annat måste kommunen fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet med kompetensförsörjningen är en del i den hållbara organisationen. Ett steg på vägen till en hållbar organisation är att öka tilliten i organisationen. Från högsta politiska ledning hela vägen till medarbetaren längst ut och vice versa.

Med bidrag från Europeiska socialfonden har Samordningsförbundet i Sjuhärad gått in med externt processledarstöd som varit behjälplig i att ta fram den handlings- och tidsplan som efterfrågas.

Handlings- och tidsplan ser ut som följer.

För att ha ett utgångsläge att jämföra med är det viktigt att vi vet var vi som organisation befinner oss i dag. För att få en så bred och därmed så rättvis bild som möjligt kommer en enkät att gå ut till förtroendevalda och alla medarbetare kring sommaren 2022.

Under tidig höst kommer alla chefer samt utvalda stödfunktioner att gå en halvdags utbildning i ämnet tillitsfull dialog. Alla chefer ska sedan arbeta med ett givet material på APT under senhösten och vintern. Detta material och det som framkommer på APT ligger till grund för det fortsatta arbetet.

Under sen höst kommer förtroendevalda att gå samma halvdags utbildning i ämnet tillitsfull dialog.

Med stöd i den kunskap och det material som ges vid utbildningstillfällena ska kommunen sedan

kunna arbeta vidare frågan på egen hand och vidareutveckla eller bygga upp den organisation som behövs för en tillitsfull dialog.

Intern kommunövergripande processledare kommer kommunchef att vara. Förvaltningschefer kommer att vara processledare inom egen förvaltning.

Kommunledningsgruppen ser positivt på arbete och har varit med och tagit fram handlingsplanen i samråd med den externa processledaren.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att arbetet med en hållbar organisation ska genomföras enligt den handlings- och tidsplan som tagits fram. Kommunstyrelsen beslutar att kommunfullmäktige ska delges information om handlings- och tidsplan.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Hållbar organisation

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

22. Årsredovisning och
verksamhetsuppföljning 2021 SÄRF (kf fattar
slutligt beslut) KS2022/74

§87

KS2022/74

Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2021 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2021 för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) samt att ansvarsfrihet beviljas för förbundsledningen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Förbundsledningen har i mars 2022 beslutat att fastställa årsredovisning och verksamhetsuppföljning för år 2021 samt att tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisning och verksamhetsuppföljning till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för bedömning av ansvarsfrihet för ledningen. Av revisionsberättelsen framgår att revisionen tillstyrker att fullmäktige i medlemskommunerna beviljar ansvarsfrihet för ledningen samt de enskilda ledamöterna i densamma för år 2021.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2021 för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) samt att ansvarsfrihet beviljas för förbundsledningen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2021 SÄRF
- § 22 Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2021 SÄRF
- Årsredovisning 2021, fastställd
- Uppföljning verksamhetens mål 2021
- Revisionsberättelse
- Rapport Granskning av SÄRF årsredovisning 2021_220323

Skickas till

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

PROTOKOLLSUTDRAG Sida 1 av 1
DIREKTIONEN
Sammanträdesdatum
2022-03-18

§ 22

Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2021 (Dnr. 2022-000128)

Årsredovisning för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har utarbetats enligt bifogad Årsredovisning samt rapporterna Uppföljning av verksamhetens mål 2021 och Uppföljning av Internkontrollplan 2021.

Verksamheten under 2021 har genomförts enligt beslutat handlingsprogram och verksamhetsplan. Uppföljning av årets verksamhet visar att under 2021 har merparten av de uppsatta målen helt eller delvis blivit nådda.

Årets resultat visar ett överskott med 0,1 Mnkr med en omsättning under året på 198,0 Mnkr. Avvikelse mot budget är +0,9 % och de större posterna består av lägre kostnader för, avskrivningar samt personal då många aktiviteter ej kunnat genomföras på grund av Covid19 men också högre kostnad för el.

Direktionen beslutar enhälligt

- att fastställa årsredovisning och verksamhetsuppföljning för år 2021
- att tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisning inkl. rapporterna till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för bedömning av ansvarsfrihet för direktionen
- att förklara paragrafen omedelbart justerad

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

Anna Christensen

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor 2022-03-21
Rätt utdraget betygar;

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

ÅRSREDOVISNING 2021

Dygnet runt, 365 dagar om året, finns vi för invånarnas säkerhet och upprätthåller beredskap för att hantera olika typer av olyckor.

Vi är omkring 500 anställda och tillsammans arbetar vi för att nå vår vision om ett säkert och olycksfritt samhälle för alla.

Produktion och foto: Sandra Eidergren och Caroline Olsson, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund © 2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	4
1.1 FÖRBUNDSLEDNINGEN HAR ORDET	5
1.2 Uppdrag och mål	6
2. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	8
2.1 Verksamhetsutveckling	8
2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
2.3 Händelser av väsentlig betydelse	12
2.4 Förväntad utveckling	22
2.5 Väsentliga personalförhållanden	24
2.6 Styrning och uppföljning av verksamheten	30
2.7 God ekonomisk hushållning	33
2.8 Ekonomisk ställning	33
2.9 Balanskravsutredning	33
3. FINANSIELLA RAPPORTER	34
4. NOTER	36
5. DRIFTSREDOVISNING	38
6. INVESTERINGSREDOVISNING	39

På bilden saknas Mohamed Farah och Johan Björkman.

FÖRBUNDSDIREKTIONEN

BORÅS 2022-03-18

Förbundsledningen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 2019-2022 avlämnar denna årsredovisning.

FÖRBUNDSDIREKTIONEN

Rose-Marie Liljenby Andersson (S), Ordförande, Borås
Börje Eckerlid (C), Vice ordförande, Ulricehamn
Ulf Sjöstén (M), Borås
Torsten Lindh (S), Svenljunga
Anders Brolin (S), Tranemo
Carl Pålsson (FR), Bollebygd
AnnSofi Turesson (S), Mark

ERSÄTTARE

Mohamed Farah (S), Borås
Anna Christensen (M), Borås
Johan Björkman (M), Svenljunga
Ingvar Idestrom (M), Ulricehamn
Stephan Bergman (M), Tranemo
Lars-Erik Olsson (S), Bollebygd
Peter Branshög (M), Mark

TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE I:

Bollebygds kommun
Borås Stad
Marks kommun
Svenljunga kommun
Tranemo kommun
Ulricehamns kommun

FÖRBUNDSLEDNINGEN HAR ORDET

Räddningstjänsten arbetar med olyckor. De olyckor som har inträffat kan berätta om de risker och problem som finns eller byggs in i samhället för att på så sätt förebygga, förhindra och minimera kommande olyckor. Räddningsinsatsens effektivitet kan värderas i hur de förebyggande åtgärderna är vidtagna, hur den interna kvalitetssäkringen utförs och återkopplas samt hur metodutvecklingen kan påverka framtida räddningsinsatser där även samordning av erfarenheter från olika organisationer kan bidra till ökad samhällsnytta.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har trots pandemin klarat årets utmaningar i de händelsestyrda och förebyggande uppdragen genom att konsekvent hålla i och hålla ut. En pandemistab med ledning och kommunikatörer har varit aktiv sedan våren 2020. Med korta beslutsvägar och närhet till verksamheten har beslut och interna rutiner uppdaterats kontinuerligt. Särskilda riskbedömningar har utförts inför och i samband med utbildningsgenomföranden på Guttasjön.

Samtidigt har visionsarbetet att verka för en räddningstjänst i tiden och för framtiden fortsatt men något begränsat. Medarbetarna har visat en hög lojalitet och flexibilitet genom att ställa om och ställa upp för att klara

förbundets uppdrag i bästa möjliga mån utefter rådande omständigheter.

Med ledningssystem menas den organisation, mandat, roller och stödsystem där varje nivå kan ta ett helhetsansvar utifrån sin roll. Förbundets strategiska inriktning omfattas av den övergripande fördelningen av finansiella resurser och inriktningen för kompetensförsörjning i en helhet för att kunna fatta, för verksamheten, effektiva beslut. Processerna i kärnverksamheten sker samordnat, strategiskt och konsultativt tillsammans med stödfunktionerna personal, ekonomi och verksamhetsanalys. Särskilt fokus under året har ägnats åt de ekonomiska förutsättningarna för förbundets förmåga och hållbarhet.

En framgångsfaktor som har rönt både stor spridning och uppmärksamhet är SÄRF:s information till allmänheten som kontinuerligt publiceras och delas med egenproducerat innehåll på sociala medier. Personalgrupper involveras och är delaktiga i att nå ut med säsongsbetonade samt händelsestyrda budskap som anpassas efter olika målgrupper och situationer. Under de senaste åren har synligheten i sociala medier varit särskilt viktig för att nå ut när andra personliga möten inte har kunnat genomföras ur smittskyddssynpunkt.

Den statliga utredningen "En effektivare kommunal räddningstjänst" presenterades 2018 vilket innebar att Lagen om skydd mot olyckor, LSO, skärptes som trädde i kraft 1 januari 2021. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap gav under 2021 ut fyra föreskrifter kopplade till lagstiftningen som bland annat reglerar operativ ledning av kommunal räddningstjänst, ett utökat förbyggande uppdrag samt senare under året för räddningstjänsten ett utökat ärende- och tillsynsansvar rörande brandfarliga och explosiva varor. Utöver förändringar i lagar och regler har räddningstjänsterna i landet fått i uppdrag att arbeta aktivt och långsiktigt med jämställdhets- och mångfaldsfrågor.

Efter fyra år kunde äntligen ombyggnationen av huvudbyggnaden starta på förbundets övningsplats invid Guttasjön. Anläggningen blir anpassad till friska brandmänskonceptet vilket är av stor betydelse i hanteringen av kontaminerade kläder och material. Övningsplatsen har byggts om och säkerhetsanpassats. Fler ytor på fältet har frilagts eller gjorts om vilket möjliggör att flera kan öva samtidigt inom varierande moment.

Jill Jingbrant Förbundsledare
Rose-Marie Liljenby Andersson Ordförande

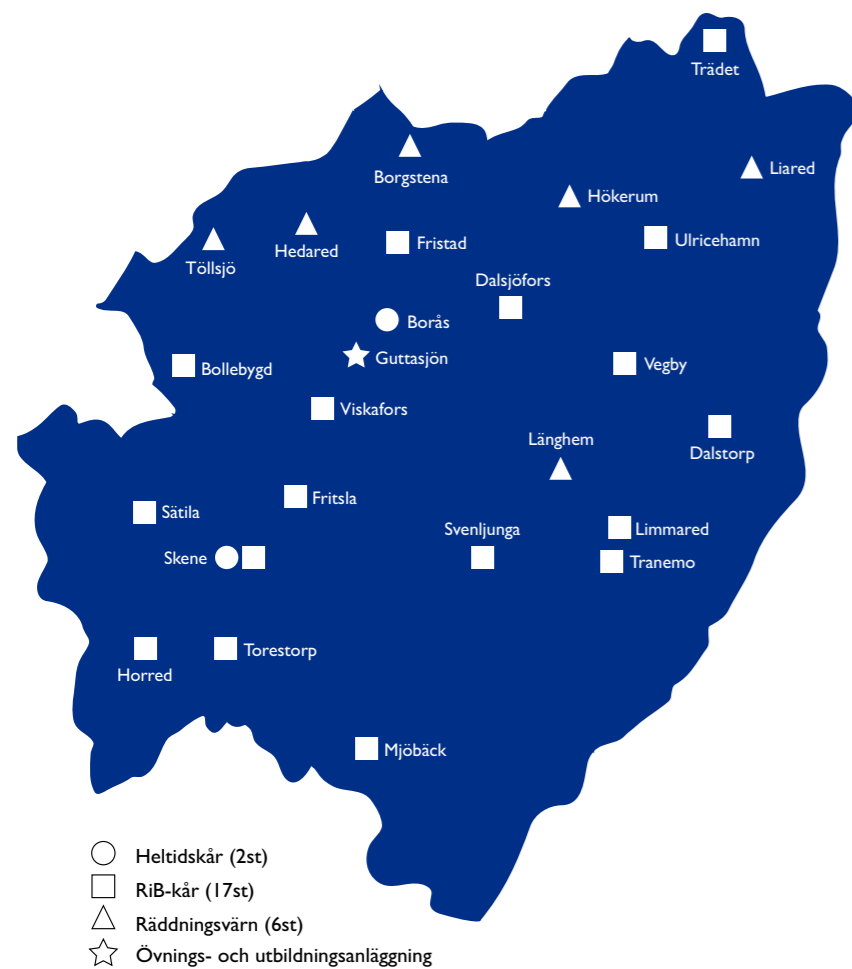
"Medarbetarna har visat en hög lojalitet och flexibilitet genom att ställa om och ställa upp för att klara förbundets uppdrag i bästa möjliga mån utefter rådande omständigheter."

UPPDRAG OCH MÅL

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) ansvarar för räddningstjänst och förebyggande verksamhet i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Förbundet bildades 1995 och Marks kommun anslöts 2010.

SÄRF arbetar för ett säkert och olycksfritt samhälle, för alla.

RÄDDNINGSTJÄNSTUPPDRAGETS OLIKA DELAR

Uppdraget innebär att identifiera risker för att förhindra och begränsa konsekvenserna av oönskade händelser, förbereda och genomföra räddningsinsatser, uppföljning och erfarenhetsåterföring av inträffade händelser samt att delta i samhällets krishantering.

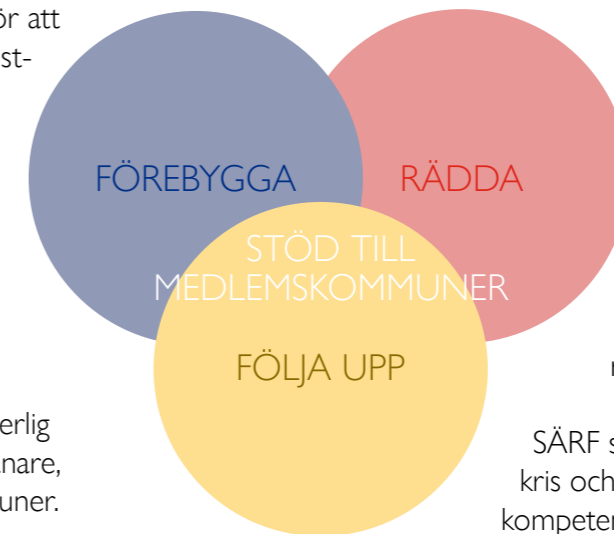
Organisationen är anpassad för att driva och stödja räddningstjänstuppdragets olika delar.

FÖREBYGGA

Genom information, rådgivning och utbildning tillgodoses lagstiftningens krav på skydd och säkerhet i samhället på lokal nivå.

Arbetet bygger på en kontinuerlig och nära samverkan med invånare, näringsliv och medlemskommuner.

I samverkan med kommunerna utformas risk- och sårbarhetsanalyser. SÄRF medverkar i samhällsplanering, utbildar och ger råd och information till samverkande myndigheter näringsidkare och enskilda.

RÄDDA

Beredskapen pågår dygnet runt, året runt för att utföra räddningsinsatser. Arbetet innebär utveckling och bibehållande av kompetens, metoder tekniska resurser för upprätthållande av effektiv räddningstjänstförmåga.

SÄRF stödjer medlemskommunerna i kris och katastrofer med resurser och kompetens i samverkan.

FÖLJA UPP

För att ständigt utveckla verksamheten i takt med samhällets förändrade riskbild identifieras, dokumenteras och analyseras risker, tillbud och olyckor. Att ständigt lära oss av det inträffade och genom att tillvarata erfarenheter, såväl förebyggande som insatsoperativt höjs och omvärderas förbundets kapacitet.

STÖDJA

Invånare och medlemskommuner stöds i skyddet mot olyckor och kriser.

HANTERA

Genom insatser vid risker, olyckor och kriser räddas och skyddas människor, egendom och miljö.

UTVECKLA

Den egna förmågan utvecklas ständigt och SÄRF deltar aktivt i utvecklingen av samhällets trygghets- och säkerhetsarbete.

FRÅN NATIONELLA MÅL TILL AKTIVITETER

Med utgångspunkt i förbundets problembild, förbundsordningen och de nationella målen i LSO pågår ett långsiktigt visionsarbete med strategiska inriktningar samt att ett handlingsprogram med säkerhetsmål har beslutats för perioden 2020-2023 som är styrande för verksamheten.

Det fyraåriga handlingsprogrammets säkerhetsmål omsätts i ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som följs upp årligen.

Ta del av samtliga säkerhetsmål i vårt Handlingsprogram 2020-2023.

VERKSAMHETSUTVECKLING

BEFOLKNINGS- OCH OMRÅDESUTVECKLING

SÄRF är ett förbund som sträcker sig över en stor geografisk yta. SÄRF omfattas av en stor geografisk yta 90x90 kilometer och utgörs främst av skog och landsbygd.

Befolkningen på drygt 205 000 invånare ökar även om tillväxten skiljer sig åt mellan de sex medlemskommunerna. En stigande samt åldrande befolkning leder till ökade risker och sårbarhet vid olyckor.

Inom förbundet finns vissa riskkällor som skulle kunna medföra allvarliga konsekvenser för liv, egendom och miljö. Inom vårt ansvarsområde finns tio verksamheter som klassas som farlig verksamhet och genom området går ett flertal leder för farligt gods. Dock transporteras relativt låg andel farligt gods via järnväg i förbundet.

Närmare 20 procent av befolkningen bor på orter med färre än 200 invånare. En olycka som inträffar i glesbygd riskerar att ta längre tid att upptäcka och för räddningstjänsten att komma fram till. Invånare i glesbygd bör därmed ha en högre grad av egen förmåga att själva agera, hantera och begränsa olyckor.

ORGANISATIONS-UTVECKLING

Den i LSO lagstadgade rollen som Räddningschef har utvecklats med ett ändrat internt som externt fokus. Räddningschefen är numera en strategisk kontaktperson och kunskapsresurs för att förbättra

samverkan mellan lokala, regionala som nationella samarbetsparter gällande räddningstjänstförmåga. Den övergripande organisatoriska och förebyggande verksamheten ansvarar förbundsledningen för.

Förbundets chefer samlas två gånger per år i ett Chefsforum för att skapa samsyn och gemenskap men framförallt utveckla ledarskapskompetenser samt fördjupning i olika strategiska angelägenheter. Under 2021 utgjordes temat vid ett tillfälle av kommunikativt ledarskap och enhetligt kommunalt ledningssystem, ELS, medan den andra träffen flyttades fram till 2022 som en smittskyddsåtgärd.

SÄRF:s förebyggande uppdrag delas av samtlig personal. Under hösten fick avdelningschefen för den förebyggande verksamheten uppdrag att utifrån ett helhetsperspektiv leda, fördela och involvera arbetet inom organisationen. Under den senare delen av året informerades i dialogform all heltidsanställd personal för att förankra beslutet och inhämta idéer om hur respektive personalgrupper ska bidra i utförandet. Under 2022 fortsätter arbetet och förankringen inom SÄRF.

Anställd räddningstjänstpersonal i beredskap, RiB, ges möjlighet att utöka sitt uppdrag genom att även fungera som instruktör vid externa utbildningsgenomföranden.

Ett antal medarbetare har genomfört instruktörsutbildning och håller sedan hösten 2021 utbildningar i grundläggande brand och hjärt-lungräddning, främst för anställda inom SÄRF:s medlemskommuner. I stor utsträckning sker utbildningstillfällen på den lokala brandstationen vilket minskar restider och bidrar till att

instruktörerna blir ett känt ansikte i respektive hemkommun. RiB knyts på så sätt närmare utbildningsverksamheten vilket också är en del av SÄRF:s prioriteringar i RiB-lyftet för att skapa djupare samverkan inom förbundet samt den strategiska inriktningen att agera och verka för Ett SÄRF.

SÄRF:s förebyggande arbete kommer att kräva utökade resurser. En ny föreskrift från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, med anledning av förändringar i LSO, innebär att förbundet ska utföra fler tillsyner fr. o m 2022 och inte minst säkerställa kompetens för att bistå medlemskommunernas i alltmer komplexa plan- och byggärenden.

SÄRF har under året arbetat med att anpassa verksamheten för att möta utmaningarna i en reviderad lagstiftning. Under 2021 har MSB givit ut följande föreskrifter:

- ▶ [Innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst](#)
- ▶ [Ledning av kommunal räddningstjänst](#)
- ▶ [Hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt LSO](#)
- ▶ [Undersökningsrapport efter kommunal räddningsinsats](#)

Föreskriften om handlingsprogram gavs ut under sommaren och eftersom den tidigare upplagan redan följde många av de förändringar som krävdes blev det en kort beredningstid. SÄRF:s direktions fattade beslut i december att anta det reviderade handlingsprogrammet som i

20%

av förbundets invånare bor i glesbygd.

huvudsak innebar en mindre strukturell förändring, uppdaterad riskanalys och utökning av förmågan i höjd beredskap.

SÄRF:s Direktions fattade i december beslut om att anta det reviderade handlingsprogrammet.

Arbete har under 2021 ägnats åt att förbereda införandet av ett enhetligt kommunalt ledningssystem. Beredningen av olika alternativ har genomförts vilket kommer att fortsätta under 2022.

Inom ramen för det förebyggande uppdraget har samtliga föreskrifter slutförts under 2021. Det innebär att planering av tillsynsverksamheten rörande myndighetsutövning och rådgivning har färdigställts lika väl som rutinen för instasuppföljning.

Under 2022 kommer det påbörjade arbetet att fortsätta genom att samtliga föreskrifter implementeras i den dagliga verksamheten med anledning av revideringen av LSO.

SÄKERHETSSKYDDSARBETE

Riskbilden för SÄRF förändras i takt med samhället. För att kunna möta samhället nu och i framtiden krävs riskidentifiering, ökad och ny kompetens samt en förmåga att förebygga och omhänderta oönskade händelser för att minska riskerna för både medborgare och medarbetare. I detta arbete blir säkerhetsskyddet, med en säkerhetsskyddsplan i grunden, en viktig del för att kunna agera säkert och effektivt vid räddningsinsatser.

För att säkerställa att verksamheten lever upp till samtliga krav avseende säkerhetsskydd har flera åtgärder genomförts under året. Bland annat har en säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan utformats och fastställts. Syftet är att utreda organisationens behov av säkerhetsskydd. Säkerhetsåtgärder ska planeras och vidtas för att säkerställa det säkerhetsskydd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter. Planen ska även klargöra ledningens och andra funktioners ansvar för säkerhetsskyddet.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

MEDLEMSFÖRHÅLLANDEN

SÄRF finansieras till största delen med skattemedel. 2021 var medlemsbidraget 174,3 Mnkr och det innebär en bidragsfinansiering av verksamheten med 88,0% och kostnaden per invånare inom förbundet var 844 kr (828 kr). Resterande finansieras genom intäkter från myndighetsutövning och avtalstjänster.

PENSIONSFRÖPLIKTELSER

En anställd inom räddningstjänst med huvudsaklig tjänstgöring i utryckning har rätt till Särskild avtalspension inom Räddningstjänst (SAP-R) från 58 år om vissa kriterier är uppfyllda. SÄRF genomgår ett generationsskifte och prognosticerar denna kostnad med en beräknad pensionsålder på 59,5 år. Arbete efter 59,5 år innebär en återvinning för förbundet men en pensionsavgång vid 58 år blir en kostnad utöver budget.

RISKER

SÄRF har vid utgången av 2021 Eget kapital på 57,4 Mnkr och en soliditet på 34% vilket garanterar en långsiktig och stabil verksamhet som klarar stora händelser. Det egna kapitalet ska täcka den Ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen samt förbundets risker.

2021 innebar en
toppnotering på

289
byggärenden.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

TILLSYNSARBETE

Verksamheten har präglats av pandemins restriktioner och möjligheter att utföra tillsynar har begränsats. Under året har trots det har ett 40-tal tillsyner kunnat genomföras. SÄRF har fortsatt inriktningen mot vårdboenden som saknar sprinklersystem som är riskgrupp vid brand.

Mot bakgrund av förändringar i LSO har MSB givit ut en ny föreskrift för hur kommunerna ska bedriva tillsyn enligt lagen. Denna föreskrift, som gäller från 2022, ställer helt nya krav på tillsynsarbetet. För att möta denna förändring har ett omfattande projekt genomförts för att identifiera alla typer av objekt som kommer att beröras.

PLAN OCH BYGGÄRENDEN

SÄRF har, i likhet med tidigare år, varit en aktiv remissinstans i kommunernas planarbete. Under året har SÄRF medverkat i framtagandet av en övergripande riskanalys för Marks kommun. Efter att analysen antagits genomförde SÄRF en utbildning för

kommunens planhandläggare för att knyta an till den nya riskanalysen och även informera om räddningstjänstens intressen i planprocessen.

Det är en fortsatt ökning av antalet byggärenden. Årssnittet var tidigare på cirka 200 ärenden. I år görs åter en toppnotering med totalt 289 ärenden.

LAGEN OM BRANDFARLIGA OCH EXPLOSIVA VAROR

Ett annat ärendområde som ökar är tillståndsansökningar för brandfarliga och explosiva varor. Dessa ärenden har ökat med 25 procent mot tidigare år. En anledning till detta kan vara det påminnelse-system som SÄRF under året aktiverat för att minska risken för olovlig hantering. Även Lagen och brandfarliga och explosiva varor, LBE, förändrades under året vilket medfört nya arbetsuppgifter för räddningstjänsten. För explosiv vara är det numera inte enbart föreståndare som ska anmälas utan även deltagare i hanteringen. Förändringen innebär att samtliga befintliga tillstånd behövs uppdateras med nya anmälningar, vilket lett till en ökad arbetsbelastning.

RÅDGIVNING OCH INFORMATION

Den förebyggande verksamheten har bland annat inriktats mot boenden för personer som kan komma att bli särskilt utsatta i händelse av brand, exempelvis äldreboenden, sjukhus och stödboenden. Detta var något som uppmärksammades i samband med den nationella Förebyggandekonferens som MSB höll för tredje året i rad. Där utsågs en av SÄRF:s brandingenjörer till Årets Brandförebyggare.

INFORMATIONSSINSATSER

SÄRF:s närvaro vid fysiska evenemang har under större delen av året ställts in för att undvika smittspridning.

I likhet med 2021 genomfördes en förbundsgemensam insats under sommaren. Majoriteten av SÄRF:s stationer genomförde övningar i vattenlivräddning på lokala badplatser. Personalen övade samtidigt som möjligheten fanns att visa förmåga och sprida kunskap om vattensäkerhet till allmänheten.

Filmer på temat vattensäkerhet producerades och spreds via en rad olika kanaler under sommarmånaderna. Medelålders män var en tydlig målgrupp då de utgör den grupp som är överrepresenterad i drunkningsolyckor. Fokus lades även på att nå föräldrar för att påvisa vikten av att hålla uppsikt på barn i och vid vatten för att undvika olyckor.

För att underlätta räddningsarbetet i samband med olyckor uppmärksammade SÄRF inför semesterperioden hur allmänheten ska agera. Bakgrunden var en händelse där räddningstjänsten tillsammans med ambulanssjukvården inte gavs möjlighet att arbeta ostört i samband med en drunkningsolycka. Informationen där egen personal medverkade, filmades och spreds via sociala medier. Händelsen uppmärksammades även i lokalmedia.

"Skydda ditt hem i jul" var temat för SÄRF:s julkampanj 2021. Kampanjen syftade till att nå ut med information om vikten av att ha fungerande brandvarnare och släckutrustning hemma samt att ha kunskap om hur utrustningen används. Filmer, där personer släcker mindre bränder i hemmiljö, producerades. I samband med publicering och annonsering av filmerna uppmärksammades

allmänheten att, via förbundets webbplats, beställa en kylskåpsmagnet med råd för att undvika bränder. Ett 40-tal magneter skickades ut för att fungera som en påminnelse i hemmet. I samverkan med Borås Stad hade SÄRF möjlighet att medverka i kampanjens budskap på 17 fysiska och fem digitala reklamtytor placerade runtom i Borås.

För att nå en äldre målgrupp med råd för ett brandsäkert hem har utskick gjorts till ansvariga för de trygghetsboenden som finns inom förbundets område. Trygghetsboende innebär att de boende har egna lägenheter och att minst en i hushållet är äldre än 70 år. Trygghetsvårdar och fastighetsägare uppmanades att vara behjälpliga med att sprida informationen till de boende.

CIVILT FÖRSVAR

Som alla andra myndigheter har SÄRF ett ansvar att bidra till det civila försvaret. Huvudsakliga uppgiften under höjd beredskap och krig är att utföra de uppgifter som också hanteras i vardagen men under andra omständigheter. Det vill säga att fortsätta hjälpa befolkningen i händelse av att de råkar ut för en olycka.

Det pågår satsningar inom området nationellt och successivt läggs uppgifter ut inom det kommunala ansvaret. SÄRF ska ta det ansvar som är ålagt samtidigt som det är viktigt att staten genomför kompensande åtgärder enligt de nya kraven. Mer konkret förstärker SÄRF förmågan kring det civila försvaret:

- Krigsplacering
- Säkerhetsskydd
- Ledning
- Utbildning och övning

SÄRF deltar också i nätverk för att dela erfarenheter och kunskap. Regionalt sker det i stor utsträckning i Länsstyrelsens regi och nationellt i nätverk med MSB och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR.

AKTIV SAMHÄLLSAKTÖR

De unika uppdragen som ges i LSO innebär att SÄRF måste vara en aktiv samhällsaktör. Genom uppdraget byggs en vana att agera i sekundoperativa och dynamiska händelser. Det svenska systemet är uppbyggt på ett sådant sätt

att en myndighet i stort sett aldrig tar över någon annan aktörs ansvar. Genom att räddningstjänsten ofta är först på plats i nödsituationer blir SÄRF den aktör som identifierar och kommunicerar behov av ansvarstagande till andra myndigheter och kommunala aktörer. För att detta arbete ska fungera sömlöst måste det också finnas forum och nätverk där aktörer träffas för att fylla före-, under- och efterperspektivet. Nedan följer några forum där SÄRF deltar för att samverka och därmed öka förmågan i samhället.

- ▶ SKR – NKR, Nationell nätverksgrupp för kommunal räddningstjänst
- ▶ Räddsam VG – Styrgrupp och beredningsgrupper
- ▶ SOS-Alarm – Kvalitetsgrupp regionalt
- ▶ RAPS-möte – Regional samverkan med räddningstjänster, polis, VGR, SOS Alarm för att diskutera avvikelser och förbättringsförslag

Länsstyrelsen leder ett antal samverkansforum där SÄRF medverkar; Regionalt råd, Räddningstjänst under höjd beredskap och Älvsgrupp Ätran och Viskan.

SÄRF är en aktiv part i medlemskommunernas säkerhets- och trygghetsarbete, bland annat genom deltagande i brottsförebyggande råd, BRÅ. Lokal myndighetssamverkan med Borås Stad samt Trygghet- och säkerhetsrådet i Marks kommun är andra exempel.

Under året stod SÄRF, tillsammans med Närsjukvårdssamverkan Södra Älvsborg och Sjuhärads kommunalförbund, värdar för en konferens på temat suicid och suicidprevention. Drygt 170 personer från kommun, sjukvård, blåljusorganisationer och ideell sektor deltog i konferensen i syfte att få kunskap och förståelse för varandras uppdrag och hur man i samverkan kan minska antalet suicid. Efter genomförandet följdes inkomna förslag till förbättringar upp. För SÄRF:s del handlar det om att, inom en snar framtid, komma vidare vad gäller utbildning och skapa en tydlighet kring SÄRF:s roll vid larm som rör suicidnära personer.

SÄRF har i samverkan med Räddsam VG gjort en ansökan till Brandforsk för medel att bedriva ett projekt med mål att arbeta fram riktlinjer och praktiska verktyg inom stärkt brandskydd. Målet är att skapa trygga bostadsanpassningar för personer med behov av stödinsatser. Forskningsprojektet utgår från en framtagna modell som bygger på de barriärer målgruppen påverkas av för att utrymma i händelse av brand. I december beviljades ansökan och projektet kommer att sträcka sig över 2022. Förutom SÄRF utgörs projektgruppen även av personal från Räddningstjänsten Östra Skaraborg, Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Räddningstjänsten Storgöteborg.

ETT ÖVNINGSFÄLT UNDER UTVECKLING

Övnings- och utbildning har bedrivits på anläggningen vid Guttasjön sedan 1988. De senaste åren har upprustning och renovering genomförts för framförallt att möta organisationens utvecklingsbehov men också externa partners möjligheter att använda moderna övninganordningar och anpassade lokaler. Arbete med att sektionera fältet och arbeta nyskapande har fortsatt under 2021, bland annat förbereddes en ny yta för externa utbildningar så som grundläggande brandutbildning.

Hösten 2021 startade byggnationen av ett nytt kallrökövningshus. Huset ska kunna erbjuda en rad olika typer av övningar och tas i bruk under 2022.

En förstudie gällande ombyggnation av befintlig huvudbyggnad på övningsfältet avslutades efter en längre tid. Efter beslut av SÄRF:s politiska direktions, vilket föregicks av framställan i Borås Stads kommunfullmäktige, påbörjades en ombyggnation av huvudbyggnaden i november 2021. Huvudbyggnaden ska stå färdig under 2022, ha fler lektionssalar än tidigare samt kunna erbjuda olika typer av utbildningar inom exempelvis brand och sjukvård. Konceptet friska brandmän, som innefattar att ren och kontaminerad materiel hålls åtskilt, leder till en bättre arbetsmiljö för såväl övande som för personal. Verksamheten på övningsfältet har inte påverkats av ombyggnationen. .

UTBILDNING

Pandemin har haft inverkan på årets utbildningsinsatser. Den verksamhet som genomförts har kontinuerligt riskbedömts och anpassats efter rådande rekommendationer och restriktioner.

Att utbildning och övning i viss mån ställts in har möjliggjort att forskning, i större utsträckning än tidigare, kunnat bedrivas på fältet. Såväl nationella som internationella företag har bedrivit verksamhet, bland annat i syfte att utveckla produkter och metoder.

2 100 personer har deltagit i grundläggande brandutbildning, ställt mot 1 528 personer 2020. Året dessförinnan var siffran 6 510. Det kan konstateras att pandemin påverkat dessa genomföranden i stor utsträckning. Grundutbildningen har en teoretisk och en praktisk del. Teorin har uteslutande hållits digitalt. De praktiska delarna har genomförts utomhus på ett smittsäkert sätt, om än i minskad omfattning.

Sedan 2020 bedriver SÄRF räddningstjänstutbildning för två gymnasieskolor, Sven Eriksonsgymnasiet i Borås och Marks gymnasieskola i Skene. Under 2021 skrevs även avtal med Tranemo gymnasieskola. Eleverna läser fyra delkurser räddningstjänst under sin gymnasietid. Utbildningen syftar till att väcka intresse för räddningstjänsten samt gynna framtida rekryteringar.

Under året har SÄRF fortsatt arbetet som underleverantör till den statliga utbildningen Grib, grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap. Utbildningen har bedrivits under hela året då den ses som samhällsviktig. Stora krav har ställts på såväl elever som lärare för att undvika smittspridning under kurserna.

Förändringar i övningsupplägg för RiB- och räddningsvärnspersonal har genomförts under året. För att minska väntetiden samlas fler moment vid samma övningstillfälle. Den typen av kombiövningar innebär mer effektiv övningstid samt färre transporter av materiel. Beslut om att endast öva klippning av fordon på Guttasjön har också det bidragit till färre transporter inom förbundet.

Ett mer enhetligt sätt att redovisa genomförda övningar, i verksamhetssystemet Daedalos, infördes 2022-01-01. Lösningen har arbetats fram i samverkan mellan avdelningarna för Insats och beredskap samt Utbildning. Ämnesgrupperna har skapat övningsunderlag och gett dem nummer för registrering i Daedalos vilket skapar överblick och kontroll på individnivå. Respektive stations förmågebeskrivning styr personalens utbildning och övning.

KOMMUNIKATION

Kommunikationsuppdraget har under de senaste åren utvecklats och renodlats. SÄRF:s Kommunikatörer arbetar idag mer strategiskt och har under året arbetat med bland annat kommunikativt ledarskap. Detta i syfte att få förbundets chefer att bli mer medvetna i sin kommunikation.

Majoriteten av SÄRF:s medarbetare är skiftgående eller har beredskap vilket medför särskilda utmaningar i den interna kommunikationen.

Pandemin har inneburit en utveckling av digitala kommunikationsvägar inom SÄRF. Emellertid kvarstår vissa utmaningar med att nå ut med information till alla anställda, bland annat mot bakgrund av varierande datorvana.

Utökad användning av datorer och programvaror i det dagliga arbetet har föranlett utbildningsbehov. Bland annat har ett antal manualer och instruktioner tagits fram under året.

Ett större arbete för att utveckla SÄRF till en digital arbetsplats kommer att genomföras under 2022. Det handlar om digitalt ledarskap, rutiner och riktlinjer för kommunikations- och samarbetskanaler samt uppdatering av befintligt intranät.

Pandemin har inneburit att SÄRF inte arrangerat egna event. Den digitala närvaron har fortsatt prioriterats. Det är tydligt att rörlig media är den typ av kommunikation som får mest uppmärksamhet och spridning på sociala medier. Under året har ett femtiotal filmer producerats, dels med syfte att beskriva verksamheten, dels för att informera om hur olika typer av olyckor förebyggs och hanteras.

SÄRF:s kommunikation har särskilt anpassats för att nå unga vuxna, individer med begränsade kunskaper i svenska och personer som är 70 år och äldre. Riktad annonsering i sociala medier, medverkan i lokalmedia och synlighet på skärmar i matvarubutiker har varit återkommande sätt för att nå dessa grupper samt en bred allmänhet med förebyggande budskap under året. Dessa målgrupper kommer även fortsättningsvis att stå i fokus för att öka deras riskmedvetenhet och förmåga att hantera olika typer av olyckor.

Under året har ett rådigt ingripande från allmänheten i samband med en brand särskilt uppmärksammats. Genom att lyfta fram goda exempel får fler kännedom om hur de kan agera i en nödsituation. SÄRF samverkade med ett kommunalt bostadsbolag kring insatsen som också fick medial uppmärksamhet.

SÄRF har i stor utsträckning omnämnts och intervjuats i lokalmedia. Detta främst kopplat till den uttryckande verksamheten men även tillsynsverksamheten. Bland annat har ett ärende, där SÄRF:s politiska direktions beslutat om vite för en fastighetsägare på grund av bristande brandskydd, uppmärksammats.

Lokalmedia har även deltagit vid flera insatsövningar vilket genererat reportage om arbetsmetoder och övningsupplägg. Det finns fördelar med att allmänheten på så sätt ges inblick i verksamheten, samtidigt som samverkan med lokalmedia utvecklas.

Mediehantering är ett stående inslag i introduktion av befäl och återkommande för de funktioner som regelbundet har kontakt med media. Riktlinjerna i SÄRF:s Mediehandbok från 2020 förankras på så sätt kontinuerligt i organisationen.

TEKNIKUTVECKLING

SÄRF måste följa samhällets utveckling, vilket bland annat innebär att arbeta med digitalisering. Den digitala arbetsplatsen omfattar all personal och deras olika arbetsställen och förutsättningar. Året har inneburit en uppstart på ett mer strategisk plan för att digitalisera verksamheten som helhet.

Utbyte och modernisering av tekniska lösningar för utalarmering är ett ständigt pågående arbete. Under året har SÄRF

utökat antalet fiberanslutningar och idag har samtliga stationer fiber vilket bidrar till en förbättrad och säker digital arbetsmiljö.

Genom MSB har SÄRF blivit beviljade ett bidrag för utbyte och förnyelse av tekniken i larm- och ledningscentralen. Projektet har pågått sedan 2020 och målet har varit att tekniken ska anpassas till behovet och inte tvärtom.

Den dynamiska och sekundoperativa verksamheten ställer krav på att tekniken ska vara lätthanterlig både i vardag och i extremt pressade situationer samt fungera dygnet alla timmar. Mot bakgrund av detta har personalgruppen kopplad till ledningscentralen gått in i projektet med tankesättet att tekniken ska anpassas för att larma ut rätt styrkor utan onödiga tekniska fördröjningar samt möjliggöra ledning av kommunal räddningstjänst och samverkan med aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Tekniken ska alltså anpassas efter behovet och inte tvärtom.

METODUTVECKLING

Under året har SÄRF deltagit i flera projekt med externa parter för att utveckla metoder för framtiden. Ett projekt, gällande punktering av vätgastankar med hjälp av skyttar, har genomförts tillsammans med Research Institutes of Sweden, RISE, MSB och Lunds Tekniska Högskola, LTH. Det har bidragit till att skyttarnas utrustning har kompletterats vilket möjliggör att den typen av tankar kan punkteras.

I samverkan med RISE har även tester med brand i elfordon och sprinkler utförts. Att vara delaktiga i forskning som direkt berör SÄRF:s verksamhet är stimulerande och utvecklande för personalen. Förhoppningen är att arbetet mynnar ut i nya angreppssätt och metoder som innebär än mer effektiva räddningsinsatser.

Reglering av arbete med brandgasventilering har beskrivits i en rutin som kommer att spridas i hela organisationen under 2022. Dokumentet ska stödja operativ personal för säkra och effektiva insatser.

Ett arbetssätt kring pågående dödligt våld, PDV, har utarbetats och kommer att spridas till all operativ personal i organisationen under 2022.

Elever från Viskastrandsgymnasiet i Borås har byggt fullskaliga moduler som använts vid övningar för att utveckla förmågan gällande konstruktionsbränder. SÄRF ser positivt på den lokala samverkan.

OPERATIVA HÄNDELSER

Antalet händelser, 2 360st, är en liten minskning från föregående år som hade 2 480st. Årets siffra är den lägsta sedan 2012 vilket visar på minskad rörelse i samhället till följd av av pandemin.

Vid en jämförelse mellan åren 2021 och 2020 har antalet larm minskat i kommunerna Borås, Svenljunga och Tranemo medan de har ökat i kommunerna Bollebygd, Mark och Ulricehamn. Den största procentuella minskningen av larm, med närmare 16 procent, har skett i Tranemo. Det är glädjande då Tranemo under 2020 var en av de få kommuner där larmen ökade. Den största procentuella ökningen av larm, i jämförelse med 2020, har skett i Ulricehamns kommun där ökningen är elva procent. Det ska nämnas att siffran ligger betydligt lägre än före pandemin.

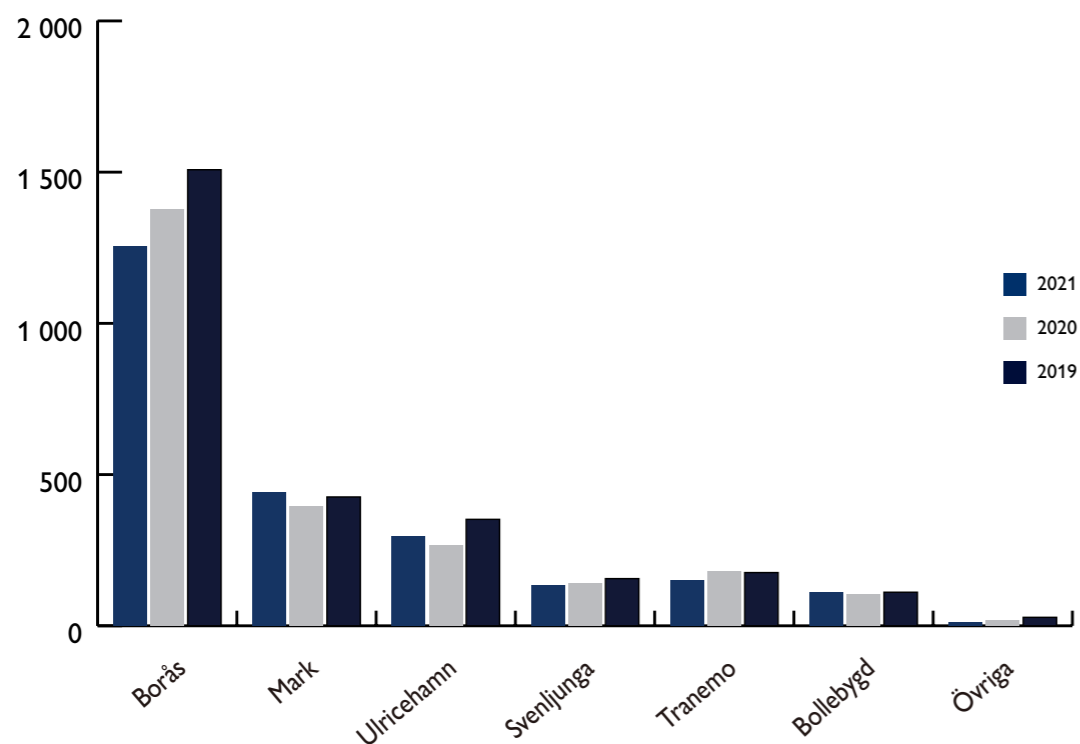
Den vanligaste larmorsaken är automatlarm utan brandtillbud. SÄRF har ett mål att arbeta aktivt för att minska denna typ av larm och därmed förhindra onödiga uttryckningar. Larmtypen har minskat med 12 procent i jämförelse med 2020, från 867st till 761st.

Utlarmningen till trafikolyckor har ökat något under 2021 jämfört med 384st för 2020 till 413st. Detta är långt under nivåerna före pandemin då SÄRF under 2019 larmades till 513st trafikolyckor.

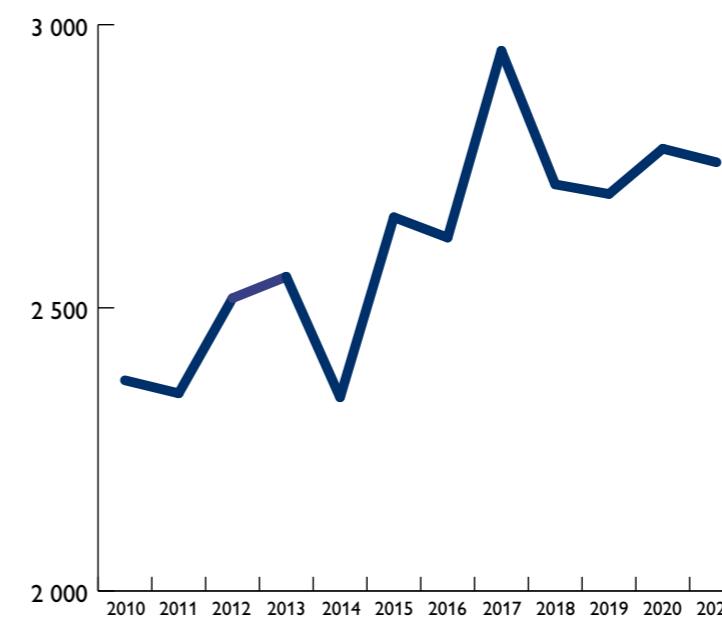
Resterande larmtypen ligger på liknande nivåer 2021 och 2020. Hjärtstoppslarm är den larmtyp som ökat mest. Larmtypen ökade både 2021 och 2020. Det kan vara en följd av den pågående pandemin, befolkningstillväxten inklusive den ökade medelåldern. Antalet larm har varit färre i kategorin om hot om suicid trots att den mentala ohälsan ökade i samhället som pandemin kan ha bidragit till. Antalet larm var 48st under 2021 ställt mot 58st för 2020.

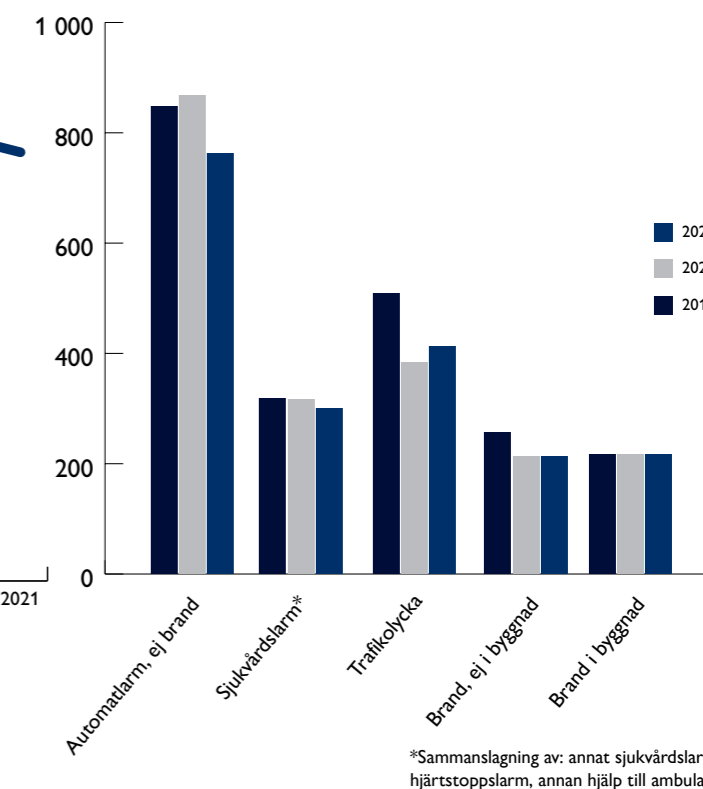
ANTAL INSATSER PER MEDLEMSKOMMUN 2019-2021

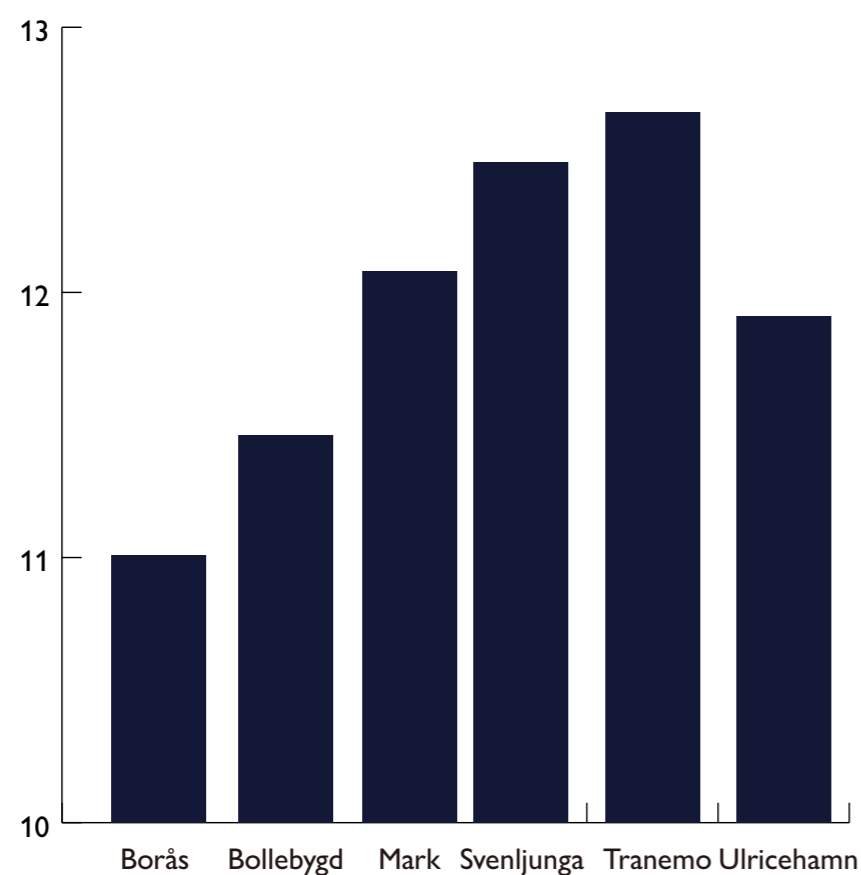
SKADEHÄNDELSER I SÄRF 2010-2021

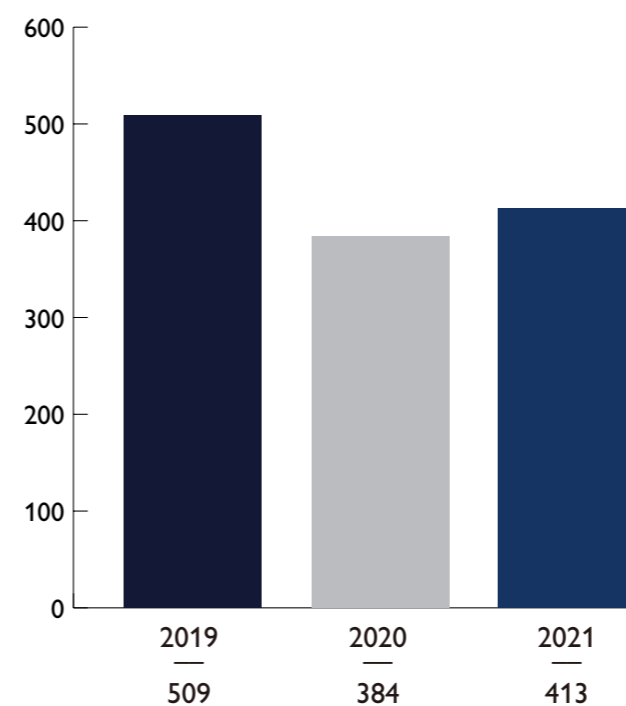
ANTAL INSATSER FÖRDELADE PÅ VANLIGT FÖREKOMMANDE HÄNDELSER 2019-2021

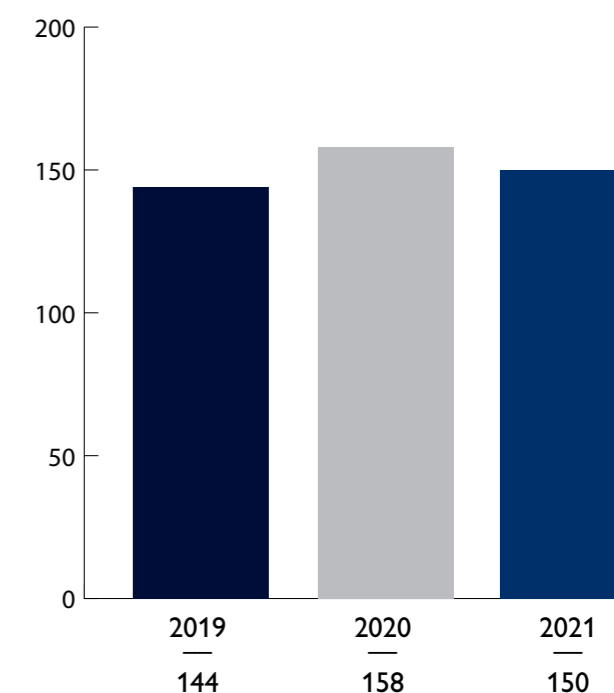
ANTAL INSATSER PER TUSEN INVÅNARE I RESPEKTIVE KOMMUN 2021

ANTAL TRAFIKOLYCKOR 2019-2021

ANTAL BOSTADSBRÄNDER 2019-2021

EN AV ÅRETS HÄNDELSER

Klockan 22.53 fredagen den 21 maj tändes lamporna i logementen och högtalarna ljud: "Litet larm, Automatlarm, Brand Ålgårdsvägen 7-9, Willys Borås". En ganska vanligt förekommande larmtyp. Vi hoppade in i 1010 med en styrkeledare och fyra brandmän, jag körde. Vi svängde ut höger på Kungsleden mot Knalleland och såg snart rökutveckling från byggnaden. Den vanliga vindruterapporten tillbaka till ledningscentralen "Lampan blinkar, inget synligt utifrån, vi kontrollerar" ersattes med "Konstaterad rökutveckling, dra stort larm".

Vi tog oss in till centralapparaten för att kontrollera vilka sektioner som löst och för att komma åt orienteringsritningen för att ta reda på hur byggnaden ser ut och snabbare kunna vidta åtgärder. På utsidan har vi tagit oss till andra sidan av byggnaden där tjock brandrök blandat med gnistor väller ut ur en röklucca på byggnadens fasad, vi konstaterar att det är där vi vill få upp vårt höjdfordon.

Uppstartsskedet är förutom framkörningen det som kräver mest utav en chaufför, man behöver vara överallt och hjälpa till och stötta med

den utrustningen som behövs. Helst ska utrustningen vara framme och redo innan den behövs vilket ställer stora krav på prioriteringsförmåga och att kunna förutse vart insatsen är på väg.

Invändigt har rökdykarna lokaliserat en väg fram till branden och vi lägger ut slang för att kunna angripa branden ifrån ett trapphus som leder till en korridor i anslutning till det brandutsatta utrymmet. När rökdykarna tar sig in möts de av en väldigt svårarbetad miljö, det är noll sikt och väldigt varmt och de upplever att det brinner i princip överallt i det brandutsatta lagret.

Trots rökdykarnas tappra försök att stävja branden så tog sig branden upp vidare på taket genom en glipa mellan fasad och tak. När branden har vandrat vidare i konstruktionen blir det helt andra förutsättningar för att arbeta inne i byggnaden och rökdykarna var på grund av detta tvungna att backa till en säker plats och endast skydda och bevaka brandcellsgränser.

Räddningsinsatsen på Ålgårdsvägen i Borås den 21 maj blev omfattande.

Rökdykning påbörjas men får avbrytas på grund av värme och rasrisk. Branden, som börjar i ett lagerutrymme, sprider sig till taket. Taktiken blir då att låta taket brinna av samtidigt som det vattenbegjuts ifrån höjdfordon.

Med anledning av kraftig rökutveckling tar räddningsledaren beslutet att gå ut med ett VMA, Viktigt meddelande till allmänheten, ett par timmar in i insatsen. Personer i området uppmanas att gå inomhus och stänga fönster, dörrar och ventilation.

Stora mängder släckvatten omhändertaras i samband med insatsen som blir omfattande och kräver stora personella resurser från flera av förbundets stationer

I det här skedet så lugnar insatsen ner sig ifrån ett väldigt högt tempo till en nivå som ska pågå i många timmar, ett lågintensivt arbete som handlar om principen "hit – men inte längre". Räddningsledaren bestämmer en gräns som ofta utgörs utav en byggnadsteknisk gräns där vårt arbete ska bromsa brandens framfart så att gränsen klarar av att stå emot.

Framåt halv sju tiden på morgonen får jag beskedet ifrån min styrkeledare att avlösning har kommit och att jag ska åka hem. När jag kommer tillbaka till brandstationen finns det inget återställningsarbete för mig att göra utan jag tar en dusch och somnar på soffan. När pågående skift kommer till jobbet vaknar jag och från fönstret ser jag den stora rökpelaren borta vid Knalleland och kan ganska enkelt räkna ut vad mina kollegor kommer spendera sin lördag med.

Mattias, Brandman
Borås heltidsstation
SÄRF

innan den avslutas söndagen den 23 maj. I samband med händelsen samverkar SÄRF med bland andra polis, fastighetsägare, kommun och angränsande räddningstjänster.

Insatsuppföljning är en viktig del av verksamhetsuppföljningen och har genomförts i syfte att dra lärdomar ifrån händelsen.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

EN RÄDDNINGSTJÄNST FÖR ALLA

Att vara en räddningstjänst för alla som speglar samhället är ett aktivt arbete under ständig utveckling för SÄRF i likhet med landets alla räddningstjänster.

Att attrahera och nå en bred rekryteringsbas är en förutsättning för att personalförsörja framtidens räddningstjänst. Den ska kännetecknas av en arbetsmiljö som välkomnar olikheter och tar tillvara fler perspektiv. Under 2021 har MSB i samarbete med räddningstjänster och SKR tagit fram tre gemensamma målbilder. De tar sikte på år 2030 och en handlingsplan för åtgärder beskrivs för åren 2022-2024. Målbilderna beskriver den önskade läget år 2030: att såväl arbetsmiljön på räddningstjänsterna som miljön på MSB:s utbildningar är inkluderande och välkomnar och tillvaratar olikheter, att fler personer ur underrepresenterade målgrupper söker sig till och vill jobba kvar inom räddningstjänsten och att hela befolkningen får en god och jämlik service. SÄRF välkomnar inriktningen för ökad jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten 2030 med tillhörande handlingsplan

RISKER OCH MÖJLIGHETER

OMVÄRLDEN

Det finns många omvärldsfaktorer som påverkar SÄRF. Även om den traditionella verksamheten, att reaktivt rycka ut och snabbt vara på plats när en olycka har skett, fortsatt kommer att vara en viktig grund i uppdraget kommer även kraven på att arbeta mer förebyggande och långsiktigt att öka.

Framtidens risker kommer ställa stora krav på förändringar hos SÄRF. Klimatförändringar leder till mer komplexa

natur- och transportolyckor. Bränder, sprängningar eller hot om sprängningar kommer sannolikt användas allt oftare av människor för att kommunicera eller för att sprida oro. Samtidigt förändras det säkerhetspolitiska läget och kraven på vår förmåga att kunna hantera krigets verkningar ökar. Parallellt med detta ökar människors förväntningar att få hjälp av räddningstjänsten vid olika typer av händelser.

SÄKERHETSLÄGET

Det allmänna säkerhetsläget har i Sverige och i vår omvärld försämrats under de senaste åren. Det pågår en utredning om det civila försvaret som bland annat ser på ledningsförmåga hos kommuner och regioner. I väntan på nya inriktningar förlängdes överenskommelsen mellan MSB och SKR för kommunernas arbete med civilt försvar för 2018-2020 med ett missiv för 2021-2022. Kravet på en förstärkt krisberedskap och att bygga upp det civila försvaret igen är tydligt. Under 2022 kommer SÄRF att fortsätta arbetet med utbildning, säkerhetsskydd, krigsorganisation och bemanning av den.

DIGITALISERING

Digitaliseringen är viktig del av den ständigt pågående effektiviseringen. Behovet av information såväl internt som externt kommer att öka. I framtiden kommer digitalisering vara en nyckelfaktor för SÄRF. Eftersom SÄRF är en samhällsviktig verksamhet som handhar känslig information, måste digitalisering gå hand i hand med ett gott säkerhetsskydd, något som också är kostnadsdrivande.

FRAMTID

SÄRF VISION 2030

När framtiden blir allt mer oförutsägbar utgör en trend- och omvärldsanalys ett viktigt verktyg för förbundets vision, syfte,

mål och verksamhetsplanering. Det finns tydliga trender, både i omvärlden och lokalt som påverkar svensk räddningstjänst och SÄRF, både på kort och lång sikt, vilket behöver beaktas. Framtiden kräver en räddningstjänst som har förmågan att uppfatta förändringar och som kan ställa om därefter. Megatrender utvecklas ofta långsamt och smygande, så pass sakta att de ibland är svåra att fånga, för att plötsligt bli överhängande.

Agenda 2030 är hela världens gemensamma färdplan för ekonomisk, social och miljömässig utveckling som ska ses som ett ramverk för såväl nationellt som lokalt hållbarhetsarbete. SÄRF:s kontinuitets-, utvecklings- och förändringsarbete utförs inom ramen för "SÄRF VISION 2030" och förbundets vision om ett säkert och olycksfritt samhälle för alla. Med kompassnålen riktad framåt fortsätter SÄRF under kommande verksamhetsår att klargöra den strategiska målstyrningen som väver samman och konkretiserar de övergripande strategiska utgångspunkterna i förbundets problembild, förbundsordning och de nationella målen i LSO med SÄRF:s vision, strategiska inriktningar, hållbarhets- och säkerhetsmål.

Tillitsbaserad styrning eller medarbetarbetardriven utveckling kräver ett ständigt underhåll samtidigt som det kan vara en motor för utveckling och innovation. Styrmodellen kan ses som ett förhållningssätt med tillit till de som utför arbetet med fokus på kärnverksamheten. Grundläggande faktorer är helhetssyn, lärande, samverkan och att styrningen sker i samskapande dialog med verksamheten. SÄRF:s förändringsresa kommer att fortsätta att utveckla arbetet inom kultur, ledarskap och medarbetarskap samt genomföra organisatoriska förbättringsåtgärder.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

PANDEMINS PÅVERKAN

Som samhället i övrigt har SÄRF påverkats av pandemin under året. I mars 2020 sammanställdes lokala rutiner för medarbetare vilka kontinuerligt reviderats allt eftersom nya budskap och rekommendationer har förmedlats från regering och myndigheter. Gedigen planering har krävts för att vara rustade gentemot en eventuell omfattande personalfrånvaro.

Åtgärder för att hindra smittspridning har åtgärder vidtagits och löpande

följts upp. Möjligheter till hemarbete har funnits för personalgrupper med arbetsuppgifter som har möjliggjort det.

Även om SÄRF drabbats av frånvaro av olika slag relaterat till pandemin har detta inte påverkat möjligheten att bemanna verksamhetskritiska funktioner och fullgöra SÄRF:s uppdrag.

Vattendykande personal omfattas av särskilda medicinska regler som följts upp via företagshälsovården i de fall där personal varit konstaterad med covid-19.

UTVECKLING AV SYSTEM OCH RUTINER

Under året har ett nytt system för tidsredovisning införts för all heltidspersonal. I samband med införandet har interna rutiner setts över och digitaliserats med syfte att effektivisera och förenkla redovisning och uppföljning av tid samt hantering av frånvaro. Förändringen har minimerat administrativt pappersarbete och inneburit en process som är mer kompatibel med ett modernt och flexibelt arbetssätt.

REKRYTERING

Årligen genomförs två rekryteringsprocesser för personal till stationer med räddningstjänstpersonal i beredskap, RiB och en rekryteringsprocess för brandmän till heltidsstationerna i Borås och Skene.

Med anledning av personalörlighet och personalväxling har rekrytering genomförts av ett antal tjänster såsom lönehandläggare, tekniker, brandingenjör, brandinspektör/utbildare, lagchefer och styrkeledare. I slutet av 2021 inleddes rekryteringen av en biträdande avdelningschef som ska ersätta den tidigare sektionsschefen inom den operativa verksamheten med tillsättning våren 2022. En sedan länge efterfrågad kompetens inom organisationen, verksamhetsstrateg, anställdes sommaren 2021.

SÄRF annonserar målgruppsanpassat via sociala medier när det anses vara lämpligt men använder även annonsering i dagstidningar och fackpress. SÄRF:s lediga tjänster annonseras alltid på förbundets webbplats, www.serf.se och via Arbetsförmedlingens platsbank.

HELTIDSSTATIONER

Grundkravet för arbete som brandman vid SÄRF:s heltidsstationer är att utbildningen Skydd mot olyckor, SMO, är genomförd. För semestervikariat är även personal från egna RiB-stationer aktuella

ANTAL ANSTÄLLDA

Antalet anställda inklusive tidsbegränsat anställda uppgick 2021-12-31 till 502 personer, 36 kvinnor och 466 män. Fördelning per personalgrupp enligt nedan:

Personalgrupper	2021	2020	2019
Heltidsanställd operativ personal, ledning och stödfunktioner	137	139	141
Räddningstjänstpersonal i beredskap fördelade på 17 stationer	301	304	295
Personal i räddningsväm fördelade på sex stationer	64	65	66
Totalt	502	508	502

för anställning. Det är en uppskattad modell som även resulterat i att flera av SÄRF:s RiB-anställda valt att läsa SMO.

Åldersfördelningen medför ett flertal möjliga pensionsavgångar under 2021 och framåt varav flera är anställda i en befälsfunktion. För att möta personalbehovet har vissa utbildningar till styrkeledare och insatsledare tidigare varit begränsade till de rekryteringsprocesser som genomförts under 2020 och 2021.

RIB-STATIONER

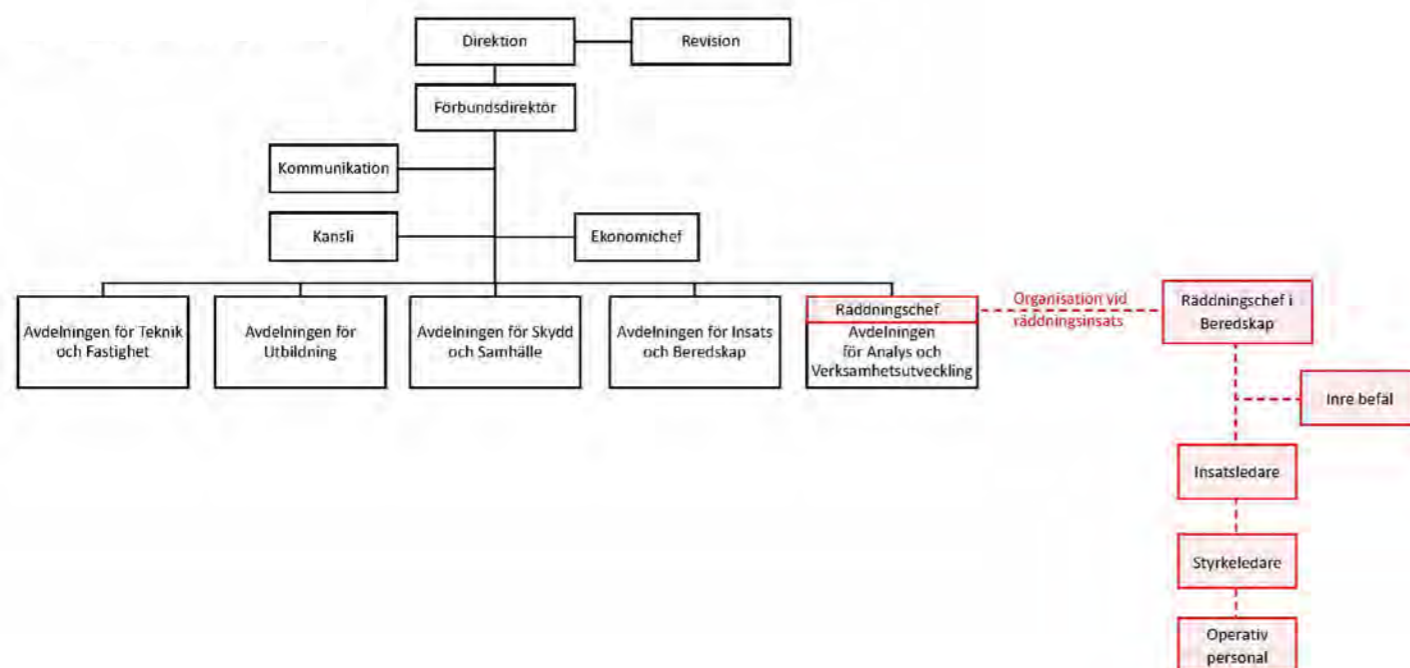
Förbundets brandmän i beredskap är en betydande del av SÄRF:s totala beredskap. Med syfte att behålla personal och för att locka nya förmågor arbetar SÄRF aktivt med att skapa goda förutsättningar för medarbetarna. Vid rekryteringsbehov används framförallt riktade insatser och annonsering. Rekryteringsarbetet bygger också på befintliga medarbetares goda ambassadörskap för SÄRF genom sina kontaktnät på respektive ort.

Trots vissa svårigheter att fylla personalbehovet på ett antal stationer under året har rekryteringsprocesserna varit lyckade. Totalt har 20 personer utbildats och börjat arbeta som brandmän i beredskap under 2021.

En av åtgärderna för att underlätta rekrytering till RiB har sedan ett antal år tillbaka varit en modell för praktiktjänstgöring. Modellen innebär att personer som är intresserade att prova på arbetet får möjlighet att vara praktikant under en begränsad period på en RiB-station. Intresset för att vara praktikant är fortsatt stort. Totalt anställdes elva nya praktikanter under 2021. Utav dessa gick sex vidare till anställning som brandman i beredskap under 2021 och två för anställning 2022. Under hösten rekryterades sju brandmän i beredskap som utbildas och anställs med start under våren 2022.

Trots ett stort intresse för att bli brandman i beredskap kvarstår utmaningar

SÄRF:S ORGANISATION PER 2020-01-01

Åtta anställda från olika personalgrupper deltog på plats i Kiruna under KIRtj:s nätverksträff i oktober.

på grund av en förhållandevis hög personalomsättning. 22 medarbetare har avslutat sin anställning under året. För samtliga stationer krävs ett stort engagemang och hög flexibilitet hos befintliga medarbetare för att hålla beredskapsplaneringen. Tack vare medarbetarnas engagemang kan SÄRF dygnet runt, året om upprätthålla beredskap enligt beslutad grundbemanning. Vid ett fåtal tillfällen har situationen krävt en tillfällig nedgång i beredskap på enstaka stationer på grund av personal- eller kompetensbrist.

RÄDDNINGSVÄRN

Förbundets sex räddningsvårn utgör en viktig resurs och finns på följande orter; Borgstena, Hedared, Hökerum, Liared, Långhem och Töllsjö. Ett värn består av omkring tio personer som bor och ofta även arbetar på orten. De står frivilligt till förfogande för att rycka ut vid händelser. Personalen används för en första insats vid bränder och andra slags olyckor. Totalt ingår 64 personer i räddningsvärnen. Under året har tre nya personer antagits och fyra har slutat. Medelåldern vid räddningsvärnen är 48 år.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

SÄRF arbetar för att vara en räddningstjänst för alla.

Lönekartläggning utförs varje år och vid rekryteringstillfällen. SÄRF har infört en lönestruktur i syfte att följa gällande avtal och god sed på arbetsmarknaden.

Förutsättningar för medarbetare avseende rutiner, material, utrustning och lokaler behöver fortlöpande förändras och förbättras i avsikt att öka möjligheterna för alla att kunna utföra sitt arbete på ett säkert och tryggt sätt.

Normer och normkritik har varit ett återkommande tema på årets arbetsplatsmöten. Med en ökad intern kunskap har områden som är i behov av utveckling identifierats. De utgör en grund i SÄRF:s aktivitetsplaner rörande likabehandling, jämställdhet och mångfald som i sin tur innebär uppdateringar och revideringar av handlingsplaner och integreringsutveckling.

Att anpassa befintliga lokaler till konceptet friska brandmän är ett arbete som pågår kontinuerligt. Fungerande lösningar för omklädning och dusch är av en stor betydelse för alla anställda. Ett lösning med ett gemensamt utrymme för omklädning med separata duschbås på Bollebygds brandstation har under året omnämnts i MSB:s tidskrift Tjugofyra 7.

SÄRF är precis som flertalet räddningstjänster i landet underrepresenterat avseende kvinnliga medarbetare som utlandsfödda. SÄRF är medlem i Nätverket för Jämställd Räddningstjänst, NJR, och Nätverket kvinnor inom räddningstjänsten, KIRtj. Nätverket arrangerade 12-13 oktober sin årliga träff, denna gång i Kiruna. Från SÄRF deltog åtta anställda från olika yrkeskategorier på plats i Kiruna och ett antal medarbetare tog del av nätverksträffen på distans.

SÄRF deltar aktivt i samverkan kring jämställdhet- och mångfaldsfrågor såväl regionalt som nationellt. I Västra Götaland samverkar räddningstjänsterna i RädksamVG. Beredningsgruppen

för HR-frågor har under 2021, som ett av sina uppdrag, arbetat med att ta fram gemensamma aktiviteter, så som inspirationsdagar, för att främja en inkluderande räddningstjänst.

Pandemin har begränsat utåtriktad verksamhet som exempelvis deltagande vid lokala Pride-arrangemang. I anslutning till Borås Pride publicerades en film i sociala medier med budskapet "Vi är en räddningstjänst för alla". Prideflaggan har vajat på SÄRF:s arbetsplatser med flaggstång i samband med årets lokala Pride-evenemang.

ARBETSMILJÖ

För att säkerställa en god och säker arbetsmiljö för alla medarbetare läggs stort fokus på arbetsmiljöarbetet. Det sker systematiskt som en del i det ordinarie arbetet och medvetenheten om risker eller hot om risker för ohälsa eller sjukdom har ökat bland personalen. Samtliga tillbud och arbetsskador hanteras, åtgärdas och följs upp i förbundets Skyddskommitté.

Skyddskommittén hanterar alla typer av arbetsmiljöfrågor som uppkommit på arbetsplatsträffar, via tillbudsanmälan, arbetsskadeanmälan, felanmälan och riskanalyser eller andra sammanhang.

Antalet anmälda tillbud är detsamma som föregående år, totalt 14. Antalet anmälda arbetsskador är något fler än föregående år där sju arbetsskador har anmälts.

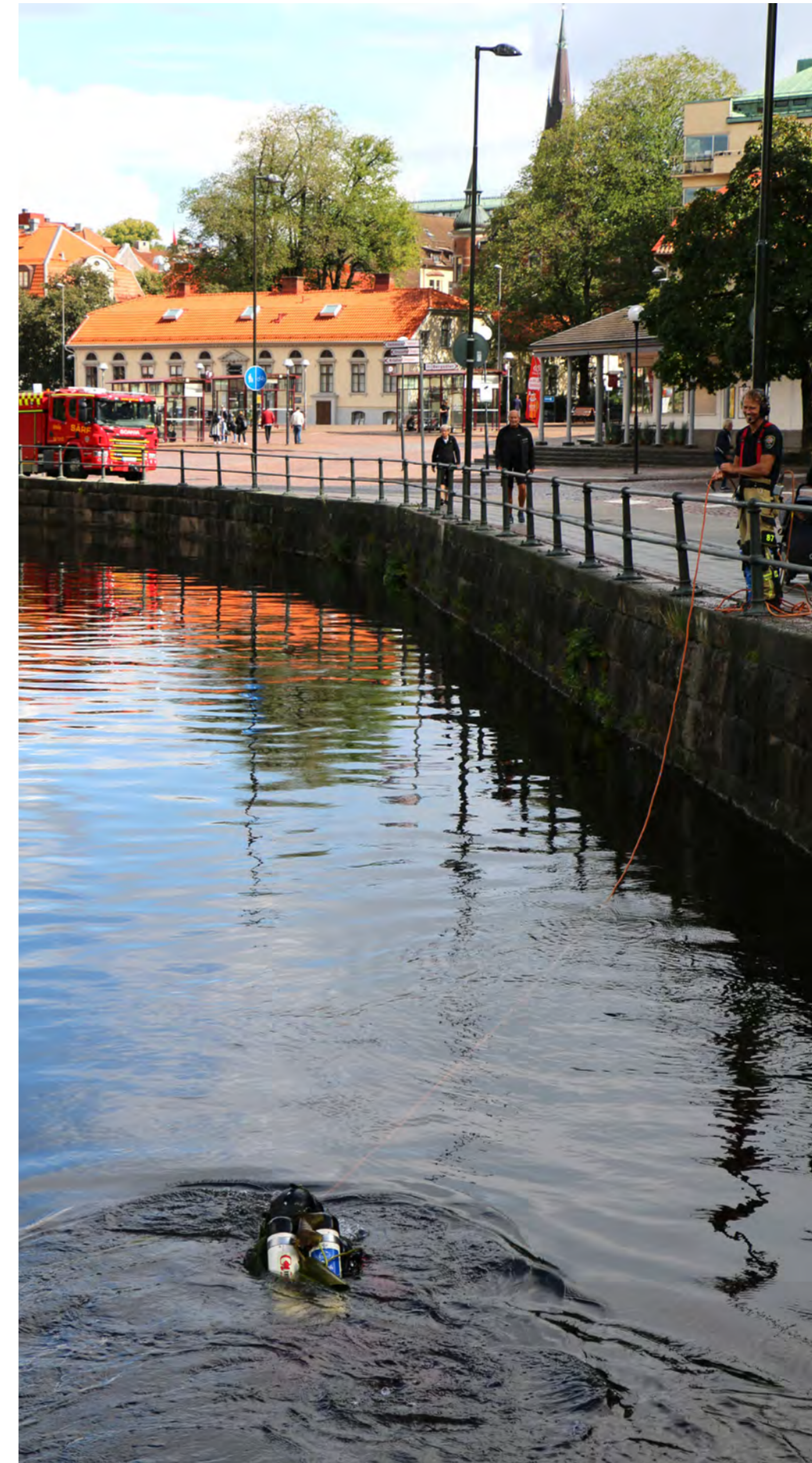
Inget tillbud har anmälts som ett allvarligt tillbud till Arbetsmiljöverket under 2021.

Skyddsronder har genomförts och utmynnat i en åtgärdsplan som kontinuerligt följs upp.

Grundläggande arbetsmiljöutbildning för styrkeledare, skyddsombud och platschefer på RiB- och Värn-stationerna var planerad att genomföras år 2020 men senarelades med anledning av pågående pandemi.

Under 2021 påbörjades genomförandet och runt 20 medarbetare deltog vid det första utbildningstillfället.

Pandemin har även under 2021 utgjort en stor utmaning i arbetsmiljöarbetet

och krävt anpassningar i verksamheten. Syftet har varit att minska smittspridning och därmed har arbetsmoment och rutiner riskanalyserats, bedömts och reviderats kontinuerligt. Distansarbete har utökats och tillämpats för de medarbetare med arbetsuppgifter som kan utföras på distans. Det har ställt stora krav på väl fungerande teknik, medfört förändrade arbetsrutiner, nya rutiner för att kommunicera och i många andra avseenden påverkat samtliga medarbetare.

Under hösten inleddes en sex månader lång testperiod av ett nytt verktyg för att följa och arbeta aktivt och löpande med den psykosociala arbetsmiljön. Varje vecka får all heltidsanställd personal möjlighet att besvara ett antal frågor digitalt som

ackumuleras i en temperaturmätning. Frågorna varierar och är baserade på forskning och handlar om kategorier så som ledarskap, arbetsituation och personlig utveckling. Alla svar är anonyma. Presentation av resultat görs endast på grupp nivå och kan inte spåras till enskild individ. Respektive chef får löpande sammanställning för arbetsgruppen. Respektive chef arbetar därefter tillsammans med arbetsgruppen med de olika områden som presenteras och där det finns behov av förbättringar eller behov av att bibehålla ett redan gott resultat.

Arbetsmiljöverket besökte SÄRF i november 2021 för inspektion på arbetsplatsen Borås brandstation. Arbetsmiljöverket återkopplade att SÄRF uppvisar en hög säkerhetsmedvetenhet och att mycket i arbetsmiljöarbetet finns på plats. Arbetsmiljöverket påtalade också förbättringsområden som kräver åtgärd. Arbete inleddes med åtgärder efter inspektionen som ska vara färdigställda tills dess att Arbetsmiljöverket återkommer i februari 2022.

Totalt är
502
anställda i SÄRF.

PERSONALSTATISTIK

Antal anställda, sjukfrånvaro samt medelålder innefattar alla anställda (tillsvidareanställda, vikarier, visstidsanställda). Avgångar, nyanställda och personalomsättning omfattar endast tillsvidareanställningar.

	2021	2020	2019
Borås och Skene heltidskårer samt dagtidspersonal			
Antal anställda	137	139	141
varav kvinnor	18	18	18
varav män	119	121	123
Avgångar under året	7	3	9
Nyanställda under året	7	4	9
Personalomsättning (%)	5,9	2,3	6,9
Sjukfrånvaro (%)	2,44	2,65	1,72
Medelålder			
Borås heltidskår	43	42	42
Skene heltidskår	43	43	43
Dagtidspersonal	48	48	47
RiB-personal			
Antal anställda	301	304	295
varav kvinnor	16	15	13
varav män	285	289	282
Avgångar under året	22	16	24
Nyanställda under året	20	22	25
Personalomsättning (%)	7,0	4,8	7,6
Sjukfrånvaro (%)	3,11	2,7	2,6
Medelålder	43	43	43
Värmpersonal			
Antal anställda	64	66	64
varav kvinnor	2	2	2
varav män	62	63	64
Avgångar under året	4	2	2
Nyanställda under året	3	1	4
Medelålder	48	47	48
Arbets skador och tillbud för samtliga personalgrupper			
Anmälda arbets skador	7	2	5
Anmälda tillbud	14	14	20

SJUKFRÅNVARO FÖRDELAT PER ÅLDERSGRUPP OCH LÅNGTIDSSJUK (>60 DAGAR)

Statistiken omfattar heltidsanställd operativ personal samt dagtidspersonal, inte RiB- eller värmpersonal. Sjukfrånvaro anges i procent av ordinarie arbetstid. Långtidssjuk anges i procent av den totala sjukfrånvaron. Fördelning av sjukfrånvaro för kvinnor och män redovisas inte av integritetsskäl.

Ålder	Sjuk %	varav Långtidssjuk %
29 år eller yngre	*	*
30-49 år	2,23	18,73
50 år eller äldre	2,53	12,88
Samtliga åldersgrupper	2,44	20,45

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN

MÅLUPPFÖLJNING

Direktionen fastställde 2020-12-18 Verksamhetsplanen för 2021 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå Handlingsprogrammets fyraåriga säkerhetsmål. Säkerhetsmålen syftar till att ge styrning till organisationen och delas upp i årliga prestationsmål. Om de uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

Totalt har förbundet nått 95 procent i måluppfyllelse för Prestationsmål 2021.

De prestationsmål som innehåller aktiviteter med fysisk närvaro, till exempel deltagande på lokala evenemang för information om brandskydd (under ett normalår deltar SÄRF vid 50-talet evenemang) har inte genomförts enligt plan på grund av pandemin.

För detaljer kring uppföljning av mål hänvisas till rapporten Uppföljning av Prestationsmål 2021.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Kommunallagen anger att Direktionen ska tillse att kontrollen är tillräcklig inom SÄRF och att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett tillfredsställande sätt. Det vill säga att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- ▶ Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- ▶ Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- ▶ Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

Förbundsdirektören ansvarar för konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll och ska årligen rapportera till Direktionen hur den interna kontrollen fungerar.

De verksamhetsansvariga cheferna inom SÄRF ska följa regler och anvisningar om intern kontroll, och informera övriga anställda om innebörden. De ska verka för att arbetsmetoderna bidrar till en god intern kontroll.

INTERNKONTROLLPLAN 2021

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten genom att ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

För årets uppföljning hänvisas till rapporten Uppföljning Internkontrollplan 2021.

UPPFÖLJNING AV STRATEGISKA INRIKTNINGAR

Med utgångspunkt från förbundets uppdrag, förbundsordning och de nationella målen i LSO har SÄRF formulerat sju strategiska inriktningar för perioden 2020-2023. De ska styra SÄRF:s strategiska arbete för att vara en räddningstjänst i tiden och för framtiden. Under 2021 har flertalet aktiviteter genomförts i linje med dessa inriktningar.

EN MEDARBETARDRIVEN ORGANISATION

För att nå uppsatta mål där organisationen strävar åt samma håll arbetar SÄRF löpande med medarbetardrivna processer. Det innebär att personal tilldelas ansvarsområden både på individ- och gruppnivåer som ger möjligheter till innovation och säkerställande av verksamhetens kontinuitet. För att nå ett ökat engagemang med en inre motivation förutsätts av en tydlig ledning och styrning. Medledarskap och medledarskapsutveckling är en ledstjärna för att nå bästa nytta för verksamhetens stabilitet och framåtskridande.

Det agila förhållningssättet med en bredare arbetsfördelning inom organisationen bidrar till en ökad förståelse för verksamhetens uppdrag och mål.

AGERA OCH VERKA FÖR ETT SÄRF

Nyckelfunktioner har getts ett tydligt uppdrag att kommunicera holistiskt där olika personalgrupper integreras. Digitala arbetsforum har förkortat kommunikationsvägarna.

SÄRF:s operativa ledningssystem hanteras som en helhet utan gränser för att ge rätt resurs vid rätt tid för en snabb och effektiv räddningsinsats.

Olika personalgrupper ges möjlighet att mötas i tvärsektionella forum för att öka förståelsen för varandras roller och uppdrag.

Med tydligt satta mål och gemensamma aktiviteter skapas förutsättningar för en enad ledningsgrupp.

GOD KOMMUNIKATION SKA GENOMSYRA HELA ORGANISATIONEN

Året har inneburit särskilt fokus på diskussion och övningar kring jämställdhet, normer och värderingar inom de olika arbetsgrupperna.

Vikten av god kommunikation har varit och fortsätter att vara en kärnfråga i rekrytering och kompetensutveckling av chefer och befäl.

Ett kontinuerligt samarbete mellan avdelningar och regelbundna avstämningar möjliggör god kommunikation. God kommunikation har också varit i fokus vid hantering av operativa händelser.

EN KOMMUNIKATIV OCH SYNLIIG RÄDDNINGSTJÄNST

Det externa informationsarbetet är aktivt i förbundets olika kanaler. Personal från olika delar av verksamheten bidrar till att producera och sprida de budskap som förmedlas externt. Operativ personal möter allmänheten vid lokala samlingspunkter i syfte att förebygga olyckor och ge räddningstjänsten ett ansikte utåt.

Det sker en regelbunden och god samverkan mellan operativ personal och förebyggande verksamhet i form av inrapporterade avvikelser.

Inre ledning följer framtagna strategier att kommunicera förebyggande budskap i media som relaterar till pågående räddningsinsatser.

I strävan att vara en aktiv samhällsaktör deltar SÄRF i en rad olika samverkansforum - lokala, regionala och nationella.

RÄTT PERSON PÅ RÄTT PLATS

Initiativet är högst aktuellt i samtliga rekryteringar och dess uppföljning. Målsättningen är att arbeta objektivt i strävan efter att placera rätt person på rätt plats.

Personalens förutsättningar att utföra sitt arbete på bästa sätt följs särskilt upp under årliga utvecklingssamtal.

Det sker ett aktivt arbete med en löpande kompetensförsörjningsplan. Särskild utmaning har berört rekrytering för vissa funktioner vilket löpande följs upp och analyseras.

INTERN STYRNING FÖR GOD KONTROLL

Bemanning och kompetensfördelning mellan lag och stationer ses kontinuerligt över.

Aktivt och fortlöpande arbete med en verksamhetsplanering som underlag till schemaläggning.

Aktivitetsansvariga har fått tydligare krav på att specificera aktivitet och resursbehov.

Chefer söker regelbundet efter avvikelser i sin verksamhet och det sker regelbundna avstämningar kring eventuella oklarheter kring korrekta kostnadsställen och aktuella projekt.

Det finns en ständig strävan efter mer kostnadseffektiva inköp och avtalsprodukter används när möjlighet finns.

GÖRA RÄTT SAKER PÅ RÄTT SÄTT

Verksamhetens behov analyseras utifrån en strävan efter att behovet ska styra medlet och inte tvärtom.

Det har lagts gemensam kraft på att tydliggöra organisationens mål och aktivitetsplaner.

Genom löpande avstämningar och gemensamma informationstillfällen förmedlas enhetlig information och tydligare förväntan.

Organisationens internkontrollgrupp med personal från olika delar av verksamheten har under året särskilt genomlyst huruvida beslutade rutiner efterlevs inom organisationen. Eventuella avvikelser har rapporterats in till ledningen med åtgärdsförslag.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning är att klara balansgången mellan uppsatta mål, beslutad förmåga, god arbetsmiljö, hög säkerhet och en ekonomi i balans.

Det finansiella målet för 2021 uppfylls genom ett positivt resultat på 0,1 Mnkr.

Årets prestationsmål har uppfyllts till 95% trots att vissa aktiviteter ej har kunnat genomföras på grund av pandemin.

Förbundet har god budgetföljsamhet för 2021 men pågående pandemi har resulterat i att personalaktiviteter, verksamhetsutveckling och internutbildningar ej kunnat genomföras enligt plan vilket betyder lägre kostnader jämfört med budget. Detta innebär både en finansiell- och en verksamhetsrisk inför framtiden. Skenande elpriser innebär högre elkostnad jämfört med budget men kostnad för avskrivning är lägre då

investeringar enligt plan är påbörjade under 2021 men slutförs under 2022. Tid till slutleverans tenderar att ta längre tid bland annat av den orsaken att det är brist på halvledarkomponenter.

Det är förbundets uppfattning att medlemsbidragen och övriga ekonomiska medel används på ett effektivt sätt och att SÄRF därmed uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

EKONOMISK STÄLLNING OCH BALANSKRAVSUTREDNING

ÅRETS RESULTAT

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgår till plus 0,1 Mnkr på en omsättning som uppgår till 198,0 Mnkr (193,4 Mnkr för 2020).

Balanslikviditet och rörelsekapital har ökat, se kassaflödesanalys. Eget kapital uppgår till 57,4 Mnkr och ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för Pensionsutfästelse före 1997 på 13,3 Mnkr samt förbundets risker.

Enligt Kommunallagen 11 Kap 5 § ska det varje år upprättas en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR) då denna är avsedd för utjämnning av skatteintäkter.

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas i Årsredovisningen och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten

Kommunalförbundet redovisar ett negativt balanskravsresultat för 2021 på minus 0,2 Mnkr.

% och Mnkr	2021	2020	2019	2018
Balanslikviditet (Oms. tillgång/kortfristig skuld i %)	319%	313%	304%	268%
Rörelsekapital (Oms. tillgång - kortfristig skuld)	79,2	73,7	66,8	57,8
Soliditet (Eget kapital/tillgångar)	34%	36%	34%	34%
Soliditet inkl. Ansvarsförbindelse	26%	28%	24%	24%

BERÄKNING AV BALANSKRAVSRESULTAT

	Belopp i Mnkr
Årets resultat 2021	+0,1
Reducering av jämförelsestörande poster	0,0
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,3
Årets negativa balanskravsresultat att återställa inom tre år	-0,2

RESULTATRÄKNING, TKR

	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1	23 719	23 167
Verksamhetens kostnader	2	-189 801	-179 244
Avskrivningar	3	-7 258	-6 934
Summa verksamhetens nettokostnader		-173 340	-163 011
Medlemsbidrag	4	174 305	170 219
Finansiella intäkter	5	0	36
Finansiella kostnader (avser pensionsskuld)	6	-926	-1 487
Årets resultat		39	5 757

BALANSRÄKNING, TKR

		2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	7	49 151	46 590
Pågående investering	8	3 618	5 663
Summa materiella anläggningstillgångar		52 769	52 253
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar	9	4	53
Summa finansiella anläggningstillgångar		4	53
Summa anläggningstillgångar		52 773	52 306
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	16 095	18 935
Kassa och Bank		99 347	89 339
Summa omsättningstillgångar		115 442	108 274
Summa tillgångar		168 215	160 580
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		57 413	51 656
Årets resultat		39	5 757
Summa eget kapital		57 452	57 413
Avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	11	74 575	68 579
Summa avsättningar		74 575	68 579
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	12	10 069	6 904
Övriga kortfristiga skulder		26 119	27 684
Summa kortfristiga skulder		36 188	34 588
Summa skulder		36 188	34 588
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		168 215	160 580

KASSAFLÖDESANALYS, TKR

	Not	2021	2020
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat exkl. räntenetto		965	7 207
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		7 258	6 934
Realisationsvinst vid försäljning av inventarier		-221	-122
Förändring av avsättning till pension inkl. löneskatt		5 996	1 162
		13 998	15 181
Erhållen ränta		0	36
Erlagd ränta (inkl. ränta på pension)		-926	-1 487
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		13 072	13 730
Förändring i rörelsekapital			
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		2 840	5 003
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		1 599	1 816
Kassaflöde från den löpande verksamheten		17 511	20 549
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	8	-7 773	-6 994
Försäljning av anläggningstillgångar		221	122
Ökning/minskning av långfristig fordran	9	48	6
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-7 504	-6 866
Ökning/minskning av likvida medel		10 007	13 683
Likvida medel vid årets början		89 339	75 656
Likvida medel vid årets slut		99 346	89 339

Not 1 Verksamhetens intäkter	2021	2020
Automatiska brandlarm	10 679	11 005
Myndighetsutövning	1 746	1 565
Uppdragsutbildning	5 662	4 896
Avtal	2 797	2 604
Bidrag fr. bl.a. EU inkl. komp. sjuklönekostnader	523	1 173
Uthyrning lokaler, fordon	1 145	1 074
Teknisk service	657	378
Övrigt	289	350
Realisationsvinst	221	122
Summa	23 719	23 167

Not 2 Verksamhetens kostnader	2021	2020
Löner och arvoden	96 388	93 290
Personalomkostnader	31 121	29 244
Pensioner	14 821	11 021
Personalsociala	3 232	3 106
Lokaler	14 492	13 753
Materiel	9 952	11 417
Främmande tjänster exkl räkenskapsrev.	19 711	17 330
Räkenskapsrevision	84	83
Summa	189 801	179 244

Not 3 Avskrivningar enligt plan
Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden.

Not 4 Kommunbidrag	2021	2020
Bollebygd	9 300	8 864
Borås	88 168	85 385
Mark	32 990	33 384
Svenljunga	10 786	10 472
Tranemo	11 845	11 566
Ulricehamn	21 216	20 548
Summa	174 305	170 219

Not 5 Finansiella intäkter
Intäkter hänförliga till tillgodohavande på Borås Stads Internbank.

Not 6 Finansiella kostnader	2021	2020
Ränta pensionsavsättning	926	1 481
Övriga finansiella kostnader	0	6
Summa	926	1 487

Not 7 Anläggningstillgångar	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	174 601	174 522
Omklassificeringar under året	9 819	2 778
Försäljningar och utrangeringar	0	-2 699
Utgående anskaffningsvärde	184 420	174 601
Ingående ackumulerande avskrivningar	128 011	123 776
Årets avskrivningar enligt plan	7 258	6 934
Försäljningar och utrangeringar	0	-2 699
Utgående ackumulerade avskrivningar	135 269	128 011
Summa	49 151	46 590

Not 8 Investeringar, påg. investeringar	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	5 663	1 447
Omklassificeringar under året	-9 818	-2 778
Anskaffningar	7 773	6 994
Utgående anskaffningsvärde	3 618	5 663

Not 9 Långfristiga fordringar
Posten avser lån till RiB-personal för genomförande av körkortsutbildning

Not 10 Kortfristiga fordringar	2021	2020
Kundfordringar	11 968	14 247
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 093	4 598
Övriga fordringar	34	90
Summa	16 095	18 935

Not 11 Pensionsavsättning	2021	2020
Ingående balans	68 579	67 418
Utbetalningar	-2 157	-2 362
Ränta mm	2 203	1 475
Årets intjänande	4 779	1 821
Särskild löneskatt	1 171	227
Utgående balans	74 575	68 579

Not 12 Kortfristiga skulder	2021	2020
Leverantörsskulder	10 069	6 904
Semesterlöneskuld	8 777	8 779
Upplupna löner	2 819	3 261
Upplupna sociala avgifter	1 065	1 230
Arbetsgivaravgift	2 442	2 537
Moms	2 114	2 236
Pensioner, individuell del	4 334	4 523
Pensioner, löneskatt	1 137	1 560
Övriga interimsskulder	1 038	1 060
Övriga kortfristiga skulder	2 393	2 498
Summa	36 188	34 588

Not 13 Ansvarförbindelse	2021	2020
Pensionsförpliktelse inklusive löneskatt (för tiden t.o.m. 1998)	13 289	13 076

ALLMÄNNA REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunalförbundet tillämpar Kommunallagen, KL, Lagen om Kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Intäkter och kostnader

Periodisering av inkomster och utgifter har gjorts enligt god redovisningssed.

Fakturor överstigande 5 tkr exklusive moms har periodiserats.

Pensionskostnader

Förbundets pensionskostnader utgörs dels av under året utbetalda pensioner och pensionspremier, dels av årets förändring av kapitalvärdet av utgående och utfästa framtida pensioner.

Värdering av pensionsförpliktelseerna är gjord enligt den av SKR antagna beräkningsmodellen för pensionsförpliktelser, RIPS 21.

Särskild avtalspension inom Räddningstjänst, SAP-R, är beräknad på pensionsålder 59,5 år.

Värdet av utfästa pensionsåtaganden redovisas under rubriken avsättningar.

Pensionsutfästelser före 1997-12-31 redovisas som ansvarsförbindelse.

Fordringar och Skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Avsättning har gjorts för bedömda förlustrisker.

Skulder har tagits upp till nominella värden.

Investering

En investering anses föreligga när tillgången är anskaffad för stadigvarande bruk, tillgången har en ekonomisk livslängd på minst 3 år och anskaffningsvärdet uppgår till minst ett halvt prisbasbelopp exkl. moms.

Avskrivningar

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Enligt RKR 11:4 ska avskrivningarna spegla hur tillgångars värde successivt förbrukas och då måste skillnader, i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång, beaktas. Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa och respektive komponent skrivs av separat.

Förbundets befintliga anläggningstillgångar och de som har aktiverats under året med värde som uppgår till väsentligt belopp består av räddningsfordon. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och förbundets bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Avskrivningstider enligt plan på anskaffningsvärdet

Höjdfordon	18 år
Övriga stora fordon	14 år
Personbilar/Båtar/Maskiner	7/10 år
Räddningsmateriel	7/10 år
Radioutrustning	5 år
Elektronik/Kameror/Datorer	3 år

VERKSAMHETENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

Verksamhetens intäkter avseende myndighetsutövning och avtalstjänster avviker mot budget med -0,6 Mnkr då fakturering av felaktiga automatlarm har minskat.

Verksamhetens kostnader avviker mot budget med 0,7 Mnkr. De innefattar lägre kostnader för personalaktiviteter, verksamhetsutveckling och internutbildningar då de ej kunnat genomföras under pågående pandemi men också högre kostnader för bland annat el.

Den största budgetavvikelsen avser avskrivningar då budgeterade investeringar på 20,6 Mnkr är påbörjade men kommer att slutföras 2022. Tid till slutleverans tenderar att ta längre tid bland annat av den orsaken att det är brist på halvledarkomponenter.

Personalkostnader inklusive pension utgör 73,9% (73,4%) av förbundets totala kostnader och tillsammans med lokalkostnader för förbundets 24 brandstationer är det 81,4% (80,8%), det är en personalintensiv verksamhet i ett stort geografiskt område.

Pensionskostnader baseras på uppgifter från KPA pension per 2021-12-31.

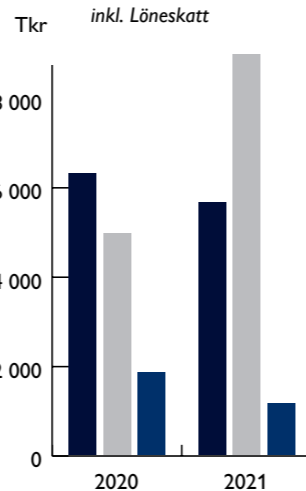
MEDLEMSBIDRAG

Medlemskommunerna ersätter förbundet genom bidrag för att utföra uppdraget enligt gällande handlingsprogram.

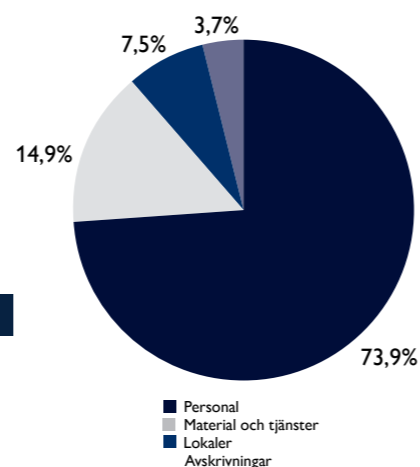
Medlemsbidraget är förbundets största intäkt och uppgår till 174,3 Mnkr vilket är en höjning från 2020 med 2,4 %. Detta innebär en bidragsfinansiering av

verksamheten på 88,0% (90,7%). Kostnad för Räddningstjänst per invånare inom förbundet är 2021 844 kr (828 kr).

Pensionskostnader inkl. Löneskatt

Verksamhetens kostnader

Mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	23,7	24,3	-0,6	23,2
Verksamhetens kostnader	-174,9	-175,6	0,7	-168,3
Pensionsförpliktelser	-14,8	-14,2	-0,6	-11,0
Avskrivning	-7,3	-8,8	1,5	-6,9
Nettokostnader	-173,3	-174,3	1,0	-163,0
Medlemsbidrag	174,3	174,3	0,0	170,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,1
Finansiella kostnader	-0,9	-1,5	0,6	-1,5
Årets resultat	0,1	-1,5	1,6	5,8

Budgetsäkerhet

%	2021	2020	2019	2018
Budgetavvikelse Årets resultat (exkl. Medlemsbidrag)	+0,9	+4,7	+1,7	+1,6

ÅRETS INVESTERINGAR

Årets investeringar består huvudsakligen av nödvändiga reinvesteringar inom fordonsparken och har uppgått till 9,8 Mnkr (2,8 Mnkr).

Årets investeringar avviker mot budget men dessa kommer att genomföras under 2022 varav bilar, räddningsutrustning och ledningscentral är påbörjade och ingår med 20,6 Mnkr i kvarstående investeringar 2021-12-31.

Investeringar i Mnkr

	Pågående 2021-01-01	Budget 2021	Färdigställda 2021	Kvarstående 2021-12-31
Släck/Räddningsbil	4,1	3,4	3,4	4,1
Höjdfordon	7,0			7,0
Lastväxlare samt tank	2,3	4,8	3,8	3,3
Terrängfordon		1,5		1,5
Utbildningscontainer	3,5			3,5
Räddningsutrustning		1,6	0,2	1,4
Fordon, Båt	0,4	2,5	1,0	1,9
IT, teknik	1,8	1,3	0,9	2,2
Ledningscentral		1,0		1,0
Band till bandvagnar		1,5		1,5
Reningsverk slangtvätt		0,5	0,5	0,0
SUMMA	19,1	18,1	9,8	27,4

Mnkr	2021	2020	2019	2018
Avskrivningar	7,3	6,9	6,8	6,5

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

FÖLJ OSS

raddningSARF

BESÖKSADRESS Olovsholmsgatan 12, 506 34 Borås
TELEFON 033-17 29 00 **MAIL** serf@serf.se **WEBB** www.serf.se

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

Uppföljning av verksamhetens mål 2021

Dokumentnamn:	Giltigt från:
Uppföljning av verksamhetens mål 2021	2021-12-31
Diarienummer:	Reviderat:
Upprättad av:	Beslutad av:
Ekonomichef	Direktionen
Målgrupp:	

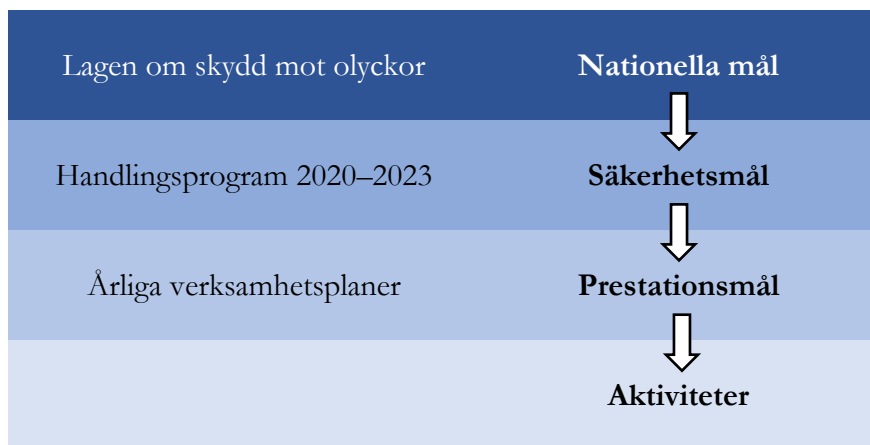
Innehållsförteckning

UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETENS MÅL 2021.....	3
Inledning.....	3
Handlingsprogram.....	3
Säkerhetsmål.....	3
Verksamhetsplan	3
Uppföljning av mål.....	3
Måluppfyllelse	4
Uppföljning Säkerhets- och Prestationsmål	4

UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETENS MÅL 2021

Inledning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds, SÄRF, uppdrag grundar sig i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). I Förbundsordningen beskrivs styrningen och innehållet i organisationens uppdrag och ansvarsområden. Förbundsområdets risker och problembilder kopplade till räddningstjänst utifrån LSO:s nationella mål utgör då underlag för SÄRF:s vision samt säkerhetsmål för perioden 2020–2023. Säkerhetsmålen omsätts till ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som därefter formuleras i aktiviteter. De beslutade strategiska inriktningarna omfattar förbundet ur ett helhetsperspektiv.

SÄRF:s styrdokument och hur de hänger samman.

Handlingsprogram

Direktionen fastställde 2019-12-06 SÄRF:s vision samt övergripande mål i ett handlingsprogram för åren 2020–2023. Visionen beskriver vad förbundet vill uppnå med sin verksamhet och vilken effekt som förväntas. De övergripande Säkerhetsmålen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

Säkerhetsmål

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020–2023. Målen är uppdelade på Före, Under och Efter Räddningstjänst och framgår i detalj i uppställningen nedan.

Verksamhetsplan

Direktionen fastställde 2020-12-18 verksamhetsplanen för 2021 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå handlingsprogrammets mål tillika en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har omsatts i förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter beslutade aktivitetsplaner för att nå dessa mål.

Uppföljning av mål

De fyraåriga säkerhetsmålen som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

Som stöd för uppföljning av prestationsmål används %-andel av färdigställande.

Vid varje prestationsmål finns förklarande text om vilka aktiviteter som har genomförts respektive inte har genomförts under året.

Måluppfyllelse

Kategorier	Utfall Helår 2021
Säkerhetsmål Före, 5st. (9 Prestationsmål)	87%
Säkerhetsmål Under 5st. (8 Prestationsmål)	100%
Säkerhetsmål Efter 2st. (4 Prestationsmål)	97%
Totalt 12st.	95%

Totalt har förbundet uppnått 95% i måluppfyllelse för 2021.

De prestationsmål som innehåller aktiviteter med fysisk närvaro, till exempel deltagande på lokala evenemang för information om brandskydd (under ett normalår deltar SÄRF vid ett 50-tal evenemang) på grund av pandemin.

Uppföljning Säkerhets- och Prestationsmål

Säkerhetsmål, Före	Prestationsmål	Utfall Helår 2021	Aktiviteter
1. Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas.	1.1 Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas genom att samordna och utveckla SÄRF:s utbildning, rådgivning och information.	87%	<p>Inre ledning har stärkts i det förebyggande arbetet genom applicering av SÄRF:s Mediehandbok, en temadag med Inre befäl samt med teoretiskt informationsmaterial inför kommande praktisk medieträning.</p> <p>För att nå ut till personer med begränsad kunskap i svenska har dialog förts med bl.a. Borås Stad kring de mest förekommande språken i kommunen samt vilken typ av informationsmaterial som finns att tillgå. Syftet är att nå målgruppen via befintliga informationskanaler och i samverkan med andra aktörer.</p> <p>Två lokala informationsinsatser har genomförts på Hässleholmen och Boda i syfte att informera om olycksförebyggande åtgärder.</p> <p>Under sommaren spreds olycksförebyggande information med fokus på vattensäkerhet. Två filmer producerades och spreds tillsammans med målgruppsanpassade budskap i sociala medier, matvarubutiker och i en lokal tematidskrift med målgrupp 55+.</p> <p>I samverkan med Borås Tidning bjöds prenumeranter in till en utbildning i grundläggande brandskydd där majoriteten av deltagarna var 65+.</p> <p>Inför jul och nyår producerades två filmer med förebyggande budskap kopplat till att hantera och släcka mindre bränder i hemmiljö. Under december spreds filmerna på lokala matvarubutiker samt i sociala medier. De publicerades också digitalt på www.bt.se liksom digitalt och analogt på stortavlur runt om i Borås Stad och dess ytterområden.</p> <p>Förebyggande info skickades ut till trygghetsboenden inom SÄRF:s område. I vissa kommuner gick informationen även ut till boende med hemtjänst.</p> <p>I samverkan med Svenljunga kommun fick SÄRF möjlighet att publicera olycksförebyggande information i lokaltidningen STT inför jul.</p> <p>I syfte att stödja planering av tillsyn och rådgivningsarbete inom SÄRF har larmstatistik analyserats. Underlaget togs</p>

			<p>fram i samband med att riskanalysen uppdaterats inför uppdatering av Handlingsprogrammet.</p> <p>SÄRF:s digitala SBA-utbildning avseende ansvarig och kontrollant har granskats och kvalitetssäkrats. Ett nytt format av brandutbildning till medlemskommunernas personal har arbetats fram. Det innebär att anställd RiB-personal från den lokala brandstationen fungerar som instruktörer.</p> <p>En ny operativ grundutbildning vilken också har genomförts i samverkan med Räddningstjänsten Storgöteborg.</p> <p>En arbetsgrupp har startats för att kartlägga och analysera SÄRF:s befintliga förmåga i utvecklande syfte och behov kring arbetet med Information enligt LSO.</p> <p>SÄRF har deltagit i Borås Stads arbete med certifiering som Vattensäker kommun för att minska drunkningsolyckor. Flertalet RiB-stationer och samtliga heltidslag har under sommaren övat och syns på badplatser runt om i förbundet med syfte att informera om vattensäkerhet.</p> <p>Det planerade arbetet med att märka fordon med säsongsanpassade förbyggande budskap fick avstanna och har ersatts med andra förebyggande åtgärder. Beslutet togs utifrån att dekalerna förstör bilarnas lack vilket medför en hög kostnad att återställa.</p> <p>Det informationsmaterial som ska delas ut vid tillsyn LSO 2:2 är endast slutfört till 70%.</p> <p>På grund av sjukdom är rutinen för hur ärenden ska sparas systematiskt i syfte att utveckla statistikuppföljning har prioriterats om till framtiden.</p>
2. Det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor ska stärkas i byggnader och andra anläggningar via information, rådgivning, tillsyn, myndighetssamverkan och deltagande i plan- och byggprocessen.	2.1 Effektivisera tillsyns- informations- och rådgivningsarbetet för att få bättre effekt och stärka det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor hos verksamheter och fastighetsägare.	85%	<p>Den fastställda tillsynsplanen har genomförts till 36%. Bortfallet härleddes till det tillsynsstopp som infördes med anledning av pandemin.</p> <p>Under våren genomförde operativ personal riktade insatser gentemot bensinstationer och bostadshus. Flertalet insatser ställdes dock in med anledning av pandemin.</p> <p>En rad åtgärder har gjorts för att likrikta och effektivisera vår handläggning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • För att effektivisera tillsynsarbetet har befintligt stödssystem studerats. • I syfte att skapa likvärdig handläggning av tillsynsärenden har en ny rutin tagits fram. • Handläggning av kvällstillsyner har utretts. • I syfte att minska administration vid yttranden har en mall tagits fram för ansökan av serveringsstillstånd.
	2.2 Bibehålla, stärka och fördjupa relationerna med förbundets samtliga byggnadsnämnder i syfte att få bättre och effektivare hantering mot bygglovssökare.	17%	<p>Under året har byggenheterna på Marks kommun och Tranemo kommun besökts för brandutbildning, frågeställning och nätverkande. På grund av pandemin återstår besök till övriga medlemskommuner: Borås, Bollebygd, Svenljunga och Ulricehamn.</p>

	2.3 Stärka kommunernas kunskap om räddningstjänstens intresseområde i planprocessen och/eller riskhantering vid detaljplanering.	100%	Personal i Marks kommun planerades att utbildas i räddningstjänstens roll och intresse inom planfrågor i januari 2022. Syftet är att uppnå ett bättre samarbete och en ökad förståelse bland kommunens planhandläggare. Fler medarbetare har involverats i planprocessen i syfte att skapa robusthet och säkerställa kompetens inom organisationen.
	2.4 Operativ personal ska ha den kompetens som behövs för att kunna agera inom det förebyggande arbetet i förekommande arbetsuppgifter.	100%	Under hösten har en heltidsanställd brandman genomgått MSB:s utbildning Tillsyn A. Förbundsdirektören har beslutat att informationsarbete enligt LSO är en del av samtligas tjänstebeskrivning inom SÄRF. Under året har kombinationstjänster inrättats där personal ska arbeta med utbildning och brandinspektioner, där båda inriktningarna kompletterar varandra. Två tjänster tillträdts 2022.
3. Verksamhetens förmåga att hantera kemikalier, brandfarlig vara och explosiv vara på ett säkert och riskminimerande sätt ska stärkas genom information, rådgivning, tillsyn och tillstånd.	3.1 För verksamheter klassade enligt LSO 2 kap 4§ eller omfattas av LBE ska nödvändiga åtgärder kontinuerligt vidtas för att hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka. Även otillåten och felaktig hantering av brandfarlig och explosiv vara i samhället ska minska.	97%	Uppdaterad och kompletterad information i ansökningsförfarandet har underlättat för allmänheten att ansöka om tillstånd och att hantera brandfarliga och explosiva varor. Inga tillsyner enligt LBE har varit planerade i 2021 års TRI-plan. Händelsebaserade tillsyner har inte genomförts med anledning av pandemin. SÄRF påminner kvartalsvis verksamheter om utgående tillstånd. Utgångna tillstånd inom SÄRF:s verksamhetsområde följs upp för att kontrollera att hantering inte fortlöper. Vid årets slut kvarstår ett fåtal påminnelser.
4. Allmänheten ska ha tillgång till uppdaterad information om riskerna vid verksamheter som hanterar kemikalier i en större omfattning.	4.1 Informationen på SÄRF:s hemsida om de farliga verksamheter som överskrider gränsvärdena i lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) ska vara aktuell.	100%	Tre verksamheter med informationsskyldighet enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) har skickat in uppdaterad information efter uppmaning från SÄRF. Övriga verksamheter har kontaktats och uppmanats om att uppdatera sin information på SÄRF:s webbplats. Medlemskommunernas webbplatser har kontrollerats så att de länkar till SÄRF:s webbplats med information om farlig verksamhet. Det bedrivs löpande bevakning för att kunna anmäla verksamheter som kan klassificeras som farlig verksamhet enligt LSO 2 kap. 4 § till Länsstyrelsen. Detsamma gäller omvänt, de som bör avklassificeras. Under året har två objekt avklassifierats inom SÄRF:s område. Övriga objekt inom SÄRF är avstämde mot MSB:s databas.
5. Brandskyddet i byggnader och andra anläggningar ska stärkas genom att sotning och brandskyddskontroll genomförs inom föreskrivet intervall.	5.1 SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 95 % av rengöringarna (sotning) i respektive kommun eller minst 95 % som helhet. SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 90 % av	100%	Uppfyllnadsgraden för sotning- och brandskyddskontroll är för 2021 99,67%. Avtalen inom förbundets geografiska område har förlängts och upphandling är inledd. En träff med sotningsentreprenörerna har genomförts för avstämning och återkoppling av de gångna året.

	brandskyddskontrollerna i respektive kommun eller minst 90 % som helhet.		
	5.2 Enskildas förmåga att använda, rengöra och detektera fel på uppvärmnings-anordningar ska stärkas.	100%	SÄRF har erbjudit och genomfört utbildning i egensotning under två tillfällen under året.
Måluppfyllelse		87%	

Säkerhetsmål, Under	Prestationsmål	Utfall Helår 2021	Aktiviteter
1. Räddningsinsatser ska planeras, förberedas och genomföras med en god och likvärdig kvalitet utefter de lokala förhållandena.	1.1 Operativa funktioner ska vara dimensionerade enligt kontinuerligt bedömd riskbild och avtal.	100%	I samband med revidering av Handlingsprogram uppdaterades också förbundets Riskanalys. Förmågebeskrivningen har uppdaterats. Reglemente för förändring av förmåga är framtagen och beslut kommer att fattas i januari 2022. För att bemanna förbundet stationer enligt dimensioneringsbeslutet har två rekryteringsomgångar mot RiB och en mot heltid avseende fasta tjänster och semestervikariat, genomförts.
	1.2 Kvalitetssäkrade utbildningar, övningar, funktioner och utrustning ska leda till att kraven i förmågebeskrivningen uppfylls.	100%	SÄRF:s inre ledning har engagerats i övningar och egenstudier. För att stärka kunskapen kring taktik vid skogsbrand har Insatsledare deltagit på webinarium samt genomfört självstudier. En utbildningsplan är framtagen för utryckningsförare som ska genomföras under 2022. Verksamhetens övningsdatabas är driftsatt. Platschefer och styrkeledare i RiB-verksamheten har erhållit utbildning i handhavande. Fortlöpande upphandling för utbyte av förbundets uttjänta fordon. SÄRF har tecknat ett serviceavtal för sänka befintliga servicekostnader. Vid nyanskaffning riktar utrustning men ska behövsprövas.
	1.3 Kvalitetssäkrad arbetsmiljö för egen insatspersonal vid insatser.	100%	Inre befäl har under året haft ett antal aktiviteter med syfte att säkerställa arbetsmiljön, såväl operativt som i övrigt. Under arbetsplatsträffar har normer, jämställdhet och maktförhållanden diskuterats. Andra delar har berört avvikelshantering och medarbetarsamtal. Ny lagstiftning och nya föreskrifter har förmedlats. Operativ personal, samtliga heltidsanställda och flertalet RiB, har utbildats utifrån en ny rutin för PDV, pågående dödligt våld. Återstående personal utbildas under 2022.
2. Ha förmågan att under insats skydda känsliga miljöområden, dricksvattentäkter och reningsverk från verkningar av	2.1 Kvalitetssäkring gällande det systematiskt miljöarbete vid räddningsinsatser.	100%	SÄRF fortsätter arbetet med att säkerställa förmågan att omhänderta släckvatten. Arbetet har innefattat förmågan att praktiskt omhänderta släckvatten liksom den juridiska aspekten och kopplingen mellan Miljöbalken och LSO. SÄRF har samverkat med Borås Energi och Miljö samt Borås Stad i frågor som berör omhändertagande av

släckvatten och kemikalier vid olyckor.			släckvatten. Vi har haft möte med projektledare för MSB:s projekt kring miljörisker där en vägledning är planerad att publiceras under första kvartalet 2022. Samtliga befäl har övats i släckvattenhantering. Räddningschef i beredskap och Insatsledare har övats utifrån rapporten <i>Measuring the impact of fire on the environment</i> . Syftet har varit att riskanalysera olika släckmetoder i miljöperspektiv. Målet är att kunna välja rätt metod vid typhändelser.
3. Via samverkan ha en god förmåga att hantera stora händelser med gemensamma ledningsresurser och gränslös räddningstjänst inom och utanför förbundets område.	3.1 Organisationen ska vara anpassad enligt gällande lagstiftning.	100%	Under året har SÄRF genom Förbundsdirektören och Räddningschefen varit deltagande parter i olika delar i ett projekt kring övergripande ledning i samverkan med Västra Räddningsregionen och Räddsam Halland. Syftet med samverkan är att implementera föreskrifter från MSB. Arbetet resulterade i ett direktiv som remitterades inför beslut i januari 2022.
4. SÄRF ska vid påfrestningar på samhällets infrastruktur, bibehålla en god beredskap för att rädda och skydda befolkningen samt civil egendom från verkningar av brand och andra olyckor.	4.1 Genom samverkan och samarbete med andra aktörer i kris ska förbundets samlade förmåga resultera i proportionerliga inriktningsbeslut.	100%	Under året har SÄRF genom Förbundsdirektören och Räddningschefen varit deltagande parter i olika delar i ett projekt kring övergripande ledning i samverkan med Västra Räddningsregionen och Räddsam Halland. Syftet med samverkan är att implementera föreskrifter från MSB.
	4.2 Lägsta acceptabla nivå för verksamheten ska definieras och kvalitetssäkras.	100%	Risk- och sårbarhetsanalys (LEH) har uppdaterats.
5. Planera för att SÄRF vid krig eller höjd beredskap kunna skydda och rädda befolkningen samt civil egendom genom upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden samt indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.	5.1 Ska ha förmåga till samverkan och samarbete med andra aktörer vid höjd beredskap och krigshändelse samt förmåga till proportionerligt inriktningsbeslut.	100%	Räddningschefen har under året deltagit i RUHB-Nätverk inom Räddsam-VG tillsammans med Länsstyrelsen samt i 7H-nätverk för civilt försvar och höjd beredskap.
Måluppfyllelse		100%	

Säkerhetsmål, Efter	Prestationsmål	Utfall Helår 2021	Aktiviteter
1. Genomföra brand-, olycksundersökningar och insatsutvärderingar i syfte att lära av inträffade händelser och utveckla	1.1 SÄRF:s handläggare ska hålla hög kvalitet i remisser gällande sakkunnigutlåtanden till polisen för att säkerställa rättssäkerheten.	100%	Handläggare har utbildats i att skriva sakkunnighetsutlåtande vilket även har omfattat en repetitionsutbildning.

räddningstjänsten i stort.			
	1.2 Information och rådgivning till anläggningsskötare vid felaktiga automatlarm för att bidra till färre automatlarm.	100%	SÄRF följer rutinmässigt upp varje felaktigt automatlarm med kunden för information och rådgivning via mejl. Vid återkommande händelser tas kontakt via telefon. Det visar sig att de tio kunder med flest antal fellarm tillsammans stått för 110 fellarm över året. Effekt av åtgärd har bidragit till ett minskat antal fellarm.
	1.3 Förbättringsförslag i gjorda olycksundersökningar följs upp och återkopplas till verksamheten med en ökad operativ effektivitet som följd.	100%	Rutin för en övergripande insatsuppföljning har arbetats fram i syfte att så kallade förenklade olycksundersökningar ska följas upp och att erfarenheter från insatsen ska tillvaratas i organisationen. Den har följts av att andra rutiner har skapats inom ledningscentralen som kan kopplas till den övergripande rutinen. En olycksundersökning med fokus på ledningsfunktionernas roller och deras användning initieras efter insatser där ledningsorganisationen och ledningsfunktionerna haft en särskilt betydande roll.
2. Efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade med information kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	2.1 Fungerande avslut och överlämning vid räddningsinsats.	97%	I arbetet med att nå ut med viktig information efter avslutad insats har en målgrupp varit personer med begränsade kunskaper i svenska. För att nå denna målgrupp har SÄRF inventerat befintliga kommunikationsvägar så som bostadsbolag och familjecentraler. Via MSB har SÄRF fått tillgång till filmer om brandskydd i hemmet och utrymning översatta till flertalet olika språk. Genom resursen <i>Mobile Info Center</i> ses möjligheter till samverkan efter större insatser där fler språk än svenska behövs för att nå ut. MSB har en bristfällig tillgång till översatt material vilket har en stor efterfrågan. Att själva översätta information innebär dels en stor arbetsinsats, dels en kostnad som inte har kunnat prioriteras. Under året har SÄRF i projektform utvärderat informationsinsatserna efter brand i byggnad. Frågeformulär till drabbade har skickats ut efter vart fjärde insats varav 35 procent blev besvarade genomgående positivt. Att 75 procent av insatserna inte följts upp med frågeformulär beror på utmaningen att få fram kontaktuppgifter i samband med insatsen.
Måluppfyllelse		97%	

Till Kommunfullmäktige i:
Bollebygds Kommun
Borås Stad
Marks Kommun
Svenljunga Kommun
Tranemo Kommun
Ulricehamns Kommun

Revisionsberättelse för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund år 2021

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (organisationsnummer 222000-0810) av dess Direktion. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Vårt ansvar är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, God revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och förbundets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med biträde av sakkunniga och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Till revisionsberättelsen bifogas de sakkunnigas granskningsrapport som utgör en sammanfattning av granskningen.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad enligt God redovisningsred, lagen om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer. Resultat, ekonomisk ställning och räkenskaper redovisas på ett i huvudsak rättvisande sätt. Balanskravet är uppfyllt.

Avseende verksamheten konstaterar vi att förbundet inte uppnått fem av 21 beslutade prestationsmål för 2021. Vi bedömer att förbundet i sin uppföljning av prestationsmål 2021 anger rimliga förklaringar till varför prestationsmålen inte nåtts.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Direktionen uppställt.

Vi bedömer att verksamheten i förbundet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för år 2021 för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

bc
NYS
Jana
M

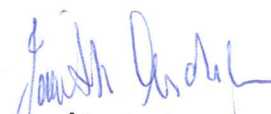
BORÅS 2022-03-30

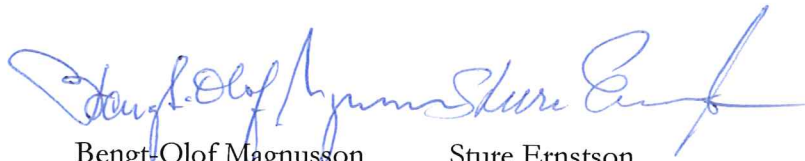
Nils-Gunnar Blanc
Ordförande

Marijke Hallencreutz
Vice ordförande

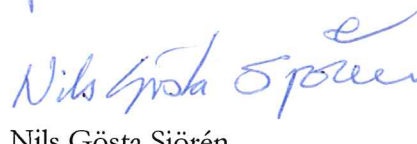
Jan-Åke Andersson

Bengt-Olof Magnusson

Sture Ernstson

Nils Gösta Sjören

Bilaga

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2021, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Granskning av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds årsredovisning 2021

Revisionskontoret . Borås

Rapport

Stefan Sjöblom
Anna Sandström

20
21

Innehåll

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	4
1.4 Metod	4
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Årsredovisning	5
2.1.1 Förvaltningsberättelse	5
2.2 Redovisningsprinciper	6
2.3 Balanskrav	6
2.4 Resultaträkning	6
2.4.1 Ekonomiskt resultat	7
2.4.2 Intäkter	7
2.4.3 Stickprov	8
2.5 Balansräkning	9
2.6 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	9
2.6.1 Investeringar	9
2.6.2 Kassafödesanalys	9
2.6.3 Övriga rekommendationer från RKR	9
2.7 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	10
2.8 Måluppfyllelse	10
2.9 Konsekvenser av coronaviruset	11
2.10 Särskilda bevakningsområden	12
2.11 Intern kontroll	13
2.12 Övriga iakttagelser	14
2.12.1 Internbanken i Borås Stad	14
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	15

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads Revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Ställningstagandena i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med God redovisningssed?
- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar)
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Direktionens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut
- Att upplysning lämnats om borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningssed. God redovisningssed innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god sed
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser SÄRF)
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret)

Övriga delar kommer att granskas översiktligt i syfte att bedöma om uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande.

Granskningen är genomförd med kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan åren 2020 och 2021 har utförts. Årets granskning inriktas särskilt mot intäktsprocessen.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av anläggningsreskontran, moms- och skatteredovisning utförts. En redogörelse av pensionsavsättning och prognos har avhandlats.

Stickprov av förbundets specifikationer har genomförts.

Avstämning har skett med förbundets ekonomiavdelning.

1.5 Projektorganisation

Stefan Sjöblom är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Sandström.

2 Granskningsresultat

Nedan avrapporteras de iakttagelser och granskningsresultat som framkommit vid granskning av förbundets årsredovisning.

2.1 Årsredovisning

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund upprätta en årsredovisning.¹

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse.

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala bokförings och redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.1.1 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 11 kap ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden. Revisionskontoret bedömer att SÄRF:s årsredovisning följer den uppställning som anges i 11 kap i LKBR.

---

¹ LKBR, 1 Kap. 3§

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen innehåller en sammanställning av mål och uppdrag och att framställningen i allt väsentligt är deskriptiv. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2021.

Revisionskontoret bedömer att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.3 Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet som ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

RKR har i sin rekommendation RKR R15 Förvaltningsberättelse lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

SÄRF redovisar en avstämning av balanskravet enligt RKR R15 i förvaltningsberättelsen. Förbundets överskott för året uppgår till 0,1 mnkr och det finns inga negativa historiska resultat att beakta. En balanskravsjustering har gjorts gällande reducering av samtliga realisationsvinster på 0,3 mnkr. SÄRF redovisar därmed ett negativt balanskravsresultat för 2021 om minus 0,2 mnkr.

2.4 Resultaträkning

Enligt 5 kap. 1 § LKBR ska resultaträkningen i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Enligt 5 kap 2 § LKBR ska resultaträkningen ställas upp i följande form:

Verksamhetens intäkter

- Verksamhetens kostnader
- Avskrivningar
- Verksamhetens nettokostnader
- Skatteintäkter
- Generella statsbidrag och utjämning
- Verksamhetens resultat
- Finansiella intäkter
- Finansiella kostnader
- Resultat efter finansiella poster
- Extraordinära poster

Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s resultaträkning redovisar samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Uppställningen följer inte helt lagstiftningens form. I uppställningen enligt LKBR har det införts en ny resultatnivå Verksamhetens resultat. Därutöver saknas rubrikerna generella statsbidrag och utjämning samt extraordinära poster. Även om dessa är noll kronor bör de finnas med som rubriker i resultaträkningen för att helt stämma överens med LKBR.

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) redovisar ett överskott på 0,1 mnkr för perioden 1 januari 2021 till 31 december 2021, vilket innebär ett positivt resultat om 1,6 mnkr jämfört med budget för samma period.

Verksamhetens kostnader avviker mot budget med 0,7 mnkr. De innefattar lägre kostnader för personalaktiviteter, verksamhetsutveckling och internutbildningar då de ej kunnat genomföras under pågående pandemi menar förbundet. Den innehåller också högre kostnader för bland annat el. Den största budgetavvikelsen avser avskrivningar då budgeterade investeringar på 20,6 mnkr är påbörjade men kommer att slutföras 2022 enligt förbundet.

Det egna kapitalet uppgår till 57,5 mnkr (år 2020: 57,4 mnkr). Eget kapital ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för pensionsutfästelse före 1997 på 13,3 mnkr samt förbundets risker.

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt rambudget. Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är nollresultat varje enskilt år. I beslutad rambudget ingår kostnad för SAP-R (Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst) enligt prognos per föregående årsskifte. Revisionskontoret noterar att förbundet har lagt en minusbudget om 1 531 tkr. Enligt kommunallagen 11 kap 5 § ska det varje år upprättas en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

Revisionskontorets uppdrag är att bedöma om årsredovisningens ekonomiska resultat är förenligt med Direktionens beslut om finansiella mål och om verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål. Revisionskontoret noterar att det finansiella målet om ett nollresultat uppnås.

2.4.2 Intäkter

Revisionskontoret har i årets granskning särskilt granskat intäktprocessen i SÄRF. SÄRF får förutom kommunbidraget intäkter genom att fakturera för utbildningar men även för automatlarm.

Automatiska brandlarm	10 679
Myndighetsutövning	1 746
Uppdragsutbildning	5 662
Avtal	2 797
Bidrag fr. bl.a. EU inkl. komp. sjuklönekostnader	523
Uthyrning lokaler, fordon	1 145
Teknisk service	657
Övrigt	289
Realisationsvinst	221
Summa	23 719

Bild 1 Verksamhetens intäkter 2021 (tkr).

Revisionskontoret gör en översiktlig bedömning av rutiner som ligger till grund för beräkning av intäkterna likväl som den interna kontrollen som finns kopplat till beräkningar och inbetalningar.

Förbundet har nyligen startat ett projekt gällande integrering av verksamhetssystemet Daedalos debiteringsregister och ekonomisystemet Agresso. Förbundet har inför projektet genomfört en förstudie som ekonomihandläggare och automatlarmshandläggare deltagit i.

Projektet är indelat i två delar där den ena handlar om att få in alla debiteringar av automatiska fellarms årsavgifter i abonnemangsmodule i Agresso. Den andra delen är att integrera systemen. När förbundet har fått igång abonnemangsfakturering så är tanken att det ska integreras mellan systemen Daedalos och Agresso. Resterande debiteringsunderlag körs via fil från Daedalos till Agresso en gång i veckan. Kundregistret uppdateras dagligen med en fil som går från Agresso till Daedalos.

Förutom detta håller förbundet på att få in all utbildningsdebitering i Daedalos parallellt, så att även detta går via fil när förbundet integrerar systemen.

SÄRF har en rutin för intäcks- och faktureringsprocessen. Av rutinen framgår bland annat att SÄRF:s prislista justeras och beslutas av förbundsdirektören inför varje årsskifte. Myndighetstaxor justeras och beslutas av Direktionen samt fastställs därefter av kommunalförbundets medlemskommuner inför varje årsskifte.

Godkännande av debiteringsunderlag för fakturering finns i dokumentet *Verkställighet av beslutad verksamhet* och är kopplat till ekonomisystemets projektansvarig och finns i dokument *Projektkoder*. Vidare framgår det av rutinen att:

- Fakturering utförs av ekonomihandläggare och automatlarmshandläggare.
- Veckovis faktureras automatiska fellarm som skett under perioden och debiteringsunderlag skapas från händelserapport i Daedalos och kontrolleras av automatlarmshandläggare.
- Avtalsfakturering – medlemsbidrag, bygglov och diverse avtal sker månadsvis i förskott.
- Vid månadsavslut stäms faktureringsgrupper av dels mot Daedalos så att inget ofakturerat ligger kvar i debiteringsregister och dels mot inbokade kurser. Tertian- och årsvis stäms intäkter av mot budget.
- Underlag till kreditfaktura atteras av avdelningschef och sparas som underlag bakom krediteringsordern.
- Revisionskontoret bedömning avseende rutiner som ligger till grund för beräkning av intäkterna likväl som den interna kontrollen som finns kopplat till beräkningar och inbetalningar av intäkter är att denna i huvudsak är ändamålsenlig.

2.4.3 Stickprov

Revisionskontoret har genomfört 81 stycken (80 stycken 2020) stickprov av konton på resultaträkningen som har stora avvikelser mellan åren 2020 och 2021. Konton som har granskats är främst intäktskonton samt ett fåtal konton som inte har granskats i delårsgranskningen.

Revisionskontoret noterar att åtta stickprov har behövt kompletteras med sidoordnad bokföring av exempelvis kvitton, syfte/program/deltagare på aktiviteter m.fl. Uppgifterna har levererats på ett skyndsamt sätt av tjänstepersoner på förbundet.

Granskningen visar att det inte förekommer några större avvikelser i de stickprov som genomförts.

2.5 Balansräkning

Enligt 6 kap 2 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen. Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s balansräkning är uppställd i enlighet med 6 kap 2 § LKBR.

2.6 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.6.1 Investeringar

Revisionskontoret har granskat RKR R14 Investeringsredovisning. SÄRF följer huvudsakligen RKR R14 avseende investeringsredovisning. Årets investeringar består huvudsakligen av nödvändiga reinvesteringar inom fordonsparken och har uppgått till 9,8 mnkr. Investeringsbudgeten uppgick till 18,1 mnkr. Årets investeringar avviker mot budget enligt förbundet men dessa kommer att genomföras under 2022 varav bilar, räddningsutrustning och ledningscentral är påbörjade och ingår med 20,6 mnkr i kvarstående investeringar vid årets slut.

Stickprov har genomförts för att stämman av att inköpta fordon under året finns i fordonsparken.

2.6.2 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Revisionskontoret har granskat RKR R13 Kassaflödesanalys. Kassaflödesanalysen med tillhörande noter är korrekt. Enligt RKR R13 ska räntor och utdelningar hänföras till den löpande verksamheten. SÄRF redovisar erlagd ränta (inklusive ränta på pension) i kassaflödesanalysen. Det är en ränta på pensionen som uppstår genom att man så säga lånar de anställdas pensionsmedel tills pensionen betalas ut. Det är alltså att betrakta som en ränta på lån och en finansiell kostnad. Kassaflödesanalysen stämmer med RKR R13.

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen bedöms överensstämma med RKR:s rekommendation.

2.6.3 Övriga rekommendationer från RKR

Revisionskontoret har granskat RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar. SÄRF har inga immateriella anläggningstillgångar.

Revisionskontoret har granskat RKR R4 Materiella anläggningstillgångar. SÄRF följer RKR R4 och har lämnat not i balansräkningen avseende anläggningstillgångar.

2.7 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att Kommunfullmäktige ska fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning” enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Enligt kommunallagen föreligger därutöver krav på att ”fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen”.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.² Förbundet bedömer i årsredovisningen att SÄRF uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning.

Revisionskontoret noterar att SÄRF:s budget och årsredovisning har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår det finansiella målet för 2021, det vill säga uppnår minst ett nollresultat. Verksamhetsmålen enligt handlingsprogrammet för skydd mot olyckor och verksamhetsplan och internbudget 2021 redovisas nedan i 2.8.

2.8 Måluppfyllelse

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds målarbete

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska vara i balans och att budget och flerårsplan ska innehålla finansiella mål, samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska följas upp kontinuerligt, och det är Direktionens ansvar att i årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Södra Älvsborgs Räddningstjänsts (SÄRF) förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet. Direktionen beslutar om ett handlingsprogram som reglerar målsättning och ambitioner för SÄRF för varje mandatperiod. Förbundsordning och handlingsprogram fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige.

Direktionen tog beslut 6 december 2019 om SÄRF:s vision samt om det övergripande handlingsprogrammet för perioden 2020-2023. Handlingsprogrammet har reviderats under 2021 och beslutas av Direktionen. Handlingsprogrammet syftar till att vara ett strategiskt styrdokument för SÄRF som kan anpassas utefter rådande förhållanden och förändringar som sker i samhället. Programmet beskriver SÄRF:s förebyggande-, operativa- och stödverksamhet samt drar upp breda riktlinjer för de kommande fyra åren. De övergripande målen i handlingsprogrammet bygger på räddningstjänstens uppdrag som bryts ned till mål i årliga verksamhetsplaner.

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020-2023. Hur detta ska genomföras beskriver SÄRF i den årliga verksamhetsplanen.³

De fyraåriga säkerhetsmålen (totalt 12 stycken) är uppdelade i tre kategorier; före händelse, under händelse och efter händelse. Varje säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål. Prestationsmål för 2021 fastställdes av Direktionen 18 december 2020 i Verksamhetsplan och internbudget för 2021. Sammantaget fastställdes 21 prestationsmål för 2021 uppdelat på kategorierna; före händelse (9 st.), under händelse (8 st.) och efter händelse (4 st.).

I årsredovisningen framgår säkerhetsmålen som gäller för perioden 2020-2023 samt de prestationsmål som är beslutade för 2021.

² LKBR 11 kap. 8 §

³ SÄRF:s Verksamhetsplan 2021, beslutad av Direktionen 18 december 2020

Samtliga beslutade prestationsmål i verksamhetsplanen följs upp i årsredovisningen tillsammans med en skattning i procent av måluppfyllelsen/genomförandet.

Måluppfyllelsen per den 31 december 2021 redovisas i enlighet med nedanstående:

Förbundets prestationsmål 2021 för säkerhetsmål, Före händelse

0 4 5 av 9 prestationsmål 2021

Förbundets prestationsmål 2021 för säkerhetsmål, Under händelse

0 0 8 av 8 prestationsmål 2021

Förbundets prestationsmål 2021 för säkerhetsmål, Efter händelse

0 1 3 av 4 prestationsmål 2021

Sammantaget redovisar förbundet följande måluppfyllelse per 31 december 2021

0 5 16 av 21 prestationsmål 2021

Sammantaget är 5 av 21 prestationsmål inte helt uppfyllda under 2021. Förbundet skattar i årsredovisningen måluppfyllelsen totalt sett till 95 % uppnått under året. Prestationsmål där förbundet skattat måluppfyllelsen till mindre än 100 % under perioden (totalt 5 prestationsmål) förtydligas med kommentarer om orsaken till förhållandena och förbundets planerade åtgärder.

Förbundet har under året arbetat med samtliga prestationsmål. På grund av den rådande covid-19 pandemin har exempelvis brandstationen på Olovsholmsgatan i Borås varit stängd för externa besökare. Prestationsmål som innehåller aktiviteter med fysisk närvaro såsom exempelvis besök hos kommunernas byggavdelningar har inte fullt ut kunna genomföras på grund av den pågående pandemin. Vidare menar förbundet att utförandet av de riktade insatserna gentemot bensinstationer och bostadshus under våren fick ställas in på grund av pandemin.

2.9 Konsekvenser av coronaviruset

SÄRF:s arbete har påverkats av covid-19 pandemin under året. I mars 2020 sammanställdes lokala rutiner för medarbetare vilka kontinuerligt reviderats allt eftersom nya budskap och rekommendationer har förmedlats från regering och myndigheter. Förbundet har planerat för att vara rustade gentemot en eventuell omfattande personalfrånvaro. Åtgärder för att hindra smittspridning har vidtagits och löpande följts upp menar förbundet. Möjligheter till hemarbete har funnits för personalgrupper med arbetsuppgifter som har möjliggjort det. Även om SÄRF drabbats av frånvaro av olika slag relaterat till pandemin har detta inte påverkat möjligheten att bemanna verksamhetskritiska funktioner och fullgöra SÄRF:s uppdrag framhåller förbundet.

Tillsynsverksamheten har präglats av pandemins restriktioner och möjligheter att utföra tillsyner har begränsats. Under året har trots det har ett 40-tal tillsyner kunna genomförts. SÄRF har fortsatt inriktningen mot vårdboenden som saknar sprinklersystem, dessa är riskgrupp vid brand.

Pandemin har lett till att SÄRF under 2021 haft lägre kostnader om ca 2,1 mnkr, främst på grund av uteblivna utbildningar, övningar etc. Förbundet uppger att det ger en verksamhetsskuld för framtiden och är således en finans- och verksamhetsrisk inför 2022. Direkta kostnader under året som direkt kan hänföras till pandemin uppgår till ca 59 tkr.

Totalt sett över året har covid-19 pandemin inneburit ett positivt ekonomiskt resultat om cirka 2,0 mnkr.

2.10 Särskilda bevakningsområden

Revisorerna i SÄRF har särskilt under året bevakat följande områden: Guttasjöns övningsområde, samverkan med kommunernas krisberedskap, omlokalisering av brandstationen i Ulricehamn, hyressättning av verksamhetslokaler samt nytt Handlingsprogram.

Guttasjöns övningsområde

En förstudie kring möjlighet till ombyggnation av huvudbyggnaden har genomförts under 2019 då den är i stort behov av renovering menar förbundet. Direktionen i SÄRF beslutade efter en förankringsprocess med Medlemsrådet (medlemskommunernas politiska ledningar) under våren 2020 att tillstyrka den utarbetade projekteringsframställan för vidare beslut inom Borås Stad. Framställan godkändes av Kommunfullmäktige varefter en enhällig Direktion beslutade om att gå vidare i processen varefter ett nytt beslut fattades efter anbudstidens utgång.

Ombyggnation av huvudbyggnaden påbörjades i november 2021. Huvudbyggnaden ska stå färdig under 2022, ha fler lektionssalar än tidigare samt kunna erbjuda olika typer av utbildningar inom

exempelvis brand och sjukvård. Konceptet friska brandmän, som innefattar att ren och kontaminerad materiel hålls åtskilt, leder till en bättre arbetsmiljö för såväl övande som för personal. Verksamheten på övningsfältet har inte påverkats av ombyggnationen bedömer förbundet.

Lokalförsörjningsnämnden i Borås Stad skriver i sin budget för 2021 att totalt avsätts 18,9 mnkr varav 5,9 mnkr för år 2021. Projektet beräknas vara klart 2022.

Samverkan med kommunernas krisberedskap

Den tilltänkta tjänsten som krisberedskapssamordnare på SÄRF som ska jobba mot kommunerna har inte tillsatts. Förbundet har anställt en verksamhetsstrateg som även kan arbeta med krisberedskap. Avtalet med kommunerna om krisberedskapssamordnare (krisberedskapshandläggare som bara arbetar ut mot de sex medlemskommunerna) har sagts upp av medlemskommunerna. SÄRF har regelbundna kontakter med respektive medlemskommuns krisberedskapsorganisation.

Omlokalisering av brandstationen i Ulricehamn

Den nuvarande stationen är belägen på Dalgatan 2 i lokaler på ett par tusen kvadratmeter dit räddningstjänsten flyttade in 1985. Ulricehamn växer och det finns framskridna planer på att bebygga området där den nuvarande stationen ligger med bostäder. Stationen behöver även flyttas för att förbättra trafikflödet in och ut ur centrala Ulricehamn.

Kommunen har under året arbetat tillsammans med SÄRF med att utreda var den nya brandstationen ska lokaliseras. Det är många parametrar som måste tas med i beräkningarna menar förbundet. Det geografiska läget för brandstationen kan enligt information på SÄRFs hemsida inte ändras särskilt mycket om anspänningstiden inte ska påverkas. Flyttas stationen norrut kommer man närmre många arbetsplatser men för långt ifrån många bostäder och vice versa framgår det av informationen på hemsidan.⁴ För närvarande ligger initiativet hos kommunen.

Enligt kommunchefen i Ulricehamns kommun finns ett antal förslag till placeringar. Det svåra är att komma överens om vilken som är den bästa. Han pekar på att det finns två tunga perspektiv att väga in. Dels är det kommunens intresse för stadsutveckling, dels är det förbundets intresse av korta inställelsetider för deltidsbrandmännen. Det är den ekvationen som kommunen ska få ihop. Målsättningen är att den nya brandstationen ska vara igång i 40 år uttrycker kommunchefen.⁵

Enligt förslaget till inriktningsbeslut ska den nuvarande lokalen ha lämnats senast vid årsskiftet 2024/2025. Då ska nya lokaler för räddningstjänsten i Ulricehamn ha tagits i bruk.

⁴ <https://serf.se/om-oss/organisation/raddningsstyrkor/ulricehamn-rib/>

⁵ Ulricehamns tidning, måndag 14 februari 2022

Hyressättning av verksamhetslokaler

De förtroendevalda revisorerna har under 2020 genomfört en granskning av hyressättning av SÄRF:s verksamhetslokaler. Syftet med granskningen har varit att granska hur principerna för hyressättning, renoveringar, nybyggnationer och nyetableringar av de lokaler förbundet hyr i medlemskommunerna ser ut.

Granskningen visar att fyra av sex medlemskommuner inte anser att hyran täcker kommunens kostnader. Förbundets självskattning visar att majoriteten av de inhyrda lokalerna antingen är i dåligt skick eller saknar de funktionella förutsättningar som krävs för att bedriva verksamheten i enlighet med förbundets interna mål och riktlinjer.

Den samlade bedömningen är att medlemskommunerna, med få undantag, inte i tillräcklig utsträckning lever upp till förbundsordningens krav om att tillämpa självkostnadsprincipen, samt att tillhandahålla nödvändiga och ändamålsenliga lokaler. Det saknas dessutom en sammanhållen process inom förbundet som tydliggör beslutsgången för investeringar.

Ekonomichefsgruppen har haft upp rapporten på ett möte under hösten. Nästa steg är att förbundsdirektören ska samla fastighetscheferna i medlemskommunerna för ett möte.

Nytt handlingsprogram

Handlingsprogrammet utgör ett styrdokument för SÄRF:s verksamhet under de kommande fyra åren och beskriver SÄRFs förebyggande-, operativa- och stödverksamhet. Det ska ses som ett övergripande dokument över hur SÄRF arbetar för att uppnå de nationella målen i lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778), nationella strategier utfärdade av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt förbundsmedlemmarnas krav som finns formulerade i SÄRFs förbundsordning.

Det nuvarande handlingsprogrammet gäller för åren 2020 – 2023. SÄRF har under året arbetat med revideringen av det nya handlingsprogrammet 2020-2023 för att det ska svara upp mot de ändringarna i lagen om skydd mot olyckor som gjordes under 2020. Förbundet har även infört beslutet gjort en sammanställning av de remissvar som kom in på handlingsprogrammet enligt MSBFS 2021:1

Det nya reviderade handlingsprogrammet beslutades av Direktionen 10 december 2021.

Det reviderade handlingsprogrammet kommer därmed att gälla under perioden 1 januari 2022 till 31 december 2023.

2.11 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll. Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten för 2021 genom att ringa in de rutiner och processer som är väsentliga för verksamheten att följa upp. Riskanalysen identifierade 67 risker och ligger till grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Planen för intern kontroll omfattade fyra kontrollmoment. Planen för intern kontroll för 2021 har antagits av Direktionen 26 mars 2021. Revisionskontoret noterar att beslut om intern kontrollplan för 2021 togs tre månader in på det nya året. Revisionskontoret rekommenderar att beslut om intern kontrollplan inför ett nytt år tas på hösten innan det år planen ska börja gälla.

Arbetet i förbundet med intern kontroll har fortsatt löpande under året. En tjänsteperson från kansliet leder den interna internkontrollgruppen. En från varje avdelning ingår i gruppen (avdelning kansli, avdelningen för skydd och samhälle, avdelningen för insats och beredskap, avdelningen för utbildning och avdelningen för teknik och fastighet). Gruppen väljer att utföra kontroller utifrån riskanalys. Gruppen gör bland annat stickprovskontroller på löner och redovisning. En del kontrollåtgärder ska utföras och en viss nivå av stickprov ska göras enligt riskanalys/intern kontrollplan för 2021 men gruppen kan själv bestämma att utföra flera stickprov än dessa.

Förbundet genomför tertialuppföljningar där det bland annat ingår uppföljning av plan för intern kontroll, genomgång av kontrollåtgärder utifrån årets riskanalys samt uppföljning av budget och verksamhetsplan.

SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll 2021 som bilaga till årsredovisningen. Fyra risker från riskanalysen togs med till planen för intern kontroll. Uppföljning av samtliga fyra internkontroller/moment har genomförts under 2021. Samtliga kontrollmoment är avrapporterade till Direktionen den 18 mars 2022. Uppföljningen av den interna kontrollen innehåller kortfattade analyser och åtgärder.

2.12 Övriga iakttagelser

2.12.1 Internbanken i Borås Stad

Revisionskontoret noterar efter avstämning med ekonomichef att SÄRF från januari 2020 har erhållit ränta på likvida medel 89 mnkr som är insatt hos internbanken i Borås Stad. Från april 2020 blev räntan återigen noll procent på grund av pandemins påverkan på samhällsekonomin utveckling. Förhållande kvarstår.

3 Sammanfattande bedömning

Granskningen av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds årsredovisning bedöms i huvudsak utifrån kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed. I granskningen av förbundets årsredovisning utgår bedömningarna från följsamhet mot Direktionens budgetbeslut och eventuella beslut om specifika mål och prioriterade aktiviteter som avser budgetåret 2021. Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys och plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot förbundet under året.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s resultaträkning redovisar samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Uppställningen följer inte helt lagstiftningens form. I uppställningen enligt LKBR har det införts en ny resultatnivå Verksamhetens resultat vilken saknas i förbundets årsredovisning. Därutöver saknas rubrikerna generella statsbidrag och utjämning samt extraordinära poster. Även om dessa är noll kronor bör de finnas med som rubriker i resultaträkningen för att helt stämma överens med LKBR.

För helåret 2021 redovisar förbundet ett överskott på 0,1 mnkr, vilket är 1,6 mnkr bättre jämfört med budget. Förbundet uppnår det finansiella målet under året. Årsredovisningen innehåller en förvaltningsberättelse och lämnar upplysningar om måloppfyllelse.

Sammantaget konstateras att förbundet genomfört uppföljning avseende samtliga de 21 prestationsmål Direktionen fastställt för 2021. Sammantaget är 5 av 21 prestationsmål inte helt genomförda per 31 december 2021. Förbundet skattar i årsredovisningen måloppfyllelsen till 95 % genomfört under året och bedömer därmed att kravet på god ekonomisk hushållning uppfylls.

Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll. Förbundet har genomfört en riskanalys som identifierade 67 risker. Riskanalysen ligger till grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Planen för intern kontroll omfattade fyra kontrollmoment. Planen för intern kontroll för 2021 har antagits av Direktionen 26 mars 2021. Revisionskontoret noterar att beslut om intern kontrollplan för 2021 togs tre månader in på det nya Revisionskontoret rekommenderar att beslut om intern kontrollplan inför ett nytt år tas på hösten innan det år planen ska börja gälla. Samtliga kontrollmoment är avrapporterade till Direktionen den 18 mars 2022. Uppföljningen av den interna kontrollen innehåller kortfattade analyser och åtgärder.

Revisionskontoret bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och God redovisningssed. Årsredovisningen följer i huvudsak rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning.

Revisionskontoret bedömer att förbundets årsredovisning redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Samtliga av Direktionens prestationsmål följs upp på ett enhetligt sätt i årsredovisningen. Revisionskontoret bedömer att redovisningen av verksamhetsresultat och mål i årsredovisningen i huvudsak är förenliga med de mål som Direktionen beslutat om.

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Den sammantagna bedömningen är att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Borås 2022-03-30

---

*Andreas Ekelund,
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad*

---

*Stefan Sjöblom
Certifierad kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad*

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

23. Årsredovisning 2021 Tolkförmedling Väst
(kf fattar slutligt beslut) KS2022/87

§88

KS2022/87

Årsredovisning 2021 för Tolkförmedling Väst

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2021 för Tolkförmedling Väst. Kommunfullmäktige föreslår även bevilja ansvarsfrihet för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättnings-service. Medlemmar är Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad samt ytterligare 41 kommuner i Västra Götalands län, däribland Bollebygds kommun. Tolkförmedling Väst leds av en direktion (förbundsstyrelse) som består av förtroendevalda från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Bollebygds kommun är medlem i Tolkförmedling Väst sedan 1 januari 2019.

Enligt § 16 i förbundsordningen, som samtliga medlemmar godkänt innan inträdet i förbundet, ska alla medlemskommuner godkänna årsredovisningen och besluta om ansvarsfrihet för direktionen. Bollebygds kommun har därför fått förbundets årsredovisning 2021 för godkännande.

Direktionen beslutade på sammanträde 2022-03-25, § 468, att godkänna årsredovisningen för 2021 och översända den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Årsredovisningen innehåller bland annat en förvaltningsberättelse med genomgång av verksamhetsmål och måluppfyllelse. Under 2021 utfördes ca 341 000 uppdrag, varav drygt 1 700 var översättningsuppdrag. Detta var ca 16 000 fler uppdrag än vad som budgeterats för 2021. Årets resultat blev 5,4 mnkr att jämföra med budgeterat nollresultat. De mest efterfrågade språken var arabiska och somaliska. Förbundet har uppnått samtliga mål för 2021. Förbundet hade 1 078 aktiva tolkar och 76 aktiva översättare per 31 december. Totalt har 76 tolkar rekryterats under året, av dessa är 16 auktoriserade varav nio dessutom innehar sjukvårdsauktorisering. Även 13 översättare har rekryterats varav åtta är auktoriserade translatorer. Den 31 december 2021 hade förbundet ca 5 800 registrerade medlemskunder. Varje månad förmedlades uppdrag till ca 2 000 kunder. Totalt köptes 99,99 % av samtliga förmedlade uppdrag av förbundets medlemmar. Största kunden var Västra Götalandsregionen, som stod för ca 71 %. Under året har 58 personer varit tillsvidareanställda i förbundet vilket motsvarar en personalomsättning om 14,8 %.

Under 2021 fick förbundet tre nya medlemskommuner. Pandemin och pandemisituationen i

samhället har påverkat verksamheten under året på olika sätt. Under året driftsattes ny telefoniplattform och Teams ersatte Skype. Direktionen beslutade i november att antalet kontor ska minskas från fyra till tre.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2021 för Tolkförmedling Väst. Kommunfullmäktige föreslår även bevilja ansvarsfrihet för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2021 Tolkförmedling Väst
- § 468, protokollsutdrag Direktionen
- Årsredovisning 2021
- Revisionsberättelse 2021 Tolkförmedling Väst
- Sakkunnigas bedömning, årsredovisning
- Internkontrollrapport Tolkförmedling Väst

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

ÅRSREDOVISNING

Dnr 22/0012-2

2022-03-25

Årsredovisning 2021

Tolkförmedling Väst

Organisationsnummer 222000-2972

Innehåll

Inledning	4
Vision.....	5
Ledord.....	5
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
Organisation.....	6
Direktionen.....	6
Förbundets verksamhet.....	8
Tolkar och översättare.....	10
Kunder.....	13
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	13
Ekonomi.....	13
Likviditet.....	13
Utvärdering av ekonomisk ställning.....	13
Händelser av väsentlig betydelse.....	14
Nya medlemmar och ny förbundsordning.....	14
Pandemin.....	14
Ny telefoniplattform och Teams.....	14
Antal kontor.....	14
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.....	14
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	14
Övergripande verksamhetsmål.....	14
Verksamhetsmål 2021 och måluppfyllelse.....	15
Kvalitetsmål.....	15
Arbetsmiljömål.....	16
Miljömål.....	16
God ekonomisk hushållning.....	17
Balanskravsresultat.....	18
Balanskravsavstämning.....	18
Väsentliga personalförhållanden.....	19
Medarbetare.....	19

Tillsvidare- och visstidsanställda	19
Sysselsättningsgrad	20
Sjukfrånvaro	20
Pensioner	21
Förväntad utveckling.....	21
Nuläge	21
Framtid.....	24
Budget 2022	25
Ekonomisk plan 2022–2024	25
Räkenskaper.....	26
Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner	26
Resultaträkning.....	26
Resultaträkning	26
Balansräkning.....	27
Kassaflödesanalys	28
Noter	29
Driftsredovisning	32
Utfall i förhållande till budget	32
Bakgrund till budget.....	32
Utfall.....	32
Förbundets investeringsverksamhet.....	34

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och har totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vargårda och Öckerö.

Figur 1 Karta över medlemskommuner

Förbundet är en egen offentligrettslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit 1 krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förmedlingsverksamheten bedrivs på fyra orter och kansliet har sitt säte i Göteborg.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

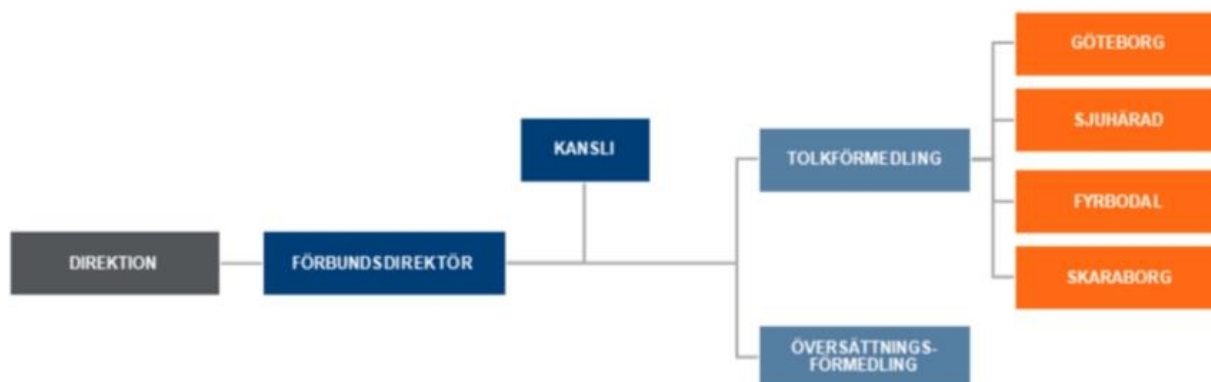
Som ett resultat av den stora asylvågen under 2015–2016 har förbundets omsättning ökat varje år fram till 2020 då pandemi slog till och tolkbehovet kraftigt minskade. I takt med att samhället anpassade sig till pandemisituationen och en snabb utveckling skedde av bland annat distanslösningar så ökade återigen efterfrågan på tolk under 2021. Resultatet för året var därmed i nivå med åren innan pandemin. Då ingen återbetalning av eget kapital skett under 2021 har förbundets soliditet ökat ytterligare.

Förbundet (tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	206 925	195 487	220 370	203 940	186 901
Verksamhetens kostnader	-198 269	-190 985	-214 448	-198 506	-186 538
Årets resultat	5 442	3 465	5 867	5 295	79
Soliditet (%)	56 %	53 %	49 %	48 %	43 %
Nettoinvesteringar	0	10 086	3 031	0	0
Långfristig skuld	0	0	0	0	0

Tabell 1 Översikt över verksamhetens utveckling 2017-2021

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, översättningsförmedling samt fyra tolkförmedlingskontor. Kansliet leds av förbundsdirektören och de fyra lokala förmedlingskontoren i Göteborg, Borås, Mariestad och Trollhättan, inklusive översättningsförmedlingen, leds av fyra verksamhetschefer. Administrativa stödfunktioner inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonsystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft fyra möten under 2021 och dessa har till följd av pandemin genomförts på distans.

Förbundets direktion utgjordes 2021-12-31 av:

Göteborgs Stad

Åke Björk (M), ordförande
Erik Norén (V), ersättare

Alingsås kommun

Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Leif Hansson (S), ersättare

Borås Stad

Lars-Åke Johansson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun

Gunilla Hermansson (KD), ledamot
Daniel Andersson (M), ersättare

Grästorps kommun

Svante Classon (C), ledamot
Kent Larsson (M), ersättare

Götene kommun

Isabella Carlén (KD), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun

Ann-Christine Fredriksson (M), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun

Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Anita Larsson (S), ersättare

Lerums kommun

Ulf Utgård (M), ledamot
Halim Azemi (S), ersättare

Lilla Edets kommun

Zara Blidevik (M), ledamot
Gitte Jensen (S), ersättare

Mariestads kommun

Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Munkedals kommun

Anna Höglind (L), ledamot
Hans-Joachim Isenheim (MP), ersättare

Västra Götalandsregionen

Christina Abrahamsson (M), vice ordförande
Jonas Adelsten Kristiansen (S), ersättare

Bollebygd kommun

Ingridh Anderén (M), ledamot
Christina Hein (S), ersättare

Dals-Eds kommun

Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun

Rune Lennartsson (C), ledamot
Caroline Lundberg (M), ersättare

Gullspångs kommun

Ann-Christin Erlandsson (S), ledamot
Björn Thodenius (M), ersättare

Herrljunga kommun

Gunnar Andersson (M), ledamot
Mats Palm (S), ersättare

Härryda Kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun

Lennart Martinsson (S), ledamot
Vakant, ersättare

Lidköpings kommun

Lena O Jenemark (S), ledamot
Kristina Classon (M), ersättare

Lysekils kommun

Rickard Söderberg (S), ledamot
Vakant, ersättare

Marks kommun

Niklas Herneryd (L), ledamot
Ann Iberius Orrvik (M), ersättare

Mölndals stad

Leif Norberg (M), ledamot
Shahla Alamshahi (S), ersättare

Orust kommun

Britt-Marie Andrén Karlsson (S), ledamot
Maria Sörqvist (C), ersättare

Skara kommun

Ewa Karlsson (M), ledamot
Michael Karlsson (S), ersättare

Sotenäs kommun

Kajsa Åkesson (M), ledamot
Gerardo Alas (S)

Svenljunga kommun

Patrik Harrysson (S), ledamot
Johan Björkman (M), ersättare

Tibro kommun

Peter Söderlund (L), ledamot
Maria Maric (KD), ersättare

Tjörns kommun

Gun Alexandersson Malm (L), ledamot
Anette Johannessen (S), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Vakant

Uddevalla kommun

Elving Andersson (C), ledamot
Christina Nilsson (KD), ersättare

Vara kommun

Ulf Genitz (C), ledamot
Fredrik Pettersson (S) ersättare

Öckerö kommun

Kent Lagrell (M), ledamot
Jan-Åke Simonsson (S), ersättare

Partille Kommun

Adam Algottson (M), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun

Ulla-Britt Hagström (L), ledamot
Anita Löfgren (S), ersättare

Strömstads kommun

Anna-Lena Carlsson (C), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun

Roger Wallentin (C), ledamot
Ida Östholm (M), ersättare

Tidaholms kommun

Hajrudin Abdihodzic (V), ledamot
Gunilla Dverstorp (M), ersättare

Tranemo kommun

Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Cecilia Valbrant (C), ersättare

Töreboda kommun

Pernilla Johansson (C), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamn kommun

Elisabeth Stålbrand (NU²), ledamot
Sebastian Gustavsson (M) ersättare

Vårgårda kommun

Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

Förbundets verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Tolkning erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och skärm för såväl kortare meddelanden som längre tolkuppdrag.

Bokning av förbundets tjänster kan ske på webben, i appen eller via telefonkontakt. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid. Övriga tider administreras förbundets

---

² Nya Ulricehamn.

bokningar av Regionservice, Västra Götalandsregionen. Via förbundets digitala tjänst, Akut tolk, tillsätts akuta tolkuppdrag inom fem minuter, dygnet runt, årets alla dagar.

Tolkning

Förbundet har under 2021 utfört drygt 341 000³ uppdrag vilket är ca 16 000 fler än budgeterat. Den stora ökningen jämfört med föregående år tros bero på att samhället på grund av pandemin under 2020 stängdes ner och därmed minskade behovet av tolk hos förbundets kunder. Under 2021 öppnade samhället delvis upp sig igen och därmed ökade behovet av tolk. Under pandemin har de flesta av oss i samhället blivit alltmer bekväma med möten och kommunikation på distans. Troligen har flera av förbundets kunder anpassat delar av sina verksamheter till rådande omständigheter och använt distanstolk i större utsträckning och därmed har efterfrågan på förbundets tjänster ökat under 2021.

Året innan pandemin då gränserna mot Europa, och inte minst Sverige, blev alltmer stängda minskade inflödet av tolkbehövande till landet. Detta i kombination med att de tolkbehövande som kom i den stora asylvågen under 2015–2016 troligen skulle ha ett minskat tolkbehov efter några år påverkade prognosen i budgeten över kundernas framtida tolkbehov. Att förbundets kunder under 2021, trots ett mycket begränsat inflöde av nya tolkbehövande, har haft ett avsevärt större behov av tolk kan möjligen ha en förklaring i att pandemisituationen isolerat samhället och därmed hämmat integrationen och tolkbehovet har kvarstått. Kundernas tolkbehov påverkas av många parametrar och behovsanalysen för prognosen över antalet uppdrag i budget är därför komplex.

År	Antal utförda uppdrag	Procentuell tillsättning, tolkuppdrag	Antal utförda uppdrag, tolk	Antal utförda uppdrag, översättning
2021	341 088	99,1 %	339 366	1 722
2020	315 663	99,0 %	313 907	1 756
2019	346 564	99,5 %	344 972	1 592
2018	336 634	99,2 %	335 134	1 500
2017	336 093	98,8 %	334 434	1 659
2016	355 429	97,6 %	353 689	1 740
2015	307 462	97,3 %	306 230	1 232

Tabell 2 Uppdrag och tillsättningsgrad

Tillsättningsgraden av tolkuppdrag har ökat något jämfört med föregående år och uppgår för 2021 till 99,1 %. Under 2020 sjönk tillsättningsgraden vilket troligtvis hängde ihop med tekniska problem i samband med införandet av det nya verksamhetssystemet men också förändrade tillsättningsprinciper och förmedlingsrutiner kopplade till det nya systemet. Ett systematiskt arbete har pågått under året för att identifiera orsakerna till den tidigare minskade tillsättningsgraden och förändra rutinerna. Arbetet har resulterat i en ökad tillsättningsgrad av tolkuppdragen.

Översättning

Under 2021 utfördes 1 722 översättningsuppdrag, vilket är 34 uppdrag färre än föregående år. Antalet översättningsuppdrag har dock totalt ökat under pandemiperioden jämfört med åren innan. Under året har översättningar utförts på 33 olika språk. Svenska är det mest frekventa målspråket det vill säga att översättningar görs till svenska från andra språk. Under 2021 har dock svenska som målspråk minskat något.

³ Av dessa 341 000 uppdrag är mindre än 0,5 % översättningsuppdrag

Förbundets medlemskommuner har procentuellt beställt fler översättningar i relation till Västra Götalandsregionen. Under 2021 har dock Västra Götalandsregionens beställningar ökat, vilket hänger ihop med pandemirelaterade översättningar och förklarar därmed minskningen av översättningar med svenska som målspråk.

Tolkar och översättare

Den 31 december 2021 hade förbundet 1 154 aktiva uppdragstagare. Av dessa var 1 078 tolkar vilket är 126 färre än föregående år. Då tolkyrket generellt är ett så kallat genomgångsyrke är omsättningen av tolkar relativt stor och antalet aktiva tolkar kan därmed variera relativt mycket mellan åren. Troligt är att tolkomsättningen under 2020 och 2021 varit något högre på grund av effekterna av pandemin.

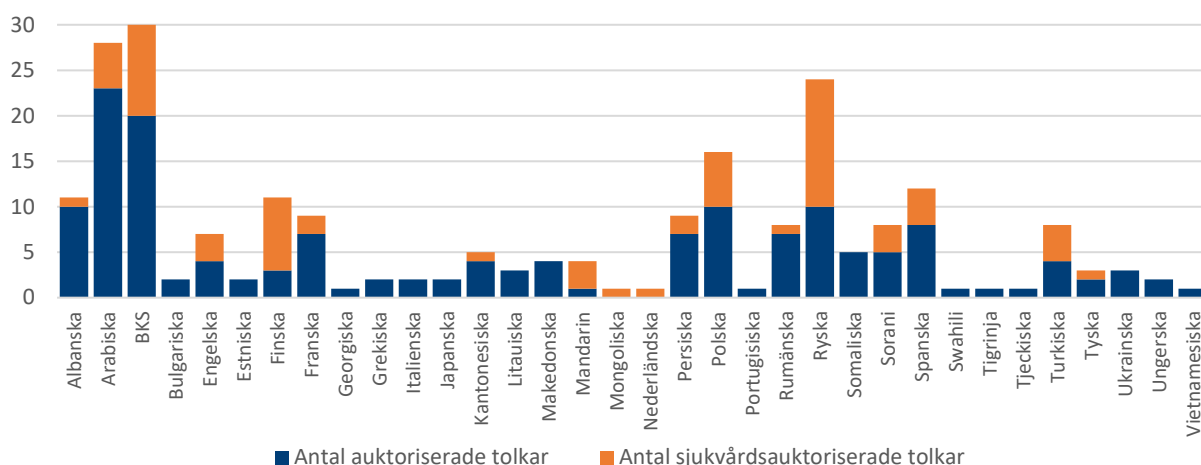
Vid mättilfället fanns 76 aktiva översättare vilket är 18 färre jämfört med året innan. Minskningen beror på en omfattande registergenomgång där icke aktiva översättare avregistrerats. Totalt är 33 uppdragstagare aktiva som både tolk och översättare i förbundet vilket är en ökning med fyra personer.

År	Tolkar	Översättare	Både tolk och översättare	Auktoriserade uppdragstagare	Sjukvård-auktorisering
2021	1 078	76	33	273	69
2020	1 204	94	29	294	63
2019	1 183	96	31	271	62
2018	1 088	87	27	251	58
2017	992	151	38	264	52
2016	969	138	38	261	52
2015	919	139	44	260	45

Tabell 3 Statistik över förbundets aktiva uppdragstagare

I Sverige talas ca 200 språk. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisation av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisation erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar respektive ca 30 språk för översättare. Tillgången på auktoriserade tolkar är begränsad och inte i paritet med vilka språk som efterfrågas mest.

Av förbundets 1 154 uppdragstagare innehar 273 uppdragstagare totalt 307 auktorisationer. Auktorisation ges per språk vilket innebär att en uppdragstagare kan inneha flera auktorisationer. Totalt är 219 tolkar och 54 översättare auktoriserade. Av de auktoriserade tolkarna innehar 69 tolkar även sjukvårdsauktorisering. På förbundets mest efterfrågade språk, arabiska, finns 28 auktoriserade tolkar varav fem med sjukvårdsauktorisering. På somaliska som är det näst mest efterfrågade språket finns endast fem auktoriserade tolkar, ingen med sjukvårdsauktorisering. Flest auktoriserade tolkar finns på BKS (bosniska/kroatiska/serbiska) med totalt 30 auktoriserade tolkar varav 10 har sjukvårdsauktorisering. Ryska tolkar är förhållandevis mindre efterfrågade hos förbundets kunder, dock är hela 24 ryska tolkar auktoriserade varav 14 med sjukvårdsauktorisering. Under året har antalet auktoriserade uppdragstagare minskat med 21 personer, majoriteten utav dessa är översättare som inte längre är aktiva i förbundet och har därmed rensats bort i registergenomgång. Antalet sjukvårdsauktoriseringade tolkar har ökat med sex personer från föregående år.

Figur 3 Totalt antal auktoriserade tolkar, fördelat på auktorisationsnivå

Förbundet arbetar kontinuerligt med att rekrytera såväl tolkar som översättare. Under 2021 genomförde 36 personer förbundets rekryteringstest varav 47 % fick godkänt resultat. Då fokus under året legat på att rekrytera redan utbildade eller auktoriserade tolkar var antalet personer som genomgick rekryteringstest avsevärt färre än föregående år. Arbetet har också inriktats på rekrytering av mindre frekventa språk vilket innebär att få personer varit aktuella för rekryteringstest. En del av rekryteringsstrategin har varit att nå ut till redan utbildade tolkar via landets utbildningsanordnare. Även om färre personer genomgått rekryteringstest så har förbundet under året rekryterat fler redan utbildade tolkar jämfört med föregående år. Totalt har 76 tolkar rekryterats, av dessa är 32 redan utbildade och 16 auktoriserade varav nio dessutom innehar sjukvårdsauktoreration. Under året har även 13 översättare rekryterats, av dessa var åtta auktoriserade translatorer. Totalt rekryterades 87 personer, två av dessa är både tolk och översättare därmed rekryterades totalt 89 uppdragstagare.

År	Tolkar	Sjukvårds- auktorerad tolk	Auktoriserad tolk	Utbildad tolk	Översättare	Auktoriserad translator
2021	76	9	16	32	13	8

Tabell 4 Antal rekryteringar

Förbundet har digitaliserat samtliga interna kurser vilket resulterat i att alla aktiva tolkar inom förbundet oavsett bostadsort har kunnat ta del av kompetenshöjande insatser. Under 2021 genomgick 268 tolkar någon av dessa kurser.

År	Antal personer som genomfört rekryteringstest	Andel godkända resultat, rekryteringstest	Antal utfärdade kursintyg	Antal personer som genomgått SRHR- utbildning
2021	36	47 %	268	10
2020	93	55 %	63	25
2019	143	38 %	137	54
2018	248	46 %	148	86
2017	211	56 %	212	62
2016	251	52 %	195	35
2015	475	33 %	224	76

Tabell 5 Test- och utbildningsstatistik

”Att tolka i skolan” har varit en mycket efterfrågad utbildning och totalt har 156 tolkar genomgått denna kurs under året. Som ett resultat av tolkarnas önskemål har två nya kurser,

”Fördjupningskurs Socialtjänst” och ”Fördjupningskurs Psykiatri”, tagits fram och erbjudits under hösten. Totalt har 49 respektive 55 tolkar genomgått dessa utbildningar.

I samarbete med Västra Götalandsregionen har även utbildningen ”Att tolka vid psykisk ohälsa och sjukdom” genomförts på distans. 20 tolkar deltog i denna pilotutbildning som föll mycket väl ut och kommer fortsätta erbjudas.

Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen, samt SRHR-teamet, Göteborgs Stad, har under pandemin inte kunnat erbjuda SRHR-utbildning på distans. Därav att mycket få tolkar inom förbundet erhållit denna viktiga kompetensutveckling under de två senaste åren. I december 2021 genomfördes dock en pilotutbildning på distans av SRHR-utbildningen där tio tolkar medverkade. Då det hela föll väl ut kommer förbundet att kunna erbjuda även denna utbildning på distans under 2022.

Introduktionskurs har getts löpande under året för de tolkar som saknar kontakttolkutbildning. Totalt har åtta tolkar genomgått introduktionskursen.

Under de senaste åren har fokus lagts på att motivera befintliga tolkar att höja sin kompetens. 14 tolkar har under 2021 höjt sig till nivå utbildad tolk vilket innebär kompetensnivån under auktorisation. Tre tolkar har under året auktoriserat sig.

Av förbundets aktiva tolkar är 20 % auktoriserade, vilket innefattar såväl sjukvårdsauktorisering som rättsauktorisering. 48 % av tolkarna är färdigutbildade tolkar vilket innebär att 68 % av förbundets tolkar har en hög utbildningsnivå. Resterande 32 % är under utbildning på olika nivåer. Förbundet uppmuntrar kontinuerligt aktiva tolkar till kompetenshöjning och stöttar bland annat ekonomiskt vid såväl utbildning som auktorisation.

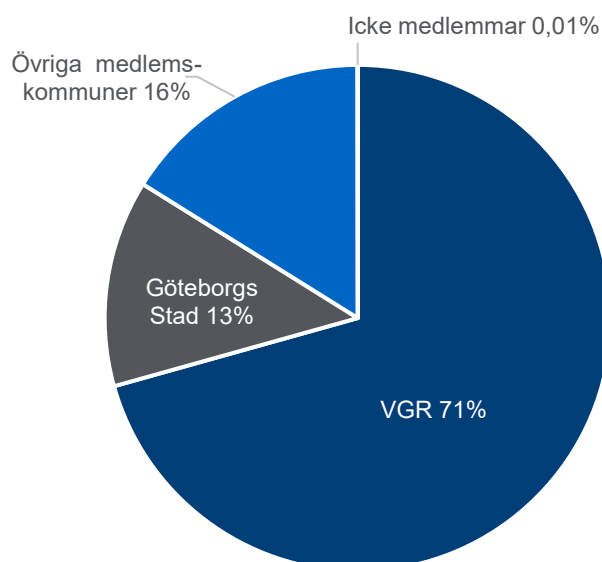
Då de fysiska informationsträffarna för tolkar ej kunnat genomföras på grund av pandemin har flera digitala informationsträffar i stället erbjudits tolkarna. Dessa träffar har fallit väl ut och deltagandet har varit mycket stort då tolkar ifrån hela landet kunnat delta oavsett geografisk bostadsort.

Under 2021 genomfördes den första informationsträffen för översättare. Denna digitala träff blev mycket uppskattad och fler informationsträffar för översättare planeras att genomföras två gånger per år.

Genom den ökade efterfrågan på distanstolk möjliggörs användning av tolk från hela landet. En rekryteringsprocess som kan utföras på distans är en förutsättning för att tolkar på ett enkelt sätt ska kunna rekryteras oavsett bostadsort. Under 2021 påbörjades utvecklingen av den digitala delen av rekryteringstestet vilken kommer att implementeras under 2022. Distanslösningen av den muntliga delen av rekryteringstestet implementerades redan under 2021.

Kunder

Varje månad under 2021 förmedlades uppdrag till ca 2 000 kunder. Den 31 december 2021 hade förbundet 5 866 registrerade medlemskunder. Totalt utfördes 99,99 % av samtliga uppdrag till förbundets medlemmar⁴. Västra Götalandsregionen (VGR) bokade 71 % av förbundets uppdrag under 2021 vilket är en minskning jämfört med 2020 men i nivå med åren dessförinnan. Göteborgs Stad står för knappt hälften av samtliga medlemskommuners totala antal bokade uppdrag.

Figur 4 Fördelning av bokade uppdrag

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Likviditet

Förbundet har haft en god likviditet under 2021 och checkkrediten har inte nyttjats.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Sedan start har förbundet byggt upp ett stabilt eget kapital. Det ekonomiska överskottet, tillsammans med medlemsandelarna, är förbundets likvida medel.

Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 22 mkr, vilket motsvarar ca sex månaders löpande driftskostnader. Efter att direktionen beslutat att godkänna årsrapporten beslutas även om en eventuell återbetalning ska ske av eget kapital till förbundsmedlemmarna. Ett eget kapital om minst 27 mkr krävs för att en återbetalning ska bli aktuell. Det egna kapitalet var över 27 mkr redan i samband med årsbokslutet 2019 men direktionen fattade då beslut om att ingen återbetalning skulle ske under 2020 med anledning av pandemin. Direktionen beslutade även 2021, med hänvisning till omprövning av nyttjandetiden av immateriella tillgångar, att inget eget kapital skulle återbetalas. Nytt beslut tas under 2022. För eventuell återbetalning av eget kapital kan förbundets checkkredit komma att nyttjas varpå den är beslutad att finnas kvar.

⁴ Förbundet utför i ett fåtal akuta situationer tolkuppdrag till domstol och polis.

Sedan driftstarten 2013 har likviditeten varit god och alla investeringar har klarats med egna medel. Det överskott som genererats i förbundet gör att den ekonomiska ställningen är god.

Händelser av väsentlig betydelse

Nya medlemmar och ny förbundsordning

Den 1 januari fick förbundet tre nya medlemskommuner; Lysekil, Partille och Sotenäs och den nya förbundsordningen började då även gälla.

Pandemin

Från det att efterfrågan på tolk kraftigt minskade i samband med pandemins utbrott 2020 har antalet utförda tolkuppdrag kraftigt ökat under 2021. Likaså har andelen distanstolkningar gått upp kraftigt under pandemin. Under hösten 2021, då samhället mer och mer började öppnas upp, ökade platsuppdragen och därmed minskade andelen distansuppdrag. Dock var distansuppdragen dominerande under hela 2021.

Som en ytterligare konsekvens av pandemin har majoriteten av förbundets medarbetare arbetat hemma under större delen av 2021. De flesta möten genomförts på distans, dock kunde den gemensamma förbundsdagen utifrån de då rådande restriktionerna genomföras på plats i början av december. Utbildning och informationsträffar för uppdragstagare har fullt ut skett på distans och rekrytering av uppdragstagare har till största delen skett på distans. Även enskilda kundmöten och informationsträffar för kunder har främst genomförts på distans.

Ny telefoniplattform och Teams

Efter avslutad upphandling av ny telefoniplattform infördes Teams innan sommaren och ersatte då Skype. Under hösten driftsattes den nya telefoniplattformen samt Microsoft 365 inklusive Teams samtliga funktioner.

Antal kontor

Direktionen beslutade i november att antalet kontor ska minskas från fyra till tre vilket innebär att kontoret i Trollhättan kommer att stängas ner under 2022.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Kontoret i Trollhättan kommer att stängas ner 31 mars 2022. Verksamheten som idag bedrivs i Trollhättan kommer att integreras i övriga kontors verksamheter. Medarbetarna har erbjudits fortsatt anställning på valfritt kontor.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet vid beställning och likvärdig service till förbundets kunder

- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta miljömedvetet
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar i samhället.

Måluppfyllelse

Trots en hög och ökad efterfrågan på förbundets tjänster under året har tillgången av tolkar varit god. Detta bland annat på grund av att distanstolkning dominerat starkt under pandemin men också till följd av en än mer strategisk rekrytering av tolkar. Genom väl utvecklade, och inom organisationen, gemensamma rutiner har förbundets kunder kunnat erbjudas likvärdig service. För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten sker bland annat ett kontinuerligt arbete med inkommande synpunkter. Förbundet har även under året genomgått en revision i syfte att säkerställa att ledningssystemet FR2000 efterlevs och att verksamheten därmed är kvalitetssäkrad.

Genom att kontinuerligt, inom förbundet, kommunicera och redovisa verksamhetens ekonomi råder en god ekonomisk medvetenhet. Förbundet arbetar systematiskt med verksamhetsutveckling för att vara kostnadseffektiva.

Förbundets tolkar uppmanas att resa kollektivt för att minska miljöpåverkan. Under pandemin har tolkning på distans ökat markant vilket med automatik minskat antalet resor. Då tolkning på distans har många fördelar marknadsförs denna tjänst och kunderna uppmanas att boka distanstolk.

För att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar bjuds förbundets kunder regelbundet in till webinarier avseende tolkandvändande. Förbundet erbjuder även kundanpassad information och utbildning, såväl på plats som på distans.

Verksamhetsmål 2021 och måluppfyllelse

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

- Målet uppnått
- Målet ej uppnått

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Utfall 2021	
Andel tillsatta beställningar ska uppgå till minst 99 %	99 %	≥99 %	99,1 %	●
Andel tillfällena tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %	0,8 %	<1 %	0,9 %	●

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Utfall 2021	
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 5 %.	4,5 %	≥5 %	8,1 %	●

Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 15 %.	20 %	≥15 %	22,4 %	●
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 60 %.	62,6 %	≥60 %	62,1 %	●

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Utfall 2021	
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 52 %.	56 %	≥52 %	67,6 %	●

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Utfall 2021	
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	6,7 %	<6 %	4,6 %	●
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 80	75	>80	83	●

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Utfall 2021	
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 50 %.	60,3 %	≥50 %	70,3 %	●

Måluppfyllelse

Andel tillsatta beställningar ska uppgå till minst 99 %. ●

Under året har ett systematiskt arbete pågått för att öka tillsättningsgraden som året innan visade på en instabilitet. Arbetet har resulterat i en under året jämnare och totalt högre tillsättningsgrad då orsakerna identifierats och rutiner förändrats. Utfallet för 2021 blev 99,1 %. Målet är uppfyllt.

Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %. ●

Under 2021 var andelen tillfällen då tolkar kom för sent eller uteblev till bokade uppdrag 0,9 % vilket är en ökning på 0,1 procentenheter jämfört med 2020. Avvikelsen har tydliga kopplingar till tolkning på plats. Då distanstolkning markant ökat under pandemin har andelen tillfällen då tolkar kommit sent eller uteblivit per automatik minskat. Under 2021 har dock antalet tolkuppdrag markant ökat vilket troligen förklarar den mindre uppgången avseende avvikelsen. Målet är uppfyllt.

Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 5 %. ●

Under 2021 utförde sjukvårdsauktorisade tolkar 8,1 % av hälso- och sjukvårdsuppdragen, vilket är en ökning med 3,6 procentenheter jämfört med föregående år. Den markanta ökningen är en effekt av distansuppdragens dominans under pandemin. Tolkarna har bland annat rest mindre och därmed haft mer effektiv tolktid, men framför allt har tolkar över hela landet, oavsett bostadsort, effektivt kunnat anlitas för distansuppdrag. Målet är uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 15 %. ●

Andelen uppdrag som utförts av auktoriserade tolkar har fortsatt öka även under 2021 och var

totalt för året 22,4 %, vilket är en ökning med 2,4 procentenheter jämfört med föregående år. Denna ökning har skett trots att förbundet totalt sett haft färre aktiva auktoriserade tolkar 2021 jämfört med året innan. Den stora anledningen till den fortsatta ökningen har en direkt koppling till distansuppdragens dominans under pandemin. Även detta utfall har påverkats av att tolkarna bland annat rest mindre, haft mer effektiv tolktid, men också att tolkar över hela landet, oavsett bostadsort, effektivt kunnat anlitas för distansuppdrag. Målet är uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 60 %. ●

Förbundet har de senaste åren medvetet arbetat för att öka andelen utbildade tolkar. Andelen utförda uppdrag av nivå utbildad tolk var 62,1 % under 2021 vilket är en liten minskning jämfört med 2020. Detta är dock ett resultat av att andelen utförda uppdrag av auktoriserade tolkar har ökat under året. Målet är uppfyllt.

Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 50 %. ●

I samband med driftsättning av det nya verksamhetssystemet 2020 ökade andelen beställningar som inkom via digitala tjänster markant. En ökning var förväntad kopplat till det mer digitaliserade systemet. Under 2021 har denna höga nivå legat stabilt och uppgick för året till 67,6 %. Målet är uppfyllt.

Sjukfrånvaron ska understiga 6 %. ●

Sjukfrånvaron har minskat 2,1 procentenheter jämfört med föregående år. Detta är ett tydligt resultat av pandemin och att majoriteten av förbundets medarbetare i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendation arbetat hemifrån en stor del av året. Troligt är att medarbetare som arbetat hemma valt att arbeta även med ringa sjukdomssymptom vilket inte hade varit möjligt utan hemarbete. I slutet av året när medarbetarna återgick till kontoren ökade också sjukfrånvaron, vilket var ett tydligt resultat av Folkhälsomyndighetens rekommendation att stanna hemma vid minsta symptom. Sjukfrånvaron för året uppgick till 4,6 %. Målet är uppfyllt.

Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 80. ●

Efter flera års ihållande arbete med förbundets värdegrund visar nu resultatet av HME på en mycket positiv utveckling i verksamheten. Från ett värde på 69 vid första mätningen 2018 ligger nu HME på 83 för 2021. Målet är uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 50 %. ●

Andelen uppdrag på distans har fortsatt öka även under 2021. Totalt utfördes 70,3 % av tolkuppsdragen på distans vilket är en ökning om tio procentenheter jämfört med föregående år. Pandemin har fortsatt varit den starkt bidragande orsaken till den höga andelen av tolkuppsdrag på distans. Målet är uppfyllt.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecken för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediterna ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat och likviditeten har varit god. Checkkrediten har inte nyttjats under 2021.

Balanskravsresultat

Balanskravet uppfylls 2021. Inga underskott finns att återställa från tidigare år.

Balanskravsavstämning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	5 442	3 465	5 867
minus samtliga realisationsvinster/förluster		0	0
plus sänkning av diskonteringsränta		0	0
plus realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning		0	0
plus orealiserade förluster i värdepapper		0	0
minus återföring av orealiserade förluster i värdepapper		0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	5 442	3 465	5 867
Årets balanskravsresultat	5 442	3 465	5 867
Balanskravsresultat att reglera	0	0	0
<hr/>			
Budgetomslutning			
Verksamhetens kostnader	198 269	190 985	214 448
Personalkostnader inkl. direktionen	30 389	29 189	30 578
Tolkarvode	156 227	150 430	171 542
Nettoinvesteringar	0	10 086	3 031
Likvida medel 31/12 respektive år	20 331	13 494	18 273
Resultat			
Årets resultat	5 442	3 465	5 867
Ökning andelskapital	138		
Ingående Eget kapital	34 329	30 864	29 455
Nyckeltal			
Kassalikviditet	201 %	173 %	188 %
Soliditet	56 %	53 %	49 %

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Senaste årens förändrade och utvecklade arbetsprocesser har föranlett en restriktiv hållning till nyanställningar kopplat till förmedlingsarbetet. Med beaktan av pensionsavgångar och annan naturlig personalavgång har bemanningen under året anpassats till rådande behov. Då verksamheten är föränderlig råder ett flexibelt synsätt inom förbundet avseende bemanningsbehovet.

I samband med avgång inom översättningsverksamheten utökades bemanningen med 0,6 årsarbetare för att stabilisera bemanningen. Förbundet har nu 2,0 översättningsassordnare.

Såväl hög sjukfrånvaro som partiell tjänstledighet bland verksamhetscheferna har under året medfört en större frånvaro. Tack vare att 2021 har varit ett relativt lugnt år har frånvaron kunnat täckas upp av övriga verksamhetschefer och påverkan på verksamheten har därmed kunnat hållas nere.

Under året har Teams och Microsoft 365 implementerats vilket har inneburit att arbetsprocesser har utvecklats och förändrats. De nya funktionerna har förenklat kommunikationen mellan förbundets medarbetare och samarbetet har därmed utvecklats mellan förbundets kontor, vilket går helt i linje med ambitionen om ett förbundsövergripande perspektiv.

Efter flera års ihållande arbete med förbundets värdegrund har det under 2021 blivit tydligt att värdegrunden nu är en naturlig del av verksamheten. Flertalet medarbetare relaterar till såväl värdegrund som ledord i de dagliga processerna. Hållbart medarbetarengagemang (HME), vilket mäts fyra gånger om året, visar även tydligt på den positiva utveckling förbundet genomgått under senare år.

Sedan 2017 har förbundsövergripande introduktionsdagar för nyanställda regelbundet genomförts i syfte att skapa förståelse för förbundets verksamhet och uppdrag. På grund av pandemin har dessa introduktionstillfällen inte kunnat genomföras då en viktig del i dagen har varit att fysiskt träffas på huvudkontoret i Göteborg.

På grund av pandemin kunde inte den årliga förbundsdagen genomföras under 2020. In i det sista var det osäkert huruvida dagen skulle kunna genomföras 2021. Rådande restriktioner möjliggjorde dock att dagen kunde genomföras enligt plan i början av december. Förbundsdagen blev mycket lyckad och årets föreläsning ”Bli hälsoklok” av den externa föreläsaren Lovisa ”Lofsan” Sandström uppskattades stort av medarbetarna. Dagen knöt ihop året som varit och avslutades med 25-års gratifikation.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med centralt avtal och ny lön betalades ut i april. Löneöversynen föregicks av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 december 2021 hade förbundet 52 tillsvidareanställda arbetstagare; 45 kvinnor och sju män. Vid mättillfället var åtta tillsvidareanställda arbetstagare partiellt lediga; tre föräldralediga, en studieledig samt fyra tjänstlediga. Totalt har 58 personer varit tillsvidareanställda i förbundet under året vilket motsvarar en personalomsättning om 14,8 %. Omsättningen har framför allt skett i gruppen tolkförmedlare vilket är förbundets största yrkesgrupp.

Under året har antalet arbetade timmar som utförts av tillsvidareanställda arbetstagare motsvarat 57,5 årsarbetare (åa) vilket är en ökning om 5,0 åa jämfört med föregående år. Det totala antalet

arbetade timmar inom förbundet motsvarar dock 62,3 åa vilket är en ökning om 1,0 åa. Under året har antalet visstidsanställda minskats och istället har tillsvidareanställningar gjorts. Detta efter att en restriktivitet rått i förbundet de senaste åren avseende tillsvidareanställningar då effekterna av ett mer digitaliserat och automatiserat verksamhetssystem förväntades påverka behovet av förmedlingsresurser.

År	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2021	57,5	3,8	1,0	62,3
2020	52,5	7,6	1,1	61,3
2019	53,4	9,8	1,6	64,8
2018	57,6	6,8	2,0	66,4
2017	57,0	6,8	2,6	66,4
2016	47,3	8,6	9,6	65,5

Tabell 6 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare (åa)

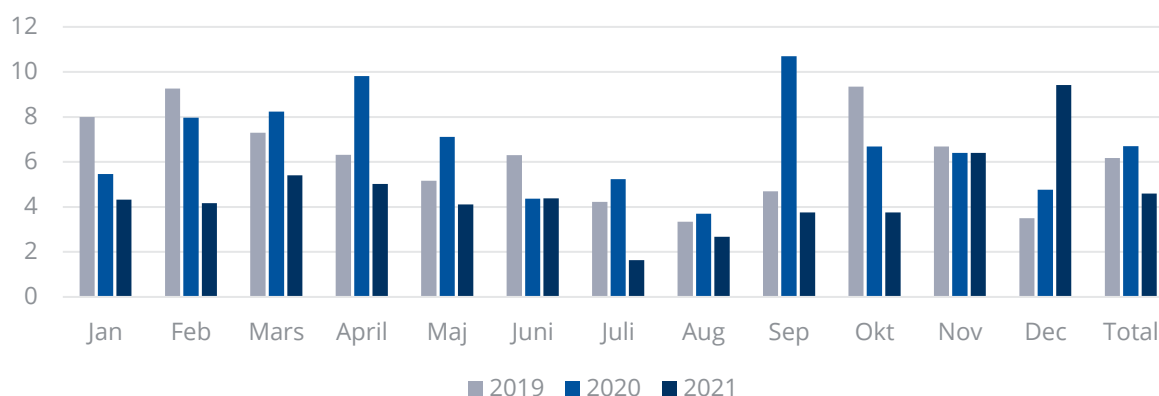
Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 98,9 % vilket innebär en ökad sysselsättningsgrad jämfört med föregående år. 93,5 % av kvinnorna respektive 100 % av männen är heltidsanställda inom förbundet.

Sjukfrånvaro

Under större delen av året arbetade flertalet av förbundets medarbetare på distans vilket tydligt syns i sjukfrånvaron som under januari till oktober var betydligt lägre än åren innan. I november återgick samtliga förmedlare till att arbeta på kontoren. I enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendation stannade medarbetarna hemma vid minsta symptom och sjukfrånvaron gick därmed kraftigt upp i slutet av året. En förhållandevis liten del av förbundets anställda har dock testats positiva för Covid-19.

Den totala sjukfrånvaron för 2021 var 4,6 % vilket är en minskning om 2,1 procentenheter jämfört med föregående år, vilket också var ett år påverkat av pandemin. 2019, året innan pandemin, låg den totala sjukfrånvaron på 6,2 %.

Figur 5 Sjukfrånvaro i procent 2019–2021

Av den totala sjukfrånvaron är 3,1 % långtidssjukfrånvaro (över 60 dagar), vilket är en tredjedel av långtidssjukfrånvaron året innan.

Figur 6 Fördelning sjukfrånvaro, lång/kort 2021

Sjukfrånvaron för förbundets anställda kvinnor var totalt 3,8 % och för männen 4,8 %. I åldersspannet 50 år eller äldre är sjukfrånvaron högst. Dock bedöms sjukfrånvaron ligga inom ramen för normalnivå. Förbundets medarbetare i åldersspannet under 30 år har endast 2,2 % sjukfrånvaro vilket är att ses som en mycket låg sjukfrånvaro.

Ålder	29 år eller yngre	30–49 år	50 år eller äldre
Sjukfrånvaro	2,2 %	4,3 %	5,3 %

Tabell 7 Fördelning sjukfrånvaro, ålder 2021

Det finns inga signaler på arbetsrelaterad sjukfrånvaro och kostnaden för företagshälsovård var i princip obefintlig under året. Friskvårdsbidraget har under 2021 nyttjats av 42 medarbetare vilket är sex personer fler jämfört med föregående år.

Pensioner

Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen och är en pensionslösning via KPA.

Förväntad utveckling

Nuläge

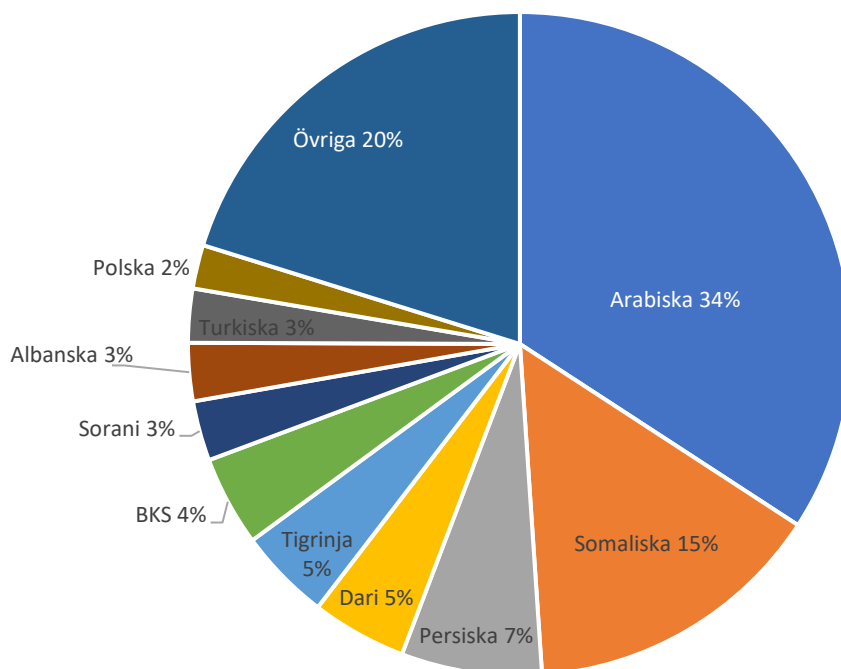
Omvärld

Drygt 11 000 människor sökte asyl i Sverige under 2021. Flest asylsökande kom från Afghanistan, Syrien, Irak, Ukraina och Turkiet.⁵ Jämfört med föregående år har antalet asylsökande minskat med 2 000 personer vilket är en effekt av den fortsatta pandemisituationen i världen.

⁵ www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Asyl.html. Hämtat 2022-02-01.

Verksamhet

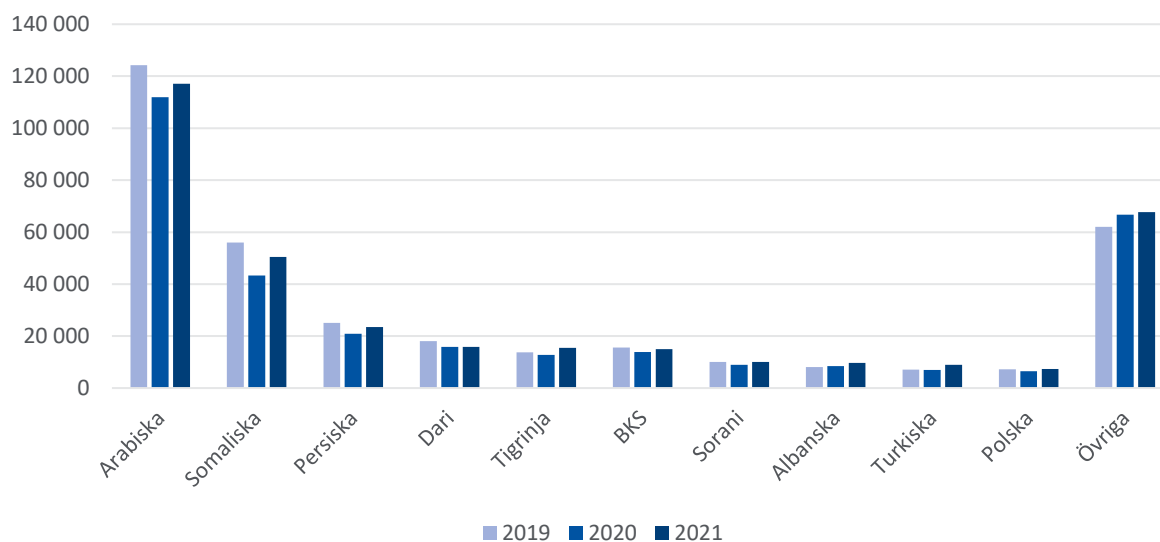
Under 2021 utfördes ca 341 000 uppdrag, varav drygt 1 700 var översättningsuppdrag. Detta var ca 16 000 fler uppdrag än vad som budgeterats för 2021 och hela 25 000 fler uppdrag jämfört med 2020. Det lägre antalet uppdrag under 2020 har sin största förklaring i att samhället, på grund av

Figur 7 Språkfördelning i relation till varandra 2021

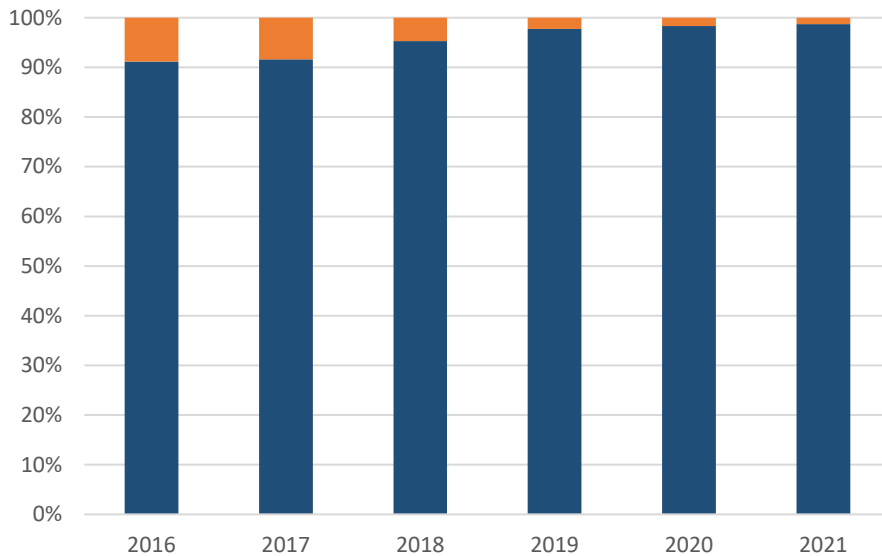
pandemin, stängdes ner. Ökningen av uppdrag under 2021 beror troligen på samhällets anpassning av pandemisituationen och därmed bland annat effekterna av en snabb utveckling av distanslösningar.

Arabiska och somaliska var liksom tidigare år även under 2021 de mest efterfrågade språken. Tillsammans motsvarar de knappt 50 % av utförda uppdrag. Under 2021 har uppdragen ökat i samtliga av de tio största språken och förbundet förmedlade uppdrag på 117 olika språk.

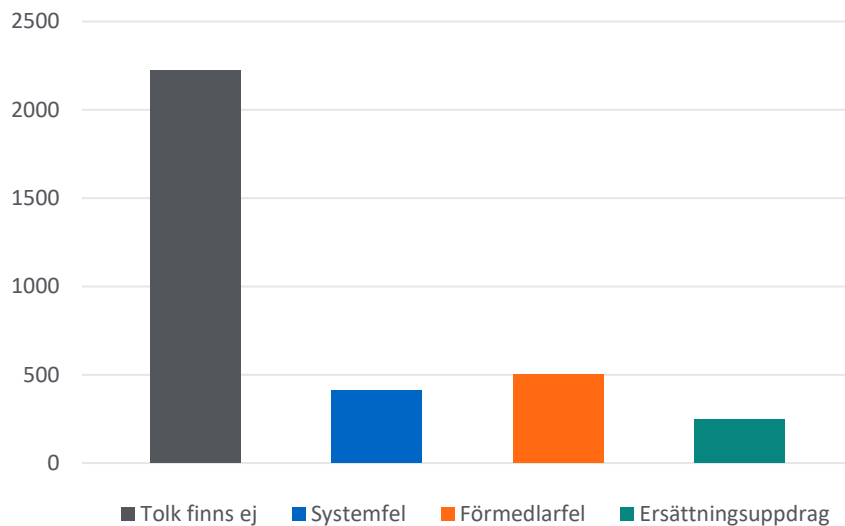
Figur 8 Antal uppdrag 2019–2021

Sedan 2016 har medlemmarnas avtalslojalitet gentemot förbundet följts upp. Den första mätningen visade att tolktjänster köptes i större eller mindre utsträckning av andra leverantörer. Förbundet har under åren som följt aktivt arbetat för att öka avtalslojaliteten. Detta arbete har resulterat i att avtalslojaliteten har ökat varje år.

Figur 9 Avtalslojalitet 2016-2021

Inom ramen för förbundets kvalitetsarbete har rutiner och tillsättningsprocesser avseende tolkuppsdrag setts över efter införandet av det nya verksamhetssystemet 2020. Förändrade rutiner har resulterat i att andelen uppdrag som ej har kunnat tillsättas, i mycket ringa grad är ett resultat av fel som begåtts av förbundets medarbetare. I drygt 70 procent av fallen då ett uppdrag inte kan tillsättas beror detta på att tolk inte finns att tillgå trots försök att planera om uppdragen för att frigöra tolkresurs.

Figur 10 Orsaksfördelning av andelen ej tillsatta uppdrag

Framtid

Direktionen beslutade i november att minska förbundets antal kontor från fyra till tre. Detta innebär att kontoret i Trollhättan kommer att stängas ner 31 mars 2022. Verksamheten som idag bedrivs i Trollhättan kommer att integreras i övriga kontors verksamheter.

Förmedlingsverksamheten i Trollhättan kommer organisatoriskt att tillhöra Göteborgskontorets ansvar. Berörd förmedlingspersonal kommer att ha fortsatt anställning med placering på Göteborgskontoret.

Verksamhetschefen för det tidigare Trollhättatekontoret ansvarar från och med 1 januari fortsatt för översättningsförmedlingen men också för verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare. Detta innebär att den sistnämnda verksamheten kopplas bort från kansliet och därmed förbundsdirektörens direkta ansvar.

Under senare år har ett arbete pågått avseende utveckling av förmedlarrollen vilket resulterat i kontor med olika specialområden för en förbundsgemensam hantering av verksamheten. Som ett led i detta arbete har även en strävan om en mer jämn fördelning av personalresurser på de tre förmedlingskontoren funnits. Vakanta tolkförmedlartjänster i Göteborg kommer under 2022 inte att ersättas. I stället planeras bemanningen att utökas på kontoren i Mariestad och Borås utifrån verksamhetens behov.

Under 2022 planerar förbundet att utöka utbudet av tjänster med ”kulturdialog”. Syftet med den nya tjänsten är att öka kunskapen och förståelsen avseende de kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen och därmed i förlängningen avser kulturdialogen att främja mer jämlika möten för ökad integration. Tio mycket erfarna tolkar kommer under våren 2022 att genomgå en fortbildning i Linnéuniversitetets regi för att därefter kunna leda kulturdialoger. Utbildningen är ett samarbete mellan Linnéuniversitetet och tre offentliga tolkförmedlingar, varav Tolkförmedling Väst är en.

Rekrytering av nya uppdragstagare och vidareutbildning av befintliga sker löpande för att möta kundernas förväntade tolkbehov. Förbundet har en ständig utmaning i att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket. Den, under pandemin, stora svängningen från platstolkning till distanstolkning har medfört att tolkar i allt större utsträckning kan rekryteras från hela landet. Detta har i sin tur lett till ett behov av en mer digital och distansanpassad rekryteringsprocess. Under våren kommer ett distansanpassat digitalt rekryteringstest att implementeras. De under pandemin framtagna distansutbildningarna kommer även fortsättningsvis att genomföras och utbildning på plats kommer med stor sannolikhet fortsatt erbjudas i mindre utsträckning.

Under pandemin har tolkning via telefon kraftigt ökat och dominerat andelen tolkuppdrag. Troligt är att distanstolkning via telefon även efter pandemin kommer att vara den övervägande tolktjänsten. Detta innebär i så fall ett fortsatt mer effektivt nyttjande av tolkens tid och i förlängningen att fler uppdrag tillsätts med färre, om än högre kompetenta, tolkar.

Såväl kundbesök som informationsmöten för kunder har under pandemin genomförts på distans. Då denna kommunikationsform har fallit mycket väl ut kommer distansalternativen även fortsättningsvis erbjudas som ett alternativ till fysiska möten.

Under våren kommer HR-systemet WinLas uppgraderas till en ny version vilket bland annat innebär att såväl lönesamtal som medarbetarsamtal kommer att hanteras digitalt.

Förbundet kommer under 2022 delta i en socialantropologisk studie kopplat till Institutionen för globala studier vid Göteborgs Universitet. Ett forskarteam kommer att följa förbundets

medarbetare på kontoret i Göteborg i syfte att studera hur mångfald påverkar vardagen. Tolkförmedling Väst är en av tre arbetsplatser som ingår forskningsprojektet.

Budget 2022

Budget 2022 är lagd utifrån ett beräknat behov om 320 000 uppdrag och efter samråd med förbundets medlemmar. Avskrivningarna i budget 2022 har ökats med 4,5 mkr på grund av att omprövning har gjorts av nyttjandetiden av förbundets immateriella tillgångar. Detta har resulterat i att budget 2022 är lagd med ett negativt utfall. Underskottet täcks av eget kapital med åberopande av särskilda skäl i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskrav. En normal kostnadsutveckling förväntas fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterar i en snitthöjning om 2,7 %.

Budget 2022	(tkr)
Verksamhetens intäkter	204 000
Verksamhetens kostnader	208 500
Årets resultat	-4 500

Ekonomisk plan 2022–2024

Budget, (tkr)	2022	2023	2024
Intäkter	204 000	224 000	215 000
Kostnader	208 500	224 000	215 000
Budgeterat resultat	-4 500	0	0

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Inventarier skrivs av på fem år. Immateriella tillgångar skrivs av från och med 2021 på fyra år (tidigare åtta år)

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	Budget 2021	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1	216 000	206 925	195 487
Verksamhetens kostnader	2	-214 392	-198 269	-190 985
Avskrivningar	3	-1 573	-3 173	-1 002
Verksamhetens nettokostnader		35	5 483	3 500
Finansiella intäkter	4	7	2	2
Finansiella kostnader	5	-42	-43	-37
Resultat före extraordinära poster		0	5 442	3 465
Extraordinära poster				0
Redovisat resultat		0	5 442	3 465

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2021	2020
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	6	8 726	11 827
Inventarier	7	192	264
Summa anläggningstillgångar		8 918	12 091
Omsättningstillgångar			
Fordringar	8	41 419	39 478
Likvida medel	9	20 331	13 494
Summa omsättningstillgångar		61 750	52 972
Summa tillgångar		70 668	65 063
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	10	31 333	27 867
Andelskapital, medlemskommuner	10, 12	3 135	2 997
Årets/periodens resultat	10	5 442	3 465
Summa eget kapital		39 910	34 329
Skulder			
Kortfristiga skulder	11	30 758	30 734
Summa skulder		30 758	30 734
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		70 668	65 063

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2021	2020
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	10	5 442	3 465
Justering för av- och nedskrivning	3	3 173	1 002
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		8 615	4 467
Minskning kortfristiga fordringar		-1 941	1 682
Minskning kortfristiga skulder		24	-842
Kassaflöde från den löpande verksamheten		6 699	5 307
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	6	0	-10 086
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	-10 086
Finansieringsverksamheten			
Andelskapital	12	138	0
Återbetalning av Eget Kapital	10	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		138	0
Årets kassaflöde		6 837	-4 779
Likvida medel vid periodens början		13 494	18 273
Likvida medel vid periodens slut		20 331	13 494

Noter

Not	2021	2020
1 Verksamhetens intäkter		
Förmedlingstjänster	206 913	195 300
Ersättning för höga sjuklönekostnader i samband med pandemin		171
Övriga intäkter	12	16
Summa	206 925	195 487
2 Verksamhetens kostnader		
Direktionskostnader	395	387
Sociala avgifter direktion	159	152
Personalkostnad	22 021	21 810
Sociala avgifter personal	6 938	6 840
Arvoden och ersättning tolkar	131 281	124 662
Sociala avgifter tolkar	25 822	25 768
Tolkutbildning	365	395
Lokalkostnader	3 838	3 573
Dator/IT/telefoni/post	2 711	3 432
Inventarier, förbrukningsmaterial	160	277
Administrativa- och konsulttjänster	4 394	3 579
Summa	198 084	190 875
Ersättning för revisorer		
Revisionsuppdraget, sakkunniga	110	110
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	75	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	0	0
Summa	185	110
3 Avskrivningar		
Inventarier	3 173	1 002
Summa	3 173	1 002
4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	2	2
Summa	2	2
5 Finansiella kostnader		
Räntekostnad	1	0
Övriga finansiella kostnader	42	37
Summa	43	37

29 (36)

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

Anläggningstillgångar

6 Immateriella anläggningstillgångar

Pågående investeringar		
- <i>Nytt verksamhetsystem</i>	0	2 671
Omklassificering	0	-2 671
Summa	0	0

Anskaffningsvärde	12 758	0
Ackumulerade avskrivningar	-930	0
Årets investering	0	10 086
Omklassificering från pågående investering	0	2 671
Årets avskrivning	-3 101	-930
Utgående bokfört värde	8 726	11 827

7 Inventarier

Anskaffningsvärde	1 600	1 601
Ackumulerade avskrivningar	-1 337	-1 265
Årets investering	0	0
Årets avskrivning	-72	-72
Summa	192	264

8 Fordringar

Kundfordringar	24 788	23 973
Div. kortfristiga fordringar	148	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 482	15 505
Summa	41 418	39 478

9 Kassa och bank

Bank	20 331	13 494
Summa	20 331	13 494

10 Eget kapital

Ingående balans Allmänt eget kapital	31 333	27 867
Återbetalning av Eget Kapital till förbundets medlemmar	0	0
Utgående balans Allmänt eget kapital	31 333	27 867
Årets/periodens resultat	5 442	3 465
Andelskapital, medlemskommuner	3 135	2 997
Summa	39 910	34 329

11 Kortfristiga skulder

30 (36)

Leverantörsskulder	1 439	2 617
Moms	8 051	7 907
Personalens skatter och avgifter	3 214	6 575
Skulder till anställda	0	0
Upplupna semesterlöner	1 019	1 059
Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	5 464	12 450
Övriga upplupna kostnader	11 571	126
Summa	30 758	30 734

En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2021.

12 Andelskapital

Årets förändring av andelskapital	138	0
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare		
Summa	0	0

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2021 är planerad utifrån rådande förutsättningar våren 2020 samt utfallet av 2019. Medlemmarnas behov beräknades till 325 000 uppdrag och att förbundet skulle nå ett nollresultat. För en budget i balans 2021 bedömdes en snitthöjning av priset om 2,6 % nödvändig.

Utfall

Pandemin har under året haft ganska liten påverkan på kundernas efterfrågan på tolk. Utfallet för 2021 blev drygt 341 000 uppdrag vilket är 16 000 fler än budgeterat. Årets resultat blev 5,4 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat.

Utfallet av försäljningsintäkter och kostnader för uppdragstagare ligger under budget trots fler utförda uppdrag än budgeterat. Detta beror framförallt på att tolkning på distans dominerat under 2021 och att såväl arvoderings- som debiteringsmodellen för distanstolkning skiljer sig mot platstolkning. Även kostnader och intäkter kopplade till tolkarnas resor har minskat som ett resultat av distanstolkningens dominans.

Den under 2021 rådande pandemisituationen har resulterat i att förbundets samtliga direktionmöten under året genomfördes på distans. Kostnadsutfallet blev knappt hälften av budgeterat belopp. Även förbundets personalkostnader är lägre än budgeterat och beror bland annat på vakanta tjänster under året. Pandemisituationen har också medfört att förbundet generellt haft lägre kostnader för bland annat tjänsteresor samt kompetensutvecklingsinsatser för förbundets personal.

Utfallet för tolkutbildning blev ca 370 000 kronor vilket motsvarar en knapp fjärdedel av lagd budget. Pandemin har medfört att flera planerade utbildningar på plats under året ersätts med digitala alternativ, vilket varit mer kostnadseffektivt. Under senare år har även en utveckling skett avseende rekryteringsförfarandet vilket inneburit att förbundet rekryterat tolkar som antingen redan är etablerade i yrket eller är under grundutbildning hos extern utbildningsaktör.

Då kontoret i Trollhättan kommer att stängas ner per 31 mars 2022 gjordes i samband med årsbokslutet för 2021 en uppbokning av de hyresmånaderna verksamheten inte kommer nyttja lokalerna. Detta medför att utfallet för lokalkostnaderna 2021 är högre än budgeterat.

Utfallet för IT-kostnaderna blev högre i förhållande till budget. Detta är bland annat ett resultat av att fler tolkuppsdrag än budgeterat utförts under året och att debitering sker per uppdrag från systemleverantören. Förbundet har också bytt telefonileverantör under 2021 vilket har medfört engångskostnader i samband med upprättandet av den nya kommunikationslösningen vilket påverkat utfallet för nätverkskostnader. Även bytet från Skype till Teams under året har resulterat i en något högre kostnad mot budgeterat.

Kostnadsutfallet för IT- och konsulttjänster är högre än budgeterat. Under första halvan av 2021 hade förbundet stora konsultkostnader kopplat till det nya verksamhetssystemet. Kostnaderna

avsåg såväl juridiskt stöd som kostnader för systemutveckling. Även konsultkostnaderna för upphandlingsstöd i samband med telefoniupphandlingen blev högre än budgeterat. Den ökade kostnaden grundar sig i ett mer omfattande upphandlings- och driftsättningsarbete än vad som ursprungligen beräknats. Under hösten har en ny upphandling avseende verksamhetsstöd påbörjats vilket också påverkat utfallet av konsultkostnaderna.

Vid delårsboks slutet gjordes en omprövning av nyttjandetiden av immateriella tillgångar vilket resulterade i ökade avskrivningar under hösten. Detta har medfört ett högre kostnadsutfall än budgeterat.

INTÄKTER	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Förmedlingstjänster	195 300	206 913	216 000
Övriga intäkter	187	12	0
Summering	195 487	206 925	216 000
KOSTNADER			
Ersättning direktionen	539	554	1 200
Personalkostnader	28 650	28 959	32 760
Arvoden uppdragstagare	150 430	157 103	168 877
Tolkutbildning	395	365	1 500
Lokalkostnader	3 573	3 838	3 712
Hyra IT-utrustn., IT-program, licenser	3 432	2 711	2 413
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	277	160	352
Administrativa- och konsulttjänster	3 689	4 579	3 578
Finansiella kostnader	1 037	3 214	1 608
Summering	192 022	201 482	216 000
RESULTAT			
Årets resultat	3 465	5 442	0

Tabell 8 Utfall mot budget 2021

Förbundets investeringsverksamhet

Förbundet hade inga investeringar under 2021.

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2022-03-25

Åke Björk
Ordförande

Christina Abrahamsson
Vice ordförande

Tolkar med kvalitet

www.tolkformedlingvast.se

Revisorerna i kommunalförbundet
Tolkförmedling Väst

2022-03-09

Till fullmäktige i

Västra Götalandsregionen

Alingsås kommun, Bollebygd kommun, Borås Stad,
Dals-Eds kommun, Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun,
Gullspångs kommun, Göteborgs Stad, Götene kommun,
Herrljunga kommun, Hjo kommun, Härryda kommun,
Karlsborgs kommun, Kungälv kommun,
Lerums kommun, Lidköpings kommun,
Lilla Edets kommun, Lysekils kommun,
Mariestads kommun, Marks kommun,
Munkedals kommun, Mölndals kommun,
Orust kommun, Partille kommun, Skara kommun,
Skövde kommun, Sotenäs kommun,
Strömstads kommun, Svenljunga kommun,
Tanums kommun, Tibro kommun,
Tidaholms kommun, Tjörns kommun,
Tranemo kommun, Trollhättans stad,
Töreboda kommun, Uddevalla kommun,
Ulricehamns kommun, Vara kommun,
Vårgårda kommun samt Öckerö kommun

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, som utsedda revisorer för Tolkförmedling Väst, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-2972) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsssed i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna densamma.

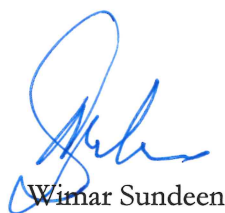
Vi åberopar bifogad redogörelse.

Vänersborg

29/3 2022

Ulla Göthager

Winmar Sundeen

Bilaga: PM avseende årsredovisning 2021 Tolkförmedling Väst, PwC

Granskning av årsredovisning 2021

Tolkförmedling Väst kommunalförbund

2022-03-29

Projektledare Gunilla Lönnbratt

Projektmedarbetare Fredrik Carlsson, Petra Weiler

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2021-01-01 – 2021-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Med utgångspunkt från syftet har följande områden granskats:

Område	Uppfyller kraven	
Förvaltningsberättelse	Ja	
Resultaträkning	Ja	
Balansräkning	Ja	
Kassaflödesanalys	Ja	
Noter	Ja	
Driftredovisning	Ja	
Investeringsredovisning	Ja	
Sammanställda räkenskaper	Ej tillämpligt	

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
Räkenskaper	4
Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning	4
Förvaltningsberättelse	4
Sammanställda räkenskaper	5
Annan information	5

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till direktionen och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunalförbundets ekonomiska ställning. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbundet, hade påverkat dennes bedömning av kommunalförbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed för kommuner i Sverige. Det innebär att den varit så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av direktionen 2022-03-25. Rapportens innehåll har sakgranskats av controller/förbundsdirektör.

Granskningsresultat

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid granskningen av kommunalförbundets årsredovisning har inga väsentliga¹ avvikelser noterats.

Balansräkning

Balansräkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid granskningen av kommunalförbundets årsredovisning har inga väsentliga² avvikelser noterats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Noter

Noterna uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Bedömning

Vi bedömer att kommunalförbundets räkenskaper³ i allt väsentligt är rättvisande.

Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Driftredovisning

Driftredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Bedömning

---

¹ Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbundet hade påverkat dennes bedömning av kommunalförbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund, kommuner och verksamheter.

² Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbundet, hade påverkat dennes bedömning av kommunalförbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund och verksamheter.

³ Med räkenskaper menas kommunalförbundets resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Sammanställda räkenskaper

Ej tillämpligt.

Annan information

Ej tillämpligt.

Göteborg 2022-03-29

Gunilla Lönnbratt

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Tolkförmedling Väst enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan som fastställts på möte hösten 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

§ 468 Årsredovisning 2021

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2021 och översänder den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Sammanfattning av ärendet

Efter varje verksamhetsår tillika kalenderår ska en årsredovisning upprättas. Årsredovisningen ska innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning och finansieringsanalys.

Under 2021 utfördes ca 341 000 uppdrag, varav drygt 1 700 var översättningsuppdrag. Detta var ca 16 000 fler uppdrag än vad som budgeterats för 2021. Årets resultat blev 5,4 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat. De mest efterfrågade språken var arabiska och somaliska.

Förbundet har uppnått samtliga mål för 2021.

Förbundet hade 1 078 aktiva tolkar och 76 aktiva översättare per 31 december. Totalt har 76 tolkar rekryterats under året, av dessa är 16 auktoriserade varav nio dessutom innehar sjukvårdsauktorisering. Även 13 översättare har rekryterats varav åtta är auktoriserade translatörer.

Den 31 december 2021 hade förbundet ca 5 800 registrerade medlemskunder. Varje månad förmedlades uppdrag till ca 2 000 kunder. Totalt köptes 99,99 % av samtliga förmedlade uppdrag av förbundets medlemmar. Största kunden var Västra Götalandsregionen, som stod för ca 71 %.

Under året har 58 personer varit tillsvidareanställda i förbundet vilket motsvarar en personalomsättning om 14,8 %.

Den totala sjukfrånvaron för 2021 var 4,6 % vilket är en minskning om 2,1 procentenheter jämfört med föregående år. Utfallet är tydligt påverkat av pandemisituationen.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Nya medlemmar och ny förbundsordning, 1 januari fick förbundet tre nya medlemskommuner.
- Pandemin, pandemisituationen i samhället har påverkat verksamheten under året på olika sätt.
- Ny telefoniplattform och Teams, under året driftsattes ny telefoniplattform och Teams ersatte Skype.
- Antal kontor, direktionen beslutade i november att antalet kontor ska minskas från fyra till tre.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- ÅRSREDOVISNING 2021, dnr 22/0012-2
- INTERNKONTROLLRAPPORT, dnr 22/0012-3

Ordförande 	Justerare
--	--

Beslutet ska skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorererna

Ordförande 	Justerare
--	--

Internkontrollrapport

Kontrollmoment

Sammanfattning av internkontroller

Enhet

Förbundsövergripande

Metod

Genomgång av utförda internkontroller kopplat till planen för interkontroll

Mätperiod

2021-01-01 – 2021-12-31

Tillvägagångssätt

Genomgång av kontroller genomförda inom ramen för internkontrollplanen 2021.

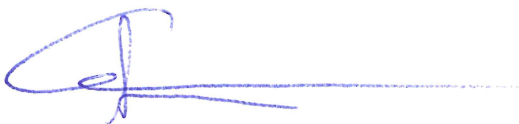
Resultat

1. GDPR; inga brister påvisade.
2. Politiska beslut; inga brister påvisade.
3. Löneutbetalningar; inga brister påvisade.
4. Arvodesutbetalningar politiker; inga brister påvisade.
5. Arvodesnivå och uppdragstagarregister; ett underlag var inaktuellt men har omgående uppdaterats. I övrigt inga brister påvisade.
6. Synpunkter; inga brister påvisade.
7. Reservtelefoni; inga brister påvisade.
8. Internkontrollrapport; se denna sammanställning.

Sammanfattningsvis konstateras att samtliga kontroller i internkontrollplanen genomförts. De brister som uppmärksammats har åtgärdats direkt.

Kontroll utförd

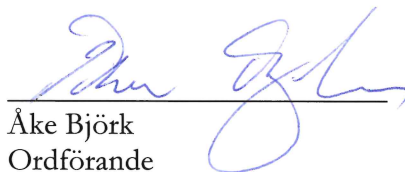
Datum 2022-03-07

Åsa Fröding
Förbundsdirektör

Kontroll rapporterad

Datum 2022-03-07

Åke Björk
Ordförande

24. Årsredovisning 2021 för Boråsregionen,
Sjuhärads kommunalförbund (kf fattar slutligt
beslut) KS2022/89

§86

KS2022/89

Årsredovisning 2021 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2021 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund. Förbundsdirectionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Ärendet

Direktionen för Boråsregionen har behandlat årsredovisning 2021 på sammanträde 2022-02-25, § 8, och beslutat att årsredovisning 2021 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund godkänns och översänds tillsammans med revisionsberättelsen till medlemskommunerna samt Södra hälso- och sjukvårdsnämnden för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 80 tkr gentemot budget vilket är i paritet med resultatet 2020. Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett negativt resultat om 1 800 tkr i förhållande till lagd budget. De största avvikelserna är administrationen som redovisar ett positivt resultat om knappt 1 000 tkr, vilket är 700 tkr högre än prognosen vid delåret. Det positiva resultatet beror på ej utnyttjad buffert om 500 tkr, ökade intäkter till följd av effektiviseringar samt minskade kostnader till följd av coronapandemin.

Välfärd och kompetens redovisar ett positivt resultat om 1 200 tkr jämfört med prognosticerat nollresultat, vilket beror på att medarbetare från basverksamheten arbetat i projekt och därmed finansierats av regionala och nationella medel. Navet science center prognosticerade vid delåret ett underskott om 2 000 tkr, där knappt 1 300 tkr var pensionskostnad av engångskaraktär och 700 tkr prognosticerat driftunderskott. Det totala underskottet uppgår till 1 700 tkr, varav ca 400 tkr härrör till driften. Detta innebär att majoriteten av de minskade intäkterna till följd av coronapandemin har balanserats genom kostnadsreducerande åtgärder och alternativ finansiering. Business Region Borås samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2022. Förbundets finansiella mål 2021 är att förbundets kostnader inte ska överstiga intäkterna, och att förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 4 000 tkr. Förbundets positiva resultat samt att det totala egna kapitalet vid årets utgång uppgår till 9 864 tkr innebär att de finansiella målen är uppnådda. Utöver de finansiella målen redovisar förbundet generellt god måluppfyllelse. Basverksamheten, de interna projekten samt Business Region Borås redovisar gemensamt 15 helt, tre delvis och två ej uppnådda mål. Dataskyddsombuden och Medarbetarcentrum uppvisar full måluppfyllelse, totalt 14 mål.

TVå verksamheter uppvisar något sämre resultat. Coronapandemins påverkan på Navets verksamhet innebär att alla aktiviteter inte har kunnat genomföras som planerat. Fyra mål bedöms uppnådda, tre delvis och ett mål bedöms ej uppnått. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg gör bedömningen att fyra av fem målandikatorer inte nås under året, vilket delvis kan förklaras av coronapandemin och uppkommen vårdskuld. Närvårdskontorets bedömning är dock att samverkansklimatet och samarbetet har förbättrats och stärkts och att fokus under pandemin varit att hålla i och hålla ut samt att hitta gemensamma lösningar och vägar för spridning av snabbt föränderlig information. Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten mot bakgrund av rådande pandemisituation når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2021 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund. Förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2021 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
- Protokollsutdrag § 8 220225 Årsredovisning 2021 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
- Årsredovisning 2021 med bilagor
- Revisionsberättelse Sjuhärads kommunalförbund 2021_signerad
- Rapport - Granskning av Sjuhärads kommunalförbund årsbokslut 2021

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Årsredovisning 2021

Mål och ekonomi

Innehåll

1	Politisk representation	4
1.1	Direktion	4
1.2	Revisorer	4
2	Förvaltningsberättelse	5
2.1	Organisation och verksamhetsidé	5
2.1.1	Mål	5
2.1.2	Verksamhet och finansiering	5
2.2	Händelser av väsentlig betydelse	6
2.3	Väsentliga personalförhållanden	7
2.4	Resultat 2021	8
2.4.1	Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet	8
2.5	Balanskravsutredning	9
2.6	Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder	9
2.7	Investeringsredovisning	9
2.8	Intern kontroll	9
2.9	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	9
2.10	Verksamhetens förväntade utveckling	10
3	Räkenskaper	11
3.1	Resultaträkning total	11
3.1.1	Resultaträkning Kansli	11
3.1.2	Resultaträkning Administration	12
3.1.3	Resultaträkning Välfärd och kompetens	12
3.1.4	Resultaträkning Utvecklingsmedel och projekt	13
3.1.5	Resultaträkning Business Region Borås	13
3.1.6	Resultaträkning Dataskyddsbud	14
3.1.7	Resultaträkning Medarbetarcentrum	14
3.1.8	Resultaträkning Navet science center	15
3.1.9	Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg	15
3.2	Balansräkning	16
3.3	Noter	17
3.4	Kassaflödesanalys	21
3.5	Driftredovisning	22
4	Måluppfyllelse	23
4.1	Måluppfyllelse strategiskt mål	23
4.2	Fokusområden och mål	23
4.2.1	Utvecklingsmedel	23
4.2.2	Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling	24
4.2.3	Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens	25
4.2.4	Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna	25
4.2.5	Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid	26
4.2.6	Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter	26

4.2.7	Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik.....	27
4.2.8	Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg	28
4.3	Intressebolag.....	28
5	Dataskyddsbud	29
5.1	Uppdrag och syfte.....	29
5.2	Ekonomiskt utfall	29
5.3	Måluppfyllelse 2021.....	29
6	Medarbetarcentrum.....	31
6.1	Uppdrag och syfte.....	31
6.2	Ekonomiskt utfall	31
6.3	Måluppfyllelse 2021.....	31
7	Navet science center	32
7.1	Uppdrag, vision och verksamhetsidé.....	32
7.2	Ekonomiskt utfall	32
7.3	Måluppfyllelse 2021.....	32
7.3.1	Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling.....	32
7.3.2	Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens.....	33
7.3.3	Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid.....	35
7.3.4	Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter.....	36
8	Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.....	37
8.1	Uppdrag, syfte och målbild.....	37
8.2	Årsberättelse 2021.....	37

1 Politisk representation

1.1 Direktion

Direktionen är förbundets beslutande organ och tillika förbundsstyrelse. Direktionen hade sex sammanträden under 2021.

Ordförande	Ulf Olsson (S)	Borås Stad	
1e vice ordförande	Bengt Hilmersson (C)	Vårgårda kommun	
2e vice ordförande	Lisa Dahlberg (S)	Marks kommun	Tom 210115
2e vice ordförande	Stefan Carlsson (S)	Svenljunga kommun	From 210116
Ledamot	Michael Plogell (FR)	Bollebygds kommun	
Ledamot	Annette Carlson (M)	Borås Stad	
Ledamot	Gunnar Andersson (M)	Herrljunga kommun	
Ledamot	Tomas Johansson (M)	Marks kommun	From 210116
Ledamot	Stefan Carlsson (S)	Svenljunga kommun	
Ledamot	Anders Brolin (S)	Tranemo kommun	
Ledamot	Roland Karlsson (C)	Ulricehamns kommun	
Ersättare	Lars-Erik Olsson (S)	Bollebygds kommun	
Ersättare	Kerstin Hermansson (C)	Borås Stad	
Ersättare	Niklas Arvidsson (KD)	Borås Stad	
Ersättare	Mats Palm (S)	Herrljunga kommun	
Ersättare	Tomas Johansson (M)	Marks kommun	Tom 210115
Ersättare	Jessica Rodén (S)	Marks kommun	From 210116
Ersättare	Johan Björkman (M)	Svenljunga kommun	
Ersättare	Lennart Haglund (C)	Tranemo kommun	
Ersättare	Wiktor Öberg (M)	Ulricehamns kommun	
Ersättare	Tony Willner (S)	Vårgårda kommun	
Adjungerad ledamot	Christofer Bergenblock (C)	Varbergs kommun	
Adjungerad ersättare	Jana Nilsson (S)	Varbergs kommun	
Adjungerad	Ingemar Basth (MP)		
Adjungerad	Jan-Olof Sundh (V)		
Adjungerad	Crister Spets (SD)		
Adjungerad	Mikael Levander (NU)		
Adjungerad	Thomas Carlsson (LPO)		
Adjungerad	Anna Svalander (L)		

1.2 Revisorer

Förbundet ska revideras av minst tre revisorer som är gemensamma för förbundsmedlemmarna. Borås, Mark och Ulricehamn utser vardera en revisor samt en ersättare. Borås revisor är sammankallande. Dessutom kan övriga medlemskommuner om de så önskar utse vardera en revisor och en ersättare.

Ordinarie	Boris Preijde (M)	Borås Stad
Ordinarie	Marijke Hallencreutz (M)	Marks kommun
Ordinarie	Malin Myrman (M)	Tranemo kommun
Ordinarie	Ingrid Isaksson (S)	Ulricehamns kommun
Ordinarie	Weine Eriksson (S)	Vårgårda kommun
Ersättare	Ingwer Kliche (S)	Borås Stad
Ersättare	Eva Ryberg (S)	Marks kommun
Ersättare	Lars-Erik Josefsson (M)	Ulricehamns Kommun
Ersättare	Göran Frantz (M)	Vårgårda kommun

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation och verksamhetsidé

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är en politiskt styrd samverkansorganisation för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal. Verksamheten grundar sig på den förbundsordning som beslutats av medlemskommunerna.

I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Förbundet leds av en *Direktion* där medlemskommunerna företräds av politiskt valda ledamöter. Dessutom adjungeras de partier som inom förbundsområdet eller i enskild kommun uppnått en viss röststyrka och som inte annars är företrädda.

De två beredningsgrupperna, *Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7)* och *Välfärd och Kompetens* arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden.

Navet science center leds av en politisk styrgrupp och Närvårdssamverkan styrs av delregionalt politiskt samråd bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Förbundet utser Boråsregionens representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom, Beredningen för hållbar utveckling Västra Götaland (BHU), det politiska samrådsorganet SRO samt ägarrepresentanter till delägda bolag.

Sammanfattningsvis ska förbundet

- Stärka Boråsregionen som attraktiv och konkurrenskraftig tillväxtregion
- Stödja kommunerna i deras samverkan och omvärldsbevakning
- Samverka med nationella organ, Västra Götalandsregionen samt andra myndigheter och organisationer på regional nivå

2.1.1 Mål

Förbundets övergripande strategiska mål är **Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.**

Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.*

2.1.2 Verksamhet och finansiering

Förbundet bedriver verksamhet inom regional utveckling och välfärdsutveckling med syfte att främja samverkan mellan medlemskommunerna. Förbundet driver även delregionala projekt och verksamheter på uppdrag av medlemskommunerna samt fördelar utvecklingsmedel enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Förbundskansliet stödjer de politiska grupperingarna och är kontakt gentemot medlemskommunerna samt andra myndigheter och organisationer. Utöver basorganisationen finns temporära resurs- och kompetensförstärkningar. Förbundets verksamhet bygger i hela sin omfattning på samverkan. I syfte att tillvarata och fånga upp utvecklingsbehov deltar förbundet i grupperingar på såväl delregional, regional som nationell nivå.

Verksamheten finansieras i första hand via medlemsavgifter från medlemskommunerna samt via bidrag för tillväxtingsatsningar från Västra Götalandsregionen. Utvecklingsmedel och projektmedel utgör de största intäktsposterna för förbundet, se nedan. Merparten av dessa delas sedan ut till externa parter för olika projekt och utvecklingsarbeten enligt fastställd modell.

Business Region Borås, Dataskyddsombudsverksamheten, Medarbetarcentrum och Navet science center finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna och förs därför som egna enheter i den interna redovisningen. Detta gäller även Närvårdssamverkan Södra Älvsborg som finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Utöver ovanstående bedriver förbundet en rad projekt där finansiering sker i särskild ordning.

Verksamhet	Finansiering
Basverksamhet	Medlemsavgift 78 kr/invånare, varav 41 kr för finansiering av basverksamheten. Varberg 11 kr/invånare. Total intäkt ca 10 000 tkr.
Utvecklingsmedel samt projekt	Förbundet erhåller enligt överenskommelse medel från Västra Götalandsregionen avseende delregionala utvecklingsmedel. Medlen betalas ut från regionutvecklingsnämnden (7 500 tkr), kulturnämnden (2 050 tkr) och miljönämnden (1 500 tkr). Medlemskommunerna motfinansierar dessa medel med 37 kr/invånare, totalt 8 000 tkr. Medlen förvaltas av kommunalförbundet och används för att ge stöd till projekt som främjar hållbar regional utveckling och löser aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland enligt den Regionala utvecklingsstrategin 2030, Kulturstrategi 2020–2023 och Klimat- och miljöstrategin 2030. Utöver utvecklingsmedel erhålls projektmedel från andra externa parter.
Business Region Borås	Medlemsavgift 6 kr/invånare.
Dataskyddsombud	Verksamheten finansieras genom en fast avgift om 129 tkr per deltagande kommun samt en rörlig del baserad på invånarantalet.
Medarbetarcentrum	Medlemsavgift samt försäljning av tjänster.
Navet science center	Medlemsavgift, Skolverket, Västra Götalandsregionen, sålda tjänster, temporära projektmedel.
Närvårdssamverkan	Medlemsavgift 5,06 kr/invånare (50 %), Södra Hälso- och sjukvårdsnämnden 50 %, temporära projektmedel.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

I början av 2021 antogs en ny regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2030 och en ny överenskommelse tecknades mellan förbundet och Västra Götalandsregionen. Överenskommelsen syftar till att genomföra satsningar med sikte på att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin och Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023. Medel avsätts även med inriktning mot Klimat 2030. Den nya överenskommelsen innebär att kommunalförbunden ska anta en mer processledande roll jämfört med tidigare års fokus på att stödja olika projekt. Detta har inneburit förändringar i förbundets organisation och inriktning.

I juni beslutade Direktionen om Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030. Strategin anger riktningen för det delregionala utvecklingsarbetet inom regional utveckling och samspelar med den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland för samma period. Strategin styr kommunalförbundets prioriteringar och fördelningen av delregionala utvecklingsmedel och ersätter Boråsregionens tillväxt och utvecklingsstrategi 2014-2020. Under hösten har arbetet med genomförande av utvecklingsstrategin startat upp, exempelvis genom framtagande av handlingsplan samt genomförande av digitala webinarier, så kallade MiniFokus, med teman från utvecklingsstrategin.

Under året har fördjupningsprojektet Fossilfri Boråsregion bland annat tagit fram en vägledning kring publik laddinfrastruktur med tillhörande kartmaterial. Inom projektet har även ett arbete kring Trygg elförsörjning i Sjuhärad genomförts i samarbete med Business Region Borås. Detta resulterade i en rapport kring hur kommunerna kan samverka inom områdena trygg elförsörjning och effekt.

Business Region Borås har arbetat aktivt med att locka nya investerare till Boråsregion och att marknadsföra Boråsregionen som en region utan etableringsgränser. De flesta kommunerna upplever ett högt tryck på etableringsförfrågningar och flera börjar få brist på detaljplanerad industrimark. Kommunerna i Sjuhärad samverkar kring förfrågningar och lämnade under sommaren ett gemensamt svar på en stor etableringsförfrågan från Volvo/Northvolt gällande en ny batterifabrik. Denna ledde till en ny förfrågan om etablering av batterifabrik i Lockryd, Svenljunga, och en ny etableringsprocess har inletts.

Förbundet har varit en viktig part mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen vid revideringen av Regional och Nationell transportinfrastrukturplan som ska fastställas under 2022.

Enheten för välfärdsutveckling samt Närvårdssamverkan har erhållit statliga medel om 15 000 tkr för arbete inom områdena Psykisk hälsa och Vårdens medarbetare. Medlen förvaltas av förbundet och medlemskommunerna beslutar gemensamt hur de ska användas.

När det gäller övriga ekonomiska händelser fick förbundet en pensionskostnad av engångskaraktär under året motsvarande knappt 1 300 tkr. Kostnaden var inte upptagen i driftbudgeten för 2021, men fanns med i budgetdokumentet då eventuellt underskott skulle belasta förbundets egna kapital i enlighet med Direktionens beslut. Kostnaden påverkar Navets resultat.

Indexkostnaden avseende medfinansieringen av E20 översteg tidigare prognoser men har balanserats på helår genom tidigare avsatta medel.

Coronapandemin har präglat hela förbundets verksamhet. Navet science center är den verksamhet som påverkats mest ekonomiskt. Det faktum att Navet organisatoriskt tillhör ett kommunalförbund innebär att verksamheten inte kunnat ta del av några statliga bidrag eller åtgärds paket under året. Helgverksamheten för allmänheten höll stängt fram till mitten av juni med minskade intäkter som följd. Även sommaren innebar lägre intäkter än prognosticerat på grund av begränsade öppettider och begränsat antal besökare.

Utbildningar, möten och konferenser i Navets lokaler har flyttats fram eller avbokats och utbildningsinsatser nationellt och internationellt har ställts in. Navet har agerat för att minimera pandemins konsekvenser, exempelvis genom att ställa om verksamheten till digitalt och mobilt genom att pedagogerna livesänt eller uppsökt skolorna och arbetat med utomhuspedagogik. Rörliga kostnader har dragits ned och investeringar har skjutits på framtiden. Möjligheterna till alternativ finansiering har setts över vilket har genererat vissa intäkter. Arbetet med att se över finansieringskällor framgent fortlöper. Driftunderskottet för Navet uppgick till ca 400 tkr på helår, trots den utmanande situationen.

Även övriga verksamheter inom förbundet har fått ställa om till följd av pandemin. Utbildningar och möten har genomförts digitalt. Regionutvecklare inom välfärdsområdet samt Närvårdssamverkan Södra Älvsborg har arbetat med samordningsinsatser och stöd till medlemskommunerna i olika omfattning under hela året.

Sammantaget har förbundets verksamheter, förutom Navet science center, kunnat möta pandemin ekonomiskt utan större påverkan. Dock har ordinarie verksamhet till viss del fått stå tillbaka och utvecklingsinsatser försenats.

2.3 Väsentliga personalförhållanden

På grund av förändringar i rapporteringsskyldigheten saknas vissa historiska uppgifter. Då antal anställda understiger 50 personer kan enstaka personer påverka siffrorna i hög utsträckning.

	2019	2020	2021
Antal anställda, åa (se bilaga 1)	44,4	42,2	41,3
Sjukfrånvaro total i %	1,9	2,3	1,4
<i>Män</i>	<i>1,0</i>	<i>0,5</i>	<i>2,1</i>
<i>Kvinnor</i>	<i>2,4</i>	<i>3,2</i>	<i>1,2</i>
Sjukfrånvaro 1-14 dgr i % av total sjukfrånvaro	47,2	38,7	63,6
<i>Män</i>	<i>53,3</i>	<i>18,8</i>	<i>12,1</i>
<i>Kvinnor</i>	<i>45,9</i>	<i>35,7</i>	<i>51,4</i>
Sjukfrånvaro över 15 dgr i % av total sjukfrånvaro			36,4
<i>Män</i>			<i>25,1</i>
<i>Kvinnor</i>			<i>11,3</i>
Sjukfrånvaro över 60 dgr i % av total sjukfrånvaro	33,9	27,9	0
<i>Män</i>	<i>46,7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kvinnor</i>	<i>31,0</i>	<i>27,9</i>	<i>0</i>

Sjukfrånvaro 29 år och yngre		0,4	0,9
<i>Män</i>		0	2,7
<i>Kvinnor</i>		0,4	0,7
Sjukfrånvaro 30-49 år		4,6	1,1
<i>Män</i>		1,1	0,7
<i>Kvinnor</i>		6,1	1,2
Sjukfrånvaro 50 år och äldre		1,2	2,0
<i>Män</i>		0,8	3,5
<i>Kvinnor</i>		1,2	1,3
Medianlön för tillsvidareanställda, kr/månad	42 066	43 328	44 000
<i>Män</i>		42 462	43 900
<i>Kvinnor</i>		43 328	44 059
Tillsvidareanställda med heltidsanställning i %	94	92	90
Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %	98	97	97

2.4 Resultat 2021

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 80 tkr gentemot budget vilket är i paritet med resultatet 2020. De största avvikelserna är administrationen som redovisar ett positivt resultat om knappt 1 000 tkr, välfärd och kompetens som redovisar ett positivt resultat om 1 200 tkr samt Navet science center som redovisar ett negativt resultat om 1 700 tkr. Business Region Borås samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2022.

2.4.1 Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett negativt resultat om 1 800 tkr i förhållande till lagd budget.

Administrationen redovisar ett överskott om knappt 1 000 tkr vilket är 700 tkr högre än prognosen vid delåret. Överskottet beror på ej utnyttjad buffert om 500 tkr, ökade intäkter till följd av effektiviseringar samt minskade kostnader till följd av coronapandemin.

Välfärd och kompetens redovisar ett överskott om 1 200 tkr jämfört med prognosticerat nollresultat. Överskottet beror på att medarbetare från basverksamheten arbetat i projekt och därmed finansierats av regionala och nationella medel.

Business Region Borås prognosticerade ett överskott om 650 tkr och resultatet för helåret blev 800 tkr. Överskottet härrör från medflyttade medel från 2020. BRB:s faktiska resultat bokförs som ett nollresultat.

Navet science center prognosticerade vid delåret ett underskott om 2 000 tkr, där knappt 1 300 tkr var pensionskostnad av engångskaraktär och 700 tkr prognosticerat driftunderskott. Det totala underskottet uppgår till 1 700 tkr, varav ca 400 tkr härrör till driften. Detta innebär att majoriteten av de minskade intäkterna har balanserats genom kostnadsreducerande åtgärder och alternativ finansiering.

Närvårdskontoret prognosticerade vid delåret ett överskott om ca 600 tkr och resultatet blev ett överskott om knappt 300 tkr på grund av en pensionskostnad vid slutet av året. Närvårdskontorets faktiska resultat bokförs som ett nollresultat vilket möjliggör för det politiska samrådet inom Närvårdssamverkan Södra Älvsborg att hantera resultatet i enlighet med beslutad styrmodell.

2.5 Balanskravsutredning

Kommunalförbundet redovisar ett positivt ekonomiskt resultat för 2021 om 80 tkr. Förbundet använder inte resultatutjämningsreserv (RUR).

Beräkning av balanskravsresultat

Belopp i tkr

Årets resultat enligt resultaträkningen	80
Reduceringar och justeringar	0
Balanskravsresultat	80

2.6 Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder

Samma redovisningsprinciper har använts som för årsredovisning 2020.

2.7 Investeringsredovisning

Investering har genomförts under året för att möjliggöra möten i egna verksamhetslokaler i större omfattning.

Projekt	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Inventarier	0 tkr	142 tkr	- 142 tkr

2.8 Intern kontroll

Uppföljning av intern kontrollplan för 2021 är genomförd och redovisas i bilaga 2. Beslut om intern kontrollplan 2022 fattades av Direktionen 2021-12-10.

2.9 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och landsting ha god ekonomisk hushållning. Förbundet ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning enligt följande riktlinjer:

1. Förbundet ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för Boråsregionen och medlemskommunerna
  - Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
  - Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån Direktionens reglemente, riktlinjer och beslut
2. Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt
3. Direktionens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet

Kommunallagen anger att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Förbundets finansiella mål 2021 är

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 4 000 tkr

Förbundets positiva resultat samt att det totala egna kapitalet vid årets utgång uppgår till 9 864 tkr innebär att de finansiella målen är uppnådda.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet generellt god måluppfyllelse. Basverksamheten, de interna projekten samt Business Region Borås redovisar gemensamt 15 helt, tre delvis och två ej uppnådda mål. Dataskyddsombuden och Medarbetarcentrum uppvisar full måluppfyllelse, totalt 14 mål.

Två verksamheter uppvisar något sämre resultat. Coronapandemins påverkan på Navets verksamhet innebär att alla aktiviteter inte har kunnat genomföras som planerat. Fyra mål bedöms uppnådda, tre delvis och ett mål bedöms ej uppnått. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg gör bedömningen att fyra av fem målandikatorer inte nås under året, vilket delvis kan förklaras av coronapandemin och uppkommen vårdskuld. Närvårdskontorets bedömning är dock att samverkansklimatet och samarbetet har förbättrats och stärkts och att fokus under

pandemin varit att hålla i och hålla ut samt att hitta gemensamma lösningar och vägar för spridning av snabbt föränderlig information.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten mot bakgrund av rådande pandemisituation når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.10 Verksamhetens förväntade utveckling

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) för perioden 2021-2030 samt den delregionala utvecklingsstrategin har stor påverkan på verksamheterna inom regional utveckling. Genom den nya överenskommelse som tecknades med Västra Götalandsregionen under 2021 kommer de delregionala utvecklingsinsatserna ske mer genom ett processinriktat arbetssätt. Förbundet kommer i större utsträckning att agera processledare för utvecklingsinsatser i regionen och i något mindre omfattning fördela utvecklingsmedel till berörda aktörer.

2022 är ett år som präglas av flera avgörande beslut i viktiga infrastrukturfrågor. Både nationell och regional transportinfrastrukturplan kommer att fastställas, vilket har stor inverkan på hela Sjuhäradsområdet. Förbundet har till uppgift att bevaka medlemskommunernas intressen, delta i förhandlingar kring kommande inriktningar samt bedriva ett aktivt påverkansarbete.

Trots att Sjuhärads attraktivitet för nyetableringar redan idag är stark kommer förbundet tillsammans med kommunerna att göra insatser för att ytterligare underlätta för nya företag att etablera sig i delregionen samt att få befintliga företag att växa. Att skapa en region utan etableringsgränser är en viktig insats tillsammans med att gemensamt fortsätta arbetet för att förbättra företagsklimatet i hela Sjuhäradsområdet.

Förmågan att attrahera personer och företag till delregionen är i hög grad sammankopplad med tillgången på rätt kompetens, vilket kräver fördjupad samverkan kring strategisk kompetensförsörjning mellan olika aktörer.

Omställningen till Nära vård med primärvården som nav innebär att allt mer hälso- och sjukvård kommer att ges i hemmet. Omställningen leder till att kommunernas ansvar och åtaganden ökar, vilket också innebär att det kommunala perspektivet i omställningen behöver prioriteras. Förbundet har under 2022 en viktig uppgift att stödja kommunerna i arbetet med omställningen men även att utgöra en viktig part i samverkan och förhandling med Västra Götalandsregionen. Införande av Framtidens vårdinformationsmiljö, ny modell för hantering av digitala hjälpmedel samt ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal är andra viktiga bevakningsområden för förbundet. En socialt hållbar delregion innebär att alla invånare har jämlika förutsättningar att leva ett gott liv och delta i samhällslivet. En viktig uppgift för förbundet under 2022 är att tillsammans med kommunerna inleda en kraftsamling inom området fullföljda studier.

Under 2022 kommer förbundet att fortsätta stödja kommunerna i arbetet mot ett fossilfritt samhälle. Insatser kommer främst att ske genom att förbundet tar initiativ till samverkan med relevanta aktörer samt till att utarbeta och sprida kunskapsunderlag utifrån prioriterade områden.

Navet science center är i en omställningsfas och antar i början av 2022 en ny affärsplan för de kommande tre åren där fem verksamhetsområden med tillhörande prioriteringar identifierats. Det långsiktiga målet är att bredda ägarkretsen till fler kommuner i Boråsregionen.

3 Räkenskaper

3.1 Resultaträkning total

Tkr, exkl interna poster	2021	2020	Not
Verksamhetens intäkter	30 355	29 283	1
Verksamhetens kostnader	-65 684	-61 967	2
Avskrivningar	-519	-431	
Verksamhetens nettokostnader	-35 848	-33 115	
Förbundsbidrag, Kansli*	5 140	18 284	3
Förbundsbidrag, Administration	750		4
Förbundsbidrag, Valfärd och kompetens	4 297		5
Förbundsbidrag, Utvecklingsmedel och projekt	10 283		6
Medlemsavgifter, Navet	7 412	7 231	7
Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum	2 488	2 427	8
Medlemsavgifter, Närvårdssamverkan	2 886	1 850	9
Medlemsavgifter, BRB	1 548	1 355	10
Medlemsavgifter, DSO	2 447	2 409	11
Finansiella intäkter	0	28	12
Finansiella kostnader	-1 323	-362	13
Resultat före extraordinära poster	80	107	
Extraordinära intäkter	0	0	
Extraordinära kostnader	0	0	
Årets resultat	80	107	

*2020 Inkl Administration, Valfärd och kompetens och Utvecklingsmedel och projekt

3.1.1 Resultaträkning Kansli

Tkr, inkl interna poster	2021	2020*
Verksamhetens intäkter	358	4 615
Verksamhetens kostnader	-4 384	-13 029
Avskrivningar	-33	-33
Verksamhetens nettokostnader	-4 059	-8 447
Förbundsbidrag, Kansli	5 140	9 988
Finansiella intäkter	0	28
Finansiella kostnader	-1 319	-348
Resultat före extraordinära poster	-238	1 221
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	-238	1 221

*Inkl Administration och Valfärd och kompetens

3.1.2 Resultaträkning Administration

Tkr, inkl interna poster	2021
Verksamhetens intäkter	6 596
Verksamhetens kostnader	-6 348
Avskrivningar	0
Verksamhetens nettokostnader	248
Förbundsbidrag, Administration	750
Finansiella intäkter	0
Finansiella kostnader	0
Resultat före extraordinära poster	998
Extraordinära intäkter	0
Extraordinära kostnader	0
Årets resultat	998

3.1.3 Resultaträkning Välfärd och kompetens

Tkr, inkl interna poster	2021
Verksamhetens intäkter	1 322
Verksamhetens kostnader	-4 418
Avskrivningar	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 096
Förbundsbidrag, Välfärd och kompetens	4 297
Finansiella intäkter	0
Finansiella kostnader	0
Resultat före extraordinära poster	1 201
Extraordinära intäkter	0
Extraordinära kostnader	0
Årets resultat	1 201

3.1.4 Resultaträkning Utvecklingsmedel och projekt

Tkr, inkl interna poster	2021
Verksamhetens intäkter	14 033
Verksamhetens kostnader	-24 577
Avskrivningar	0
Verksamhetens nettokostnader	-10 544
Förbundsbidrag, Utvecklingsmedel och projekt	10 283
Finansiella intäkter	0
Finansiella kostnader	0
Resultat före extraordinära poster	-261
Extraordinära intäkter	0
Extraordinära kostnader	0
Årets resultat	-261

3.1.5 Resultaträkning Business Region Borås

Tkr, inkl interna poster	2021	2020
Verksamhetens intäkter	9	0
Verksamhetens kostnader	-1 557	-1 355
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 548	-1 355
Medlemsavgifter, BRB	1 548	1 355
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.6 Resultaträkning Dataskyddsbud

Tkr, inkl interna poster	2021	2020
Verksamhetens intäkter	0	0
Verksamhetens kostnader	-2 251	-2 284
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 251	-2 284
Medlemsavgifter, DSO	2 447	2 409
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	196	125
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	196	125

3.1.7 Resultaträkning Medarbetarcentrum

Tkr, inkl interna poster	2021	2020
Verksamhetens intäkter	763	763
Verksamhetens kostnader	-3 334	-3 185
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 571	-2 422
Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum	2 488	2 427
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	-83	5
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	-83	5

3.1.8 Resultaträkning Navet science center

Tkr, inkl interna poster	2021	2020
Verksamhetens intäkter	9 859	10 064
Verksamhetens kostnader	-18 516	-18 002
Avskrivningar	-485	-397
Verksamhetens nettokostnader	-9 142	-8 335
Medlemsavgifter, Navet	7 412	7 231
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-4	-15
Resultat före extraordinära poster	-1 734	-1 119
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	-1 734	-1 119

3.1.9 Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Tkr, inkl interna poster	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2 751	1 570
Verksamhetens kostnader	-5 637	-3 420
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 886	-1 850
Medlemsavgifter, Närvårdssamverkan	2 886	1 850
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.2 Balansräkning

Tkr	2021	2020	Not
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	2 929	3 306	
Maskiner och inventarier	2 417	2 794	14
Värdepapper	512	512	15
Omsättningstillgångar	94 041	74 955	
Varulager	378	384	
Kortfristiga fordringar	4 413	6 165	16
Fordringar hos Borås stad	89 237	68 389	17
Kassa och bank	13	17	
Summa tillgångar	96 970	78 261	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	9 864	9 784	18
Därav årets resultat	80	107	
Därav resultatutjämningsreserv	0	0	
Avsättningar	12 692	16 140	
Andra avsättningar	12 692	16 140	19
Skulder	74 414	52 337	
Långfristiga skulder	21	46	20
Kortfristiga skulder	74 393	52 291	21
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	96 970	78 261	

3.3 Noter

Tkr	2021	2020
1 Verksamhetens intäkter		
Statsbidrag	3 720	4 182
RUN Navet*	2 657	14 969
RUN DRUM	7 500	
KN DRUM	2 050	
MN DRUM	1 500	
MN Fossilfri Boråsregion	179	
VGR Vårdens medarbetare	1 306	
VGR Närvårdssamverkan	700	
Nollning av projektkostnader genom tidigare utbetalade medel	481	
EU-bidrag	349	657
Övriga intäkter	9 913	9 475
Summa	30 355	29 283
2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag till projekt/verksamheter	13 642	14 913
Personalkostnader	34 899	31 900
Material och tjänster	17 052	15 070
Revisionskostnader	91	84
Summa	65 684	61 967
Interna poster på 5338 tkr för 2021 och 4036 tkr för 2020 har exkluderats från resultaträkningen.		
3 Förbundsbidrag, Kansli**		
Bollebygd	155	387
Borås	1 845	4 615
Herrljunga	153	389
Mark	566	1 431
Svenljunga	174	440
Tranemo	194	490
Ulricehamn	401	1 006
Varberg	283	705
Vårgårda	193	482
Överskott 2020 E20	1 176	0
Summa	5 140	9 945
4 Förbundsbidrag, Administration		
Bollebygd	29	
Borås	349	
Herrljunga	29	
Mark	107	
Svenljunga	33	
Tranemo	37	
Ulricehamn	76	
Varberg	54	
Vårgårda	36	
Summa	750	
*2020 avser alla förbundets bidrag från VGR		
**2020 Inkl Administration och Vålfärd och kompetens		

	2021	2020
5 Förbundsbidrag, Välfärd och kompetens		
Bollebygd	168	
Borås	2 000	
Herrljunga	166	
Mark	613	
Svenljunga	189	
Tranemo	210	
Ulricehamn	435	
Varberg	307	
Vårgårda	209	
Summa	4 297	
6 Förbundsbidrag, Utvecklingsmedel och projekt		
Bollebygd	390	
Borås	4 658	
Herrljunga	387	
Mark	1 428	
Svenljunga	440	
Tranemo	490	
Ulricehamn	1 012	
Varberg	71	
Vårgårda	488	
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2021	919	
Summa	10 283	
7 Medlemsavgifter, Navet science center		
Borås	6 193	6 042
Mark	724	706
Svenljunga	220	215
Tranemo	275	268
Summa	7 412	7 231
8 Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum		
Borås	1 562	1 524
Mark	568	553
Svenljunga	168	164
Tranemo	190	186
Summa	2 488	2 427
9 Medlemsavgifter, Närvårdssamverkan		
Bollebygd	48	48
Borås	574	570
Herrljunga	48	48
Mark	176	177
Svenljunga	54	54
Tranemo	60	60
Ulricehamn	125	124
Vårgårda	60	59
Fakturerat HSNK	1 146	1 140
Överskott 2019	0	454
Överskott 2020	884	-884
Överskott 2021	-289	0
Summa	2 886	1 850

	2021	2020
10 Medlemsavgifter, Business Region Borås		
Bollebygd	57	57
Borås	680	676
Herrljunga	57	57
Mark	209	209
Svenljunga	64	64
Tranemo	72	72
Ulricehamn	148	147
Vårgårda	71	70
Överskott 2019	0	996
Överskott 2020	993	-993
Överskott 2021	-803	0
Summa	1 548	1 355
11 Medlemsavgifter, Dataskyddsbud		
Bollebygd	206	204
Borås	1 043	1 019
Herrljunga	205	204
Svenljunga	215	214
Tranemo	225	223
Ulricehamn	328	323
Vårgårda	225	222
Summa	2 447	2 409
12 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter kortfristiga fordringar	0	28
13 Finansiella kostnader		
Index E20	1 270	343
Övrigt	53	19
Summa	1 323	362
14 Maskiner och inventarier		
Ingående balans	2 794	1 486
Investeringar	142	1 738
Avskrivningar	-519	-430
Utgående balans	2 417	2 794
15 Värdepapper		
Aktier i Mediapoolen AB och Gryning Vård AB	512	512
16 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	2 457	1 864
Övriga fordringar	0	2 581
Interimsfordringar	1 956	1 720
Summa	4 413	6 165
17 Fordringar hos Borås stad		
Internbanken	89 237	68 389
18 Eget kapital		
Ingående eget kapital	9 784	9 677
Årets resultat	80	107
Utgående eget kapital	9 864	9 784

	2021	2020		
19 Andra avsättningar				
Bidrag till statlig infrastruktur	12 692	16 140		
<p>Sjuhärads kommunalförbund har i december 2014 beslutat att medfinansiera utbyggnad av E20 genom Västra Götaland med 15 miljoner kronor i 2013 års penningvärde plus anläggningsindex. Bidraget redovisas i balans- och resultaträkning och upplöses på fem år. Indexuppräkning tillkommer från 2017.</p>				
			Upplösning tkr	
			2013 års prisnivå	Index Utbetalning
	2014	9 500	0	0
	2015	1 375	0	0
	2016	1 375	0	0
	2017	1 375	310	0
	2018	1 375	1 361	0
	2019	0	477	0
	2020	0	343	1 351
	2021	0	1 270	4 717
20 Långfristiga skulder				
Investeringsbidrag Navet	21	46		
21 Kortfristiga skulder				
Semesterlöneskuld	1 638	1 898		
Interimsskulder, huvudsakligen inkomstförskott	53 846	32 119		
Beslutade projekt	11 279	14 395		
Pensioner individuell del, inkl löneskatt	1 732	1 564		
Leverantörsskulder	1 565	483		
Preliminär skatt	504	632		
Arbetsgivaravgift	569	628		
Övriga löneskatter	1 605	572		
Moms mm	1 655	0		
Summa	74 393	52 291		
<p>Debetposter om 33 tkr på kortfristiga skulder har flyttats till kortfristiga fordringar.</p>				

3.4 Kassaflödesanalys

Tkr	2021	2020
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före extraordinära poster	80	107
Justering för av- och nedskrivningar	519	431
Justering för gjorda avsättningar	-3 448	-1 008
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-2 849	-470
Minskning av varulager	6	6
Ökning/Minskning kortfristiga fordringar	-19 096	-5 409
Ökning kortfristiga skulder	22 102	7 626
Kassaflöde från den löpande verksamheten	163	1 753
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-142	-1 738
Finansieringsverksamheten		
Minskning av långfristig skuld	-25	-25
Minskning av långfristiga fordringar	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-25	-25
Årets kassaflöde	-4	-10
Likvida medel vid årets början	17	27
Likvida medel vid årets slut	13	17
	-4	-10

3.5 Driftredovisning

Tkr, exkl interna poster	Utfall 2021	Utfall 2020	Budget 2021	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter	30 355	29 283	59 790	-29 355
Verksamhetens kostnader	-65 684	-61 967	-94 305	28 621
Avskrivningar	-519	-431	-484	-35
Verksamhetens nettokostnader	-35 848	-33 115	-34 999	-849
Förbundsbidrag, Kansli*	5 140	18 284	3 964	1 176
Förbundsbidrag, Administration	750		1 119	-369
Förbundsbidrag, Vårdförvaltning och kompetens	4 297		4 297	0
Förbundsbidrag, Utvecklingsmedel och projekt	10 283		9 627	656
Medlemsavgifter, Navet	7 412	7 231	7 412	0
Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum	2 488	2 427	2 487	1
Medlemsavgifter, Närvårdssamverkan	2 886	1 850	2 291	595
Medlemsavgifter, BRB	1 548	1 355	1 358	190
Medlemsavgifter, DSO	2 447	2 409	2 447	0
Finansiella intäkter	0	28	0	0
Finansiella kostnader	-1 323	-362	-3	- 1 320
Resultat före extraordinära poster	80	107	0	80
Extraordinära intäkter	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0
Årets resultat	80	107	0	80

*2020 Inkl Administration och Vårdförvaltning och kompetens

4 Måluppfyllelse

4.1 Måluppfyllelse strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är **Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i**. Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande*.

Utifrån redovisad måluppfyllelse och genomförda aktiviteter under året är bedömningen att det arbete som genomförts legat i linje med det övergripande strategiska målet och det definierade arbetssättet.

En enkät har skickats ut till de nätverk och arbetsgrupper förbundet driver och 117 svar har inkommit. Av dessa anger 86 % att förbundets nätverksträffar bidrar till god samverkan och erfarenhetsutbyte i hög eller mycket hög grad. Sammantaget är därför bedömningen att verksamheten uppnått god strategisk måluppfyllelse ur ett helårsperspektiv.

4.2 Fokusområden och mål

Utifrån Västra Götaland 2020 – strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland (VG2020) har en delregional strategi för tillväxt och utveckling i Boråsregionen tagits fram. Strategin beskriver de tillväxtområden som särskilt prioriteras under 2014–2020. De utvalda fokusområdena är verktyg för att styra mot Västra Götalands gemensamma vision om *Det goda livet*. Då den nya regionala utvecklingsstrategin inte antogs förrän i början av 2021, är VG2020 styrande för målen även under 2021. Inom kulturområdet anger Boråsregionens kulturplan 2020-2023 mål och inriktning.

De prioriterade frågorna i den delregionala tillväxt- och utvecklingsstrategin utgör förbundets fokusområden. För att täcka in all verksamhet inom förbundet har ytterligare två fokusområden gällande infrastruktur och social välfärd formulerats.

- Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling
- Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens
- Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna
- Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid
- Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter
- Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik
- Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg

Utifrån fokusområdena har mål formulerats som beskriver hur basverksamheten, de interna projekten samt Business Region Borås ska bidra till måluppfyllelsen. Resultat för året redovisas i de färgade fälten under respektive mål.

4.2.1 Utvecklingsmedel

Syftet med de delregionala utvecklingsmedel som fördelas är att bidra till regional utveckling genom att främja gränsöverskridande samverkansprojekt inom flera av fokusområdena. Fördelning av utvecklingsmedel sker utifrån en modell där projektbeskrivningar tagits fram baserade på de behov som finns i regionens näringsliv. Organisationer skickar därefter in en ansökan där de beskriver hur de ska lösa de utpekade behoven. Medel kan sökas inom områdena tillväxt, kultur och miljö och samtliga projekt ska i förlängningen bidra till måluppfyllelsen av de delregionala planerna.

Mål	Mätetal	Verksamhet
Främja gränsöverskridande samverkansprojekt inom tillväxt, miljö och kultur	Ny delregional utvecklingsstrategi 2021–2030 antagen. Arrangera temadag med utvecklingsprojekt	Delregionala utvecklingsmedel
Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030 antogs av Direktionen i juni och under hösten har arbetet med genomförandet av strategin påbörjats och en handlingsplan tagits fram. Digitala webinarier, MiniFokus, för att belysa inriktningarna i den nya strategin har arrangerats och den årliga konferensen FOKUS Boråsregionen genomfördes i november. Cirka 100 personer deltog och temat för dagen var omställningen till ett hållbart		

Strategi för Besöksnäringen i Boråsregionen Sjuhärad antogs av Direktionen i april 2021 och därefter i samtliga medlemskommuner. Vid mätningen i januari 2021 hade Boråsregionen 33 företag på Världennivå och 39 på Nordennivå. I januari 2022 var antalet 32 på Världennivå och 36 på Nordennivå.

Nya kriterier har införts, vilket kan vara en förklaring till att antalet är lägre. Fokus har under de senaste två pandemiåren inte legat på exportmognad utan mer på annan utveckling, t ex inom hållbarhet. Bedömningen är att fler företag har utvecklat sin verksamhet under året. Målet enligt mätetalet är dock inte uppnått.

4.2.3 Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens

Mål	Mätetal	Verksamhet
Kommunernas socialtjänst samt vård och omsorg ska stödjas i att arbeta evidensbaserat och innovativt	85 % upplever att utbildning arrangeras utifrån behov och efterfrågan 85 % upplever att förbundet bidrar till att sprida kunskap	Välfärd
En ettårig utbildning för medarbetare inom funktionshinder och socialpsykiatri, så kallad GRUNDEN, genomfördes på uppdrag av kommunerna för totalt 40 medarbetare. Det finns ett stort önskemål om fortsatt satsning, beslut tas inom kort. Yrkesresan för Barn och unga har arrangerats i alla medlemskommuner och enheten för välfärdsutveckling är delaktig i arbetet med att utveckla nationella yrkesresor.		
Under året har en tvådagarskonferens för förvaltningschefer och verksamhetschefer inom välfärd genomförts. Cirka 45 personer deltog under dagarna där aktuella frågor inom välfärdsområdet diskuterades. Även nätverksträffarna har syftet att sprida kunskap. De specifika frågorna ställdes inte i enkäten och mätetalen kan därför inte redovisas. Bedömningen är dock att målet är delvis uppnått.		
Förbundet ska bidra till god kunskapsutveckling genom samordning av samt deltagande i nationella, regionala och delregionala nätverk	85 % upplever att förbundet bidrar till att sprida omvärldsinformation	Samtliga verksamheter
Nätverksmöten inom samtliga verksamheter har genomförts digitalt under året och förbundets medarbetare har deltagit i nationella, regionala och delregionala nätverk. I den enkätundersökning som genomförts, där 117 deltagare i förbundets nätverk svarat, anger 85 % att träffarna bidrar till att sprida omvärldsinformation. Målet är uppnått.		

4.2.4 Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna

Mål	Mätetal	Verksamhet
En gemensam strukturbild ska vara vägledande för Boråsregionens utveckling	Beslutad strukturbild	Samhällsplanering
Den gemensamma strukturbilden hör nära samman med Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030, vilken antogs av Direktionen i juni. Arbetet med strukturbilden har därför senarelagts och kommer att färdigställas under 2022. Målet är inte uppnått.		
Kommunerna ska stödjas i arbetet med verksamhetsutveckling med stöd av IT	Minst 85 % av kommunerna är i hög eller mycket hög grad nöjda med förbundets nätverk	Digitalisering
Till följd av en regional omorganisation vid årsskiftet 2020/2021 är resursen för digitalisering centraliserad till VästKom. Dock pågår arbete inom digitaliseringsområdet, främst kopplat till nätverk. Digitaliseringsnätverk välfärd startade upp under hösten och drivs av enheten för välfärdsutveckling i nära samverkan med kommunernas socialchefer. Även informationssäkerhetsnätverket fick en nystart under hösten och nätverk eSamhälle kommer att göra en nystart under våren 2022. Innehåll och inriktning på eSamhälle kommer att anpassas utifrån arbetet med kraftsamling digitalisering inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland där förbundet är delaktigt.		
Förbundet har även fått specifika uppdrag från medlemskommunerna gällande gemensamt biblioteksdatasystem och samverkan eArkiv och dessa pågår enligt plan. Då samtliga nätverk gjort nystarter under senare delen av året, har inte enkätundersökning genomförts. Målet bedöms ändå uppnått utifrån muntlig utvärdering.		

Förbundet ska verka för god samverkan och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i Boråsregionen	Minst 85 % av kommunerna är i hög eller mycket hög grad nöjda med förbundets nätverk	Samtliga verksamheter
Nätverksmöten inom samtliga verksamheter har genomförts digitalt under året med god närvaro, till viss del tack vara det faktum att träffarna varit digitala. Digitala MiniFokus har arrangerats för att belysa och diskutera regionala utvecklingsfrågor. 90 % av de svarande är nöjda med förbundets nätverk i sin helhet. Målet är uppnått.		
Förbundet ska stödja god samverkan mellan kommuner, region och stat	Minst 85 % av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad bidrar till att kommunerna kan påverka frågor på regional och nationell nivå	Samtliga verksamheter
Trots coronapandemin har förbundet deltagit fullt ut i såväl regionala som nationella nätverk genom digitala kanaler och arbetsätt. 56 % av de svarande anser att förbundet i hög eller mycket hög grad bidrar till att påverka frågor på regional och nationell nivå. Dock har flera personer kommenterat att det inom vissa områden inte är möjligt att påverka, framförallt inte nationellt, men att förbundet och nätverksträffarna bidrar till att föra vidare information mellan grupper på nationell, regional och delregional nivå. Liknande kommentarer lämnades även förra året, men mätetalet var redan formulerat för 2021. Målet anses delvis uppnått.		

4.2.5 Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid

Mål	Mätetal	Verksamhet
Förbundet ska arbeta för Hållbar utveckling i Sjuhärad	Förslag till organisationsstruktur och hållbarhetsstrategi framtagen	Miljöstrategisk samverkan Fossilfri Boråsregion
Nätverksträffar samt workshops har arrangerats för att ge underlag till en handlingsplan/strategi. Förslag på organisationsstruktur är framtagen. Nätverket har även arbetat aktivt med Klimat 2030 – kommunernas klimatlöften. Arbetet har integrerats i den nya delregionala utvecklingsstrategin. Inom området har kommunalförbundet tillsammans med övriga intressenter arbetat vidare för en fossiloberoende delregion i fördjupningsprojektet Fossilfri Boråsregion. Projektet har bland annat tagit fram en vägledning kring publik laddinfrastruktur med tillhörande kartmaterial. Inom projektet har även ett arbete kring Trygg elförsörjning i Sjuhärad genomförts tillsammans med Business Region Borås. Detta resulterade i ett antal workshops och en rapport kring hur kommunerna kan samverka inom områdena trygg elförsörjning och effekt.		
Under året har även arbete med projektet Minimeringsmästarna skett där kommunalförbundet är organisatör och ska bidra till att minska konsumtion och avfall hos invånare i medlemskommunerna; en del i arbetet med att skapa en cirkulär delregion. Målet är uppnått.		
Förbundet ska driva på utvecklingen inom förebyggande av avfall och en hållbar avfallshantering i Boråsregionen	Regional avfallsplan antagen i samtliga kommuner	Regional avfallsplan
Förslag till gemensam avfallsplan har arbetats fram i samverkan mellan Boråsregionens åtta medlemskommuner och antogs i samtliga kommuner under hösten. Beslut om en delregional samordningsfunktion togs av Direktionen under hösten och rekrytering inledd inom kort. Målet är uppnått.		

4.2.6 Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter

Mål	Mätetal	Verksamhet
Förbundet ska främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i regionen	Minst fyra kulturutvecklingsprojekt, två förstudier samt två samverkansprojekt som bidrar till att uppfylla målen i den delregionala kulturplanen	Kultur
Pandemin innebar att vissa delar av Kulturplan Boråsregionen ställdes in under våren, men i dialog med medlemskommunerna har anpassningar gjorts och andra delar lyfts fram. Under hösten har kommunerna startat upp sin kulturverksamhet igen, med de nya kunskaper som anpassning till pandemin fört med sig inom samverkan och digitalisering. Under hösten arrangerades en kulturtemadag digitalt på temat erfarenheter av pandemin.		

<ul style="list-style-type: none"> • Samarbete med VGRs förvaltning för Kulturutveckling inom områdena Kulturarv, Gestaltad livsmiljö, Bibliotek, Kulturskola och Barn och unga gör att insatser kan samordnas tillsammans med kommunerna. • Nätverksmöten löper på och ett nytt nätverk kring kulturarv har bildats. • Tvärsektoriell samverkan: Projektet Creative innovation, det strategiska arbetet inom kulturella och kreativa näringar, KKN. Möten och planering mellan Kultur och samhällsbyggnadsavdelningarna i kommunerna, gestaltad livsmiljö och personerna inom besöksnäring. • Mätetal: Följande projekt pågår: Art Center Sjuhärad, Skimmer och härvor i Viskans vatten och marker, Gränsbygd i Sjuhärad och Borås Art Biennial – Moving out. • En förstudie kring den gränslösa kulturskolan har genomförts och Boråsregionen har ansökt och tilldelats extra utvecklingsmedel från VGR för att genomföra densamma. • En förstudie kring funktionen finansieringslots har genomförts. • Samverkansprojekt, Nätverk Sjuhärad, Gestaltad livsmiljö och implementering av barnrätt inom kultur. • Kulturprojekten bidrar till att uppfylla målen i Kulturplanen. <p>Målet är uppnått.</p>		
Boråsregionens position ur ett besöksnäringssperspektiv ska stärkas	Strategi för samverkan inom turism och besöksnäring framtagen, förslag till besöksnäringstrategi för Boråsregionen framtagen	Destination Boråsregionen
<p>Strategi för Besöksnäringen i Boråsregionen Sjuhärad antogs av Direktionen i april 2021 skickades därefter ut för beslut i samtliga kommuner. Förslag till genomförande av strategin har behandlats under hösten, vilket innebar mer dialog och förankringsarbete än förväntat. Sju av åtta kommuner har antagit förslag till finansiering av ett gemensamt genomförande. Förslag till organisering av genomförandet kommer att fastställas våren 2022. Målet är uppnått.</p>		

4.2.7 Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik

Mål	Mätetal	Verksamhet
Förbundet ska representera och bevaka kommunernas intressen i länsövergripande utredningar, förhandlingar och arbetsgrupper	Bedriva aktivt påverkansarbete, vara en aktiv part i det delregionala kollektivtrafikerådet, ta initiativ till att samordna remissvar, delta i arbetet med aktuella åtgärdsvalsstudier	Infrastruktur
<p>För samtliga aktuella remisser och åtgärdsvalsstudier har berörda kommuner och kommunalförbund deltagit både under arbetet och i remissvar. Ett intensivt arbete inom Lokaliseringsutredningen av ny stambana Göteborg-Borås har pågått under året. Kommunerna i stråket och förbundet har arbetat tillsammans för att ta tillvarata delregionens intressen. Målet är uppnått.</p>		
Förbundet ska bevaka och agera i planering och genomförande av de objekt i Boråsregionen som finns upptagna i de nationella och regionala infrastrukturplanerna	Utgöra en aktiv part för Boråsregionen i kontakten med myndigheter som Trafikverket och Västra Götalandsregionen, minst 85 % av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad bidrar till att kommunerna kan påverka frågor på regional och nationell nivå	Infrastruktur och kollektivtrafik
<p>Under året har ett nära samarbete mellan kommuner, kommunalförbund och Västra Götalandsregionen i revideringen av regional transportinfrastrukturplan resulterat i ett förslag som är väl förankrat. Förståelsen för planarbetet har ökat både hos tjänstepersoner och politik. Första mätetalet är uppnått. Gällande det andra mätetalet anger nätverksdeltagarna att det i många fall inte är möjligt att påverka dessa frågor, framförallt inte nationellt, men att förbundet och nätverksträffarna bidrar till att föra vidare information mellan grupper på nationell, regional och delregionalt nivå. Målet bedöms uppnått.</p>		

4.2.8 Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg

Mål	Mätetal	Verksamhet
Förbundet ska stödja kommunerna att identifiera verksamhetsområden där de kan samverka och på så sätt erbjuda invånarna likvärdiga insatser	Minst 85 % av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd för kommunerna att identifiera områden för samverkan	Välfärd
Boråsregionens fyra nätverk inom området välfärd har under året genomförts enligt framtagna planer med identifierade fokusområden. Det digitala arbetssättet har lett till en hög närvaro från nätverksdeltagarna. 89 % upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd för kommunerna att identifiera områden för samverkan. Målet är uppnått.		
Förbundet ska stödja kommunerna i samordning av statliga satsningar och initiativ inom socialtjänst och vård och omsorg	Minst 85 % av kommunerna upplever att den information som förmedlas är adekvat för verksamhetsområdet i hög eller mycket hög grad 85 % av kommunerna är nöjda med det stöd de fått i framtagande av lokal plan för suicidprevention	Välfärd
Förbundets tjänstepersoner har deltagit i nationella och regionala nätverk enligt plan. 97 % av kommunerna upplever att den information som förmedlas är adekvat för verksamhetsområdet i hög eller mycket hög grad. Även projektet gällande suicidprevention löper enligt plan och 100 % av kommunerna är nöjda med det stöd de fått i framtagande av lokal plan för suicidprevention. Målet är uppnått.		
Förbundet ska stödja Boråsregionens kommuner att påverka regionala och nationella frågor som rör god och effektiv vård och omsorg	Minst 85 % av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd för ett fungerande vårdsamverkansarbete	Välfärd
Arbetet har genomförts enligt plan. 89 % av de svarande upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd för ett fungerande vårdsamverkansarbete. Målet är uppnått.		

4.3 Intressebolag

Förbundet är delägare i Gryning Vård AB samt Mediapoolen AB. Förbundet har under året hållit sig informerad om verksamheten i de båda bolagen genom löpande skriftlig och muntlig information samt deltagande vid ägarsamråd. Bolagen står inför utmaningar av olika karaktär, delvis till följd av pandemin. På grund av den aktuella situationen har fler ägarsamråd genomförts.

5 Dataskyddsbud

5.1 Uppdrag och syfte

Dataskyddsverksamheten inom Boråsregionen är en samverkan som syftar till att effektivt ge medlemskommunerna kunskap och erfarenhet i dataskyddsfrågor. Medlemmarna i Boråsregionen ska känna att de har bra tillgänglighet till dataskyddsbudbuden och därmed känna trygghet gällande hur den personliga integriteten hanteras inom den egna organisationens olika verksamheter. Med verksamhet avses exempelvis förvaltningar, kluster av förvaltningar, avdelningar, sektorer, sektioner, kommunalförbund, kommunala bolag och nätverk. Personuppgiftsansvarig (PUA) är alltid respektive nämnd eller styrelse.

Samverkansformens övergripande målsättning är att ge medlemskommunerna möjlighet att skaffa sig kontroll över de vitala delarna i dataskyddsförordningen och ge dem verktyg att motverka och minska antalet incidenter; vars konsekvenser kan ge dålig publicitet vilket kan skada både varumärket och minska kommunens anseende hos allmänheten. Under 2021 var ambitionen att öka det proaktiva arbetet, vilket uppnåts.

Dataskyddsbudbuden erbjuder sin kompetens och ger service åt verksamheterna, dess personal samt kommunmedlemmar genom rådgivning, information, utredningar och utbildningsinsatser. I de fall det behövs, ges också stöd och hjälp i att bedöma hur personuppgiftsincidenter ska hanteras.

5.2 Ekonomiskt utfall

Dataskyddsbudbudsverksamheten uppvisar ett positivt resultat om 196 tkr.

5.3 Måluppfyllelse 2021

Det övergripande målet är att **Säkerställa ett gott skydd av den personliga integriteten**. Bedömningen är att målet är uppnått vilket baseras på att de beslutade målen uppnåts.

Mål	Mätetal	Uppföljning 211231
Granska <ul style="list-style-type: none"> Tillhandahålla ett konkret verktyg som skapar möjlighet till ökad efterlevnad av Dataskyddsförordningen Tillhandahålla ett strategiskt verktyg som skapar möjlighet till ökad efterlevnad av Dataskyddsförordningen 	<ul style="list-style-type: none"> Alla verksamheter (~75) ska under året ha genomfört minst en granskningsomgång Alla verksamheter/kluster (~16) ska under året ha genomfört minst en genomgång med Mognadsmatrisen 	<ul style="list-style-type: none"> Alla verksamheter utom två har genomfört en granskningsomgång och rapportering har skett till majoriteten av ledningsgrupperna Mognadsmatrisen är genomförd med undantag för en kommun och ett kluster inom en kommun <p>Målet anses uppnått</p>
Kunskap <ul style="list-style-type: none"> Tillhandahålla experttjänst i frågor som rör den personliga integriteten Tillhandahålla möjlighet att låta DSO bidra i det interna arbetet med kulturfrågor som rör den personliga integriteten Bidra till kompetenshöjning i de kommunala verksamheterna 	<ul style="list-style-type: none"> DSO ska stötta verksamheterna med råd i enkla (45) och mer komplexa (20) frågor och utredningar DSO ska besöka nätverk och personalträffar/APT (10) för att informera om dataskydd och stärka medvetenheten kring integritetsfrågor På uppdrag arrangera utbildningar för att höja kompetensen om dataskydd (4 utbildningsaktiviteter) samt publicera ca 4 nyhetsbrev 	<ul style="list-style-type: none"> Alla registrerade frågor och ärenden är hanterade DSO har digitalt besökt ledningsgrupper för information och frågestund. Digitala träffar med kommunernas och bolagens kommunikatörer och webbyråer har genomförts kring hemsidor och sociala plattformar Tre nyhetsbrev är publicerade <p>Målet är uppnått</p>
Ombudsmannaskap <ul style="list-style-type: none"> Tillhandahålla expert- och bedömningshjälp vid personuppgiftsincidenter 	<ul style="list-style-type: none"> DSO ska stötta arbetet vid alla misstänkta och bekräftade personuppgiftsincidenter (20) 	<ul style="list-style-type: none"> Samtliga incidenter är hanterade

<ul style="list-style-type: none"> Tillhandahålla en kontaktpunkt inom ramen för DSO-rollen 	<ul style="list-style-type: none"> DSO ska finnas tillhands för alla registrerade personer, medarbetare, verksamheter och tillsynsmyndigheten som önskar hjälp med ärenden, information med mera. Alla ärenden ska vara återkopplade till frågeställaren inom 5 arbetsdagar 	<ul style="list-style-type: none"> Samtliga inkomna ombudsärenden är hanterade inom 5 dagar <p>Målet är uppnått</p>
<p>Externt nätverk</p> <ul style="list-style-type: none"> Boråsregionen ska fortlöpande ses som en självklar partner när det gäller dataskyddsombud 	<ul style="list-style-type: none"> DSO ska organisera och kontinuerligt inhämta värdefulla nyheter och kunskaper genom omvärldsbevakning (45), deltagande i relevanta nätverk (6) och utbildningar (4) 	<ul style="list-style-type: none"> Omvärldsbevakningen har blivit en daglig syssla som löpande hanteras Deltagit i sex nätverksträffar Deltagit i fyra utbildningar under året <p>Målet är uppnått</p>
<p>Planera</p> <ul style="list-style-type: none"> Skapa än mer relevant innehåll till de kommunala verksamheterna 	<ul style="list-style-type: none"> Genom årlig utvärdering av gångna periodens verksamhet bättre möta efterfrågade aktiviteter och skapa relevant verksamhetsplan och budget 	<ul style="list-style-type: none"> En verksamhetsplan är framtagen för 2022 där en ny kommun tillkommer och en genomlysning av DSO-uppdraget ska göras <p>Målet är uppnått</p>

6 Medarbetarcentrum

6.1 Uppdrag och syfte

Medarbetarcentrums syfte är att stödja och utveckla anställda i de samverkande kommunerna Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Syftet är att arbeta hälsofrämjande, förhindra inlåsning och aktivt verka för en lönsam personalrörlighet. Genom Medarbetarcentrum erbjuds ledarskapsutbildningar och grupputveckling samt individuellt stöd i roll och yrkeskarriär. Medarbetarcentrum tar tillvara medarbetarnas kompetens, arbetar för välmående arbetsgrupper, hälsa, trivsel och prestation såväl för chefer som för medarbetare. Medarbetarcentrum inspirerar medarbetare som vill ha och behöver en positiv *Kraft till förändring*.

6.2 Ekonomiskt utfall

Medarbetarcentrum är en egen enhet inom kommunalförbundet och uppvisar ett negativt resultat om 86 tkr.

6.3 Måluppfyllelse 2021

De övergripande målen är att arbeta för lönsam personalrörlighet samt att stödja och stärka chefer och arbetsgrupper för att öka hälsa, trivsel och prestation och på det viset bidra till att medlemskommunerna är attraktiva arbetsgivare. Utifrån resultatet på genomförda aktiviteter nedan är bedömningen att de uppsatta målen är uppfyllda.

Mål	Mätetal	Uppföljning 211231
<ul style="list-style-type: none"> • Marknadsföra Medarbetarcentrums verksamhet för ökat användande • Tillhandahålla ett attraktivt utbud av tjänster utifrån kommunernas behov • Bidra till personalrörlighet genom jobbmatchning 	<ul style="list-style-type: none"> • Tre nyhetsbrev • Uppdaterad broschyr • Årlig dialogträff med kommunernas ledningsgrupper • Årlig dialogträff med HR-avdelningen på respektive förvaltning och kommun • Fyra styrgruppsmöten • Ha full tillgänglighet att utföra basverksamheten med reflekterande samtal och jobbmatchning alla arbetsdagar • 90 % av medarbetarna ska vara nöjda med det reflekterande samtalet 	<ul style="list-style-type: none"> • Fem nyhetsbrev • Broschyr klar • Dialogträffar med ledningsgrupper har inte genomförts fullt ut till följd av vakans i aktuell kommun • HR-träffar genomförda • Två styrgruppsmöten genomförda • Full tillgänglighet under hela året • Av genomförda samtal är 100 % nöjda
<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till att nödvändig kunskap och kompetens finns hos cheferna i medlemskommunerna genom ledarskapsprogrammet 	<ul style="list-style-type: none"> • 90 % av deltagarna på ledarskapsprogrammet ska ange att de rekommenderar utbildningen till annan 	<ul style="list-style-type: none"> • Samtliga chefer rekommenderar utbildningen
<ul style="list-style-type: none"> • Genom grupputvecklingsinsatser vara ett stöd och verktyg för arbetsgivarna i arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö för att bidra till ökad hälsa hos medarbetarna, högre prestation i grupper och ökad attraktivitet hos kommunerna 	<ul style="list-style-type: none"> • Vid kortare uppdrag: 90 % av cheferna ska vara nöjda med insatsen • Vid längre uppdrag: Gruppens prestation ska ha ökat med minst 10 % 	<ul style="list-style-type: none"> • Samtliga chefer har uppgett att de är nöjda med insatsen • Vid de mätbara avslutade längre uppdragen ligger genomsnittsökningen i bedömd prestation på drygt 12 procentenheter
Samtliga mål anses uppnådda.		

7 Navet science center

7.1 Uppdrag, vision och verksamhetsidé

Navet ska vara med och utveckla Sjuhäradsbygden till en attraktiv och konkurrenskraftig region med hög utbildningsnivå samt en befolkning med stort intresse för teknik, naturvetenskap och matematik.

Visionen är att *Navet är en självklar samarbetspartner för uppfyllandet av Agenda 2030*. Mission är att *öka lusten till lärande hos alla* och strategin att vara en lärande organisation som ständigt söker nya metoder och samarbetspartners.

Navets verksamhetsidé är att på vetenskaplig grund, med entreprenöriellt lärande, interkulturell dialog och hållbar utveckling skapa teman, utbildningar, program, interaktiva utställningar och experiment. Kunskaper sätts i ett sammanhang och får fler att engagera sig och vilja ha mer kunskaper inom naturvetenskap, teknik och matematik.

7.2 Ekonomiskt utfall

Navet uppvisar ett negativt resultat om 1 700 tkr, varav knappt 1 300 tkr är en pensionskostnad av engångskaraktär. Resterande underskott är en direkt följd av minskade intäkter till följd av coronapandemin. Det faktum att Navet organisatoriskt tillhör ett kommunalförbund innebär att verksamheten inte kunnat ta del av några statliga bidrag eller åtgärds paket under året. Majoriteten av de minskade intäkterna har dock balanserats genom kostnadsreducerande åtgärder och alternativ finansiering genom nya samarbeten och utvecklingsprojekt.

7.3 Måluppfyllelse 2021

Navet science center har en politisk styrgrupp med representanter från de kommuner som är medlemmar och verksamhetsplan samt årsberättelse hanteras i styrgruppen. Ekonomin redovisas inom ramen för förbundets ekonomi, dock som en egen enhet.

Navets långsiktiga mål är *Alla kommuner i Boråsregionen ingår i verksamheten som avtalskommun*. Navet följer förbundets övergripande fokusområden. Mål och mätetal beslutas av styrgruppen. Under 2021-23 är fokus på Agenda 2030 och de globala målen såväl lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Att få skolor, organisationer och allmänhet engagerade i vår framtid är den övergripande stora utmaningen.

Coronapandemin har i hög grad påverkat Navets verksamhet och därmed måluppfyllelsen. Verksamheten för allmänheten höll stängt fram till mitten av juni, då man öppnade med begränsade öppettider och besökare. Utbildningar, möten och konferenser i Navets lokaler har flyttats fram eller avbokats och utbildningsinsatser nationellt och internationellt har ställts in. Navet har agerat för att minimera pandemins konsekvenser, exempelvis genom att ställa om verksamheten till digitalt och mobilt genom att pedagogerna livesänt eller uppsökt skolorna och arbetat med utomhuspedagogik.

Hösten 2021 genomförde Navet en omfattande dialogprocess med syfte att lyssna in verksamhetens användare, uppdragsgivare och samarbetspartners för att få veta hur deras behov ser ut och därmed vad de efterfrågar för tjänster hos Navet. Över 100 personer deltog. Dialogprocessens syfte var även att ligga till grund för vägval och prioriteringar hur verksamheten ska utvecklas kommande år. Utifrån dialogprocessen har fem verksamhetsområden utmejslats tillsammans med en Affärsplan 2022-2025 som konkretiserar Navets prioriteringar kommande tre år. I Affärsplanen har även Navets övergripande uppdrag uppdaterats. Detta är ett steg i att nå Navets långsiktiga mål att alla kommuner i Boråsregionen ska ingå i Navets verksamhet.

7.3.1 Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling

Mål	Mätetal	Uppföljning 211231
Stimulera ökat entreprenörskap genom att verka för att använda och utveckla de entreprenöriella kompetenserna	<ul style="list-style-type: none"> Tekniktema tillsammans med teknikföretag för åk 8 för minst 10 klasser Ungdomsaktivitet på sommaren med minst 20 ungdomar Genomföra ett två veckors ämnesövergripande tema för gymnasiet åk 1 för Sven Eriksson	<ul style="list-style-type: none"> Framflyttat pga corona Genomfört Genomfört

	<p>gymnasiet i samverkan med företag för minst 100 elever</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upparbeta minst fyra nya företagskontakter 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomfört
<p>Bedömningen är att målet är delvis uppnått. Sprunget ur dialogprocessen finns många idéer kring ett mer strukturerat och strategiskt näringslivssamarbete.</p>		

7.3.2 Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens

Mål	Mätetal	Uppföljning 211231
<p>Navet bidrar till ökad måluppfyllelse i ämnena naturvetenskap, teknik och matematik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Möten med utvecklingsansvariga i avtalskommunerna • Analys av måluppfyllelsen i avtalskommunerna • Analys, uppföljning av statistik kring fullföljda studier och måluppfyllelse, minst två seminarier med personalen • Utveckling av filial-idén tillsammans med Svenljunga kommun • En ny utställning för de allra yngsta med Tunda som huvudperson • Minst 15 000 elever på Navet-teman • Minst 500 elever på teman i matematik • Minst 500 elever i teman om programmering • Minst 500 elever på teman med fokus på Agenda 2030 och de globala målen • Minst två nya teman tas fram under året • Minst två utvärderingar av skolprojekt • Minst 200 pedagoger på utbildning inom naturvetenskap och teknik • Minst 500 pedagoger på utbildning i matematik • Minst 500 pedagoger utbildas i programmering och digitala verktyg • Minst 800 lärarutbildningsdagar i skolutveckling • Totalt minst 2000 lärarutbildningsdagar 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomfört • Ersatt av en omfattande dialogprocess med kommunerna • Genomfört • Genomfört • Framflyttat pga corona, klar våren 2022 • Uppnås ej pga corona, 10 790 elever under året • Genomfört (1071 elever) • Uppnås ej pga corona, 330 elever under året • Uppnås ej pga corona, 283 elever under året • Genomfört: Väder och Escape Room • Utvärdering av PIF genomfört • Uppnås ej pga corona, 341 pedagoger under året • Uppnås ej pga corona, 142 pedagoger under året • Uppnås ej pga corona, 61 pedagoger under året • Uppnås ej pga corona, 202 dagar under året • Uppnås ej pga corona, 737 dagar under året
<p>Pandemin har påverkat resultatet i hög utsträckning. Verksamheten har fortsatt att erbjuda digitala och mobila lösningar och ställt om istället för att ställa in. Målet är ej uppnått.</p>		
<p>Verka för att fler unga fullföljer sina studier</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Navet fortsätter sitt nätverkande i två utsatta områden i Borås för att få kontakt med föräldrar och barn, med minst sex träffar • Interkulturell dialog intern och externa aktiviteter • Navet deltar i minst fem öppna aktiviteter i utsatta områden i Borås • Genomför ett drogförebyggande tema tillsammans med Folkhälsan, Polisen och Soc i tre områden i Borås. Temat engagerar elever, lärare och föräldrar • Eftermiddagsgrupper med elever från åk 5-6 elever från Norrby 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomfört • Genomfört • Genomfört • Framflyttat pga corona • Genomfört • Genomförs tom vt 2022

	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt utveckling av skolutvecklingsprojektet i Tranemo med minst 20 träffar, handledning av rektorer, processledare (lärare) och elevhälsa • Uppstart av ett skolutvecklingsprojekt på en 7 till 9 skola • Skapa en maker space, en plats för alla att komma och förverkliga, utveckla sina idéer 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomfört inom ramen för PIF • Genomfört
<p>Trots att pandemin gjort att flera aktiviteter skjutits upp är målet i stort sett uppnått. Nätverksarbetet i utsatta områden fortlöper och Navetklubben, en satsning på mellanstadieelever från Norrby, har startat. Skolutvecklingsprojektet PIF (Processledning I Fokus) i Tranemo fortlöper med goda resultat och dialog har påbörjats om en liknande satsning i Svenljunga.</p>		
Navet är en arena för teknik och vårdyrken	<ul style="list-style-type: none"> • Navet samverkar i minst två mässor där vård och teknikjobb exponeras för ungdomar • Navet genomför tekniktema med minst 250 elever i årskurs 8 • Navet genomför läsårstemat Drömstaden för minst 100 elever 	<ul style="list-style-type: none"> • Vårdmessa genomförd, 600 elever • Framflyttat pga corona • Genomfört/genomförs
<p>Pandemin påverkar det estimerade målet. Vård- och omsorgsmässan genomfördes som planerat. Under tre dagar fick 800 inbjudna elever från samtliga medlemskommuner möjlighet att möta personer som alla arbetar som undersköterskor inom region och kommun. Mässan genomfördes tillsammans med Vård och omsorgscollege (MUST & BoBo), Södra Älvsborgs Sjukhus och SyVare från regionen. Drömstaden genomfördes enligt plan och ambitionen är att sprida konceptet till fler kommuner i Sjuhärad. Målet är delvis uppfyllt.</p>		
Navet bidrar till ökad digital kompetens	<ul style="list-style-type: none"> • Navet genomför utbildningar i programmering på uppdrag av Skolverket • En digital plattform för Navets pedagogiska program och undervisningsmaterial utvecklas • Navet utvecklar kommunikationen med skola och allmänhet, genom livesändningar och inspelat material • Fortsatt samarbete med Svenljunga kommun kring digitalisering av skolan • Utvecklingsprojekt kring digital kompetens inom förskolan och matematik • Digital maker space för allmänheten färdigställs • Idéer för Escape-room med hjälp av VR teknik tas fram • En digital matris för utomhuspedagogiken tas fram 	<ul style="list-style-type: none"> • Inställt pga corona • Dialog pågår med Mediapoolen om att dra nytta av befintliga plattformar • Påbörjades under hösten • Omformulerat enligt önskemål att fokusera på teknik/naturvetenskap utomhus med inslag av digitala hjälpmedel • Framflyttat pga corona • Genomfört • Escape-room med hjälp av 360-teknik har utvecklats • Genomfört
<p>Det planerade uppdrag från Skolverket att genomföra utbildningar i programmering ställdes in till följd av corona. Samtal pågår med Mediapoolen kring en gemensam filmsatsning med Navet som utgångspunkt för både inspelningsmiljö och pedagogik. Det digitala och mobila kommer att vara ett komplement för att öka tillgängligheten. Målet är delvis uppnått.</p>		
Navet stimulerar intresse och ökar allmänbildningsnivån hos allmänheten	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheten Hubben startar och engagerar allmänheten i framtidsfrågor • Navet börjar i samarbete med Science park Borås bygga upp en arena för samhällsutveckling • Navet genomför minst fem publika aktiviteter lokalt/regionalt 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomfördes under hösten i mindre skala pga corona • Dialogen fortlöper • Genomfört

	<ul style="list-style-type: none"> • Minst fem föreläsningar på Navet med allmänheten som målgrupp • Synas i minst tre lokala medier • Arbeta internt med begreppet vetenskapligt kapital • Publicera minst 20 sidor i Borås tidning • Intern grupprocessutbildning genomförs, minst två tillfällen med extern processledare • Bygger en utställning av Borås Stads biologiska museum • Ett virustema/miniutställning tas fram • Teman för allmänheten på Ramshulan 	<ul style="list-style-type: none"> • Framflyttat pga corona • Genomfört • Genomfört • Ej genomfört pga corona; neddragning till 1 gång/månad • Genomfört/genomförs • Genomfört: invigning 23 juni • Genomfört • Framflyttat pga corona
<p>Verksamheten i Hubben startade upp i liten skala under hösten. Den 23 juni invigdes fågelutställningen Biologiska balkongen. Publiceringen av BT-sidor har dragits ned till 1 per månad som en konsekvens av pandemin. Navet deltog med öppet hus i Naturskolans lokaler vid invigningen av det nya utvidgade naturreservatet på Rya Åsar. Vid årets "Vattendag" i Borås stadspark fanns Navet på plats med två pedagoger och en helppersonal. Under Astronomins dag och Natt genomfördes publika visningar i Astronoma. Utställningen "Fira demokratin – 100 år" har under september månad funnits i Kuben och visats för allmänheten. Målet bedöms uppnått.</p>		

7.3.3 Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid

Mål	Mätetal	Uppföljning 211231
<p>Navet stimulerar intresse och ökar kunskapsnivån om Agenda 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Navet utvecklar Hubben, ett område/utställning kring Agenda 2030 som är en öppen arena för alla. • Navet analyserar den egna verksamheten utifrån de Globala målen • Under 2021 huvudfokus unga 15 till 25 år. Arenan är en innovations hub tillsammans med Borås Stad och Science park • Temat Drömstaden genomförs med minst tio klasser • Temat Drömstaden för åk 5 utvecklas vidare och sprids till ytterligare minst en kommun • Utbildningsdag med tjänstemän i minst två kommuner på tema Agenda 2030 • Utbildningar för politiker Borås och i Da Nang Vietnam • Den regionala Hållbarhetsfestivalen genomförs hösten 2021 • Minst tio utbildningar i Agenda 2030 genomförs 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomfört/genomförs • Miljödiplomering genomförd, temaverksamheten analyserad • Ej genomfört pga corona. Framflyttat • Genomfört/genomförs • Ej genomfört (dialog med Umeå pågår) • Flera utbildningsdagar för tjänstemän inom Borås stad genomförda • Genomfört • Genomförs enligt plan • Genomfört
<p>Målet har påverkats av pandemin och Hubben har inte kunnat dra igång med unga 15-25 år som huvudfokus i den omfattning som planerades i verksamhetsplanen. Under hösten startade två grupper i Makerspacen; en tjejgrupp från Norrby och en hantverksgrupp. Drömstaden utvecklades väl. Flera kompetenshöjande aktiviteter i form av miljöutbildningar har genomförts. Det internationella projektet tillsammans med Da Nang pågår, dock genomförs samtliga aktiviteter digitalt, vilket medfört vissa revideringar av projektplan och budget. Målet bedöms uppnått.</p>		

7.3.4 Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter

Mål	Mätetal	Uppföljning 211231
Navet ska verka lokalt, regionalt, nationellt och internationellt gällande framtidsfrågor	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheten Hubben ska definieras som en arena för samhällsutveckling av organisationer och allmänhet • En hybridarena skapas som är kopplad till Hubben där många lokala, regionala, nationella och internationella möten sker • I ICLD projektet med Da Nang genomförs utbildningar och möten • Arbeta för ett nytt avtal med Högskolan Borås 	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog pågår fortlöpande • Genomfört • Genomfört • Genomförs/dialog pågår
Bedömningen är att målet är uppnått. Det finns ett stort intresse av att genomföra hybridmöten och/eller konferenser där deltagarna kan delta fysiskt och/eller digitalt. Dialogen med Högskolan i Borås pågår. Navet är med i projektet Gruvan som innebär nationell samverkan med andra science centers.		

8 Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

8.1 Uppdrag, syfte och målbild

När en person behöver vård- och omsorgsinsatser från både kommun och region är Närvårdssamverkans uppdrag att samverka för att ge bästa möjliga vård, stöd och omsorg. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg omfattas av kommunal hälso- och sjukvård, socialtjänst, förskola, skola och elevhälsa i medlemskommunerna samt primärvård, specialistvård, habilitering och tandvård i Södra Älvsborg.

Närvårdskontoret koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg och återfinns organisatoriskt inom kommunalförbundet. Verksamheten styrs av det delregionala politiska samrådet för Närvårdssamverkan bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen samt av en styrgrupp bestående av tjänstemän. Det politiska samrådet har beslutat om Inriktningsdokumentet för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019–2022 som tydliggör verksamhetens inriktning och styrning samt Plan och budget 2020 där nedanstående målkriterier återfinns.

Närvårdssamverkans uppdrag och syfte är att

- Skapa förtroende vårdgivarna emellan
- Skapa bättre och effektivare samarbeten via möten
- Skapa en jämlik vård
- Göra skillnad/Skapa mervärde
- Sprida inspiration och glädje för samverkan

Den gemensamma målbild som vuxit fram utifrån ovanstående syfte är; *Med tillit, där vårdgivarna arbetar tillsammans kring invånarnas behov, bygger Närvårdssamverkan Södra Älvsborg en samverkan som skapar mervärde och trygghet i vårdövergångarna.*

Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs värdegrund baseras på ett gemensamt delregionalt förhållningssätt samt på Hälso- och sjukvårdsavtalets värdegrund.

8.2 Årsberättelse 2021

Närvårdskontorets ekonomi redovisas inom ramen för förbundets ekonomi, dock som en egen resultatenhet. Resultatet för helåret blev ett överskott om 289 tkr. Det faktiska resultatet bokförs som ett nollresultat vilket möjliggör för det politiska samrådet inom Närvårdssamverkan Södra Älvsborg att hantera resultatet i enlighet med beslutad styrmodell. Verksamhetsberättelse samt måluppfyllelse redovisas i bilaga 3.

Personal

	Åa	Kommentar
Kansli/Basverksamhet		
Förbundsdirektör	1,0	
Administrativ chef	1,0	
Enhetschef	1,0	
Controller och administratör	2,0	
Konferensansvarig, receptionist	1,0	
Regionutvecklare välfärd	1,5	Aug-dec 2,0
Regionutvecklare kompetens	1,0	
Regionutvecklare regional utveckling	1,0	
Summa	9,5	
Projekt/Särskilt finansierad verksamhet		
eSamordnare	1,0	
Ansvarig Business Region Borås	1,0	
Dataskyddsombud	2,0	
Miljöstrategisk samverkan	1,0	
Projektledare Besöksnäring	0,75	Jan-juli
Projektledare kompetens	0,75	
Projektledare välfärd	1,5	
Vård och omsorgscollege	0,5	
Kultursamordning	1,0	
Projektledare Regional avfallsplan	1,0	
Regionutvecklare regional utveckling	1,5	
Summa	12,0	
Medarbetarcentrum		
Verksamhetschef	0,5	
Coach	2,2	
Summa	2,7	
Närvårdskontoret		
Koordinator	1,0	
Samordnare	1,0	
Summa	2,0	
Navet science center		
Verksamhetschef	1,0	
Administration	1,0	
Pedagoger	7,7	Okt-dec 6,7
Tekniker	1,0	
Designer	1,0	
Material och konferens	1,3	
Timanställd helgpersonal	2,1	
Summa	15,1	
Totalt	41,3	

Internkontrollplan 2021

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Färgerna hänvisar till resultatet av risk- och väsentlighetsanalysen. Avvikelse följs upp inom en 6-månadersperiod efter att internkontrollen genomförts.

Avrapportering görs till Direktionen i samband med årsbokslut.

Granskningsområde	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Frekvens	Kontrollansvarig	Resultat av granskning
Ekonomi och administration					
1. Räkenskapsinformation	Kontroll av att räkenskapsinformation förvaras på rätt sätt	Stickprov	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
2. Redovisning	Kontroll av bokförda poster	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Samtliga punkter kontrollerade enligt plan utan anmärkning
	Kontroll av leverantörsfakturor och kontering	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	
	Utbetalning ska ske med korrekta uppgifter och underlag	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	
3. Fakturering	Fakturering ska ske med korrekta uppgifter och underlag	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
4. Moms och skatter	Att rapportering sker på rätt sätt och att avstämning finns upprättad. Att inbetalning har skett.	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
5. Drift eller investeringsredovisning	Kontroll av att inventariet köp bokas på inventarietkonto och uppfyller kraven på inventarie	Kontroll av bokförda inventarietkostnader	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
6. Attesträtt	Namnprover över attestanter ska upprättas inför varje räkenskapsår	Är den upprättad?	1 gång/år samt löpande	Administrativ chef	Attestlista med namnprover upprättad, stickprov utan anmärkning
	Beslutsattest ska ske av rätt person	Stickprov			
	Besluts- och mottagningsattest ska ske av två olika personer	Stickprov			

7. Löner	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Kontrollerats månadsvis samt två extra stickprovskontroller, utan anmärkning
	Kontroll mot avtalad lön	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	
8. Arvoden och reseräkningar	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Samtliga punkter kontrollerade enligt plan utan anmärkning
	Kontroll mot avtalade ersättningsbelopp	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	
	Arvoden/reseräkning ska attesteras	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	
9. Företagskort	Att utställda kontokort är aktuella och används på rätt sätt	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Kontrollerats månadsvis, utan anmärkning
10. Representation	Kontroll av kontering, syfte och deltagare	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
11. Handkassa	Handkassan ska vara korrekt	Kontroll att kvitto och kontanter stämmer med bokfört belopp	2 ggr/år	Ekonom Navet	Utan anmärkning
12. Behörighetsrutiner IT	Att behörigheter är korrekta och aktuella för person/period	Kontroll av aktuellt register över användarlicenser	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
13. Mobiltelefoner	Kontroll av att aktuell förteckning av mobiltelefoner finns samt att telefonavgifter är rimliga i förhållande till tänkt användning	Genomgång av fakturor	Månadsvis	Administrativ chef	Telefonkostnader kontrollerats månadsvis, utan anmärkning
14. Tillträdeskontroll till lokaler	Kontroll att rätt personer har tillgång till lokalerna	Kontroll och genomgång av nycklar och larmkoder	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
15. Diarie/posthantering	Handläggningsrutiner ska vara aktuella och tillämpas	Genomgång av rutiner	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning

Styrdokument					
16. Delegationsordning	Delegationsordningen ska vara aktuell	Kontroll av aktualitet	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
17. Avtalshantering	Undertecknande av avtal sker i enlighet med gällande delegation	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
18. Dokumenthantering	Alla ärende- och handlingstyper hanteras i enlighet med dokumenthanteringsplanen	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
19. Inköp och upphandling	Att gällande rutiner för inköp och upphandling är kända och efterlevs	Stickprovsgranskning av dokumentation, kontroll och attest	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
20. Kris och säkerhet	Att planer för kris och säkerhetsarbete finns, är kända och efterlevs Att telefonlista till anhöriga finns och är aktuell	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT. Kontroll och revidering av telefonlista	2 ggr/år	Administrativ chef	Planer under kontinuerlig revidering, telefonlista aktuell
21. Personal	Rutinerna i personalhandboken ska vara aktuella, kända och efterlevs Kontroll av organisationen ur ett kompetensförsörjningsperspektiv	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT Riskanalys	1 gång/år 1 gång/år	Administrativ chef Förbundsdirektör	Utan anmärkning
22. Systematiskt arbetsmiljöarbete	Att arbetsmiljöalmanackan följs	Granskning av rutiner och genomförande	2 ggr/år	Skyddskommittén	Utan anmärkning
23. Slutredovisning av projekt - interna och tillväxtmedel	Kontroll av avslutade projekts slutresultat	Granskning av projektets kostnader och finansiering	2 ggr/år	Förbundsdirektör	Utan anmärkning
24. Dataskyddsförordningen	Kontroll av att handlingsplanen följs	Aktiviteterna i handlingsplanen granskas	Kvartalsvis	Administrativ chef	Arbete pågår enligt plan

Årsbokslut för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2021

Uppdrag, syfte och målbild

Närvårdssamverkans uppdrag är att stötta kommunerna och regionens verksamheter i det samarbete som krävs för att ge bästa möjliga vård, stöd och omsorg till patienterna. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg omfattas av kommunal vård, omsorg, skola och socialtjänst i medlemskommunerna samt primärvård, sjukhusvård, habilitering och tandvård i Södra Älvsborg.

Närvårdskontoret koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg och återfinns organisatoriskt inom Boråsregionen Sjuhärad's kommunalförbund. Verksamheten styrs av det Delregionala Politiska Samrådet bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen samt av en Styrgrupp bestående av tjänstemän. Det Politiska Samrådet beslutar om Inriktningsdokument för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg som tydliggör verksamhetens inriktning och styrning samt Plan och budget för 2021.

Närvårdssamverkans uppdrag och syfte är att;

- Skapa förtroende vårdgivarna emellan
- Skapa bättre och effektivare samarbeten via möten
- Skapa en jämlik vård
- Göra skillnad/Skapa mervärde för våra patienter/brukare
- Sprida inspiration och glädje för samverkan

Den målbild som vuxit fram utifrån ovanstående syfte är ”Med tillit, där vårdgivarna arbetar tillsammans kring invånarnas behov, bygger Närvårdssamverkan Södra Älvsborg en samverkan som skapar mervärde och trygghet i vårdövergångarna.” Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs värdegrund baseras på ett gemensamt delregionalt förhållningssätt samt på Hälso- och sjukvårdsavtalets värdegrund.

Ekonomiskt utfall och förväntad utveckling

Det ekonomiska utfallet 2021 är ett överskott på 289 117 kr. Förväntat budgeterat överskott var betydligt högre vid delårsrapporten. Anledningen till det relativt låga överskottet grundar sig i att en oförutsedd pensionskostnad på 450 000 kr tillkom vid årsslutet 2021. Ekonomisk dialog kring höjning av medlemsavgiften bör med fördel föras under 2022.

Mål och mätetal

För att uppnå ovanstående målbild skulle nedanstående målkriterier uppfyllas. Indikatorerna följs och har följts upp via resultat och statistik som Närvårdskontoret tillhandahåller. Resultaten återförs till Delregionalt Politiskt Samråd och till Styrgrupp närvård flera gånger per år. För att indikatorerna ska uppnås måste det finnas en tydlig ledning och struktur, som möjliggör att rutinerna följs.

1) Antal svarsdagar på avvikelser över beslutad tidsperiod ska vara max 5 %.

Samtliga åtta kommuner ingår nu i avvikelssystemet MedControl. Statistik från januari tom december 2021 visar ett resultat på 21 %. Målet nåddes därför inte. Orsaken till den bristande måluppfyllelsen är exempelvis bristande ledning, styrning, uppföljning, följsamhet till rutin samt prioritering.

2) Antal återinskrivningar inom 30 dagar ska vara max 15% på årsbasis.

Månadsresultaten januari-december 2021 har ett genomsnitt på 13,3%. Målet har uppnåtts och samverkan har fungerat väl.

3) Andel listade individer 75 år och äldre där fördjupad läkemedelsgenomgång genomförts de senaste 12 månaderna, ska ökas med 5% på årsbasis (enligt Munin).

Enligt Munin, en medicinsk kvalitetsuppföljning för vårdcentraler, påvisar resultatet en minskning med 3,63% (jan-dec 2021). Målet har alltså inte uppnåtts. Resultaten har med jämna mellanrum skickats till Per Svensson och Maritha Bäck, ansvariga i Styrgruppen för vårdcentralerna och då redovisas det per vårdcentral. Anledningen till den bristfälliga måluppfyllelsen sägs vara primärvårdens belastning kring vaccinationer och PCR- prover för covid-19 samt för att patienterna själva avböjt besök på vårdcentral på grund av pandemin. Detta är en del i den upplupna vårdskulden. Motsvarande siffra för hela VGR är en minskning med 5,42%.

4) Antal påbörjade Samordnade Individuella Planer i SAMSA ska vara som lägst 1 800 stycken på årsbasis.

Enligt regionstatistik uppfyller vi inte ovanstående målresultat kopplat till utskrivning från slutet hälso- och sjukvård, då resultatet i december 2021 är långt under målvärdet (727 st). Statistik visar också att verksamheter som inte använder SAMSA har kallat till 523 stycken SIP. Ett fortsatt utvecklingsbehov finns, exempelvis måste samtliga verksamheter in i SAMSA samt att samtliga som har ett samordningsbehov i samband med utskrivning från sjukhus ska erbjudas en SIP.

5) Egengranskning ska genomföras följt av ett förbättringsarbete

Vissa verksamheter har genomfört en egengranskning under våren som planerat och övriga verksamheter var uppmanade att genomföra sin egengranskning under hösten. Parallellt med detta pågår ett arbete med att ta fram en gemensam mall för egengranskning som ska testas under våren 2022. Målet kan inte anses uppnått då endast fyra kommuner och delar av primärvården har lämnat in sin rapport om egengranskning.

Sammanfattning: Under 2021 har måluppfyllelsen varit låg, men samverkansklimatet och samarbetet har fortsatt förbättrats och stärkts. Verksamheterna har byggt upp tillit, skapat rutiner för att stärka arbetet i vårdövergångarna samt under våren hjälpts åt i arbetet kring covid-19. 2020 och 2021 har varit annorlunda år där pandemin stått i centrum och där fokus har varit på att hålla i och hålla ut samt på att hitta gemensamma lösningar och vägar för spridning av snabbt föränderlig information.

Kvalitetsmässiga projekt har dock drivits i syfte att göra det bättre för den enskilda individen, exempelvis Tidig upptäckt, Tidiga insatser för små barn, Suicidprevention, Nära vård samt arbetet med Samordnad Individuell Plan (SIP).

Genomförda aktiviteter 2021

- Spridningskonferens 26 februari.
- Under våren samordnat arbetet kring Covid-19 i Närvårdssamverkan samt samordnat frågor kring vaccinationer.
- Arbetat med Nära vård och Strategi för hälsa.
- Arbetat med suicidprevention.
- Inlett en samverkan med polis och räddningstjänst.

- Mini-Maria Södra Älvsborg har påbörjat sitt arbete i ordinarie verksamhet.
- Utvecklingsdag den 29 oktober för Styrgrupp närvård.
- Workshopar kring samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, 7 och 12 oktober. Samtliga projekt, som Närvårdskontoret serverar och samordnar, har inom ramen för sina uppdrag genomfört möten, workshopar och föreläsningar.

Revisorerna i Sjuhärads kommunalförbund

Till samtliga medlemskommuner i Sjuhärads kommunalförbund

Revisionsberättelse för Sjuhärads kommunalförbund år 2021

Vi revisorer i Sjuhärads kommunalförbund ska bedöma om resultatet i årsrapporten är förenligt med finansiella mål, samt mål för verksamheten som Direktionen beslutat. Vårt uppdrag har sin utgångspunkt i Kommunallagens bestämmelser om granskning av årsrapport.

Vi har granskat årsrapporten för 2021. Kommunallagen ställer krav på att det både för verksamheten och ekonomin skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att kunna uttala oss om huruvida Sjuhärads kommunalförbund har en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning för verksamhetsåret 2021. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision. Granskningen omfattar resultaträkning, balansräkning, underlaget för periodiseringar, efterlevnad av regelverk samt måluppfyllelse. Granskningen har genomförts med biträde av sakkunniga.

Kommunalförbundet har i *"Budget och verksamhetsplan 2021"* beslutat om ett övergripande mål, sju fokusområden, samt ett flertal verksamhetsspecifika mål och måttal i enlighet med de lagkrav som ställs på förbundet, b.l.a. att verksamheten ska bedrivas effektivt och ekonomiskt. Revisorerna noterar att verksamheten har påverkats av coronapandemin både verksamhetsmässigt som ekonomiskt och förbundet har i huvudsak lyckats anpassa verksamheten efter de nya förutsättningarna. Revisorerna bedömer att Sjuhärads kommunalförbund inom ramen för årsbokslutet redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över vilka aktiviteter som genomförts under året i syfte att uppnå de olika mål som Direktionen fastställt. Förbundet redovisar uppfyllelsen av verksamhetsmål i löptext och angett huruvida mål anses uppnådda eller ej.

Kommunalförbundet har fortsatt sin förbättring avseende måluppföljningen jämfört med föregående år. Revisorerna rekommenderar att Förbundet fortsätter arbetet för en harmoniserad struktur och uppföljning av de olika verksamheterna inför kommande år.

Med utgångspunkt i att Förbundet i årsrapport 2021 redogör för genomförda aktiviteter i syfte att uppnå Direktionens fastställda mål bedömer revisorerna att redovisningen av verksamhetsresultaten i huvudsak är förenlig med mål som Direktionen fastställt. Det ekonomiska utfallet för samtliga verksamheter inom förbundet visar på ett överskott om 80 tkr för verksamhetsåret. Förbundet uppnår båda finansiella målen under året.

Vi bedömer sammanfattningsvis att den av kommunalförbundet upprättade årsrapporten i huvudsak uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer avseende innehåll och utformning. Det har i vår översiktliga granskning av årsrapporten inte

framkommit några väsentliga avvikelser från god redovisningssed. Resultatet i årsrapporten bedöms i huvudsak vara förenligt med de mål Direktionen beslutat om.

Vi återoppar bifogad rapport.

Borås den 15 mars 2022.

Boris Preijde

Marijke Hallencreutz

Ingrid Isaksson

Weine Eriksson

Malin Myrman

Bilagor:

Rapport - Granskning av Sjuhärads kommunalförbund årsboksut 2021

Granskning av Sjuhärads kommunalförbunds Årsredovisning

Stadsrevisionen • Borås

Rapport

Samuel Kaufman
Anna Duong
Anna Sandström

20
22

Innehåll

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	4
1.4 Metod	4
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Årsredovisning	5
2.2 Förvaltningsberättelse	5
2.3 Redovisningsprinciper	6
2.4 Resultaträkning	6
2.4.1 Ekonomiskt resultat	6
2.5 Balansräkning	6
2.6 Kassaflödesanalys	6
2.7 Drift- och investeringsredovisning	6
2.8 Balanskrav	7
2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	7
2.10 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	7
2.11 Måluppfyllelse	8
2.12 Konsekvenser av Coronaviruset	11
2.13 Bevakningsområden	12
2.14 Intern kontroll	12
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	13

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Ställningstagandena i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med god redovisningssed?
  - Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar)
  - Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Direktionens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap. kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningssed. God redovisningssed innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god sed
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser Sjuhärads kommunalförbund)
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret)

Övriga delar har granskats översiktligt i syfte att bedöma om de uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Sjuhärads kommunalförbund är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapsammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande. Granskningen är genomförd med en kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser under 2021 har utförts.

Revisionskontoret har under året särskilt granskat intäktprocessen för Sjuhärads kommunalförbund.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av moms- och skatteredovisning utförts. Avstämning har genomförts med tjänstepersoner vid Sjuhärads kommunalförbund.

1.5 Projektorganisation

Samuel Kaufman är granskningsledare.

Granskningsmedarbetare är Anna Duong och Anna Sandström.

2 Granskningsresultat

2.1 Årsredovisning

Enligt 1 kap. 3 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund upprätta en årsredovisning.

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen, i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala bokförings- och redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.2 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap. ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under året. Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning i huvudsak följer den uppställning som anges i 11 kap. i LKBR. Rubrikerna följer inte exakt den ordning som anges i lagstiftningen.

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning innehåller en sammanställning av fokusområden, mål och måtetal. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2021.

Revisionskontoret bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.3 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.4 Resultaträkning

Enligt 5 kap. 1 § ska resultaträkning i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat och att noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster. Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR.

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Sjuhärads kommunalförbund redovisar ett överskott på 80 tkr för perioden 2021-01-01 – 2021-12-31 jämfört med budget. Resultatet för välfärd och kompetens uppvisar ett överskott om ca 1 200 tkr och Navet science center uppvisar ett negativt resultat på ca 1 700 tkr. Det egna kapitalet uppgår till 9 864 tkr.

Överskottet på välfärd och kompetens beror på att medarbetare från basverksamheten arbetat i projekt och därmed finansierats av regionala och nationella medel. Navet science center redovisar ett underskott och det beror på bl.a. på en pensionskostnad av engångskaraktär som uppgår till 1 300 tkr och ett driftunderskott med anledning av coronapandemin på ca 400 tkr.

2.5 Balansräkning

Enligt 6 kap. 1 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa kommunens eller kommunalförbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Revisionskontoret bedömer att balansräkningen är i huvudsak uppställd enligt LKBR och omfattar tillräckliga noter. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning och årets resultat enligt balansräkningen stämmer överens med resultaträkningen. Revisionskontorets samlade bedömning är att balansräkningen i allt väsentlighet ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

2.6 Kassaflödesanalys

Enligt 8 kap. 1 § LKBR ska kassaflödesanalysen redovisa kommunens eller kommunalförbundets in- och utbetalningar under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att kassaflödesanalysen är uppställd enligt RKR R13 Kassaflödesanalys och överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

2.7 Drift- och investeringsredovisning

Enligt 10 kap 1-2 §§ LKBR ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller kommunalförbundets investeringsverksamhet.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds drift- och investeringsredovisning är uppställd enligt RKR 14 Drift- och investeringsredovisning. Drift- och investeringsredovisningen överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

2.8 Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Revisionskontoret noterar att balanskravsutredningen i årsredovisningen redovisar ett positivt resultat om 80 tkr. Förbundet använder inte resultatutjämningsreserven (RUR).

2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.10 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att Kommunfullmäktige ska fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning” enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Enligt kommunallagen föreligger därutöver krav på att ”fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen”.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.

Förbundet har i budget och verksamhetsplan 2021 beslutat om två finansiella mål;

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital på lägst 4 mnkr.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds budget och årsredovisningen har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår båda målen under året. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.11 Måluppfyllelse

Sjuhärads kommunalförbunds målarbete

Sjuhärads kommunalförbunds förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen har beslutat om det övergripande målet; *Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.*

Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.*

Förbundet har två beredningsgrupper, *Hållbar utveckling Sjuhärad (BH7)* och *Välfärd och Kompetens*. Beredningsgrupperna har till uppgift att arbeta med strategiska frågor, bereda ärenden inom sitt kompetensområde till Direktionen, ta initiativ i frågor samt företräda kommunalförbundet inom sitt verksamhetsområde.

I förbundet ingår även Business Region Borås, Medarbetarcentrum, Navet Science Center, Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg samt Dataskyddsombud.

Utifrån Västra Götaland 2020 – strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland (VG2020) har en delregional strategi för tillväxt och utveckling i Boråsregionen tagits fram för förbundet. Då den nya regionala utvecklingsstrategin inte antogs förrän i början av 2021, är VG2020 styrande för målen även under 2021. Förbundet kommer att arbeta efter den nya strategin 2022. Strategin beskriver de tillväxtområden som särskilt prioriteras. De utvalda fokusområdena är verktyg för att styra mot den för Västra Götaland gemensamma visionen om ”Det goda livet”.

I juni beslutade Direktionen om Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030. Strategin anger riktningen för det delregionala utvecklingsarbetet inom regional utveckling och samspelar med den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland för samma period. Strategin styr kommunalförbundets prioriteringar och fördelningen av delregionala utvecklingsmedel och ersätter Boråsregionens tillväxt och utvecklingsstrategi 2014–2020.

Under perioden har förbundets verksamhet påverkats av coronapandemin vilket lett till omprioritering och förändrad inriktning för många verksamheter, särskilt navet. Utbildningar, möten och konferenser i Navets lokaler har flyttats fram eller avbokats och utbildningsinsatser nationellt och internationellt har ställts in. Navet har agerat för att minimera pandemins konsekvenser, exempelvis genom att ställa om verksamheten till digitalt och mobilt genom att pedagogerna livesänt eller uppsökt skolorna och arbetat med utomhuspedagogik.

Sammantaget gör förbundet bedömningen att verksamheten uppnått god strategisk måluppfyllelse ur ett helårsperspektiv för 2021.

De prioriterade frågorna i den delregionala tillväxt- och utvecklingsstrategin utgör förbundets fokusområden. För att täcka in all verksamhet inom förbundet har ytterligare två fokusområden gällande infrastruktur och social välfärd formulerats.

Fokusområden för 2020/2021 är:

- Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling.
- Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens.
- Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna.
- Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid.
- Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter.
- Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik.
- Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg.

Basverksamhet och Business region Borås (BRB)

Utifrån fokusområdena har mål formulerats som beskriver hur basverksamheten, de interna projekten samt Business Region Borås ska bidra till måluppfyllelsen.

För förbundets basverksamhet och business region Borås (BRB) presenteras i årsrapporten 20 mål med tillhörande 26 mätetal. Förbundet gör bedömningen att man nått 15 mål, att man delvis nått tre mål samt inte nått två av målen under verksamhetsåret.

2 3 15 0 av 20 mål

Förbundet uppger att även fast man anpassat verksamheten till coronapandemin så har den ändå haft viss påverkan på förbundets verksamhet och därmed även måluppfyllelsen.

Dataskyddsombud

Det övergripande målet för dataskyddsombuden är att ”Säkerställa ett gott skydd av den personliga integriteten”.

Förbundet har fastställt nio mål samt nio mätetal för verksamhetsområdet avseende 2021. Förbundet bedömer att man under verksamhetsåret uppnått alla nio mål.

0 0 9 0 av 9 mål

Medarbetarcentrum

De övergripande målen är att arbeta för lönsam personalrörlighet samt att stödja och stärka chefer och arbetsgrupper för att öka hälsa, trivsel och prestation och på det viset bidra till att medlemskommunerna är attraktiva arbetsgivare.

Förbundet har fastställt fem mål och tio mätetal för verksamhetsområdet avseende 2021. Förbundet bedömer att samtliga mål är uppnådda under verksamhetsåret.

0 0 5 0 av 5 mål

Navet Science Center

Navets långsiktiga mål är Alla kommuner i Boråsregionen ingår i verksamheten som avtalskommun. Navet följer förbundets övergripande fokusområden. Mål och mätetal beslutas av styrgruppen. Under 2021-23 är fokus på Agenda 2030 och de globala målen såväl lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Att få skolor, organisationer och allmänhet engagerade i vår framtid är den övergripande stora utmaningen.

Förbundet uppger att coronapandemin har påverkat Navets verksamhet och också måluppfyllelsen för verksamheten som höll stängt för allmänheten fram till mitten av juni 2021. När man öppnade hade man även begränsade öppettider och besökare.

Utbildningar, möten och konferenser i Navets lokaler har flyttats fram eller avbokats och utbildningsinsatser nationellt och internationellt har ställts in. Navet har agerat för att minimera pandemins konsekvenser, exempelvis genom att ställa om verksamheten till digitalt och mobilt genom att pedagogerna livesänt eller uppsökt skolorna och arbetat med utomhuspedagogik. Hösten 2021 genomförde Navet en omfattande dialogprocess med syfte att lyssna in verksamhetens användare, uppdragsgivare och samarbetspartners för att få veta hur deras behov ser ut och därmed vad de efterfrågar för tjänster hos Navet. Dialogprocessens syfte var även att ligga till grund för vägval och prioriteringar hur verksamheten ska utvecklas kommande år. Utifrån dialogprocessen har fem verksamhetsområden utmejslats tillsammans med en Affärsplan 2022-2025 som konkretiserar Navets prioriteringar kommande tre år. I Affärsplanen har även Navets övergripande uppdrag uppdaterats.

Förbundet har fastställt 8 verksamhetsmål tillsammans med 63 mätetal för 2021. Förbundet uppger att tre av målen har uppnåtts, fyra mål är delvis uppnådda och ett mål har inte uppnåtts.

1 4 3 0 av 8 verksamhetsmål

Närvårdskontoret Södra Älvsborg

Närvårdskontoret koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg och återfinns organisatoriskt inom kommunalförbundet. Verksamheten styrs av det delregionala politiska samrådet för Närvårdssamverkan bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen samt av en styrgrupp bestående av tjänstemän. Det politiska samrådet har beslutat om Inriktningsdokumentet för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019–2022 som tydliggör verksamhetens inriktning och styrning samt Plan och budget 2021 där nedanstående målandikatorer återfinns.

Närvårdssamverkans uppdrag och syfte är att:

- Skapa förtroende vårdgivarna emellan
- Skapa bättre och effektivare samarbeten via möten
- Skapa en jämlik vård
- Göra skillnad/Skapa mervärde
- Sprida inspiration och glädje för samverkan

Den gemensamma målbild som har tagits fram utifrån ovanstående syfte är:

Med tillit, där vårdgivarna arbetar tillsammans kring invånarnas behov, bygger Närvårdssamverkan Södra Älvsborg en samverkan som skapar mervärde och trygghet i vårdövergångarna.

För att uppnå ovanstående målbild ska fem målandikatorer uppfyllas. Indikatorerna följs upp via resultat och statistik som Närvårdskontoret tillhandahåller. Resultaten återförs till delregionalt politiskt samråd och till styrgrupp närvård flera gånger per år.

Förbundets bedömning är att Närvårdssamverkan har uppnått ett av målen under verksamhetsåret. Förbundets bedömning är att Närvårdssamverkan inte når fyra av indikatorerna under verksamhetsåret.

4 0 1 0 av 5 målandikatorer

Sammanfattningsvis konstateras att Sjuhärads kommunalförbund i budget och verksamhetsplan för 2021 har fastställt ett övergripande strategiskt mål samt sju fokusområden för förbundet, ett övergripande mål för dataskyddsbud, två övergripande mål för Medarbetarcentrum och ett övergripande mål för Navet Science Center. Därutöver har Närvårdssamverkan Södra Älvsborg fem målandikatorer och en gemensam målbild som kommer genom inriktningsdokumentet Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019–2022.

Förbundet har även fastställt 20 mål med 26 tillhörande mätetal för basverksamheten och Business region Borås (BRB), nio mål och nio mätetal för verksamhetsområdet Dataskyddsbud, fem mål och tio mätetal för verksamhetsområdet Medarbetarcentrum och 8 verksamhetsmål med 63 mätetal för verksamhetsområdet Navet Science Center.

Totalt för förbundets hela verksamhet rör det sig om:

- 1 övergripande strategiskt mål
- 7 fokusområden och 20 mål för basverksamhet och BRB
- 1 övergripande mål och 9 verksamhetsmål för dataskyddsbud
- 1 övergripande och 5 verksamhetsmål för medarbetarcentrum
- 1 övergripande och 8 verksamhetsmål för Navet Science center
- 5 målandikatorer för Närvårdssamverkan
- 111 mätetal

Förbundet har i årsredovisningen redovisat vad de gjort för att närma sig sitt övergripande strategiska mål och förbundet gör bedömningen verksamheten uppnått god strategisk målluppfyllelse ur ett helårsperspektiv. Kommunalförbundet har också i huvudsak redogjort för de olika verksamheternas målluppfyllelse avseende deras egna övergripande mål eller förbundets inriktningsmål.

Sammantaget konstateras att kommunalförbundet har 46 olika mål samt 116 mätetal/målandikatorer. Målstrukturen och dess uppbyggnad varierar mellan förbundets olika verksamheter men har för 2021 blivit mer uniform. Antalet mål har minskat avsevärt jämfört med tidigare år.

Sammantaget redovisar förbundet sin målluppfyllelse enligt nedan:

3 7 36 0 av 46 mål

2.12 Konsekvenser av Coronaviruset

Navet science center är även den verksamhet inom förbundet som påverkats mest ekonomiskt av coronapandemin med nedstängd verksamhet under delar av året. Verksamheten för allmänheten höll stängt fram till mitten av juni, då man öppnade med begränsade öppettider och besökare. Det faktum att Navet organisatoriskt tillhör ett kommunalförbund innebär att verksamheten inte kunnat ta del av några statliga bidrag eller åtgärds paket under året.

Sammantaget har den fortsatta pandemin inneburit en påverkan på förbundets verksamhet och ekonomi. Detta gäller särskilt Navet.

2.13 Bevakningsområden

Revisorerna i Sjuhärads kommunalförbund har under året särskilt bevakat följande områden.

Navet Styrning / omställning – corona-anpassning

Navet science center har en politisk styrgrupp med representanter från de kommuner som är medlemmar och verksamhetsplan samt årsberättelse hanteras i styrgruppen. Ekonomin redovisas inom ramen för förbundets ekonomi, dock som en egen enhet.

Coronapandemin har i hög grad påverkat Navets verksamhet och har lett till att man under 2020 höll verksamheten för allmänheten höll stängt mellan 6 april och 24 juni och hade begränsade öppettider under den sommaren. Augusti-oktober var det helgöppet med begränsat antal och sedan stängt igen under november och december. Utbildningar och konferenser i Navets lokaler flyttades fram eller avbokades. Verksamheten genomförde anpassningar under 2020 exempelvis genom att ställa om verksamheten till att pedagogerna besökt skolorna och genomfört uteaktiviteter i matematik, teknik och biologi.

Under 2021 fortsatte svårigheterna och verksamheten höll stängt för allmänheten fram till mitten av juni, då man öppnade med begränsade öppettider och besökare. Utbildningar, möten och konferenser i Navets lokaler har flyttats fram eller avbokats och utbildningsinsatser nationellt och internationellt har ställts in. De anpassningar som genomfördes under året har t.ex. varit att ställa om verksamheten till digitalt och mobilt genom att pedagogerna livesänt eller uppsökt skolorna och arbetat med utomhuspedagogik.

Förstudie - Dataskyddsombud

Under året har revisorernas biträden genomfört en förstudie över området dataskyddsombud i förbundet med syfte att undersöka hur kommunalförbundets dataskyddsombud verkar inom förbundet och gentemot de medlemskommuner som deltar i samverkan.

2.14 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Sjuhärads kommunalförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Sjuhärads kommunalförbund har en plan för intern kontroll för 2021 som antagits av Direktionen 2020-12-02. Direktionen har tillsammans med övriga förbundet genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll.

Sjuhärads kommunalförbund uppger i årsrapporten att arbetet med intern kontroll har fortlöpt enligt fastställd plan utan anmärkningar. Uppföljning av intern kontrollplan för 2021 är redovisades vid direktionens sammanträde 25 februari 2022.

3 Sammanfattande bedömning

I granskning av Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning ska revisorerna i huvudsak utifrån kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed samt om resultatet i redovisningen är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om. Ett viktigt underlag för revisorerna är Direktionens analys i förvaltningsberättelsen. Revisorernas bedömning baseras på en genomgång av direktionens redovisning och analys i årsredovisning och bokslut samt de kontroller som utförs av olika underlag. Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys och plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot förbundet under året.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. För helåret 2021 redovisar ett överskott på 80 tkr jämfört med budget.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds budget och årsredovisning 2021 har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Revisionskontoret konstaterar att förbundet uppnår båda de finansiella målen. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

Kommunalförbundet har i *Budget och verksamhetsplan 2021 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund* beslutat om ett övergripande strategiskt mål samt sju fokusområden och ett antal olika former av mål för förbundets olika verksamheter.

Sammantaget konstateras att kommunalförbundet har 46 olika mål samt 116 olika mätetal/målindikatorer. Målstrukturen och dess uppbyggnad varierar mellan förbundets olika verksamheter men har för 2021 blivit mer uniform. Förbundet redovisar uppfyllelsen av verksamhetsmål i löptext. Förbundet har identifierat och valt ut mätetal eller indikatorer för verksamhetsmålen. Kommunalförbundet har förbättrat måluppföljningen jämfört med föregående år. Det noteras att de nya redan antagna dokumenten *Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030* och *Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030* är delar av detta arbete.

Sammanfattningsvis kan revisorerna konstatera att Sjuhärads kommunalförbund överlag har redovisat vad de gjort för att uppnå övergripande mål och sina fokusområden. Av totalt 46 mål har redovisat att man inte har uppnått 10 mål.

Sammantaget konstateras att kommunalförbundet har fortsatt sin förbättring avseende måluppföljningen jämfört med föregående år. Revisorerna rekommenderar att Förbundet fortsätter att överväga en harmoniserad struktur och metod för uppföljning av de olika verksamheterna inför kommande år.

Revisorerna bedömer att Sjuhärads kommunalförbund inom ramen för årsbokslutet redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Med utgångspunkt i att förbundet i årsrapport 2021 redogör för genomförda aktiviteter i syfte att uppnå Direktionens fastställda mål bedömer revisorerna att redovisningen av verksamhetsresultaten i huvudsak är förenlig med de mål som Direktionen fastställt.

Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Borås 2022-03-15

Andreas Ekelund
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad

Samuel Kaufman
Kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

§ 8 Årsredovisning 2021 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Diarienummer: 2022/SKF0113

Beslut

Årsredovisning 2021 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund godkänns och översänds tillsammans med revisionsberättelsen till medlemskommunerna samt Södra hälso- och sjukvårdsnämnden för godkännande och prövning av ansvarsfrihet

Sammanfattning

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 80 tkr gentemot budget vilket är i paritet med resultatet 2020. Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett negativt resultat om 1 800 tkr i förhållande till lagd budget. De största avvikelserna är administrationen som redovisar ett positivt resultat om knappt 1 000 tkr, vilket är 700 tkr högre än prognosen vid delåret. Det positiva resultatet beror på ej utnyttjad buffert om 500 tkr, ökade intäkter till följd av effektiviseringar samt minskade kostnader till följd av coronapandemin.

Välfärd och kompetens redovisar ett positivt resultat om 1 200 tkr jämfört med prognosticerat nollresultat, vilket beror på att medarbetare från basverksamheten arbetat i projekt och därmed finansierats av regionala och nationella medel.

Navet science center prognosticerade vid delåret ett underskott om 2 000 tkr, där knappt 1 300 tkr var pensionskostnad av engångskaraktär och 700 tkr prognosticerat driftunderskott. Det totala underskottet uppgår till 1 700 tkr, varav ca 400 tkr härrör till driften. Detta innebär att majoriteten av de minskade intäkterna till följd av coronapandemin har balanserats genom kostnadsreducerande åtgärder och alternativ finansiering.

Business Region Borås samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2022.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Förbundets finansiella mål 2021 är

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 4 000 tkr

Förbundets positiva resultat samt att det totala egna kapitalet vid årets utgång uppgår till 9 864 tkr innebär att de finansiella målen är uppnådda.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet generellt god måluppfyllelse. Basverksamheten, de interna projekten samt Business Region Borås redovisar gemensamt 15 helt, tre delvis och två ej uppnådda mål. Dataskyddsombuden och Medarbetarcentrum uppvisar full måluppfyllelse, totalt 14 mål.

Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

Två verksamheter uppvisar något sämre resultat. Coronapandemins påverkan på Navets verksamhet innebär att alla aktiviteter inte har kunnat genomföras som planerat. Fyra mål bedöms uppnådda, tre delvis och ett mål bedöms ej uppnått. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg gör bedömningen att fyra av fem målandikatorer inte nås under året, vilket delvis kan förklaras av coronapandemin och uppkommen vårdskuld. Närvårdskontorets bedömning är dock att samverkansklimatet och samarbetet har förbättrats och stärkts och att fokus under pandemin varit att hålla i och hålla ut samt att hitta gemensamma lösningar och vägar för spridning av snabbt föränderlig information.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten mot bakgrund av rådande pandemisituation når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

Expedieras till

- Medlemskommunerna
- Södra hälso- och sjukvårdsnämnden

Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

25. Partistöd 2022 - Liberalerna (kf fattar
slutligt beslut) KS2022/90

§89

KS2022/90

Partistöd 2022 - Liberalerna**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (L) för år 2022 med 28 497 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

I september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Liberalerna nu gjort.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2022 beräknas ett prisbasbelopp till 48 300 kr.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut**Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (L) för år 2022 med 28 497 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes sign |

| Utdragsbestyrkande

- Granskningsrapport (L)
- Utbetalning av partistöd 2022 - Liberalerna

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Liberalerna

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) Liberalerna i Bollebygd	Organisationsnummer 06802522-9397
Adress c/o Sutinen, Berghällsvägen 2	Postadress 517 71 Olsfors
Telefon 070-6091470	Bankkonto eller postgiro 509-2548

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 2021-01-01 - 2021-12-31	Mottaget stöd (kr) 28.084 kr
--	---------------------------------

Ordförande Alec Sintorn	Kassör Hannu Sutinen
Signatur 	Signatur
Datum 2022-02-17	Datum 2022-02-17

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Serviceavgift länsförbundet	5.616 kr
Bankavgifter	750 kr
Medel över till balansräkningen	21.718 kr

Summa	28.084 kr

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Pga pandemin har inga fysiska aktiviteter förekommit.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av <i>Eira Caarp</i>	Namnförtydligande Eira Caarp
Datum 2022-02-17	Ort Bollebygd

26. Partistöd 2022 - Moderaterna (kf fattar
slutligt beslut) KS2022/95

§90

KS2022/95

Partistöd 2022 - Moderaterna**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (M) för år 2022 med 57 477 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

I september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Moderaterna nu gjort.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2022 beräknas ett prisbasbelopp till 48 300 kr.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut**Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (M) för år 2022 med 57 477 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- Utbetalning av partistöd 2022 - Moderaterna
- Granskningsrapport lokalt partistöd Moderaterna

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Moderaterna

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) Bollebygd/Töllsjö Modarata Partiförening	Organisationsnummer 802433-8108
Adress Villavägen 15	Postadress 517 36 Bollebygd
Telefon 072-864 66 60	Bankkonto eller postgiro 6664-134769228

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 2021-01-01 - 2021-12-31	Mottaget stöd (kr) 56644
--	-----------------------------

Ordförande Oscar Sjöo	Kassör Göran Augustsson
Signatur Oscar Sjöo	Signatur Göran Augustsson
Datum 2022-04-07	Datum 2022-04-07

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Annonsering/kampanj	27 517,38
Administration -	
Konferens -	
Möteskostnader	4041
Bankkostnader	1250
Kommande valkostnader = 23 835,62	
-	
Summa 56 644 kr	

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av <i>David Lidén</i>	Namnförtydligande <i>David Lidén</i>
Datum <i>2022-01-20</i>	Ort <i>Töllsjö</i>

27. Partistöd 2022 - Folkets Röst (kf fattar
slutligt beslut) KS2022/106

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Utbetalning av partistöd 2022 - Folkets Röst

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (FR) för år 2022 med 57 477 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Folkets Röst nu gjort.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2022 beräknas ett prisbasbelopp till 48 300 kr.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport gällande partistöd, inkommen 2022-05-04.

Skickas till

Kommunsekreterare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Monica Holmgren

Suzanna Bengtsson

Förvaltningschef

Kommunsekreterare

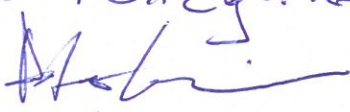
Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller (parti):

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Stefan Larsson / Folkets Röst	802491-6929
Adress	Postadress
Kutterv. 1	51737 bollebygd
Telefon	Bankkonto eller postgiro
0702-528272	6664-861400348

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2021	56644 :-

Ordförande	Kassör
Namn Peter Gregorius	Namn Stefan Larsson
Signatur 	Signatur Stefan Larsson
Datum 24/4-22	Datum 24/4-22

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats

* Reklam Jackor	16300 :-
* Conference Landvetter Hotel	10.824 :-
* Conferens + middag	14.540 :-
* möte + Lunch	1.814 :-
* Loopia AB = Websupport	161 :-
* Bankavgifter + Swish avgifter	1.710 :-
* Blomsterhuset 2 Jul Grubben	966 :-

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet.

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Granskat Folkets Röst
fakturor från 2021
och härmed godkänner
jag dessa utlägg

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av: <i>Carina Larsson</i>	Namnförtydligande <i>Carina Larsson</i>
Datum <i>3/5-22</i>	Ort <i>Bollebyggd.</i>

28. Partistöd 2022 - Kristdemokraterna (kf
fattar slutligt beslut) KS2022/109

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Utbetalning av partistöd 2022 - Kristdemokraterna

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (KD) för år 2022 med 35 742 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

I september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Kristdemokraterna nu gjort.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2022 beräknas ett prisbasbelopp till 48 300 kr.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport, inkommen 2022-05-09.

Skickas till

Kommunsekreterare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Monica Holmgren

Suzanna Bengtsson

Förvaltningschef

Kommunsekreterare

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

 Rapporten gäller parti: AD lokalavdelning Tällsjö-Bollebygd

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) <u>AD Lokalavd. Bollebygd</u>	Organisationsnummer <u>802452-1042</u>
Adress <u>P1230</u>	Postadress <u>57890 Sandared</u>
Telefon <u>0705296050</u>	Bankkonto eller postgiro <u>8032-5.4 632 999-1</u>

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod <u>1/121 - 31/121</u>	Mottaget stöd (kr) <u>35224</u>
--	------------------------------------

Ordförande <u>Eivor Carlsson</u>	Kassör <u>KRISTER SCHWARTZ</u>
Signatur 	Signatur
Datum <u>220507</u>	Datum <u>220503</u>

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

utbildning	797
valreklam.	604
möten.	0
administration.	14020
Överföring till kommande år. 19803	

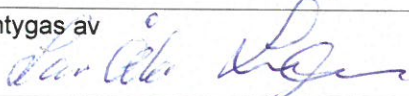
Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

utbildning: centralt, distriktet, begränsat:
corona tider.
administration: distriktet o lokalt

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av 	Namnförtydligande Lars-Olof Larsson
Datum 3/5 2022	Ort Tollsjö

29. Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026 (kf fattar slutligt beslut) KS2021/284

Plats och tid	Tingshuset kl. 18:00-20:30
Ledamöter	Peter Hemlin (M) (ordförande) Otto Andreasson (S) (vice ordförande) Kenneth Johansson (FR) Sassi Wemmer (MP) Rune Kennborn (KD) (Kl 18-20.15) Roland Andersson (C) Hannu Sutinen (L)
Ersättare	Sverre Fredriksson (M) Niklas Hjelte (S) (Kl 18-20)
Övriga närvarande	Suzanna Bengtsson (Kommunsekreterare)
Utses att justera	Otto Andreasson (S)
Justeringens plats och tid	Digital signering , 2022-05-16 00:00
Paragrafer	§1

Underskrifter	Sekreterare ..... Suzanna Bengtsson
	Ordförande ..... Peter Hemlin (M)
	Justerande ..... Otto Andreasson (S)

ANSLAGSBEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla 2022-05-17. Anslaget tas ner 2022-06-08. Protokollet förvaras i kommunhuset.
---------------------	---

---

§1

KS2021/284

**Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun,
mandatperioden 2022-2026****Beslut****Val- och arvodesberedningens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige fastställer arvodesreglemente för Bollebygds kommun för mandatperioden 2022-2026, enligt förslag daterat 2022-05-16, samt procentsatser enligt bilaga för fasta arvoden och sammanträdesarvode. Det nya arvodesreglementet gäller från och med 2023-01-01, och till och med 2026-12-31.

Ärendet

Inför ny mandatperiod 2022-2026 ska arvodesreglemente för kommunens förtroendevalda revideras. Val- och arvodesberedningen har i uppdrag att se över arvodesbestämmelserna i arvodesreglementet inför kommande mandatperiod.

Inför revideringen har kommunstyrelseförvaltningen gjort en omvärldsbevakning, och föreslår en del ändringar, t ex att ersättning för protokolljustering tas bort då protokollen numera justeras digitalt och därmed inte kräver fysisk samling för justering. Även avsnitt för kommunalråds ledighet (semester) föreslås införlivas, så även avsnitt om förtroendevalds utlandstraktamente, och beslutsinstans för frågor om tolkning, tillämpning och ersättning av arvodesreglementet. En stor ändring som föreslås är att årsarvodena ska utgå ifrån riksdagsmannaarvodet.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige fastställer arvodesreglemente för Bollebygds kommun, enligt förslag daterat 2022-05-16, samt procentsatser enligt bilaga för fasta arvoden och sammanträdesarvode. Det nya

arvodesreglementet gäller från och med 2023-01-01, och till och med 2026-12-31.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026
- §2 Revidering av arvodesreglemente för förtroendevalda
- Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2018-2022

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Fastställt: Kommunfullmäktige 2022-
månad-dag § x

Gäller för: Samtliga förtroendevalda

Dokumentansvarig: Kommunsekreterare

Dnr : **156544**

Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026

Innehållsförteckning

1. Allmänna bestämmelser	3
1.1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna.....	3
1.2 Representanter	3
1.3 Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar	3
2. Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorad semester- och pensionsförmåner	4
2.1 Förlorad arbetsinkomst	4
2.2 Förlorad semesterförmån	4
2.3 Förlorad semesterförmån	5
2.4 Pensionsförmån	5
2.5 Särskilda arbetsförhållanden.....	5
3. Arvoden	5
3.1 Årsarvode.....	5
3.2 Jourersättning.....	6
3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar	6
3.4 Uppräknig av arvoden	6
4. Ersättningar för kostnader.....	7
4.1 Resekostnader	7
4.2 Barntillsynskostnader	7
4.3 Kostnader för vård och tillsyn	8
5. Funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader	8
6. Övriga kostnader	8
7. Tolkning av reglementet	8

1. Allmänna bestämmelser

Arvodesreglementet ska ses över i god tid inför varje ny mandatperiod.

1.1 Förtroendeuppdrag som omfattas av reglementet

NYTT:

De grupper av förtroendevalda som omfattas av reglementet är:

- Förtroendevalda på heltid (eller betydande del av heltid); kommunalråd
- Förtroendevalda på deltid; ordförande i kommunfullmäktige, 1:a och 2:a vice ordförande i kommunfullmäktige och kommunstyrelse, ordförande och vice ordförande i nämnder, revisionen och överförmyndare
- Förtroendevalda utan hel- eller deltid; ordinarie ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, nämnder, styrelsen, beredningar och andra uppdrag enligt särskilt beslut.
- Andra uppdrag efter beslut av kommunfullmäktige, styrelsen, nämnd eller revisionen.

Rätten till arvode enligt reglementet gäller tills förtroendeuppdraget upphör genom att en förtroendevald inte längre är valbar (4 kap. 7 § KL), fullmäktige befriar en förtroendevald som önskar avgå från uppdraget (4 kap. 6 § KL), eller om fullmäktige återkallar uppdraget (4 kap. 10 § KL).

1.2 Representanter

Då kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller annan nämnd tillsatt en samrådsinstans med representanter för andra organisationer tillämpas reglerna om ersättning enligt punkt 4.1-3 för dessa. Ersättning betalas ut dock inte till den som deltar i sammanträdet i tjänsten eller då motsvarande ersättning betalas ut från den organisation ledamoten/ersättaren representerar.

1.3 Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar

Förtroendevalda har rätt till arvode om de kallats till:

- a. sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper, liksom revisorernas sammanträden
- b. presidiummöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
- c. sammankomst med kommunal samrådsinstans/intressentsammansatt instans
- d. protokollsjustering då särskild tid och plats har bestämts. Föreslås tas bort nu när vi har digital signering och man inte måste ta sig till kommunhuset för justering. Också svårt för ordf. att attestera arvodesblankett (på papper fortfarande) för protokollsjusteringen, då man inte samlas fysiskt.
- e. konferens, informationsmöte, studiebesök, uppdrag som kontaktperson, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget
- f. förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen
- g. överläggning med företrädare för annan kommunal instans än den förtroendevalda själv tillhör
- h. överläggning med förvaltningschef eller annan anställd vid den kommunala instans den förtroendevalde själv tillhör

- i. besiktning eller inspektion
- j. överläggning med utomstående myndighet eller organisation
- k. representation, uppvaktning eller liknande officiellt uppdrag som företrädare för kommunen i dess helhet
- l. fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för ett revisionsuppdrag
- m. borgerlig vigsel

2. Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade semester- och pensionsförmåner

Ersättning för förlorad arbetsinkomst eller förlorade semesterförmåner betalas inte ut om den förtroendevalda får 40 procent eller mer i fast arvode.

2.1 Förlorad arbetsinkomst

Ersättning betalas ut för varje påbörjad halvtimme som den förtroendevalde förlorar arbetsinkomst på grund av sitt kommunala uppdrag, med arbetsinkomst jämställs ersättning från arbetslöshetskassa och försäkringskassa, den förlorade arbetstiden ska meddelas vid ett sammanträde inom tre månader för att ersättning ska utgå.

Ett intyg från arbetsgivaren ska lämnas in för att styrka det eventuella löneavdrag som görs vid ledighet från ordinarie arbete. Vid en eventuell inkomstförändring ska ett nytt intyg lämnas in, den förändrade ersättningen betalas ut från månaden efter det att intyget lämnats in. För ersättning över 8 timmar ska schema eller intyg från arbetsgivaren lämnas in och undertecknas av nämnds- eller styrelseordförande.

Ersättning betalas ut för resa till och från sammanträdet.

Egenföretagare ska lämna in intyg där det tydligt framgår att uppgiften avser den egna verksamheten, inkomsten ska inte inkludera arvoden. Ersättning ges för tiden mellan klockan 07.00-18.00. Intyg ska lämnas in från ett av följande alternativ:

- a) Slutskattesedel från föregående år
- b) Företagets revisorer

Kommunalt uppdrag som utförs under semester eller annan betald ledighet berättigar inte ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Om ett sammanträde ställs in med kort varsel och den förtroendevalde hunnit lämna den ordinarie arbetsplatsen betalas ersättning ut för förlorad arbetsförtjänst för den tid som den förtroendevalde orsakats inkomstförlust.

2.2 Förlorad semesterförmån

Ansökan om ersättning för förlorad semesterförmån till följd av förtroendeuppdraget ska kunna styrkas genom ett intyg från arbetsgivaren. Detta ska lämnas in inom två år från det sammanträde som orsakat förlusten. Ersättning betalas ut med högst 14 procent av den sammanlagda ersättningen för förlorad arbetsförtjänst under året som den förtroendevalde har fått vid fullgörandet av förtroendeuppdrag i kommunen.

2.3 Semester kommunalråd

NYTT: Kommunalaråd anses inte vara arbetstagare såsom avses i semesterlagen (1977:480), och kan inte ta ut lagenlig semester (ledighet). Däremot kan kommunalarådet ta ledigt från sitt kommunala uppdrag – lika länge som semesterledigheten är för anställda i kommunen – utan att arvoden minskas.

2.4 Pensionsförmån

Förtroendevald omfattas av Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL).

2.5 Särskilda arbetsförhållanden

Rätten till ersättning omfattar nödvändig ledighet för förtroendevald med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden som medför att det inte kan anses rimligt att den förtroendevalde utför sina kommunala uppdrag i direkt anslutning till sina ordinarie arbetsuppgifter.

3. Arvoden

NYTT: Arvode avser ersättning för det uppdrag som är förenat med förtroendevalds uppdrag i kommunen.

Arvoden och ersättningar betalas ut månadsvis. Ersättning enligt punkt 2.2 betalas dock årsvis. (förlorad semesterförmån som räknas ut från inkomsten under hela året.)

Årsarvoden betalas ut med en tolfedel per månad.

Utgift i samband med sammanträde eller förrättning ska styrkas med kvitto eller motsvarande verifikation.

3.1 Årsarvode

Det fasta årsarvode ersätter allt arbete i den politiska instans som arvoden avser.

Årsarvoderad förtroendevald som på grund av sjukdom eller annan anledning är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under mer än 30 kalenderdagar ska arvoden minskas i motsvarande omfattning. Avdrag ska också göras för karensdag för de förtroendevalda med beräknad tjänstgöring på 50 procent eller mer av heltid, avdraget för varje karensdag är månadsarvoden dividerat med 30.

Om en ersättare har utsetts enligt 6 kap. 22 § KL* för den som tar emot årsarvode, får ersättaren arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

Avgår förtroendevald som får årsarvode under tjänstgöringsperioden ska fördelning av arvoden mellan denne och efterträdaren ske i förhållande till den tid var och en av dem haft uppdraget.

Årsarvoderad förtroendevald har rätt till ledighet med 30 dagar per år för semester utan att arvoden reduceras. Ledigheten ska förläggas på sådant sätt att uppdraget kan fullgöras.

Årsarvoden till kommunstyrelsens vice ordförande motsvarar 24 timmar arbete per vecka.

*Fullmäktige bestämmer vem som ska fullgöra ordförandens uppgifter när varken ordföranden eller en vice ordförande kan tjänstgöra. (6 kap. 22 § KL)

3.2 Jourersättning

Till ordförande i sociala utskottet, som utses av socialnämnden, utbetalas särskild jourersättning med det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga. Om ordförande är förhindrad att fullgöra sin tjänstgöring ska ersättare utses av socialnämnden. Vid beräkning av jourersättning till ersättaren divideras årsarvodet med 365 dagar och multipliceras därefter med antal jourdygn.

3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar

Sammanträdesarvode betalas ut per påbörjad halvtimme, första timmen betalas ut i form av ett grundarvode. På sammanträdet ska den förtroendevalde anmäla närvaro på närvarolistan, som nämndsekreteraren är ansvarig för, och som ska attesteras av ordföranden.

Vid sammanträden enligt punkt 1.3 a-d utbetalas arvode för högst 5 tim/dygn. Vid förrättningar enligt punkt 1.3 e-l utbetalas arvode för högst 8 tim/dygn. Vid borglig vigsel (punkt 1.3 m) utbetalas arvode för högst 2 tim/dygn.

Vid förrättning enligt punkt 1.3 e-m utanför kommunen utbetalas arvode för den sammanlagda tiden för resa och förrättning. Förrättningen anses påbörjad respektive avslutad vid tidpunkten för avfärd från och återkomsten till den förtroendevaldes bostad.

Ett sammanträde eller förrättning ska anses som sammanhängande om det fortsätter efter uppehåll för lunch eller liknande. Avdrag för tid motsvarande uppehållet ska dock göras.

Sammanträdesarvode betalas inte ut för gruppmöten.

Förrättning är ett uppdrag för kommunens räkning som inte är sammanträde men som fullgörs på grund av att ett beslut tagits av kommunfullmäktige, styrelse, nämnd, beredning eller utskott. För att få ersättning ska därför beslutet kunna redovisas. Ett sådant beslut kan alternativt tas i efterhand av vederbörande instans.

Arvode betalas ut för punkt 1.3 e-m endast i de fall då ersättning från en utomstående myndighet eller organisationen inte betalas ut.

Om styrelse/nämnd har planerings-/utbildningsdag (förrättning) i anslutning till sammanträde ska sammankomsterna ersättas var för sig.

3.4 Uppräkning av arvoden

Arvodenas storlek betalas ut från kommunstyrelsens ordförandes arvode som i sin tur räknas upp årligen utifrån från den genomsnittliga löneförhöjningen för kommunens anställda.

NYTT:

Årsarvode betalas ut till innehavare av uppdrag, som finns angivna i bilaga för årsarvoden.

Riksdagsmannaarvodet är utgångspunkten för fastställande av årsarvodets storlek för kommunstyrelsens ordförande. Årsarvode för kommunstyrelsens ordförande är utgångspunkten för fastställande av övriga årsarvodens storlek. Varje uppdrag är fastställt i procent av årsarvode för kommunstyrelsens ordförande.

Uppräkning av arvodet till kommunstyrelsens ordförande görs så att det är 84 % av riksdagsmannaarvode. Uppräkningen av övriga årsarvoden görs vid samma tillfälle proportionellt utifrån fastställda procentsatser.

Kommunstyrelsens ordförande ska vara heltidsengagerad, i förekommande fall tillsammans med annat kommunalt uppdrag.

Kommunstyrelsens ordförande är tillika kommunalråd. Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande är tillika oppositionsråd.

I årsarvodet till företrädare för oppositionen, som är vice ordförande eller 1:e vice ordförande, är invänt tid för samordning inom oppositionen.

Heltidsengagerad förtroendevald ska på heltid ägna sig åt kommunala uppgifter.

Åtar sig heltidsengagerad förtroendevald presidieuppdrag med fast arvode i Västra Götalandsregionen ska denna arvodesersättning samordnas och minska den arvodesersättning som Bollebygds kommun betalar ut till den förtroendevalde.

4. Ersättningar för kostnader

4.1 Resekostnader

Kostnader för resor till och från sammanträden eller motsvarande ersätts enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet om avståndet mellan den förtroendevaldes fasta bostad alternativt arbetsplats överstiger 5 km, enkel resa.

För årsarvoderad förtroendevald med beräknad tjänstgöring på 40 procent av heltid eller mer betraktas kommunhuset som den förtroendevaldes arbetsplats. För dessa förtroendevalda utbetalas inte reseersättning för resor till och från arbetsplatsen (s.k. arbetsresor).

Traktamente samt ersättning för övriga resekostnader och vid sammanträde, förrättningar eller andra uppdrag utanför kommunen utbetalas enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet. I de fall tåg, buss eller flyg nyttjas ska biljetter beställas genom ~~kommunkansliet~~ kommunstyrelseförvaltningen (receptionen).

NYTT om utlandstraktamente: När en förtroendevald reser utomlands inom ramen för sitt uppdrag, har den förtroendevalda rätt till traktamente på samma sätt som för en anställd. Traktamentet styrs av Skatteverkets regler och är beroende av till vilket land resan sker. Beräkning görs bland annat utifrån antal timmar utlandsvistelsen varar och med avdrag för mottagna måltider.

NYTT: Samma regler gäller för kommunens förtroendevalda som för kommunens anställda avseende tjänsteresor etc. utifrån aktuella riktlinjer för resor, möten och transporter i Bollebygds kommun.

4.2 Barntillsynskostnader

Ersättning utbetalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldas familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla 12 år. Om det finns särskilda skäl kan ersättning utbetalas även för äldre barn. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga. Denna ersättning betalas ut inte tillsammans med ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Ersättningen gäller oavsett om enskild person med A-skatt, företag eller enskild med F-skattsedel anlitas.

NYTT: Denna bestämmelse gäller inte kommunalråd och de förtroendevalda med en betydande del av heltidsuppdrag. Ersättning betalas ut med styrkt belopp oavsett antal barn. Ersättning utbetalas för högst 9 timmar per dag.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av mor- och farföräldrar, inte heller för tid då barnet vistats i kommunal barnomsorg där kommunen har tillsynsansvaret.

Ansökan om ersättning för barntillsynskostnader ska lämnas in innan det aktuella sammanträdet valda tid för justering av protokoll. Ersättning utbetalas mot kvitto på styrkta kostnader.

4.3 Kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk familjemedlem

Ersättning utbetalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk person familjemedlem som vistas i den förtroendevaldas bostad. Ersättning utbetalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga.

Ersättning utbetalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående.

Ansökan om ersättning för kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk ska framställas senast inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande, till vilken kostnaden riktar sig.

5. Funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader

Ersättning utbetalas till funktionsnedsatt förtroendevald för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. I detta ingår kostnader för t ex resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande. Ansökan om ersättning för särskilda kostnader för funktionsnedsatt förtroendevald ska lämnas in senast inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande, till vilken kostnaden riktar sig.

6. Övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i styckena 4-5 utbetalas ersättning om den förtroendevalda kan visa att särskilda skäl funnits för dessa kostnader.

Ersättning utbetalas inte om den förtroendevalda haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunnat förhindra att kostnaderna uppkommit. Ansökan om ersättning för övriga kostnader ska lämnas in senast inom ett år från det aktuella sammanträdet.

7. Tolkning av reglementet

NYTT: Frågor om ersättning enligt, samt tolkning och tillämpning av, detta reglemente prövas i varje enskilt fall av kommunfullmäktiges presidium.

~~Frågor om tolkning och tillämpning av detta reglemente beslutas av kommunstyrelsen.~~

Fastställt:

Kommunfullmäktige 2018-06-14, § 66

Gäller för: Samtliga förtroendevalda i
Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: Kommunsekreterare

Reviderad:

KF 2019-02-14, § 4

KF 2020-09-17, § 104

Dnr KS2018/48

**Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun,
mandatperioden 2018-2022**

Innehållsförteckning

1. Allmänna bestämmelser	3
1.1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
1.2 Representanter	3
1.3 Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar	3
2. Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorad semester- och pensionsförmåner	4
2.1 Förlorad arbetsinkomst.....	4
2.2 Förlorad semesterförmån.....	4
2.3 Pensionsförmån	4
2.4 Särskilda arbetsförhållanden	4
3. Arvoden.....	5
3.1 Årsarvode	5
3.2 Jourersättning	5
3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar.....	5
3.4 Uppräkning av arvoden	6
4. Ersättningar för kostnader	6
4.1 Resekostnader.....	6
4.2 Barntillsynskostnader	6
4.3 Kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk	7
5. Funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader	7
6. Övriga kostnader.....	7
7. Tolkning av reglementet.....	7

1. Allmänna bestämmelser

Arvodesreglementet ska ses över i god tid inför varje ny mandatperiod.

1.1 Förtroendeuppdrag som omfattas av reglementet

Rätten till arvode enligt reglementet gäller tills förtroendeuppdraget upphör genom att den förtroendevalda inte längre är valbar (4 kap. 7 § KL), fullmäktige entledigar en förtroendevald som önskar avgå från uppdraget (4 kap. 6 § KL), eller om fullmäktige återkallar uppdraget (4 kap. 10 § KL).

1.2 Representanter

Då kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller annan nämnd tillsatt en samrådsinstans med representanter för andra organisationer tillämpas reglerna om ersättning enligt punkt 4.1-5 för dessa. Ersättning utgår dock inte till den som deltar i sammanträdet i tjänsten eller då motsvarande ersättning utgår från den organisation ledamoten/ersättaren representerar.

1.3 Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar

Förtroendevalda har rätt till arvode om de kallats till:

- a. sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper, liksom revisorernas sammanträden
- b. presidiummöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
- c. sammankomst med kommunal samrådsinstans/intressentsammansatt instans
- d. protokolljustering då särskild tid och plats har bestämts
- e. konferens, informationsmöte, studiebesök, uppdrag som kontaktperson, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget
- f. förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen
- g. överläggning med företrädare för annat kommunalt instansän det den förtroendevalda själv tillhör
- h. överläggning med förvaltningschef eller annan anställd vid den kommunala instans den förtroendevalde själv tillhör
- i. besiktning eller inspektion
- j. överläggning med utomstående myndighet eller organisation
- k. representation, uppvaktning eller liknande officiellt uppdrag som företrädare för kommunen i dess helhet
- l. fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för ett revisionsuppdrag
- m. borgerlig vigsel

2. Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade semester- och pensionsförmåner

Ersättning för förlorad arbetsinkomst eller förlorade semesterförmåner utgår inte då den förtroendevalda erhåller 40 procent eller mer i fast arvode.

2.1 Förlorad arbetsinkomst

Ersättning utgår för varje påbörjad halvtimme som den förtroendevalde förlorar arbetsinkomst på grund av sitt kommunala uppdrag, med arbetsinkomst jämföras ersättning från arbetslöshetskassa och försäkringskassa, den förlorade arbetstiden ska meddelas vid ett sammanträde inom tre månader för att ersättning ska utgå.

Ett intyg från arbetsgivaren ska lämnas in för att styrka det eventuella löneavdrag som görs vid ledighet från ordinarie arbete. Vid en eventuell inkomstförändring ska ett nytt intyg lämnas in, den förändrade ersättningen utgår från månaden efter det att intyget lämnats in. För ersättning över 8 timmar ska schema eller intyg från arbetsgivaren lämnas in och undertecknas av nämnds- eller styrelseordförande.

Ersättning utgår för resa till och från sammanträdet.

Egenföretagare ska lämna in intyg där det tydligt framgår att uppgiften avser den egna verksamheten, inkomsten ska inte inkludera arvoden. Ersättning ges för tiden mellan klockan 07.00-18.00. Intyg ska lämnas in från ett av följande alternativ:

- a) Slutskatteskedel från föregående år
- b) Företagets revisorer

Kommunalt uppdrag som utförs under semester eller annan betald ledighet berättigar inte ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Om ett sammanträde ställs in med kort varsel och den förtroendevalde hunnit lämna den ordinarie arbetsplatsen utgår ersättning för förlorad arbetsförtjänst för den tid som den förtroendevalde orsakats inkomstförlust.

2.2 Förlorad semesterförmån

Ansökan om ersättning för förlorad semesterförmån till följd av förtroendeuppdraget ska kunna styrkas genom ett intyg från arbetsgivaren. Detta ska lämnas in inom två år från det sammanträde som orsakat förlusten. Ersättning utgår med högst 14 procent av den sammanlagda ersättningen för förlorad arbetsförtjänst under året som den förtroendevalde har fått vid fullgörandet av förtroendeuppdrag i kommunen.

2.3 Pensionsförmån

Förtroendevald omfattas av Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL).

2.4 Särskilda arbetsförhållanden

Rätten till ersättning omfattar nödvändig ledighet för förtroendevald med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden som medför att det inte kan anses rimligt att den förtroendevalde utför sina kommunala uppdrag i direkt anslutning till sina ordinarie arbetsuppgifter.

3. Arvoden

Arvoden och ersättningar betalas ut månadsvis. Ersättning enligt punkt 2.2 betalas dock årsvis. (förlorad semesterförmån som räknas ut från inkomsten under hela året.)

Årsarvoden betalas ut med en tolfteedel per månad.

Utgift i samband med sammanträde eller förrättning ska styrkas med kvitto eller motsvarande verifikation.

3.1 Årsarvode

Det fasta årsarvudet ersätter allt arbete i den politiska instans som arvudet avser.

Årsarvoderad förtroendevald som på grund av sjukdom eller annan anledning är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under mer än 30 kalenderdagar ska arvudet minska i motsvarande omfattning. Avdrag ska också göras för karensdag för de förtroendevalda med beräknad tjänstgöring på 50 procent eller mer av heltid, avdraget för varje karensdag är månadsarvudet dividerat med 30.

Om en ersättare har utsetts enligt 6 kap. 22 § KL för den som tar emot årsarvode, får ersättaren arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

Avgår förtroendevald som får årsarvode under tjänstgöringsperioden ska fördelning av arvudet mellan denne och efterträdaren ske i förhållande till den tid var och en av dem haft uppdraget.

Årsarvoderad förtroendevald har rätt till ledighet med 30 dagar per år för semester utan att arvudet reduceras. Ledigheten ska förläggas på sådant sätt att uppdraget kan fullgöras.

Årsarvudet till kommunstyrelsens vice ordförande motsvarar 24 timmar arbete per vecka.

3.2 Jourersättning

Till ordförande i sociala utskottet, som utses av socialnämnden, utgår särskild jourersättning med det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga. Om ordförande är förhindrad att fullgöra sin tjänstgöring ska ersättare utses av socialnämnden. Vid beräkning av jourersättning till ersättaren divideras årsarvudet med 365 dagar och multipliceras därefter med antal jourdygn.

3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar

Sammanträdesarvode utgår per påbörjad halvtimme, första timmen utgår i form av ett grundarvode. På sammanträdet ska den förtroendevalde anmäla närvaro på närvarolistan som nämndsekreteraren är ansvarig för och som ska attesteras av ordföranden.

Vid sammanträden enligt punkt 1.3 a-d utgår arvode för högst 5 tim/dygn. Vid förrättningar enligt punkt 1.3 e-l utgår arvode för högst 8 tim/dygn. Vid borglig vigsel (punkt 1.3 m) utgår arvode för högst 2 tim/dygn.

Vid förrättning enligt punkt 1.3 e-m utanför kommunen utgår arvode för den sammanlagda tiden för resa och förrättning. Förrättningen anses påbörjad respektive avslutad vid tidpunkten för avfärd från och återkomsten till den förtroendevaldes bostad

Ett sammanträde eller förrättning ska anses som sammanhängande om det fortsätter efter uppehåll för lunch eller liknande. Avdrag för tid motsvarande uppehållet ska dock göras.

Sammanträdesarvode betalas inte ut för gruppmöten.

Förrättning är ett uppdrag för kommunens räkning som inte är sammanträde men som fullgörs på grund av att ett beslut tagits av kommunfullmäktige, styrelse, nämnd, beredning eller utskott. För att få ersättning ska därför beslutet kunna redovisas. Ett sådant beslut kan alternativt tas i efterhand av vederbörande organ.

Arvode utgår för punkt 1.3 e-m endast i de fall då ersättning från en utomstående myndighet eller organisationen inte utgår.

Om styrelse/nämnd har planerings-/utbildningsdag (förrättning) i anslutning till sammanträde ska sammankomsterna ersättas var för sig.

3.4 Uppräkning av arvoden

Arvodenas storlek utgår från kommunstyrelsens ordförandes arvode som i sin tur räknas upp årligen utifrån från den genomsnittliga löneförhöjningen för kommunens anställda.

4. Ersättningar för kostnader

4.1 Resekostnader

Kostnader för resor till och från sammanträden eller motsvarande ersätts enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet om avståndet mellan den förtroendevaldes fasta bostad alternativt arbetsplats överstiger 5 km, enkel resa.

För årsarvoderad förtroendevald med beräknad tjänstgöring på 40 procent av heltid eller mer betraktas kommunkontoret som den förtroendevaldes arbetsplats. För dessa förtroendevalda utgår inte reseersättning för resor till och från arbetsplatsen (s.k. arbetsresor).

Traktamente samt ersättning för övriga resekostnader och vid sammanträde, förrättningar eller andra uppdrag utanför kommunen utbetalas enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet. I de fall tåg, buss eller flyg nyttjas ska biljetter beställas genom kommunkansliet.

4.2 Barn tillsynskostnader

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldas familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla 12 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utges även för äldre barn. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga. Denna ersättning utgår inte tillsammans med ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Ersättningen gäller oavsett om enskild person med A-skatt, företag eller enskild med F-skattsedel anlitas.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av mor- och farföräldrar, inte heller för tid då barnet vistats i den kommunala barnomsorg där kommunen har tillsynsansvaret.

Ansökan om ersättning för barn tillsynskostnader ska lämnas in innan det aktuella sammanträdet valda tid för justering av protokoll. Ersättning utbetalas mot kvitto på styrkta kostnader.

4.3 Kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldas bostad. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående.

Ansökan om ersättning för kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk ska framställas senast inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande till vilken kostnaden hänför sig.

5. Funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader

Ersättning betalas till funktionsnedsatt förtroendevald för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. I detta ingår kostnader för t ex resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande.

Ansökan om ersättning för särskilda kostnader för funktionsnedsatt förtroendevald ska lämnas in senast inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande till vilken kostnaden hänför sig.

6. Övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i styckena 4-5 betalas ersättning ut om den förtroendevalda kan visa att särskilda skäl funnits för dessa kostnader.

Ersättning utgår inte om den förtroendevalda haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunnat förhindra att kostnaderna uppkommit. Ansökan om ersättning för övriga kostnader ska lämnas in senast inom ett år från det aktuella sammanträdet.

7. Tolkning av reglementet

Frågor om tolkning och tillämpning av detta reglemente beslutas av kommunstyrelsen.

Bilaga för fasta arvoden

Avser mandatperioden 2019-2022

Beloppen gäller under tiden 2022-01-01 -- 12-31

Kommunstyrelsens ordförande 2022:

59 804 kr

Arvodeshöjning 2022 = 2 %

Förtroendeuppdrag	Procent	Fast arvode /mån	Fast arvode /år
Kommunstyrelsens ordförande	100%	kr 58 631	kr 703 572
Kommunstyrelsens vice ordförande	65%	kr 38 873	kr 466 471
2:e vice ordförande	25%	kr 14 951	kr 179 412
Fullmäktiges ordförande	10%	kr 5 980	kr 71 765
Fullmäktiges 1:e vice ordförande	5%	kr 2 990	kr 35 882
Fullmäktiges 2:e vice ordförande	5%	kr 2 990	kr 35 882
Revisor ordförande	10%	kr 5 980	kr 71 765
Revisor vice ordförande	8%	kr 4 784	kr 57 412
Revisor ledamot	8%	kr 4 784	kr 57 412
Överförmyndaren	10%	kr 5 980	kr 71 765
Socialnämndens ordförande	40%	kr 23 922	kr 287 059
Socialnämndens vice ordförande	25%	kr 14 951	kr 179 412
Jourersättning sociala utskottet	5%	kr 2 990	kr 35 882
Utbildningsnämndens ordförande	40%	kr 23 922	kr 287 059
Utbildningsnämndens vice ordförande	25%	kr 14 951	kr 179 412
Samhällsbyggnadsnämndens ordförande	40%	kr 23 922	kr 287 059
Samhällsbyggnadsnämndens vice ordförande	25%	kr 14 951	kr 179 412
Valnämndens ordförande (endast valår)	4,5%	kr 2 691	kr 32 294

BOLLEBYGDS KOMMUN

Valnämndens vice ordförande (endast valår)	2%	kr	1 196	kr	14 353
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder, ordförande	10%	kr	5 980	kr	71 765
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder, vice ordförande	6%	kr	3 588	kr	43 059
SUMMA:		kr	279 008,74	kr	3 348 104,88

Arvode för sammanträde m.m			Per timma:
Sammanträdesarvode, första timman (grundarvode)	0,07%	kr	492,50
...därefter för varje påbörjad halvtimme (timmarvode)	0,02%	kr	140,71

Ersättning för barntillsynskostnader

Högsta belopp per timme

kr 150,00

Bilaga för fasta arvoden Mandatperioden 2023 - 2026

Riksdagsarvodet fastställs november 2022 inför 2023 osv

Riksdagsarvode 2022:

71 500

Arvoden 2022

				justera % till önskat:	Månad	Årsarvode
Kommunstyrelsen	ordf	60 060	100%	84,00%	60 060	720 720
Kommunstyrelsen	vice ordf	39 039	65%		39 039	468 468
Kommunstyrelsen	2:e vice ordf	15 015	25%		15 015	180 180
Kommunfullmäktige	ordf	6 006	10%		6 006	72 072
Kommunfullmäktige	vice ordf	3 003	5%		3 003	36 036
Kommunfullmäktige	KF 2:e vice	3 003	5%		3 003	36 036
Revisionen	ordf	6 006	10%		6 006	72 072
Revisionen	vice ordf	4 805	8%		4 805	57 658
Revisionen	led.	4 805	8%		4 805	57 658
Överförmyndaren		6 006	10%		6 006	72 072
Socialnämnden	ordf	24 024	40%		24 024	288 288
Socialnämnden	vice ordf	15 015	25%		15 015	180 180
	jour soc.utsk	3 003	5%		3 003	36 036
Utbildningsnämnden	ordf	24 024	40%		24 024	288 288
Utbildningsnämnden	vice ordf	15 015	25%		15 015	180 180
Samhällsbyggnadsnämnden	ordf	24 024	40%		24 024	288 288
Samhällsbyggnadsnämnden	vice ordf	15 015	25%		15 015	180 180
Valnämnden	ordf	2 703	4,5%		2 703	32 432
Valnämnden	vice ordf	1 201	2%		1 201	14 414
Stiftelsen Bollebygd bostäder	ordf	6 006	10%		6 006	72 072
Stiftelsen Bollebygd bostäder	vice ordf	3 604	6%		3 604	43 243
Arvode för sammanträde mm						
Första timman (grundarvode)		502	0,84%			
...därefter varje påbörjad halvtim		144	0,24%			
Ersättning för barntillsynskostnader						
Högsta belopp per timma	kr		150			